ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠKOLA PRO VŠECHNY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA IVANA OLBRACHTA , SEMILY, NAD ŠPEJCHAREM 574

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Škola pro všechny - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Zřizovatel školy : Město Semily
Husova 82
513 01 Semily
IČO: 00276111
telefon: 481 62 92 28
www.semily.cz

Adresa školy: Nad Špejcharem 574, Semily, 513 01
Zařazení do sítě škol :
IČO: 701 557 71
IZO: 102 442 941
REDIZO: 600 099 351
Ředitel školy: Mgr. JiříJiránek
Zástupce ředitele : Bc. Eva Šírová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jiří Jiránek

Kontakty:
telefon: +420 481 621 036
+ 420 481 622 565
web: www.zsiosemily.euweb.cz
e-mail: zsiosemily@iol.cz
Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2007
ŠVP byl schválen Radou školy dne 19. 6. 2007
Úprava ŠVP byla schválena Školskou radou dne 16.6.2009
Úprava ŠVP byla schválena Školskou radou 18.1.2012

razítko školy

.....
Mgr. Jiří Jiránek , ředitel školy

Preambule

Když vidíme, jak někdo zápolí s víčkem sklenice marmelády, máme většinou nesmírnou touhu „ pomoci“ tím, že mu sklenici otevřeme. Někdy nejvíc člověku pomůžeme, když mu nepomáháme.

Je daleko účinnější, když žáky vedeme k tomu, aby poznali, v čem je problém, a pak ho sami vyřešili. Žáci by si měli vypěstovat nezávislost na učiteli. Učitel by je měl vést k tomu, aby byli schopni posoudit vlastní výkon, určit problémy a samostatně je řešit.

Geoffrey Petty – Moderní vyučování

2. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

První zmínky o školství v našem městě sahají do konce 17. století a týkají se působení několika učitelů ve skromných prostorách. V 18. století vznikla školní třída v jedné z místností zdejší fary, avšak v následujícím století se potřeba nové školy stala nezbytnou a naléhavou.Vzrůstal počet dětí a v roce 1869 vstoupil v platnost zákon o povinné školní docházce.

V roce 1886 byla postavena škola na Komenského náměstí, ve 30. letech 20. století pak škola v Podmoklicích. Komplikace přinesla 2. světová válka, výuka probíhala v náhradních prostorách.

V roce 1947 byla zahájena a roku 1951 dokončena stavba tzv. nových škol, určených pro základní školství, od roku 1953 zde byla umístěna i střední škola. V roce 1972 došlo k rozdělení celého komplexu na část gymnázia a část základní školy, budovy přešly do majetku kraje a postupně pak připadla větší část prostor gymnáziu.

Po otevření nové sídlištní školy v Řekách se v 80. letech přesunul 1. stupeň základní školy do budovy na Komenského náměstí a základní škola Ivana Olbrachta tak nyní sídlí ve dvou objektech.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola Ivana Olbrachta, Semily, Nad Špejcharem 574 je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky, která pracuje ve dvou objektech : I. stupeň na odloučeném pracovišti v Semilech, Komenského nám. 150, II. stupeň v Semilech, Nad Špejcharem 574 v nájmu Gymnázia Ivana Olbrachta v Semilech .

Škola se nachází v centru města, má velmi dobrou dopravní obslužnost a časovou dosažitelnost volnočasových aktivit ve školní družině, školním klubu, ZUŠ a SVČDM. Výsledky své činnosti prezentuje škola na veřejnosti (tisk, dny otevřených dveří, výstavy v informačním centru, akademie, řada tradičních akcí, vystoupení dětí na veřejnosti).

Trvá stálý zájem „ spádových i nespádových“ rodičů o umístění dětí jak do 1. tak do 5. a 6. ročníku naší školy.

KAPACITY ŠKOLY	
ZÁKLADNÍ ŠKOLA	Kapacita 450 žáků
ŠKOLNÍ DRUŽINA	65 klientů
ŠKOLNÍ KLUB	50 klientů
ŠKOLNÍ JÍDELNA ZŠ	230 jídel

2.3 Vybavení školy

Objekt I.stupně má vlastní školní jídelnu s kuchyní, dvě oddělení školní družiny, malou učebnu výpočetní techniky, tělocvičnu a školní hřiště.

Hlavní budova se sídlem II. stupně je vybavena osmi kmenovými učebnami a sedmi učebnami odborných předmětů: učebna společenskovědních předmětů, Ch-F, dílny, cvičná kuchyně,dvě učebny cizích jazyků, učebna PC. Učebny Př a Hv jsou z kapacitních důvodů využívány zároveň jako učebny kmenové i odborné a žáci se do nich na jednotlivé hodiny přemísťují. Budova II. stupně disponuje dvěma tělocvičnami a hřištěm. Počítačová síť s 15 počítačovými stanicemi umožňuje žákům přístup na internet . Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek, kde jsou průběžně zveřejňovány aktuální informace školy. Ve školní budově se nachází kuchyň s jídelnou. V odpoledních hodinách provozujeme volnočasové aktivity ve školním klubu. Vstup do budovy včetně přihlašování obědů je zajišťován pomocí čipů.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stabilní zkušený kádr pedagogů, jehož věkové složení se pohybuje nad hranicí čtyřiceti let (42,46 roku), procentuální zastoupení mužů je poměrně nízké (4 pedagogové, tj. 17,4 %). Kvalifikační předpoklady splňuje 91,3 % pedagogů. Škola spolupracuje s výchovnou poradkyní a rodinou Ve škole pracují dvě vychovatelky, zajišťující činnost dvou oddělení školní družiny. Školní klub nabízí pravidelně žákům od 7. do 9. ročníku aktuálně upravovaný výběr přibližně 11 nadstavbových aktivit, jejichž výuku vedou pedagogové školy. Nadaným žákům a žákům jevícím zájem o specifické oblasti výuky tak škola věnuje individuální péči.

2.5 Charakteristika žáků

.

Školu navštěvuje přibližně 350 žáků, z toho přibližně 60 % místních a 40 % z okolních obcí.Vzhledem k úbytku prostor školy, koncepci rozvoje školství v Semilech a k demografickému vývoji se počet žáků mění. Žáci rozvíjejí své schopnosti i talent výběrem volitelných a nepovinných předmětů v rámci školního klubu. Ve spolupráci s gymnáziem I. Olbrachta pokračuje v činnosti kroužek keramiky.Výsledky své činnosti prezentuje škola na veřejnosti (tisk, dny otevřených dveří, výstavy v informačním centru, akademie, řada tradičních akcí, vystoupení dětí na veřejnosti).

2.6 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Projekty vymýšlejí jednotlivě nebo v týmech pedagogové 1. i 2. stupně a vychovatelky školní družiny. Při tvorbě akceptují názory a náměty dětí. Je prioritou, aby se zdařilé projekty staly pravidelně se opakující součástí výchovy a vzdělání O zdařilých akcích poskytuje škola pravidelně příspěvky do místního tisku nebo školního časopisu.

2.7 Školní parlament

Žáci se podílejí na řízení školy prostřednictvím školního parlamentu, který se schází pravidelně každý měsíc, řeší aktuální připomínky z řad žáků směrem k vedení a učitelům, dává podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Zástupci tříd navrhují a sami organizují své vlastní projekty. Schůzek se mohou účastnit jak zájemci z řad žáků, tak i pedagogů. Pokud se v průběhu školního roku objeví závažné skutečnosti, vždy na ně reaguje koordinátor, postoupí je k dalšímu řešení na poradách a zprostředkuje zpětnou vazbu.

2.8 Spolupráce s partnery školy

2.8.1 Rada rodičů

Škola spolupracuje s radou rodičů, která se pravidelně schází a získává tak podklady pro předávání aktuálních informací zákonným zástupcům všech žáků. Rodiče jsou tedy o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně na třídních schůzkách nebo při konzultacích s jednotlivými vyučujícími. Mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně seznamovat s obsahem plánů výuky jednotlivých ročníků.. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

2.8.2 Školská rada

Rozvíjíme spolupráci se školskou radou (ŠR), zřízenou v souladu s ustanovením § 167 zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve školním roce 2005/ 2006. Několikrát ročně probíhají pravidelné schůzky všech jejich členů s vedením školy. Zástupci všech součástí ŠR (zástupci zřizovatele, pedagogů a zákonní zástupci) pozorně sledují dění ve škole, tvorbu vzdělávacího programu školy a její evaluaci, konzultují a připomínkují je.

2.8.3 Sponzoři

Na základě zpracovaného otevřeného projektu „Když se škola usmívá“ se vedení školy pravidelně obrací na řadu firem a institucí v Semilech a blízkém okolí. Získává tak finanční prostředky na zkvalitňování prostor tříd, vybavení školních chodeb sedacím nábytkem apod.

2.8.4 Kulturní, sportovní a jiné instituce

Škola pravidelně spolupracuje formou účasti na kulturních, vzdělávacích a sportovních akcích pořádaných městskou knihovnou, informačním centrem, muzeem, kulturním nebo sportovním centrem, okresním archivem, městským a krajským úřadem, pedagogicko psychologickou poradnou, místním tiskem a některými dalšími institucemi. Svoji činnost prezentuje na školních akademiích, ve vlastním časopisu a zpravodaji, na dnech otevřených dveří.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání na ZŠIO je založeno na zásadách rovného přístupu ke vzdělání, zohlednění vzdělávacích potřeb jednotlivce, vzájemné úctě a snášenlivosti, rozvoji osobnosti. Je veřejnou službou, reagující na potřeby dětí tak, aby naplnilo výchovně vzdělávací poslání školy . Proto je nezbytné postupně měnit tradiční chápání funkcí školy.

Podle naší koncepce se škola musí stát místem, které nevyžaduje po žácích sumu encyklopedických vědomostí a faktografických znalostí. Chceme žáky podporovat v aktivním učení, motivovat je k získávání celoživotních kompetencí k učení, sociálním dovednostem a řešení problémů . V prostředí naší školy pedagogové usilují o vytváření klidného zázemí, pocitu bezpečí, pozitivního prožívání, ale zároveň o získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení, schopnosti sebehodnocení a kultivovaného otevřeného vyjadřování vlastního názoru.

Škola považuje za nezbytné být v kontaktu s evropskými vzdělávacími trendy. V koncepčním záměru školního vzdělávacího programu vycházíme z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemůže být primárně posuzována podle tradičně chápaných vzdělávacích výsledků. Vycházíme z přesvědčení, že je nezbytné proměnit školu v prostředí, kde se dětem s různorodými vzdělávacími potřebami dostává kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče. V rámci výchovně vzdělávacího procesu chceme rozvíjet u žáků kompetence nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

3.2 Hlavní cíle vzdělávacího programu

Ve školním vzdělávacím programu „Škola pro každého“ zaměřujeme výchovně vzdělávací práci na spolupráci a komunikaci v pracovním týmu, partnerský vztah mezi učitelem a žákem, kontakt s rodinou. Škola se profiluje tím, že klade důraz na některé oblasti výchovně-vzdělávacího procesu

- nabídka volitelných předmětů
- akceptování a poznávání individuálních potřeb žáků se SPU i žáků nadaných (inkluzívní vzdělávání)
- práce s výpočetní technikou
- výchova ke zdravému životnímu stylu - programy environmentálního vzdělávání / je zpracován školní program EVVO, který je zařazen v příloze ŠVP/ a prevence vlivu nežádoucích jevů na žáky

- **Snažíme se pomáhat žákům s osvojováním strategie a motivace k celoživotnímu učení,** vybírat vhodné způsoby a metody pro aktivní a efektivní učení,vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě využívat širokých možností informačních a komunikačních prostředků a technologií.
- **Chceme podněcovat žáky k všestranné a otevřené komunikaci,** vyjadřovat logicky své myšlenky a názory, formulovat je výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchat jiným, učit se porozumět kultivovaně obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat.
- **Chceme vést žáky k logickému a tvořivému myšlení, uvažování a řešení problémů,** pozorovat, experimentovat a získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat, vyvozovat z nich závěry, využívat je v budoucnosti, uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy, volit vhodné způsoby řešení úkolů a sledovat vlastní pokrok při jejich zvládání, aplikovat získané zkušenosti při řešení obdobných situací.
- **Vytváříme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat výsledky práce i úspěch kolektivu, spolupracovat ve skupině při řešení úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce a příjemné atmosféry v týmu, aktivně přispívat do diskuse, umět obhájit vlastní názor, respektovat zkušenosti a názory jiných, být schopen hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.**
- **Snažíme se připravovat žáky k zodpovědnému plnění svých povinností, ke schopnosti projevovat se svébytně a svobodně, být si vědom vlastních práv,** zdravě sebevědomě vystupovat, současně mít schopnost empatie v situaci ostatních, akceptovat jejich přesvědčení či názory, prakticky a s pochopením přistupovat k řešení problémů na základě porozumění principům fungování společnosti, schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných, znát svá práva i povinnosti.
- **Vytváříme u žáků potřebu vhodně projevovat svoje city,** schopnost podílet se na ochraně životního prostředí, na ochraně kulturních a společenských hodnot, vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory, rozvíjet v chování a jednání citlivý vztah k lidem, okolí a přírodě, schopnost kvalitního prožívání životních situací.
- **Chceme vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,** vnímat kulturní, historické dědictví a tradice, být schopen žít společně s ostatním lidmi při respektování jejich specifik.
- **Chceme pomáhat žákům poznávat a rozvíjet jejich schopností v souladu s reálnými možnostmi, využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro vlastní budoucí rozvoj, rozvíjet své podnikatelské myšlení, chápat podstatu, cíl**

a riziko podnikání , uplatňovat svoje schopnosti a získané vědomosti i dovednosti při rozhodování o budoucí profesní a životní orientaci.

- **Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví a být za ně odpovědný,** chránit vlastní zdraví i zdraví ostatních, používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných, dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie k naplňování klíčových kompetencí

Vzdělání je to, co zbývá, když jsme zapomněli to, co jsme se učili.
B. F. Skinner

Při naplňování klíčových kompetencí žáků vychází práce pedagoga z jeho schopností šikovného manažera, který je koordinátorem, organizátorem kooperativní práce žáků a zároveň zdatným učitelem. Ve školním vzdělávacím procesu plánovitě rozvíjí jednotlivé klíčové kompetence. V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole učitel uplatňuje převážně takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i ke kombinování a rozvoji všech klíčových kompetencí :

- Využívá různých zdrojů informací pro rozvoj kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních kompetencí, učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, hlasovými, obrazovými apod.), umožňuje žákům využívat školní knihovnu a počítačovou učebnu s připojením na internet .

- Pracuje s novými vyučovacími metodami, pedagogickými trendy, organizačními formami výuky a vytváří tak vhodné podmínky pro rozvoj komunikativních, sociálních, občanských, pracovních a jiných kompetencí žáků . Organizuje tematické projekty , kde si žáci ověřují školní poznatky v praxi, používá skupinovou práci, dialog, projekty, integraci výukových oblastí apod.
- Spolupracuje s rodiči a dalšími institucemi (rada rodičů, školská rada, další školy, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna apod.) a rozvíjí tak kompetence k řešení problémů, kompetence pracovní, občanské, sociální, personální a komunikativní. Vede žáky k prezentování svých znalostí a vystupování s vlastními příspěvky na veřejných akcích, k přípravě výstav výtvarných prací určených široké veřejnosti, realizaci projektů , prezentaci v tisku a školním časopisu.
- Postupně usiluje o proměnu klimatu školy, podporuje tvůrčí a partnerskou komunikaci mezi učitelem a žákem, týmovou práci, posiluje pocit bezpečí, tolerance, aktivně řeší problémy ve směru od žáka k učiteli a vedení prostřednictvím školního parlamentu. Posiluje tak např. kompetence k řešení problémů, kompetence sociální, personální, občanské a komunikativní.

3.4 Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

  (umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

  - dokázat zorganizovat svůj učební proces
  - být schopen samostatného učení
  - dokázat kvantitativně redukovat učivo
  - být schopen řešit problémy
  - být zodpovědný za přístup ke svému učení
  - být schopen pracovat se zkušeností
  - umět dávat věci do souvislostí
  - chápat kontinuitu minulosti a současnosti
  - vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě

- v průběhu výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí
- na konci 9. ročníku zpracují žáci oborovou práci, kterou veřejně a samostatně prezentují

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- získávat informace z věrohodných zdrojů
- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- umět vytvářet, třídit a uspořádat dokumentaci
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

- při výuce pracujeme v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vedeme výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- k rozvoji logického myšlení tvořivě využívají projektové dny, projekty, vlastní výzkumy a praktické pokusy
- žáci prezentují své názory a nápady ve školním časopise
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích
- vyjadřovat se písemnou formou
- vedeme žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- pomáháme dětem ze spádových škol a dětského domova při adaptaci v novém kolektivu
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování a v komunitních kruzích
- podporujeme komunikaci s jinými institucemi a školskými zařízeními

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- být schopen spolupráce a práce v týmu
- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty

- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- společně usilujeme o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole
- učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role
- snažíme se zapojit děti do organizace činností školy (školní parlament, třídní komunitní kruhy)

- **Kompetence občanské**

  (připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- být schopen prezentovat se na veřejnosti
- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží
- vedeme žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- rozvíjíme sociální učení, využíváme metody sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy , odpovědností a povinnostmi
- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla slušného chování, která jsou shrnuta ve školním řádu
- je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- hodnotit sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáci se ve škole i mimo školu chovají jako zodpovědné osoby

- žáky vychováváme k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- vedeme žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit v rámci města i regionu
- kriticky vnímat ekonomické a politické aspekty rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- projevovat solidaritu s druhými
- vytvářet projekty
- brát na sebe zodpovědnost

- žáky motivujeme k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- aktivně spolupracujeme se zaměstnanci úřadu práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- výběrem volitelných předmětů a pestrou nabídkou zájmových útvarů (školní klub, ZUŠ, SVČDM) podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci

3.5 Začlenění průřezových témat

Ve vzdělávacím programu školy představují průřezová témata (PT) způsob, jak pojmout zásadní problematické oblasti současného světa, reprezentují okruhy aktuálních problémů, reagují na aktuální potřeby člověka a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Obsah každého PT se samozřejmě dynamicky vyvíjí a předpokládá tudíž celoživotní vzdělávání pedagogických pracovníků. Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

Obsah PT je rozpracován tak, jak procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů . Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Mají tak možnost utvářet si komplexní pohled na svět a rozvíjet potřebné praktické dovednosti.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 3.roč.), Člověk a jeho svět(1. až 3.roč.), Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.), Člověk a svět práce (8. a 9. roč.) a Člověk a příroda (6. roč.).

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět (5.roč.), Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (6. a 7. roč.), Člověk a svět práce (6. a 7. roč.), Člověk a příroda (9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5.roč,) Tělesná výchova, Člověk a svět práce (6. a 7. roč.), Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.)

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5.roč), Kultura ducha a těla (1. až 5. roč.), Tělesná výchova (6. až 9. roč.), Člověk a svět práce (6. a 7. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.)

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů, Český jazyk a literatura (1. až 3.roč.), Člověk a jeho svět (1. až 3.roč.), Kultura ducha a těla (1. až 5. roč.) a Umění a kultura (6. až 9. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při projektovém a problémovém vyučování ve všech dalších vyučovacích předmětech.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5.roč.), Kultura ducha a těla (2. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (1. až 3.roč., 5.roč.) a Člověk a společnost (9. roč.)

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 3. a 6 až 7. roč.), Anglický jazyk (1. až 3. roč.), Španělský jazyk (7. roč.), Kultura ducha a těla (2. a 3. roč.) Člověk a svět práce (8. a 9. roč.) a Tělesná výchova (6 až 9. roč.)

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. a 3. roč.), Kultura ducha a těla (1. až 5. roč.), Člověk a svět práce (6. a 7. roč.) a Tělesná výchova (6. až 9. roč.). Dále je realizován při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi a v rámci pravidelných komunitních kruhů.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (1. až 3. roč), Člověk a společnost (6. roč.) a Tělesná výchova (6. až 9. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při problémovém a projektovém vyučování ve všech vzdělávacích oblastech.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.), Člověk a příroda (9. roč.), Kultura ducha a těla (2. a 3. roč.) a Člověk a jeho svět (4. až 5. roč.), dále jsou jeho cíle realizovány při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi a v rámci pravidelných komunitních kruhů.

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Občan, občanská společnost a stát

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Člověk a společnost (8. roč.).

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. roč.) a Člověk a společnost

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4.roč.) a Člověk a společnost (7. až 9. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Člověk a společnost (6. až 9. roč.), Český jazyk a literatura (7. až 9. roč.), Anglický jazyk (6. – 9. roč.), Španělský jazyk (7.roč.) a Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.).

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. – 5. roč.) a Člověk a společnost (8. a 9.roč.).

Jsme Evropané

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a společnost (6. až 9 .roč.) a Umění a kultura (6. až 9. roč.).

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (5. roč.), Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.), Umění a kultura (8. a 9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.)

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.) a Člověk a společnost (8. a 9. roč.).

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (6. a 7. roč.), Kultura ducha a těla (3. roč.), Anglický jazyk (4. a 5. roč.), (8. a 9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Princip sociálního smíru a solidarity

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Člověk a společnost (8. a 9. roč.)

Environmentální výchova

Všechny tématické okruhy průřezového tématu jsou začleněny do předmětu globální výchova v 7. ročníku .

Ekosystémy

Tématický okruh je integrován do předmětů Člověk a jeho svět /.4 a 5. ročník/ , Člověk a příroda / 6.,7. a 9. ročník/, Člověk a společnost / 6., 7.ročník/

Základní podmínky života

Tématický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět / 3., 4. a 5. ročník/, Člověk a příroda / 6., 7. a 8. ročník /, Člověk a společnost / 6. a 7. ročník /

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tématický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět / 3.,4. a 5. ročník/, Člověk a příroda / 6. – 9. ročník /, Umění a kultura / 5. ročník/, Člověk a společnost / 8. a 9. ročník / , Člověk a svět práce / 8. a 9. ročník/

Vztah člověka k prostředí

Tématický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět/ 3., 4. a 5. ročník /, Umění a kultura / 1. a 5. ročník /, Jazyk a jazyková komunikace / 5. ročník /, Matematika a její aplikace / 4. ročník/, Člověk a příroda 6. – 9. ročník /, Člověk a zdraví / 8. ročník /, Člověk a společnost / 8. a 9. ročník /

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (6. a 7. roč.), Člověk a společnost (6. a 7. roč.) a Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při tvorbě výstupů projektů ve všech vzdělávacích oblastech.+

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Kultura ducha a těla (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.).

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.) a Umění a kultura (8. a 9. roč.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a společnost (6. a 7. roč.) a Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

Tvorba mediálního sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Člověk a společnost (6. a 7. roč.), Umění a kultura (6. až 9. roč.) a Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.).

Práce v realizačním týmu

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů vzdělávacích oblastí Člověk a společnost (6. a 7. roč.), Umění a kultura (6. až 9. roč.) a Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.), Člověk a zdraví (8.roč.) Informační a komunikační technologie(6. a 7.roč.), Člověk a svět práce (inf. 8. a 9.roč.), do předmětů v rámci povinně volitelných předmětů (seminář společenskovědní /SPV/- školní časopis, seminář zeměpisu, seminář dějepisu, domácnost, a do předmětů doplňujících vzdělávacích oborů- další cizí jazyk).

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – 1. STUPEŇ

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• Je schopen diskutovat o problémech, které se týkají jeho i jeho okolí • Rozlišuje škodlivé způsoby chování • Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým • Je schopen účinné spolupráce ve skupině, respektuje názory druhých • Respektuje zvyky a tradice • Uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Je si vědom vlastní odpovědnosti za kvalitu svého okolí • Uplatňuje účelné způsoby chování	Český jazyk Prvouka Člověk a jeho svět Matematika a její aplikace Dopravní výchova – bezpečnost na silnici a první pomoc Anglický jazyk	Naše město – můj domov Jiné větší město v blízkém okolí /Jilemnice, Liberec, Praha, …/ Cvičení v přírodě Sportovní den /zimní sporty, atletický trojboj/ Lidové zvyky a tradice Branný kurz	Školní řád Chování ve třídě /pravidla třídy/ - třídní samospráva Cvičné poplachy a nácviky v rámci BOZP Chování na školních a mimoškolních akcích Návštěvy v knihovně, muzeu, archivu, ….

v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • Zvládá jednoduché úkony první pomoci, je schopen zajistit lékařskou pomoc a popsat zdravotní problémy • Komunikuje výstižně, zapojuje se do diskuse • Dovede rozvinout svou fantazii • Je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní uměleckou výpověď • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce • Je schopen používat komunikační nástroje internetu	Umění a kultura – VV, HV Pracovní činnosti Informatika Tělesná výchova	Příroda /Den Země/ - podzim - zima - jaro - léto Bezpečnost na silnici a první pomoc Den v knihovně	Vystoupení žáků na kulturních akcích Školní akademie Výuka plavání /povinná, bazén v Jilemnici/ Dopravní výchova – hřiště v Košťálově

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• Je ohleduplný a ochotný pomáhat zejména slabším, je schopen kompromisu • Aktivně se zapojuje do každodenního života školy • Chápe význam řádu, pravidel a zákonů, přijímá odpovědnost za své postoje a činy • Zná nejdůležitější regionální a státní správní orgány a instituce, symboly našeho státu a způsoby jejich používání, jmenuje významné představitele národní kultury • Respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti	Prvouka Člověk a jeho svět Český jazyk Matematika a její aplikace Umění a kultura – VV, HV Pracovní činnosti	Naše město – můj domov Větší město v okolí	Školní řád Chování ve třídě /pravidla třídy/ - třídní samospráva Chování na školních a mimoškolních akcích Návštěva radnice Beseda o kronice města Návštěva Policie ČR

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	**realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru**	**realizováno v rámci školního projektu**	**realizováno v ostatních aktivitách školy**
• Využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů • Srovnává projevy kultury v evropském a globálním kontextu, hodnotí společné znaky a odlišnosti, projevuje pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám • Využívá český jazyk ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů a k osvojování cizích jazyků • Samostatně vyhledává a zpracovává informace o zemích Evropy a světa /internet/	Člověk a jeho svět Prvouka Český jazyk Anglický jazyk Další cizí jazyk /šk. klub/ Matematika a její aplikace Informatika Umění a kultura – VV, HV	Naše město – můj domov Větší město v okolí Výuka Aj - rodina - známé osobnosti - postava, strašidlo - pohled - volný čas - dům snů - město Den v knihovně Lidové zvyky a tradice	Návštěva akcí pořádaných městem /např. Parohatá města/, informace o družebních městech /např. Driebergen/ - návštěva výstav, besed, … Divadelní představení v cizím jazyce /návštěva podle aktuální nabídky/ Školní akademie – vystoupení v AJ, Nj /školní klub/

• Chápe význam Evropské unie • Objasní význam přínosu evropské a světové kultury pro národní a regionální kulturu a naopak, orientuje se v oblastech moderního umění			

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	**realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru**	**realizováno v rámci školního projektu**	**realizováno v ostatních aktivitách školy**
• Posoudí podobnosti a odlišnosti našeho a jiných kulturních prostředí • Vnímá sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k jiným sociokulturním skupinám • Přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných	Český jazyk Prvouka Člověk a jeho svět Anglický jazyk Matematika a její aplikace	Naše město – můj domov Větší město v okolí Sportovní den Lidové zvyky a tradice Den v knihovně	Návštěva kulturních akcí podle aktuální nabídky kulturního centra, školy, agentur Účast na koncertu „Patříme k sobě“ a doprovodných akcích Návštěva katolického a

sociokulturních skupin a spolupracuje s nimi • Vyjmenuje různé menšiny žijící v naší vlasti • Poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin • Respektuje a toleruje práva druhých • Dokáže posoudit význam a přínos různých národů a kultur, tím obohacuje vlastní kulturu • Vnímá umění jako bohatství své země	Informatika Umění a kultura – VV, HV		evangelického kostela, besedy s duchovními Exkurze – zříceniny, hrady, zámky

5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• Vnímá estetické kvality prostředí • Uvědomuje si vliv prostředí na své zdraví • Chrání životní prostředí, třídí odpad • Zná sběrná místa pro tříděný odpad • Aktivně se účastní ekologických aktivit a zapojuje se do projektu 2. stupně školy • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji • Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů • Rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy v přírodě • Zvládá jednoduché postupy práce	Prvouka Člověk a jeho svět Praktické činnosti Tělesná výchova Umění a kultura – VV, HV Matematika a její aplikace Český jazyk	Naše město –můj domov Větší město v okolí Les Příroda - podzim - zima - jaro - léto Sportovní den Branný kurz	Den Země Vycházky do okolí, naučné stezky, pobyty v přírodě, výlety /ZOO, jeskyně, muzea, …/ Besedy s ochránci přírody Třídění odpadů, sběrný dvůr Den stromů Sběr starého papíru /2x ročně/, PET lahví, hliníku, tetrapaků, víček

při manipulaci s přírodními materiály • Chápe význam využití různých typů energie a dokáže vysvětlit důsledky zneužití jaderné energie • Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí; zná chráněná území a chování v nich			

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	**realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru**	**realizováno v rámci školního projektu**	**realizováno v ostatních aktivitách školy**
• Využívá vlastních schopností v týmové práci při nácviku vystoupení • Rozliší základní prostředky masové komunikace /tisk, rozhlas, televize, internet/ • Využívá média jako zdroj	Český jazyk Anglický jazyk Dramatická výchova Matematika a její aplikace	Naše město – můj domov Větší město v okolí Lidové zvyly a tradice Školní časopis – jeho součást „Kameňáček“	Školní akademie Třídní besídky /tématické/ Spoluvytváření školního časopisu Návštěvy knihovny :

informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času • Dokáže vyhledat informace o určitém regionu • Jmenuje významné osobnosti umělecky tvořící v regionu a dokáže si o nich vyhledat bližší informace • Běžně pracuje s internetem, má přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích • Přispívá vlastními schopnostmi v týmové práci při dramatizaci • Má možnost přispívat nebo se aktivně podílet na tvorbě časopisu	Informatika Prvouka Člověk a jeho svět Umění a kultura	Lidové zvyky a tradice Den Slabikáře /pro 1. roč./ Výuka Aj	- Den Slabikáře - literární besedy - Vánoce - Velikonoce - noc s Andersenem - hudební besedy /další dle nabídky/ Návštěva archivu Muzeum

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA - 2. STUPEŇ

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• seberegulace • Uvědomuje si rozdílnost názorů, přístupů k řešení problémů a jejich hodnotu • Rozlišuje škodlivé způsoby chování a sociálně patologické jevy • Rozvíjí empatii, respekt, podporu a pomoc druhým lidem • Je schopen diskutovat o problémech, které se týkají jeho i jeho okolí; podílí se na hledání a realizaci řešení problémů	Člověk ve společnosti 6. – 9. Dě , Ze 6. – 9.		Řád školy 6. – 9. Řád třídy 6. – 9. Řád skupiny 6. – 9. Žákovský parlament 6.- 9. Pravidla třídy
• Uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání	Svs – volitelný		

• Je schopen zdravého a vyrovnaného sebepojetí, sebekontroly a sebeovládání • Je schopen účinné spolupráce ve skupině • Zvládá situace soutěže a konkurence	Člověk ve společnosti 6. – 9.	Sportovní den 6. – 9.	
• Je schopen sebekontroly, seberegulace ve známém i cizím prostředí • Respektuje hodnoty zvyků a tradic	Dě , Ze 6. – 9.	Naše město 6. – 9. Praha 6. – 9. Lidové zvyky a tradice	
• Je schopen rozpoznat signály řeči těla, rozvíjí pozorování a empatii • Je schopen rozpoznat agresi			
• Je si vědom vlastní odpovědnosti za kvalitu svého okolí	Př 6., 7., 9. Ze 6. -9.	Naučné stezky Praktická ekologie	
• Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících		Branné cvičení 6. – 9. Branný kurz 8.	Cvičné poplachy a nácviky v rámci BOZP

mimořádné události			
• Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • Vysvětlí význam péče o zdraví a prevence chorob, rozlišuje vybrané choroby • Zvládá jednoduché úkony první pomoci, je schopen zajistit lékařskou pomoc a popsat zdravotní problémy • Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Člověk a zdraví 6.,7. Biologie člověka 8.	Kurs první pomoci Den zdraví	
• Využívá každodenní verbální a neverbální komunikaci jako nástroj jednání v různých situacích ve vztahu k druhým • Komunikuje výstižně, kultivovaně, využívá vhodné jazykové prostředky	Jazyk a jazyková komunikace 6. -9. Další cizí jazyk 8.-9. Člověk ve společnosti		Výjezdy žáků do zahraničí

pro danou situaci • Zapojuje se do diskuse, je schopen diskusi řídit	6. – 9.		
• Uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie • Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Člověk a společnost		
• Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku • Ovládá prezentaci vlastní tvorby před spolužáky • Je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní uměleckou výpověď • Uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru (fáze pohybu, tanec, sport,	Umění a kultura – Vv, Hv Dv	Lidové zvyky a tradice	školní akademie kulturní vystoupení žáků školy

pantomima, gesta…) • Objevuje a utváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze vlastní kreativní činnost • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce			
• Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost a je schopen řídit pracovní proces s ohledem na získané informace • Je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace • Je schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině	Pracovní + praktické činnosti 6.– 9.		Příprava na volbu povolání
• Je schopen používat komunikační nástroje internetu	Informatika 6. – 9.		

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny, je schopen vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a uvědomuje si jejich důsledky • Chápe význam řádu, pravidel a zákonů, přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, přijímá odpovědnost za své postoje a činy • Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším • Uplatňuje zásady slušné komunikace,			Řád školy 6. – 9. Řád třídy 6. – 9. Řád skupiny 6. – 9. Žákovský parlament 6. – 9.

asertivního jednání, je schopen kompromisu			
• Jmenuje nejdůležitější regionální a státní správní orgány a instituce	Globální výchová 6.-9.. Ze 6. – 9. Dě 6. – 9.	Naše město 6. – 9. Praha 7.	
• Respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti	. Ze 6. – 9. Další cizí jazyk 8.-9.	Národní den 6. – 9.	Výjezdy žáků do zahraničí
• Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Ze 6. – 9. Dě 6. – 9.		
• Rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Objasní vznik totalitních systémů, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledek jejich existence pro svět, rozpozná ničivé	Člověk ve společnosti 6. - 9. Ze 6. – 9. Dě 6. – 9. SpV 9.- volitelný	Cesta do historie 6. – 9.	

síly totalitarismu • Na konkrétních příkladech objasní pojmy fašismus, nacismus, rasismus, antisemitismus, rozpozná jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; je schopen poznávat a tolerovat odlišnosti jiných sociokulturních skupin (národnostních, etnických, náboženských, sociálních) • Vyloží smysl voleb do zastupitelstev a objasní vliv výsledků voleb v každodenním životě občanů			
• Objasní význam duševního vlastnictví, rozpozná nelegální manipulaci s duševním vlastnictvím	Informatika		
• Pozná a dovede reprodukovat symboly své země, jmenuje významné představitele národní kultury	Vv + Hv		

• Orientuje se v trestně právní problematice související s návykovými látkami, sexuálním chováním, s bezpečností silničního provozu	Člověk a zdraví 6.+7. Člověk ve společnosti 6. – 9.		Chování na školních a mimoškolních akcích

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Výstupy žáka	**realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru**	**realizováno v rámci školního projektu**	**realizováno v ostatních aktivitách školy**
• Orientuje se v globálních problémech souvisejících se zdravím • Zhodnotí význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností	Ze 6. – 9.	Sportovní den 6. – 9. Den zdraví	Výjezdy žáků do zahraničí (sportovní setkání)
• Využívá své vlastní zkušenosti a	Ze 6. – 9.	Národní den 6. – 9.	

poznatky pro poznávání jiných národů		Zeměpisná exkurze 9.	Výjezdy žáků do zahraničí
• Prokáže základní orientaci v problémech současného světa • Objasní strukturu a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vliv na řešení problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv; zaujímá aktivní postoj v obhajování a dodržování lidských práv • Srovnává projevy kultury v evropském a globálním kontextu, hodnotí společné znaky a odlišnosti, projevuje pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám • Zhodnotí význam začlenění České republiky do integračního procesu a	Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk 8.-9. Ze 6. – 9.		Výjezdy žáků do zahraničí

chápe význam zachování národních tradic v evropském kontextu			
• Vyjadřuje vlastní úsudky a postoje k určitým jevům a skutečnostem • Využívá český jazyk ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů a k osvojování cizích jazyků	. Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk 8.-9.		
• Samostatně vyhledává a zpracovává internetové informace o zemích Evropy a světa • Orientuje se v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí • Navazuje kontakty prostřednictvím internetu	I Informatika 6.-9. Ze 6. – 9.		
• Objasní význam přínosu evropské a světové kultury pro národní a regionální kulturu a naopak, orientuje se v oblastech moderního umění	Umění a kultura Jazyk a jazyková komunikace	Praha 7. Naše město 6. – 9.	

• Chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví • Chápe žánr v souvislosti s dobou a místem vzniku	Dě 6. - 9.	Cesty za kulturou Lidové zvyky a tradice	
• Chápe význam Evropské unie, uvede příklady výhodné hospodářské spolupráce mezi naší zemí a zahraničím	Ze 6. – 9.		Výjezdy žáků do zahraničí
• Orientuje se v nabídce pracovních příležitostí u nás i v zahraničí	Pracovní činnosti 8. + 9.		
• Orientuje se v možnostech zdravotní péče u nás a v zahraničí	Člověk a zdraví 6. + 7. Biologie člověka 8.	Den zdraví	

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka	**realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru**	**realizováno v rámci školního projektu**	**realizováno v ostatních aktivitách školy**
• Orientuje se v pluralitní společnosti a využívá interkulturních projevů		Národní den 6. – 9.	

k obohacení sebe i druhých			
• Uvědomuje si vlastní identitu a má přehled o vlastním sociokulturním zázemí • Vnímá sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k jiným sociokulturním skupinám	Člověk ve společnosti 6.– 9.	Praha 7 Cesty za kulturou Naše město 6. – 9. Lidové zvyky a tradice	
• Posoudí podobnosti a odlišnosti našeho a jiných kulturních prostředí • Účinně komunikuje s příslušníky jiných národů, zejména se svými vrstevníky • Využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých	Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk 8.-9.		Výjezdy žáků do zahraničí
• Na konkrétních příkladech objasní pojmy fašismus, nacismus, rasismus, antisemitismus, rozpozná jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; je schopen poznávat a	Dě 6. – 9. SpV 9. - volitelný	Cesta do historie 8.+9.	

tolerovat odlišnosti jiných sociokulturních skupin (národnostních, etnických, náboženských, sociálních)			
• Přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných sociokulturních skupin a spolupracuje s nimi	Tv	Sportovní den 6. – 9.	
• Vyjmenuje různé menšiny žijící v naší vlasti • Poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin	Ze 6. – 9. SpV 9. - volitelný		
• Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Člověk ve společnosti 6. – 9.		
• Respektuje a toleruje práva druhých			

• Spolupracuje s příslušníky odlišných sociokulturních skupin • Objasní některé základní pojmy multikulturní terminologie	Jazyk a jazyková komunikace		
• Prostřednictvím informací z internetu zaujímá tolerantní postoje k odlišným sociokulturním skupinám	Informatika 6. – 9.		
• Na příkladech rozlišuje rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin, tímto obohacuje vlastní kulturu • Chápe žánr v souvislosti s dobou, kulturou a místem vzniku • Vnímá umění jako bohatství své země	Umění a kultura Dě 6. – 9.		
• Dokáže posoudit význam a přínos různých národů a kultur	Dě 6. – 9. Ze 6. – 9. Vv, Hv 6. – 9.		

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• Má přehled o zajišťování ochrany životního prostředí v obci • Zná instituce a nevládní organizace zajišťující ochranu životního prostředí v regionu	Ze 8. Ev 7., 8	Naše město 6. – 9. Praktická ekologie 6. – 9..	
• Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek • Jmenuje nejvýznamnější památky našeho kulturního dědictví	Vv 6. – 9., Dě 6. – 9. Čj 6. – 9. Estetická výchova 7. – 9.	Praha 6. - 9. Naše město 6. – 9.	
• Uvědomuje si problém dopadu vlastních aktivit na prostředí kolem sebe a aktivně přistupuje k jeho řešení	Praktické činnosti		
• Porovná úroveň ochrany životního prostředí u nás a v zahraničí	Ze 6., 9.		Výjezdy žáků do zahraničí

• Uvědomuje si vliv prostředí na své zdraví	Tv Př 6.,7.,9. Biologie člověka 8.	Sportovní den 6. – 9.	
• Chrání životní prostředí • Třídí odpad; uvědomuje si nutnost jeho třídění v důsledku ochrany životního prostředí • Zná sběrná místa pro tříděný odpad	Př 6.,7.,9. Základy ekologie – volitelný M a její aplikace		Sběr starého papíru a pet-lahví 6. – 9.
• Spolupracuje s neziskovými organizacemi v našem regionu • Objasní problematiku recyklace odpadů • Aktivně se podílí na úklidu okolí školy, na výsadbě zeleně	.	Den Země	
• Využívá a aktivně se účastní programů Ochránců Jizerských hor		Naučné stezky	
• Aplikuje teoretické vědomosti v praxi • Zná regionální ekologické problémy, jejich příčiny a důsledky;	Ch 8., 9.	Praktická ekologie	

má přehled o způsobech jejich řešení			
• Chápe podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost; chápe základní ekologické souvislosti	Př, Ze Dě 6	Cesta do historie 6.	
• Posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí a zdraví člověka • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji • Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů • Rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy v přírodě	M a její aplikace 6. – 9. Ch 8., 9.		Pobyty v přírodě
• Rozpozná souvislost mezi			

přírodními podmínkami a vznikem (vývojem) civilizací • Na konkrétních příkladech doloží klady a nedostatky rozvoje vědy, techniky a kultury a jejich důsledky pro lidstvo	Ze, Dě 6. – 9. Fy		
• Využívá internet při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí • Rozlišuje závažnost ekologických problémů a poznává jejich vzájemnou propojenost • Navazuje kontakty a vyměňuje si informace o způsobech řešení ekologických problémů v rámci kraje, republiky a EU	Informatika 6. + 7. Ze 6., 8., 9.		
• Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot • Vnímá estetické kvality prostředí	Umění a kultura Pracovní činnosti		

• Spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí			
• Zvládá jednoduché postupy práce při manipulaci s přírodními materiály • Chápe význam různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí	Praktické činnosti 2. stupeň		
• Chápe význam využití různých typů energie a dokáže vysvětlit důsledky zneužití jaderné energie • Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí; uvede příklady jeho znečišťování • Chápe a hodnotí postavení člověka v ekosystému, respektuje řády chráněných území, chápe příčiny ustanovení chráněných území	Člověk a příroda		Pobyty v přírodě

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	realizováno v ostatních aktivitách školy
• Vnímá roli médií v životě v regionu • Má přehled o regionálních médiích		Naše město 6. – 9.	
• Využívá média jako zdroj informací	Informatika 6., 7.	Praha 6. – 9.	
• Dokáže vyhledat informace o určitém regionu • Využívá vlastních schopností v týmové práci při nácviku vystoupení • Je si vědom možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Informatika 6., 7.	Národní den 6. – 9.	
• Přispívá vlastními schopnostmi v týmové práci při dramatizaci	Dv	Lidové zvyky a tradice	
• Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce,	Čj 6. – 9.	Cesty za kulturou	

které ho zajímají			
• Informuje o svých zkušenostech ze zahraničí ve školním časopise	Tvorba časopisu - volitelný		Výjezdy do zahraničí
• Aktivně a samostatně se zapojí do mediální komunikace • Vnímá slyšený text jako zdroj estetických prožitků • Chápe proces vytváření rozhlasových pořadů			
• Běžně pracuje s internetem, má přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích • Umí aktivně vyhledávat informace v „síti sítí“ • Vyhledává, zpracovává a kriticky hodnotí informace z webových stránek	Informatika 6.-9.		
• Rozliší základní prostředky masové komunikace (tisk, rozhlas, televize, internet) a využívá je pro svou	Člověk a jeho svět Čj		

potřebu, poučení, zábavu			
• Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Člověk ve společnosti 6. – 9.		
• Využívá média jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času • Vyjádří prožitky z mluveného i psaného textu, určuje kvalitu díla, hodnotí situaci; dokáže samostatně, souvisle a subjektivně zhodnotit psaný i mluvený projev • Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace • Dokáže samostatně, souvisle a subjektivně zhodnotit psaný i mluvený projev • Dokáže si uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel	Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk 8.-9.		

• Vyhledává a zpracovává prostřednictvím internetu informace o zahraničí			
• Jmenuje významné osobnosti umělecky tvořící v regionu a dokáže si o nich vyhledat bližší informace • Posoudí vliv médií na kulturu • Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky	Umění a kultura	Naše město	
• Využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace, vyčleňuje podstatné a sděluje je ostatním	Informatika 6.-9.. Člověk a příroda		
• Rozpozná škodlivost mediálních vlivů v oblasti návykových látek a závislostí	Člověk a zdraví 6. , 7. Biologie člověka 8.		
• Informuje se o životě ve škole prostřednictvím časopisu • Má možnost přispívat nebo se aktivně podílet na tvorbě časopisu	Tvorba časopisu - volitelný		

• Přispívá vlastními schopnostmi v týmové práci			

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Zajišťování poradenských služeb (ŠPS) provádí výchovná poradkyně pro 1. a 2. stupeň ve spolupráci s metodikem primární prevence, školským poradenským pracovištěm, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. ŠPS se zaměřují na následující oblasti :

- poradenství při školní neúspěšnosti, její prevence, postupy řešení neprospěchu, podpora žáků ve zlepšení
- poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání, kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů, postupy řešení
- poradenství žákům a rodičům v obtížných životních situacích v souvislosti s výchovou
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

3.6.1 Výchovné poradenství

Ve škole pracuje výchovná poradkyně (VP) pro 1. a 2. stupeň. Předává informace rodičům hromadně v rámci třídních schůzek, individuálně pak v konzultačních hodinách. Po telefonické dohodě mohou setkání probíhat i mimo rámec stanovených konzultačních hodin. Poradce dále zajišťuje kontakty s pedagogicko – psychologickou poradnou (PP),speciálním centrem (SP), střediskem výchovné péče (SVP), oddělením péče o děti, ostatními výchovnými poradci a dalšími institucemi. Poradce také konzultuje s vyučujícími a rodiči tvorbu a plnění individuálních vzdělávacích plánů integrovaných žáků.

VP zveřejňuje přehled středních škol, burz škol a dnů otevřených dveří, organizuje besedy pro 9 . ročníky na úřadu práce, nerozhodnutým žákům zajišťuje profesní diagnostiku, ve spolupráci s vedením a tř. učiteli realizuje napsání výstupního hodnocení v 5 . a 9. ročnících. Podílí se na činnosti ŠPP, tvorbě individuálních plánů, organizaci individuálního vzdělávání , podávání přihlášek žáků 5. a 9. ročníků, zápisu do 1. ročníku, testování SCIO (8.r.) a Cermat (5. a 9. r.), provádí sociometrické šetření.

3.6.2 Kariérové poradenství

Nedílnou oblastí v práci 2. stupně je poradenství v profesní orientaci žáků. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Tato příprava probíhá již v nižších ročnících, soustavněji pak v 8. a 9. ročníku. Žáci navštěvují informační a poradenské středisko Úřadu práce v Semilech (ÚP), podstupují testy, ve kterých si mají uvědomovat své zájmy. Své znalosti a vědomosti mohou ověřovat ve srovnávacích testech, které zajišťuje škola. Ve spolupráci s PPP mají žáci 9. ročníků možnost ověřit si inteligenční předpoklady pro studium na vybraných školách.

Dále jsou žákům poskytovány veškeré dostupné informace a materiály o středních školách. Každý žák obdrží brožuru od ÚP v Semilech, kde nalezne veškeré zásadní informace o středních školách Libereckého kraje (LK). Prostřednictvím školy si žáci mohou zakoupit brožury o školách z jiných krajů, případně si je mohou zapůjčit od výchovného poradce. O dnech otevřených dveří a zajímavostech jednotlivých škol jsou děti informovány na pravidelně aktualizované nástěnce. Dnů otevřených dveří se mohou zúčastňovat žáci i se svými rodiči. Škola rovněž zprostředkovává burzu, kde zástupci prezentují jednotlivé střední školy. Tato burza již tradičně probíhá v rámci třídních schůzek a účastní se jí rodiče i žáci 8. a 9. tříd. Žáci 9. tříd navštěvují burzu škol v Turnově. Středním školám, které projeví zájem, je umožňována prezentace jednotlivě ve třídách, mohou rovněž zadávat testy, které slouží průzkumu zájmu budoucích studentů.

3.6.3 Speciálně pedagogická péče

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště speciální pedagog, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy a je v případě potřeby doplněna dohodou o formě podílu žáka a o spolupráci se zákonnými zástupci.

Pro integrované žáky (IŽ) jsou na základě posudku PPP vypracovány individuální vzdělávací plány, s nimiž seznamují vyučující žáka i rodiče. Žáci mají možnost navštěvovat hodiny nápravy a jednou týdně pod vedením pedagoga pracovat a procvičovat problematické učivo na počítači.

Dyslektickou a logopedickou péči poskytuje dyslektická a logopedická asistentka. Provádí depistáž v 1. ročnících, nápravu poruch učení na 1. stupni, pro žáky 2. stupně je péče zajišťována příslušnými vyučujícími daných předmětů na základě individuálních plánů žáka ve spolupráci s PPP. Speciálně pedagogickou péči zajišťuje speciální pedagog školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům.

3.6.4 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. Nadaným žákům a žákům jevícím zájem o specifické oblasti výuky věnují

pedagogové individuální péči, spolupracují s VP a rodinou. Žáci tak mají možnost rozvíjet své schopnosti i talent výběrem volitelných a nepovinných předmětů v rámci školního klubu.

3.6.5 Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Psychologickou péči zajišťuje speciální pedagog školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku po konzultaci s rodiči a ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům.

3.6.6. Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů probíhá v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat v souladu s „Minimálním preventivním programem“ vytvořeným metodikem primární prevence (MPP) ve spolupráci s pedagogickým týmem. MPP a VP jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech VP svolává setkání s rodiči a konzultace s žáky, nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovského školního parlamentu.

Koordinaci týmu provádí VP, stanovuje jednak celoroční úkoly, jednak jednorázové akce včetně akcí zařazených aktuálně v souvislosti se vzniklou situací, např. beseda s Policií ČR, akce Den proti drogám, Agrese a šikana. Škola vypracovává své vlastní projekty. O plnění těchto úkolů vypracovává MPP zprávu, jejíž součástí je materiál týkající se zneužívání návykových látek. V primární prevenci jde zejména o to , aby se co nejvíc snížila poptávka po drogách, aby drogy nebyly vyhledávány a konzumovány, aby vůbec nebyl důvod je vyhledávat. Jde o snahu eliminovat negativní vlivy prostředí, ve kterém dotyčný jedinec žije, nebo je alespoň oslabit, aby v jejich důsledku nemohl vzniknout drogový problém, a to ani na bázi experimentu.

3.6.7. Školní družina , školní klub a zájmové kroužky

Činnost dvou oddělení školní družiny (Š) na 1. stupni i aktivit školního klubu (Š) na 2. stupni jako prvků zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování. Vychovatelé a učitelé ŠD a ŠK se seznámili s cíli školního vzdělávacího programu, aktivně se zapojili do úprav tohoto programu, který vnímají jako flexibilní a otevřený s možností reagovat na podněty a požadavky dětí. Škola dále nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti kroužků se zaměřením sportovním a výtvarným. Návrhy aktivit vznikají na základě ankety provedené mezi rodiči žáků a jsou organizovány vždy v ročním cyklu.

3.6.8. Zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí a výjezdy do zahraničí

Jedním z cílů školy je umožnit žákům pobyt ve zdravotně příznivém prostředí, kdy mají vedle zdravotního aspektu možnost aktivně použít a rozvíjet jazykové znalosti, seznámit se s kulturou, historií a prostředím dané země. Vedle těchto výjezdů jsou realizovány podle vnitřní směrnice školy i kratší pobyty na horách (ekologické exkurze, programy a kurzy) s cílem naplnění těch očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, které je přirozené realizovat ve volné přírodě. Jde například o různá pozorování a určování přírodnin, topografické měření apod.

3.7 Řízení a organizace výuky

3.7.1. Ročníkové řízení a plánování

Principem organizace vyučování je základní jednotka - postupný ročník. Témata vzdělávání jsou plánována na principu horizontálního propojení tříd v jednotlivých ročnících vždy společně pro celý ročník. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako uzavřené komorní prostředí pro skupinu žáků v míře adekvátní jejich věku. Škola tím sleduje větší efektivitu vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků jednotlivých paralelních tříd a mezi ročníky navzájem, intenzivnější týmovou spolupráci pedagogů, účelnou diferenciaci a individualizaci vyučovacího procesu.

3.7.2. Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech tak, aby výuka tvořila logický celek. Učitelé společně připravují a realizují ročníkové a celoškolní projekty, tvoří celoroční plán výuky, který je konkretizován do týdenních plánů. Týmová setkání všech učitelů probíhají v pracovních dílnách formou soustředění na počátku školního roku a několikrát v průběhu školního roku. V práci učitelů jsou tvořivým prvkem sebereflexe vzájemné hospitace.

3.7.3. Řízení a koordinace práce žáků

Základním plánovacím obdobím činnosti žáků je týden, v jehož rámci musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení jejich klíčových kompetencí úměrně věku. Při společných činnostech ročníků jsou zařazovány ročníkové semináře. V úvodu probíhá motivace žáků k činnosti, ujasnění zásad práce i s důrazem na bezpečnost žáků, stanovení pracovních postupů, výběr témat a možných

souvislostí a v neposlední řadě stanovování forem výstupů. Závěrem proběhne seznámení se s výstupy, závěry a celkové zhodnocení daných činností se zařazením prvků sebehodnocení.

Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách. Práce ve skupinách má charakter kooperativního učení, projektového učení i učení s možností sám si navrhnout další činnost (tzv. daltonský plán), pokud bylo zadané téma dobře zvládnuto. V této části pracují žáci víceméně samostatně. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka. V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků (například pomocníci u „prvňáčků“, zpravodajové o dění ve vyšších ročnících, případně společná práce na projektu, jehož výstupy jsou tvořeny výsledky dílčích úkolů, na kterých spolupracují žáci různých ročníků).

4. Učební plán

		1. STUPEŇ						
Vzdělávací oblast	**Názvy vyučovacích předmětů:**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**	**Z toho disp.**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**8+1d**	**8+1d**	**9+1d**	**5+3d**	**5+2d**	**43**	**8**
	Anglický jazyk		**+1d**	**3**	**3**	**3**	**10**	**1**
Matematika a její aplikace	Matematika	**4**	**4+1d**	**4+1d**	**4+1d**	**4+1d**	**24**	**4**
Člověk a jeho svět	Prvouka	**2**	**2**	**2**			**6**	
	Přírodověda				**1**	**2**	**3**	
	Vlastivěda				**1**	**2**	**3**	
Umění a kultura	Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**	
	Výtvarná výchova	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**7**	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**	
Informatika a komunikační technologie	Informatika				**+1d**	**1**	**2**	**1**
	Disponibilní časová dotace	**1**	**3**	**2**	**5**	**3**		
	Celkem	**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**	**14**

		2. STUPEŇ					
Vzdělávací oblast	**Názvy vyučovacích předmětů:**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**Celkem**	**Z toho disp.**
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	**4+1d**	**4**	**4+1d**	**3+1d**	**18**	**3**
	Anglický jazyk	**3**	**3+1d**	**3**	**3**	**13**	**1**
	Německý jazyk			**3d**	**3d**	**6**	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	**4**	**4+1d**	**4**	**3+2d**	**18**	**3**
Informační a kom. technologie	Informatika	**1**				**1**	
Člověk a společnost	Dějepis	**2**	**2**	**2**	**1+1d**	**8**	**1**
	Globální výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**	
Člověk a příroda	Fyzika	**2**	**2**	**2**	**1**	**7**	
	Chemie			**2**	**2**	**4**	
	Přírodopis	**1+1d**	**1+1d**		**1**	**5**	**2**
	Zeměpis	**2**	**2**	**2**	**1**	**7**	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	**2**	**2**	**1**	**1**	**6**	
	Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**2**	**2+1d**	**2**	**2**	**9**	**1**
	Biologie živočichů a člověka			**2**		**2**	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	**1**	**1**	**1**	**+1d**	**4**	**1**
	Volitelný předmět		**+1d**	**+1d**	**+4d**	**6**	**6**
	Disponibilní časová dotace	**2**	**5**	**5**	**12**		
	Celkem	**28**	**30**	**32**	**32**	**122**	**24**

Volitelné předměty pro 2. stupeň

Předmět	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Seminář společensko vědní /SPV/	0	+1	+1	0
Domácnost	0	0	0	+1
Konverzace –AJ, RJ	0	0	+1/+1	+1/+1
Seminář českého jazyka /ČJ/	0	0	0	+1
Seminář matematiky /M/	0	0	+1	+1
Seminář SPV- školní časopis	0	0	0	+1
Zdravověda /Zdr/	0	+1	0	0
Technické kreslení /TK/	0	0	0	+1
Seminář dějepisu /D/	0	0	0	+1
Seminář ekologie	0	0	+1	+1

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU I. A II. STUPNĚ

I. stupeň

14 disponibilních hodin určených pro 1. stupeň využíváme následujícím způsobem:

Český jazyk - 8 disponibilních hodin
Hlavní pozornost bude zaměřena na čtenářskou gramotnost žáků, čtení s porozuměním, dramatickou výchovu a zlepšování komunikačních dovedností žáků, jejichž zvládnutí dává předpoklad pro úspěšnou práci s informacemi. Zároveň vychází ze strategie školy, zejména při rozvíjení kompetence k učení a kompetence komunikativní.
Anglický jazyk - 1 disponibilní hodina
Zvýšení hodinové dotace anglického jazyka odpovídá trendům a potřebnosti výuky cizích jazyků.
Informatika - 1 disponibilní hodina
Zvýšení hodinové dotace informatiky odpovídá hlavním cílům vzdělávacího programu, tj. využívat informační a komunikační prostředky a technologie v procesu učení.
Matematika - 4 disponibilní hodiny
Disponibilní hodiny budou využity především k zařazování počítačových programů do výuky k procvičování a fixaci učiva.

II. stupeň

24 disponibilních hodin určených pro 2. stupeň využíváme následujícím způsobem:

Český jazyk - 3 disponibilní hodiny
Disponibilní hodiny jsou zařazeny do 6., 8 a 9. ročníku ve snaze o zlepšení čtenářských a komunikačních dovedností žáků a zároveň potřebu upevňování správného používání pravopisných jevů.
Anglický jazyk – 1 disponibilní hodina
Navýšení hodinové dotace je zařazeno v 7. ročníku, hodina bude využita k zdokonalování komunikačních dovedností v cizím jazyce.
Matematika - 3 disponibilní hodiny
Disponibilní hodiny jsou zařazeny do 7. a 9. ročníku. Budou využity k opakování učiva a v 9. ročníku k prohlubování a upevňování učiva tak, aby jej žáci využili při studiu na různých typech středních škol.
Oblast Člověk a společnost – 1 disponibilní hodina
Disponibilní hodina bude využita v předmětu Dějepis v 9. ročníku.
Oblast Člověk a příroda – 2 disponibilní hodiny do předmětu přírodopis 6. a 7. ročník.
Zvýšená časová náročnost je dána používanými formami a metodami práce, jako je především činnostní a projektové vyučování a samostatná práce žáků s využitím počítačového vybavení školy. Tyto metody pomáhají rozvoji všech požadovaných klíčových kompetencí.
Oblast Člověk a zdraví – 1 disponibilní hodina
Navýšení časové dotace je v souladu s dílčím cílem ŠVP o aktivní rozvíjení a ochranu fyzického, duševního i sociálního zdraví a je zařazena do předmětu Tělesná výchova v 7. ročníku.
Oblast Člověk a svět práce – 1 disponibilní hodina
Zvýšení hodinové dotace povede k dalšímu získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí a snadnější profilaci žáka při výběru středních škol. Je zařazeno v 9. ročníku v předmětu Praktické činnosti.
Volitelné předměty - 12 disponibilních hodin
Německý jazyk
v dotaci 3hodiny týdně v 8. ročníku a 3 hodiny týdně v 9. ročníku.
Další volitelné předměty jsou rozepsány v tabulce Volitelné předměty

5. Učební osnovy

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM 1.STUPEŇ

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ČESKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 9 hod. týdně v 1. a 3.ročníku, 10 hod. týdně ve 2.ročníku, 8 hod. týdně ve 4.ročníku a 7 hod. týdně v 5.ročníku.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, ve 2.ročníku je členěn na jazykovou výchovu, čtení a psaní, od 3. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková

sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk je od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Český jazyk a literatura zahrnuje průřezová témata osobnostní a sociální výchovy,enviromentální a multikulturní výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), projektových dnů a exkurzí.

Hodnocení se opírá o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce. Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby českého jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žáka učíme chápat kontinuitu minulosti a současnosti
- vytváříme takové situace, v nichž má radost z učení
- v průběhu výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- individ. přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch,zvyšovat jejich sebevědomí
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí
- umožňujeme jim ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák se učí získávat informace z věrohodných zdrojů
- konzultovat s lidmi ze svého okolí
- prezentuje své názory a nápady ve školním časopise
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- žák je schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- vyjadřovat se písemnou formou
- vedeme žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- pomáháme dětem ze spádových škol a dětského domova při adaptaci v novém kolektivu

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- rozvíjíme schopnost spolupráce a práce v týmu
- navazování a udržování kontaktů
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák je schopen prezentovat se na veřejnosti
- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla slušného chování, která jsou shrnuta ve školním řádu
- vedeme žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění v rámci města i regionu

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- vytváříme projekty
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně na prvním stupni v hodinové dotaci:

- ve 2. ročníku 1h týdně
- ve 3. – 5. ročníku 3h týdně

Výuka probíhá od 3. ročníku ve třídách dělených dle možností na skupiny. Důkaz je kladen především na schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkým dětem. V 2. až 3. ročníku se pozornost věnuje především mluvenému slovu a schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Jazykové dovednosti poslechu a mluvení jsou upřednostněny před psaním, čtením a znalostmi gramatiky.

Ve 4. až 5. ročníku se žáci učí dále rozvíjet schopnost komunikace a také rozumět psanému textu a aplikaci jednoduchých gramatických jevů. Žáci se začínají seznamovat s jednoduchými reáliemi anglicky hovořících zemí.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, dorozumět se a vést rozhovor v běžných jednoduchých situacích a hovořit o základních praktických tématech. Ve 4. až 5. ročníku je hodnocení také založeno na výsledcích testů a míry zapojení do spolupráce.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák dokáže zorganizovat svůj učební proces
- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- v průběhu výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- při výuce pracujeme v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- žáci prezentují své názory a nápady ve školním časopise

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- žák se dokáže domluvit, číst a psát ve více jazycích
- umí se vyjadřovat písemnou formou
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák je schopen spolupráce v týmu
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák je schopen prezentovat se na veřejnosti
- umí naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- žáky vychováváme k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák se podílí na práci skupiny
- aplikuje získané vědomosti a dovednosti v praxi

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: MATEMATIKA

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika na prvním stupni je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku a to v hodinové dotaci 4 hod. týdně v 1.ročníku a 5 hod. týdně ve 2. – 5. ročníku..

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu čísla a početní operace si žáci osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací. V tematickém okruhu závislosti, vztahy a práce s daty si žáci uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se a sami dokáží vytvářet tabulky a grafy. V tematickém okruhu geometrie v rovině a v prostoru žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. Matematika umožňuje využívat prostředky výpočetní techniky, využívat všech pomůcek upevňujících názor při řešení matematických situací.

Matematika na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Žáci se v matematice učí řešením úloh a činnostmi. Matematika tak rozvíjí počtářské dovednosti, ale není jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, problémy porozumění a možnosti použití příslušných vědomostí a dovedností. Matematika by měla žáka vybavit tak,aby ji mohl bez obtíží dále používat v praktickém životě i v dalším vzdělávání. Smyslem je naučit chápat žáka matematiku jako prostředek

řešení úloh. Má dítěti otevřít cestu k řešení mnoha úloh a situací, které život přináší. Její nerozlučné spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení.

Svým obsahem umožňuje matematika začlenění většiny průřezových témat a rovněž její využití při realizaci projektových dnů.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák dokáže kvantitativně redukovat učivo
- má být schopen řešit problémy
- je schopen pracovat se zkušeností
- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák získává informace z věrohodných zdrojů
- dokáže samostatně přistoupit k problému
- má být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe
- při výuce pracujeme v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- žák rozumí grafům, diagramům a tabulkám
- umí se vyjadřovat písemnou formou – slovní úlohy
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák je schopen spolupráce a práce v týmu
- kriticky posuzovat a hodnotit
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- spoluvytváření bezpečné a zdravé atmosféry v kolektivu
- umí nalézat nová řešení
- je houževnatý v případě obtíží

Kompetence pracovní

(**(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)**

- aplikuje získané vědomosti a dovednosti v praxi
- žáky motivujeme k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRVOUKA

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět prvouka je zařazen samostatně v 1. - 3. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Svým komplexním pojetím vymezuje vzdělávací obsah, který se týká člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů: „Místo, kde žijeme“

„Lidé kolem nás“

„Lidé a čas“

„Rozmanitost přírody“

„Člověk a jeho zdraví“

V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se žáci učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a celé naší zemi.

V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase.Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu „Rozmanitost přírody“ žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody.

V tematickém okruhu „Člověk a jeho zdraví“ žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.

Prvouka zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy. Využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků , které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák je schopen řešit problémy
- je schopen pracovat se zkušeností
- chápe kontinuitu minulosti a současnosti
- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák je schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe
- při výuce pracujeme v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- žáci se postupně zdokonalují v práce s informacemi ze všech možných zdrojů
- k rozvoji logického myšlení žáci tvořivě využívají projektové dny a praktické pokusy

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- žák je schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák dokáže spolupracovat v týmu
- dokáže učinit rozhodnutí
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák umí naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- nalézá nová řešení
- vedeme žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák umí aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda je zařazen ve 4. – 5. ročníku, ve 4. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně, v 5. ročníku 2 h týdně. Vlastivěda vymezuje okruhy týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku.

Vlastivědná témata jsou členěna do tří tematických okruhů: „ Místo, kde žijeme“

„ Lidé kolem nás“

„ Lidé a čas“.

V tematickém okruhu „Místo, kde žijeme“ se žáci učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi.

V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase.Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák dokáže zorganizovat svůj učební proces
- je schopen samostatného učení
- dovede pracovat se zkušeností
- umí dávat věci do souvislostí
- chápe kontinuitu minulosti a současnosti
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- získává informace z věrohodných zdrojů
- zvažuje a posuzuje různé zdroje dat
- umí konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- rozumí grafům, diagramům a tabulkám
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- je schopen spolupráce a práce v týmu
- učí se kriticky posuzovat a hodnotit

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- je kladen důraz na enviromentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- společně hodnotíme sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáky vychováváme k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- vedeme žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do dění v rámci města i regionu

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- projevujeme solidaritu s druhými
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PŘÍRODOVĚDA

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda je zařazen ve 4. – 5. ročníku, ve 4. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně, v 5. ročníku 2 h týdně. Přírodověda vymezuje okruhy týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku.

Přírodovědná témata jsou členěna do dvou tematických okruhů: „ Rozmanitost přírody“

„ Člověk a jeho zdraví“

V tematickém okruhu „Rozmanitost přírody“ žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody

V tematickém okruhu „Člověk a jeho zdraví“ žáci poznávají sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovy, environmentální výchovy a mediální výchovy. Využívá metod a forem práce založených především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních

skupinách), vzájemného učení na základě prezentací žáků , které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích, z projektů, projektových dnů, exkurzí a cvičení.

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák má umět zorganizovat svůj učební proces
- být schopen samostatného učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák umí posuzovat různé zdroje dat
- konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- při výuce pracujeme v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vedeme výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- rozumí grafům, diagramům a tabulkám
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- podporujeme komunikaci s jinými institucemi a školskými zařízeními

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák se učí navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit
- společně usilujeme o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- vedeme žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- rozvíjíme sociální učení, využíváme metody sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy , odpovědností a povinnostmi
- je kladen důraz na enviromentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- hodnotíme sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáci se ve škole i mimo školu chovají jako zodpovědné osoby

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák umí aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- vytvářet projekty
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku. Hodinová dotace v 1., 2., a 3. ročníku je 1 hodina týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění a k utváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Zdůrazňujeme komplexní pohled na danou problematiku, zejména využití mezipředmětových vazeb a vztahů k přírodě a lidské společnosti. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářejí si vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeum, galerie, divadlo…).

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy (žák respektuje hodnoty zvyků a tradic, uplatňuje kreativitu a originalitu a správně se chová při návštěvách kulturní akce), multikulturní výchovy (žák chápe žánr v souvislosti s dobou, kulturou a místem vzniku, na příkladech rozlišuje rozmanitost kultury), enviromentální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a mediální výchovy (žák využívá vlastních schopností v týmové práci při nácviku vystoupení). Využívá metod a forem práce založených převážně na práci jednotlivce i kolektivu (práce ve dvojicích, malých týmech i celé třídy), vzájemného učení na základě schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, projektů (příprava vystoupení), projektových dnů a návštěv kulturních akcí.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných uměleckých dovednosti a vědomosti a schopnost rozvíjet a aplikovat tyto dovednosti při vytváření uměleckého díla a hudebního projevu. Hodnocení se opírá o celkový kulturní projev dítěte, aktivní přístup ke všem uměleckým činnostem a dětskou kreativitu a originalitu.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák umí dávat věci do souvislostí
- chápe kontinuitu minulosti a současnosti
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák umí získávat informace z věrohodných zdrojů
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- prezentují své nápady ve školním časopise

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák dokáže kriticky posuzovat a hodnotit
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák je schopen prezentovat se na veřejnosti
- vedeme žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- žáky vychováváme k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku. Hodinová dotace v 1.- 5. ročníku je 1 hodina týdně. Představuje umělecké vnímání a osvojování světa. Dochází k rozvíjení tvořivosti a estetického cítění

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy (žák respektuje hodnoty zvyků a tradic, uplatňuje kreativitu a originalitu a správně se chová při návštěvách kulturní akce), multikulturní výchovy (žák chápe žánr v souvislosti s dobou, kulturou a místem vzniku, na příkladech rozlišuje rozmanitost kultury), enviromentální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a mediální výchovy (žák využívá vlastních schopností v týmové práci při nácviku vystoupení). Využívá metod a forem práce založených převážně na práci jednotlivce i kolektivu (práce ve dvojicích, malých týmech i celé třídy), vzájemného učení na základě schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, projektů (příprava vystoupení), projektových dnů a návštěv kulturních akcí.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných uměleckých dovednosti a vědomosti a schopnost rozvíjet a aplikovat tyto dovednosti při vytváření uměleckého díla a hudebního projevu. Hodnocení se opírá o celkový kulturní projev dítěte, aktivní přístup ke všem uměleckým činnostem a dětskou kreativitu a originalitu.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí

- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žáci prezentují svoji tvorbu a nápady ve školním časopise
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- podporujeme komunikaci s jinými institucemi a školskými zařízeními

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žáky učíme navazovat a udržovat kontakty
- učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák má být schopen prezentovat se na veřejnosti
- vedeme žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění v rámci města i regionu

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák se podílí na práci skupiny a společnosti
- bere na sebe zodpovědnost
- výuku doplňujeme o návštěvu koncertů
- výběrem volitelných předmětů a pestrou nabídkou zájmových útvarů (školní klub, ZUŠ, SVČDM) podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti je zařazen samostatně v 1. – 5 . ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Tento předmět zahrnuje obsáhlý rejstřík pracovních činností i technologií. Rozvíjí v žácích základní uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesní orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Pracovní činnosti v sobě zahrnují především tato průřezová témata: enviromentální výchovu, osobnostní a sociální výchovu, mediální výchovu. Využívají metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (kooperativní učení, práce ve dvojicích). Rozvíjí vzájemné učení na základě prezentace vlastních postupů a výrobků, zpracování informací a uplatnění znalostí i dovedností z ostatních předmětů. Pro realizaci pracovních činností projektové dny a exkurze.

Pracovní činnosti , patřící do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, je na prvním stupni rozdělen do těchto tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Žák je hodnocen v průběhu celého pracovního procesu. Hodnocení zahrnuje schopnosti zpracovat informace, spolupracovat v týmu či dvojici, dovést činnost k finálnímu výrobku a prezentovat jej. Zároveň jsou zohledňovány individuální schopnosti žáka i aplikace již získaných dovedností či vědomostí.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák je schopen pracovat se zkušeností
- chápe kontinuitu minulosti a současnosti
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák dokáže samostatně přistoupit k problému
- je schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- žák dokáže obhajovat vlastní názor a argumentovat

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák je schopen spolupráce a práce v týmu

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák je schopen prezentovat se na veřejnosti
- umí naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- je houževnatý v případě obtíží

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák umí organizovat svou vlastní práci
- aplikuje získané vědomosti a dovednosti v praxi
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Vyučovací předmět tělesná výchova je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Důraz je přitom kladen na zdraví žáka, koordinační a regenerační cvičení.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu tělesná výchova, nalezneme především osobnostní a sociální výchovu. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti, ve 3. a 4. ročníku částečně v bazénu, zimní sporty na svahu, kluzišti… Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení.

Hodnocení žáka známkou sleduje úroveň získaných dovedností s ohledem na jeho individuální schopnosti a snahu. Opírá se o celkový pohybový projev a míru zapojení do jednotlivých činností.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí

- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žáky vedeme k aktivní účasti na všech akcích školy

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- podporujeme komunikaci s jinými institucemi a školskými zařízeními

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák je spolupráce a práce v týmu
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žák je schopen reprezentovat školu
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla slušného chování, která jsou shrnuta ve školním řádu
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit v rámci města i regionu

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák projevovat solidaritu s druhými
- bere na sebe zodpovědnost

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět informatika je zařazen samostatně ve 4. a 5. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny v počítačové učebně.

Důraz je kladen na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci se postupně seznamují a osvojují si správné zásady při práci s počítačem – dodržují základní hygienická pravidla. Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Učí se ovládat základní funkce grafického a textového editoru a internetového prohlížeče. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu informatika, nalezneme zejména mediální výchovu a osobnostní a sociální výchovu. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na individuálním řešení problému, který může být součástí většího celku, zpracovávání informací a následné prezentaci vlastního řešení.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci.

Kompetence k učení

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

- žák je schopen řešit problémy

- umí pracovat se zkušeností

Kompetence k řešení problémů

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

- žák získává informace z věrohodných zdrojů
- konzultuje s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

Kompetence komunikativní

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- žák umí pracovat s běžnými informačními technologiemi
- rozumí grafům, diagramům a tabulkám

Kompetence sociální a profesní

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- žák kriticky posuzuje a hodnotí
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- žákovi nedělá potíže nalézat nová řešení

Kompetence pracovní

((pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

- žák organizuje svou vlastní práci
- aplikuje získané vědomosti a dovednosti v praxi
- bere na sebe zodpovědnost

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY 1.stupeň

NÁZEV DOPLŇUJÍCÍHO VZDĚLÁVACÍHO OBORU: DRAMATICKÁ VÝCHOVA /DV/

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dramatická výchova /DV/ není vyučována jako samostatný předmět, ale realizuje se v jazykové komunikaci (český jazyk – ČJ a anglický jazyk – AJ) a v oblasti umění a kultury (výtvarná výchova – VV a hudební výchova – HV), v oblasti Člověk a jeho svět (prvouka -Prv, přírodověda - Př, vlastivěda - Vl), v oblasti Člověk a svět práce (pracovní činnosti - Pč), a Člověk a zdraví (tělesná výchova - TV).
V našem ŠVP je zařazena jako ***Doplňující vzdělávací obor***, uvedené vyučovací předměty doplňuje a rozšiřuje.

Očekávané výstupy žáka v 1. – 3. ročníku:

- Správně pracuje se dechem, hlasem, artikuluje
- Zvládá správné držení těla, , dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce, rozpoznávat je v chování druhých
- Rozlišuje herní a reálnou situaci, dodržuje pravidla hry
- Spolupracuje ve skupině, dokáže se prezentovat před spolužáky a sledovat prezentace ostatních
- Dokáže s pomocí zhodnotit svůj zážitek z dramatického díla

Očekávané výstupy žáka 4. – 5. ročníku:

- Zdokonaluje se v práci s dechem, hlasem, dokáže vyjádřit emoce vlastní i určité postavy
- Dodržuje pravidla hry, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat
- Analyzuje důsledky jednání postav
- Ve skupině dokáže připravit menší inscenaci, scénku, sledovat a hodnotit prezentace spolužáků
- Hodnotí svůj zážitek z dramatického díla
- Rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy

Učivo:

- Psychosomatické dovednosti (dýchání, hlasová dovednost, držení těla, komunikace)
- Herní dovednosti (role, jevištní postava)
- Sociálně komunikační dovednosti (spolupráce, prezentace, reflexe, hodnocení)
- Nalézání námětů a témat
- Charakteristika postav (činohra, loutky)
- Řazení situací v časové následnosti
- Umění improvizace, přednes
- Komunikace s divákem (prezentace, sebereflexe)
- Základní stavební prvky dramatu (situace, postava, konflikt)
- Hodnocení současné divadelní, filmové, televizní a rozhlasové tvorby
- Poznávání a rozlišení základních divadelních druhů (činohra, opereta – opera, loutkové divadlo, balet)

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební**	**Pozn.**
• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • Dokáže členit slabiky a krátká slova na hlásky • Pozná první hlásky • Umí rozlišit psací a tiskací písmena • Je schopen psát přehledně a úhledně	• Čtení písmen • Samohlásky-A, E, I, O, U, Y • Souhlásky- M, L, S, P, T, J • Čtení slabik, otevřených slabik a slov z nich složených • Uvolňovací cviky, hygienické návyky • Držení psacího nářadí • Psaní prvních písmen	PRV, VV, DV, PV, HV, M Téma: Podzim Rodina Škola	• Pracovní sešit, Živá abeceda • Pohádkové hry, rytmizace říkadel, dětské časopisy • PD - Příroda • Bzučák • PS 1., PS 2. .	
• Dokáže číst souvisle jednoduchý text • Vázaně čte vybrané typy slov • Rozpozná nové hlásky a dvojhlásky • Rozvíjí svůj písemný	• Vázané spojování slabik • Slova s předložkami • Víceslabičná slova • Hláska N, D, K, R, V, H, Š • Dvojhlásky AU, OU, EU • Opis a přepis slabik, slov	M, PRV, VV, PČ Téma: Rodina Vánoce Tradice Pohádky Zimní sporty	• Slabikář, dětské časopisy a knížky • Dramatizace • PD – Lid. zvyky • PS1., PS2. • PD – Den v knihovně	

kultivovaný projev • Pozná rozdíl mezi slabikou a slovem • Rozpoznává každodenní verbální a neverbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích • Je schopen účinné komunikace s druhými • Respektuje a toleruje práva druhých	• Diktát písmen, slabik, slov	Zvířata v zimě	• OSV • OSV • MKV	
• Má správný slovní přízvuk • Dokáže číst a psát slova se slabikotvorným r, l • Dokáže číst a psát slova se slabikami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě	• Nové hlásky C, Č, B, Ž, Ř, G, F, CH • Čtení slov s probranými slabikami • Opis a přepis vět • Diakritická znaménka, velké písmeno	M, PRV, VV, PČ, Téma: Práce s knihou (ŠK) Jaro	• PD – Tradice /Den matek/ • PD - Den Slabikáře • Dramatizace • Tvrdá, měkká kostka	

• Dokáže napsat krátké věty	• Podpis			
• Umí napsat jednoduchá vlastní jména				
• Dokáže hlasitě a správně číst jednoduchý text s porozuměním • Má upravný a přehledný písemný projev	• Čtení textů ze Slabikáře • Vzkaz, zápis do úkolníčku, pozvánka	VV, M, PRV	• Moje první čítanka • Slabikář • VDO	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Dokáže užít v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves • Rozliší větu podle intonace • Dokáže použít správný přízvuk slov, ví kde je pauza mezi slovy • Je schopen napsat správný tvar písmen • Je schopen kultivovaného dorozumívání ve škole mimo školu	• Opakování učiva z 1.ročníku • Opakování písmen • Věta-druhy vět, pořadí vět v textu • Opis, přepis • Stavba slova- hláska, slabika, dělení slov • Krátké a dlouhé samohlásky	PRV, VV, DV, PV, HV, M Téma: Podzim – ovoce, zelenina Rodina Škola a její okolí	• Učebnice • Písanka • Tabule • Magnetická tabule • Obrazový materiál • Bzučák • PS1 • PD – Můj domov • Podzim • OSV	

• Dokáže rozlišit druhy souhlásek • Umí určit větu jednoduchou • Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami, spojovacími výrazy • Užívá správné intonace a tempa v souvětí • Správně odůvodňuje a píše i/y po tvrdých nebo měkkých souhláskách	• Souhlásky-měkké, tvrdé, obojetné • Jednoduchá souvětí • Spojky	M, PRV, VV, PČ Téma: Zdraví Vánoce Tradice Pohádky Zimní sporty Zvířata v zimě	• PS1,2 • Tvrdá, měkká kostka • Karty • Doplňovací cvičení • PD - Lid. zvyky • PD – Den v knihovně	
• Rozlišuje slovní druhy • Dokáže správně psát vlastní jména • Postupně zvládá základní principy pravopisu českých slov	• Slovní druhy-pods. jm., slovesa, předložky • Vlastní jména • Skupiny bě, pě, vě, mě, dě, tě ně • Slova s párovou souhláskou	VV, M, PRV Téma: Jaro První pomoc Příprava Národního dne , Slovní úlohy	• PS2 • Doplň. cvič. • Prac. listy • PD – Lid. zvyky • Vycházky do přírody	
• Dokáže samostatně vypracovat zadané úkoly	• Opakování a procvičování probraného učiva			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Zvládá principy pravopisu • Dokáže abecedně řadit slova • Umí poznat stavbu slova • Píše tvarově správně číslice a písmena • Dokáže reprodukovat text podle osnovy • Rozlišuje význam slov • Rozezná obojetné souhlásky-umí správně určit i/y po obojetné souhlásce • Umí používat různé typy komunikace • Využívá český jazyk jako nástroj k osvojování cizích jazyků • Dovede vyplnit formuláře	• Opakování z 2. ročníku • Párové souhlásky uvnitř slov • Abeceda • Kořen, předponová a příponová část • Kontrola vlastního projevu • Vyprávění podle osnovy • Souznačná, protikladná slova, slova nadřazená a podřazená, souřadná • Řady vyjmenovaných slov: vyjmenovaná slova po b • Dopis, přání, vzkaz, telefonování • Adresa	HV, DV, PRV – Naše město M – slovní úlohy	Pravidla pravopisu Doplňovací cvičení Slovníky Seznamy Nástěnné tabule Obrázky Auditech. pomůcky PD – Naše město OSV Písanka 1, 2 Učebnice Alter PS Nová škola Brno Telefony Pohled Dopisní papír /obálka/	

			Formuláře	
• Dokáže psát i/y po obojetných souhláskách v kořenu slova • Je schopen popsat jednoduchý předmět • Využívá média jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času • Vyjádří prožitky z mluveného i psaného textu • Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace	• Řady vyjmenovaných slov po l, m, p, s, v, z • Popis hračky, předmětu	HV, PRV, PČ – výroba jednoduché hračky	Hračky, obrázky, domácí mazlíčci Audiovizuální technika MV	
• Dokáže třídit slova podle slovních druhů • Pozná mluvnické významy podst. jm. • Dokáže správně psát vlastní jména • Ví, jak se píší římské číslice • Umí používat různé typy	• Všechny slovní druhy /číslicemi/ • Rod, číslo, pád, životnost • Podstatná jména obecná, vlastní • Rozhovor	M – psaní jednoduchých římských číslic DV – dramatizace rozhovorů na různá témata, PČ, HV, VV,	Doplňovací cvičení Nástěnné tabule Obrázky OSV Hodiny /arabské i římské číslice/ Obrazy starých budov s nápisy	

komunikace • Dokáže určit mluvnické významy sloves	• Osoba, číslo, čas, infinitiv, tvary jednoduché, složené			
• Dokáže sestavit osnovu jednoduchého textu • Z jednoduchých vět dokáže sestavit souvětí a sestavit větný vzorec • Píše čitelně a úhledně • Dokáže plynule číst s porozuměním • Používá tiché čtení • Využívá literárního textu jako zdroje informací • Pozná různé literární druhy a žánry • Zná základní pojmy v literatuře	• Sestavení osnovy podle přečteného příběhu • Vymýšlení nadpisu • Větné vzorce, spojování vět jednoduchých do souvětí • Pozvánka • Čtení vět a souvětí • Hlasité čtení a předčítání • Členění textu • Nácvik tichého čtení • Vyprávění, dramatizace, recitace • Poezie • Próza-pohádka, povídka, pověst, bajka • Spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, herec, film, divadlo	DV – dramatizace pohádka VV – bajka PRV – orientace v encyklopedii	Nástěnné obrazy EGS Čítanka Mimočítanková četba /poezie, próza s dětským hrdinou, pohádky/ Dětské časopisy Školní knihovna Besedy Výstavky knih Divadelní představení podle nabídky Film, video Kazety a CD	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • Poznává psanou podobu znělých a neznělých souhlásek • Orientuje se ve stavbě textu • Dokáže uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel	• Opakování učiva 3.ročníku: • Věta souvětí • Hlásková podoba slova • Význam slova • Slova jednoznačná, mnohoznačná • Slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená • Ohebné a neohebné slovní druhy • Členění textu (úvod, závěr, osnova)	HV-písně s citově zabarvenými slovy DV-dramatizace příběhů VV-barevné znázorňování souhlásek	Učebnice ČJ ALTER Články z časopisů – grafické členění textu PD-Den v knihovně PS Nová škola Brno Nástěnné tabule Pravidle pravopisu Slovníky Seznamy	
• Porovnává význam slov, hledá a poznává slova příbuzná, dělí slova na konci řádku	• Stavba slov – kořen slova, část předponová a příponová, slova příbuzná • Předpony a tvarově	VV-barevné rozlišování kořene, předpon a přípon	Obálky, pohlednice	

• Umí poznat rozdíl mezi předponou a předložkou a seznamuje se s jejich písemnou podobou • Seznamuje se s písemnými formami společenského styku, dbá na úpravu	stejné předložky • Dopis, adresát, odesílatel, zpáteční adresa			
• Hledá a poznává významové souvislosti slov příbuzných • Postupně zvládá základní principy pravopisu i/í, y/ý po obojetných souhláskách uvnitř slova • Dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace, snaží se o přesný popis, přirovnání a správný výběr výrazů	• Vyjmenovaná slova • Popis osoby(literární, odborný, policejní) • Popis věci a děje	HV-písně s vyjm. slovy VV-barevné znázorňování PČ-modelování DV-význam slov, pantomima PŘ-les v zimě, zvířata, stromy	Složky s vyjmenovanými slovy , obrázky, kvízy, rébusy, křížovky, osmisměrky Hudební nástroje, rytmické (Orff) MV	
• Třídí plnovýznamová slova podle významu a podle slovních druhů • Seznamuje se s mluvnickými kategoriemi, připravuje se k soustavnějšímu pohledu na gramatiku • Umí vystihnout podstatné informace, správně formulovat věty, využívat slovní zásobu • Zvládá stručný popis obsahující fakta	• Slovní druhy • Slovesa-neurčitek,slovesné tvary určité, sloveso zvratné, jednoduchý a složený slovesný tvar • Vyprávění podle obrázkové osnovy	VV-ilustrace pohádek	Mimočítanková četba /poezie, pohádky, historická literatura/ Časopisy	
• Postupně zvládá časování sloves v rodě činném • Zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu (úvod, popis činnosti, závěr)	• Časování sloves-osoba, číslo, čas		Kuchařka Kutil	

	• Popis činnosti			
• Aktivně a samostatně se zapojí do mediální komunikace • Vnímá slyšený text jako zdroj estetických prožitků • Dozví se o vzniku rozhlasových pořadů	• Reklama, email • Rozhlasové vysílání	VV, PČ – reklamní leták	Hra na rozhlasové a televizní vysílání -soutěže MV	
• Vyhledává a určuje všechny mluvnické kategorie u podstatných jmen • Vyjadřuje se v běžných komunikačních situacích, podle komunikačního záměru používá náležitou intonaci, přízvuk, tempo a pauzy • Užívá verbální a neverbální komunikace jako klíčového nástroje jednání v různých životních situacích • Je schopen účinné komunikace s druhými • Dokáže zanechat vzkaz na záznamníku	• Podstatná jména – rod, číslo, pád • Prvotní seznámení se vzory podstatných jmen • Rozhovor, dialog u lékaře, v obchodě apod. • Telefonický rozhovor, vzkaz na záznamník	DV-dramatizace rozhovoru, návštěvy v lékařské ordinaci	Práce se slovníky PD- Větší město v okolí Dětské telefony, telefon Mobilní telefon Počítač (internet) OSV	
• Umí určovat vzory podstatných jmen • Zvládá grafickou úpravu textu, posuzuje úplnost a neúplnost sdělení	• Vzory podstatných jmen rodu středního, ženského a mužského • Oznámení	PČ,VV-pozvánka na karneval, sportovní odpoledne	Čtvrtky, pastelky Pracovní listy	

• Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • Seznamuje se základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s podmětem)	• Stavba věty jednoduché – podmět a přísudek(holý, rozvitý) • Shoda přísudku podmětem	M-grafické znázorňování podmětu a přísudku		
• Zvládá základní normy písemného vyjadřování, grafické úpravy textu • Rozlišuje věty jednoduché a souvětí, věty podle postoje mluvčího • Zvládá úpravu inzerátu, telegramu • Zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumí ve škole i mimo školu	• Blahopřání(psaní zájmen v písemném oslovování) • Věta jednoduchá • Souvětí • Větné vzorce • Inzerát, telegram, reklama, SMS • Stručnost vyjadřování	VV,PČ-úprava blahopřání DV-dramatizace komunikačních situací	Tiskopisy, čtvrtky Blahopřání Noviny, časopisy, mobilní telefon OSV	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK Ročník: 4
-literatura

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Využívá četby jako zdroje poznatků a prožitků • Vyjadřuje své pocity z přečteného textu a názory o něm • Obohacuje vlastní slovní zásobu • Rozvíjí plynulé a správné čtení • Využívá poznatky z četby při dalších školních činnostech	• Společná četba • Úryvky z čítanky	VL - pověsti z dějin HV – hymna VV – ilustrace	Čítanka pro 4.ročník – ALTER Čítanka plná pokladů Společná četba (Krása nesmírná, E. Štorch : Lovci mamutů, Plívová-Šimková: Artuš, Merlin a Prchlíci, J. Žáček – knížka poezie)	
• Rozeznává pojmy: bajka, pověst, režisér, scénář	• La Fontainovy bajky		PD- Lidové zvyky a tradice Vánoce	
• Zúčastňuje se besed o knihách • Navštěvuje a využívá školní knihovnu	• Návštěva knihovny			
• Pracuje s literárními texty • Vnímá slyšené a čtené texty jako zdroj estetických prožitků	• Čteme dětem – povídky, pohádky, básně, hádanky a pranostiky podle ročních dob	DV-dramatizace pohádek	Návštěva divadelních a filmových představení	

• Zvládá přednes literárních textů přiměřených věku • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • Seznamuje se se spisovateli dětské literatury a s ilustrátory	• Básně z čítanky i podle výběru dětí	VV-ilustrace	Obrázky dětských spisovatelů a ilustrátorů	
• Poznává stavbu slova, tvoří nová slova od kořene slova • Rozlišuje význam slov, hodnotí a porovnává slova	• Předpony, přípony, kořen, odvozování, skládání slov • Slovotvorný základ • Pravopis předpon a předložek • Pravopis přípon • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Homonyma, antonyma, synonyma • Slova citově zabarvená • Slova nadřazená, podřazená, souřadná	VV, M – barevné zvýrazňování	Učebnice ALTER Pracovní listy Přehledy Nástěnné obrazy Seznamy Pravidla pravopisu PS Nová škola Brno Čítanky Mimočítanková četba (poezie, dobrodružná literatura, pověsti,pohádky)	
• Rozlišuje slovní druhy • Rozezná základní větné členy	• Slovesa – mluvnické významy, slovesný způsob • Podmět, přísudek (druhy) • Shoda přísudku			

• Užívá kultivovaný mluvený projev • Dokáže samostatně, souvisle a subjektivně zhodnotit psaný i mluvený projev • Využívá český jazyk jako nástroj ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů a k osvojování cizích jazyků	s podmětem • Věta jednoduchá • Pozorování • Popis • Popis pracovního postupu	DV - pantomima	Video (A je to!, pozorování pracovních postupů) EGS	
• Zvládá přehlednou úpravu písemného projevu • Doplňuje si třídění plnovýznamových slov podle slovních druhů • Uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel • Upevňuje si znalosti mluveného i psaného projevu	• Dopis, blahopřání • Podstatná jména – mluvnické významy, nové vzory (předseda,soudce) • Přídavná jména – mluvnické významy, druhy přídavných jmen, skloňování • Zájmena – druhy, skloňování • Číslovky – druhy, skloňování, psaní číslovek • Vypravování (osnova) • Líčení zážitků	M, VV – grafické znázornění, barevné zvýrazňování VL	PD – Lidové zvyky Dopisní papír, obálky, pohlednice, přání	

• Respektuje a toleruje práva druhých • Spolupracuje s příslušníky odlišných sociokulturních skupin • Objasní některé základní pojmy multikulturní terminologie	• Oznámení • Zpráva • Slova cizího původu, slova přejatá		VDO Slovník cizích slov MKV	
• Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • Umí určit větné členy • Rozpozná neohebné slovní druhy • Umí určit věty podle funkce • Zvládá samostatné, souvislé subjektivní zhodnocení • Tvoří vlastní literární text na dané téma	• Podmět, přísudek • Několikanásobný podmět a přísudek • Shoda přísudku s podmětem • Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce • Přímá, nepřímá řeč • Líčení zážitků (léto) • Báseň • Dopis • Povídka		Dětské časopisy Školní knihovna Městská knihovna pro děti a mládež PD – Větří město v okolí /muzeum, skanzen/	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Poznává stavbu slova, tvoří nová slova od kořene slova • Rozlišuje význam slov, hodnotí a porovnává slova	• Předpony, přípony, kořen, odvozování, skládání slov • Slovotvorný základ • Pravopis předpon a předložek • Pravopis přípon • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Homonyma, antonyma, synonyma • Slova citově zabarvená • Slova nadřazená, podřazená, souřadná	VV, M – barevné zvýrazňování	Učebnice ALTER Pracovní listy Přehledy Nástěnné obrazy Seznamy Pravidla pravopisu PS Nová škola Brno Čítanky Mimočítanková četba (poezie, dobrodružná literatura, pověsti,pohádky)	
• Rozlišuje slovní druhy • Rozezná základní větné členy	• Slovesa – mluvnické významy, slovesný způsob • Podmět, přísudek (druhy) • Shoda přísudku			

• Užívá kultivovaný mluvený projev • Dokáže samostatně, souvisle a subjektivně zhodnotit psaný i mluvený projev • Využívá český jazyk jako nástroj ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů a k osvojování cizích jazyků	s podmětem • Věta jednoduchá • Pozorování • Popis • Popis pracovního postupu	DV - pantomima	Video (A je to!, pozorování pracovních postupů) EGS	
• Zvládá přehlednou úpravu písemného projevu • Doplňuje si třídění plnovýznamových slov podle slovních druhů • Uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel • Upevňuje si znalosti mluveného i psaného	• Dopis, blahopřání • Podstatná jména – mluvnické významy, nové vzory (předseda,soudce) • Přídavná jména – mluvnické významy, druhy přídavných jmen, skloňování • Zájmena – druhy, skloňování • Číslovky – druhy, skloňování, psaní číslovek • Vypravování (osnova)	M, VV – grafické znázornění, barevné zvýrazňování VL	PD – Lidové zvyky Dopisní papír, obálky, pohlednice, přání	

projevu • Respektuje a toleruje práva druhých • Spolupracuje s příslušníky odlišných sociokulturních skupin • Objasní některé základní pojmy multikulturní terminologie	• Líčení zážitků • Oznámení • Zpráva • Slova cizího původu, slova přejatá		VDO Slovník cizích slov MKV	
• Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • Umí určit větné členy • Rozpozná neohebné slovní druhy • Umí určit věty podle funkce • Zvládá samostatné, souvislé subjektivní zhodnocení • Tvoří vlastní literární text na dané téma	• Podmět, přísudek • Několikanásobný podmět a přísudek • Shoda přísudku s podmětem • Příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce • Přímá, nepřímá řeč • Líčení zážitků (léto) • Báseň • Dopis • Povídka		Dětské časopisy Školní knihovna Městská knihovna pro děti a mládež PD – Větří město v okolí /muzeum, skanzen/	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Využívá literárního textu a médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času. • Rozlišuje žánry literatury • Zvládá zážitkové čtení a naslouchání • Hovoří souvisle o přečteném textu, vyjadřuje své názory a pocity	• Spisovatelé národního obrození(Erben, Němcová) • Dětská literatura(pohádky – Andersen, Čapek,…) • Naučná literatura	VL-dějiny VV-ilustrace HV-hymna -čeští hudební skladatelé	Čítanka Čítanka plná humoru Mimočítanková četba(V. Defoe: Robinson Crusoe, K. Čapek: Devatero pohádek, E. Štorch: Minehava, popř. jiný titul) MV	
• Umí přednášet zpaměti literární text přiměřený věku • Orientuje se ve zvukových prostředcích poezie • Poznává základní znaky bajky • Pracuje tvořivě s literárním textem • Vyhledává informace ve slovnících a dalších textech	• Dětská poezie Lyrika, epika – bajky (Seifert, Desnos, Halas, Nezval,Kolář, Žáček) • Verš, rým, sloka, rytmus • Lidová slovesnost (návaznost na lidové zvyky a tradice v průběhu roku) • Báje a pověsti (Jirásek,Petiška, Wenig, Březovský,…)	VV-ilustrace HV-písně k táboráku VL-dějiny českého národa Pč – dekorace K lid. tradicím	PD-Lidové zvyky a tradice Vánoce	

	• Dobrodružná literatura(Štorch, Kipling, Běhounek,…)			
• Využívá literárního textu jako zdroje prožitků • Pro vlastní četbu využívá školní knihovnu, okresní knihovnu • Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace • Využívá různých zdrojů informací • Zvládá vyjádřit vlastní názor na přečtenou knihu, divadelní představení, film • Orientuje se v nabídce dětské literatury	• Literatura s dětským hrdinou(Sienkiewicz, Štorch, Seton, Tomeček, Drijverová) • Návštěva okresní knihovny, muzea • Beseda se spisovateli, popř. o spisovatelích • Zhlédnutí divadelních představení		PD-Lidové zvyky a tradice Velikonoce OSV	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Umí se představit • Umí pozdravit, rozloučit se, poděkovat • Rozumí základním pokynům učitele a je schopen je plnit • Používá český jazyk ke zpracování informací a osvojování cizího jazyka	• Základní fráze	OSV EGS	Učebnice – Mgr. Lenka Jelínková: Angličtina žádná dřina + písničky	
• Umí pojmenovat barvy • Je schopen vybarvit obrázek dle pokynů	• Barvy			
• Umí počítat do 10	• Číslovky 1-10			
• Umí přečíst známá slova a ví o rozdílech v psané a vyslovované podobě slov				
• Umí popsat obličej a části těla a nakreslit postavu dle pokynů	• Tělo	OSV		
• Dokáže pojmenovat členy rodiny	• Rodina			
• Umí vyjmenovat anglickou abecedu, hláskovat své jméno	• Abeceda • Hláskování jmen			
• Zná názvy základních věcí ve třídě, škole	• Škola			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Umí pozdravit, rozloučit se • Umí se představit a zeptat se na jméno, umí představit ostatní • Používá český jazyk pro osvojování cizího jazyka	• Pozdravy a základní fráze	OSV EGS	Učebnice – Derek Strange:Chatterbox 1. Pupil´s Book, Workbook, audiokazeta, karty s obrázky a slovy	
• Umí vyjmenovat abecedu, vyhláskovat svoje jméno, zapsat krátká slova podle hláskování	• Anglická abeceda			
• Rozumí a umí se řídit dle základních anglických pokynů pro práci ve třídě	• Základní pokyny, příkazy			
• Umí pojmenovat i napsat základní vybavení třídy a školní potřeby	• Třída a školní potřeby			
• Je schopen používat čísla od 0 -12, říci svůj věk a telefonní číslo • Umí se zeptat na věk	• Číslovky 0-12 • Základní fráze			
• Zná názvy hraček a základních věcí v domácnosti	• Hračky			
• Umí popřát vše nejlepší k narozeninám a zazpívat písničku	• Narozeniny		Průběžně-třída zazpívá a popřeje tomu, kdo právě slaví narozeniny	
• Umí vyjádřit vlastnictví	• Přivlastňovací zájmena			
• Umí vyjádřit velikost předmětů • Je schopen používat neurčité členy a/an a určitý	• Přídavná jména • Členy			

člen the				
• Zná označení členů rodiny, umí říci, kolik je mu let a jaký je	• Rodina • Jména česká a anglická • Přídavná jména-popis osob		Projekt-Moje rodina Fotografie či obrázek rodiny s popisem jednotlivých členů rodiny	
• Umí vyjádřit, komu co patří a zeptat se na to	• Sloveso mít		.	
• Umí pojmenovat části obličeje a popsat obličej a vlasy svoje i jiných osob	• Části obličeje			
• Dokáže říci, co umí a neumí dělat • Dokáže jednoduše popsat cestu • Umí pojmenovat několik zvířat ze ZOO	• Sloveso „can“ • Směry • Zvířata ze ZOO			
• Umí vyjmenovat i napsat barvy a základní oblečení	• Barvy • Oblečení			
• Umí pojmenovat části těla a nakreslit postavu dle pokynů	• Části těla		Projekt – Nakresli si svoje vlastní strašidlo – s popisky	
• Umí popřát veselé Vánoce a nový rok a zazpívat písničku	• Vánoce	OSV MKV		
• Umí vyjádřit, odkud lidé a věci pocházejí	• Základní státy	MKV Vlastivěda		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Umí pozdravit, rozloučit se • Umí se představit a zeptat se na jméno a poděkovat • Používá český jazyk při osvojování cizího jazyka	• Pozdravy a základní fráze	OSV EGS	Učebnice – Derek Strange:Chatterbox 1, 2. Pupil´s Book, Workbook, audiokazeta, karty s obrázky a slovy	
• Umí vyjádřit množné číslo podstatných jmen • Dokáže specifikovat umístění věcí pomocí základních předložek	• Množné číslo podstatných jmen • Předložky			
• Umí se zeptat na počet • Umí pojmenovat základní obchody a místa ve městě	• Číslovky • Město			
• Umí vyjádřit čas, zeptat se a odpovědět na otázku, kolik je hodin	• Hodiny • Základní časové výrazy			
• Dokáže pojmenovat základní geometrické tvary	• Geometrické tvary			
• Umí se zeptat na místo • Dokáže vyjádřit záporný příkaz	• Určení místa • Zápor			
• Je schopen používat čísla od 13 – 100	• Čísla 13 - 100			
• Umí názvy některých nápojů, jídla, ovoce a zeleniny	• Jídlo			

• Umí vyjádřit, že činnost probíhá právě teď	• Přítomný čas průběhový			
• Dokáže vyjádřit umístění a základní pohyb věcí čí osoby	• Předložky			
• Umí popsat základní počasí • Umí pojmenovat některé země a světadíly, dokáže je najít na mapě	• Počasí • Státy, světadíly	MKV OSV	Práce s mapou světa-rozdělení dle používaných jazyků	
• Dokáže vyjádřit, co má a nemá rád	• Sloveso „like“			
• Umí říci, co chce a nechce	• Sloveso „want“			
• Dokáže říci, kde sám i ostatní bydlí, pojmenovat a napsat místnosti • Zná světové strany • Dokáže vyjádřit vlastnictví	• Dům • Světové strany • Zájmena			
• Umí popsat svůj běžný den i jak tráví volný čas	• Denní režim – činnosti doma, ve škole a ve volném čase • Příslovce			
• Zná dny v týdnu a školní předměty, umí popsat svůj rozvrh hodin	• Rozvrh hodin, dny v týdnu, předměty			
• Zná měsíce v roce, významné dny • Používá řadové číslovky	• Měsíce • Řadové číslovky			
• Dokáže použít slovesa „to be, have“ v minulém čase	• Minulost			
• Umí napsat pohled, pozdrav z prázdnin	• Psaní pohledu			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Umí se představit, říci odkud pochází a kolik je mu let • Používá český jazyk pro osvojování cizího jazyka	• Základní fráze	OSV EGS	Učebnice-T.Hutchinson-Project1 Student´s Book, Woorbook, audiokazeta	
• Umí používat číslovky 0-100 • Zná barvy • Zná anglickou abecedu, umí hláskovat slova a zapisovat slova podle hláskování • Umí popsat umístění předmětu • Umí používat neurčitý člen před podst.jménem • Umí tvořit množ.č.podst.jm. a zná základní nepravidelné tvary	• Číslovky 0-100 • Barvy • Anglická abeceda • Předložky místa • Neurčitý člen • Množné číslo podst.jm.			
• Umí popsat svoji rodinu a říci základní informace o jejích členech	• Rodina • Osobní údaje • Sloveso být		Projekt-Známé osobnosti Plakát s obrázky osobností , které se anglicky představují	
• Umí napsat pohled, pozdrav z prázdnin	• Psaní pohledu		Projekt – Napiš pohled z prázdnin, kam by si chtěl jet	
• Umí nakupovat suvenýry a zná anglickou měnu	• Základní fráze-nakupování	MKV		
• Zná dny v týdnu a školní předměty a umí popsat	• Rozvrh hodin-dny			

svůj rozvrh hodin	v týdnu a předměty			
• Umí vyjádřit vlastnictví	• Přivlastňovací zájmena • Sloveso mít			
• Zná některá slova , týkající se oslavy Vánoc a nového roku • Umí napsat přání	• Vánoce	OSV MKV		
• Umí vyjádřit čas, zeptat se a odpovědět na otázku, kolik je hodin	• Hodiny • Základní časové výrazy			
• Umí popsat svůj běžný den i jak tráví volný čas	• Denní režim-činnosti doma ve škole a ve volném čase • Přítomný čas prostý		Projekt-Zpracování ankety-jak žáci třídy tráví svůj volný čas	
• Umí popsat, kde bydlí, pojmenovat místnosti i jejich vybavení	• Dům, byt • Místnosti, nábytek • Předložky místa • Vazba „there is a..,are“		Projekt-Můj dům snů Nakreslit a popsat, jak by měl vypadat ideální dům	
• Umí říci, jaké činnosti se dělají doma, venku či ve škole	• Sloveso moci, umět ve spojení s významovým slovesem			
• Umí pojmenovat budovy ve městě a důležitá místa • Zná dopravní prostředky • Umí jednoduše popsat cestu a zeptat se na ni	• Město, doprava • Orientace ve městě-základní fráze • Sloveso muset		Projekt-Moje město Nakreslit či vystřihnout obrázky budov , popsat je a sestavit z nich společně město na velký plakát	

	• Použití“letś“			
• Umí si objednat v restauraci něco k jídlu a pití	• Základní fráze-v restauraci			
• Umí popsat postavu a obličej osoby • Dokáže pojmenovat a popsat oblečení • Umí pojmenovat některé domácí práce • Umí vyjádřit, že činnost probíhá právě teď	• Obličej a tělo • Přítomný čas průběhový • Srovnání přítomného času průběhového a prostého		Projekt- Nakreslit popř.vystřihnout obrázky postav a popsat je	
• Umí si koupit oblečení	• Nakupování-základní fráze			

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE Vyučovací předmět: MATEMATIKA Ročník: 1

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Určí počet prvků množiny • Čte a píše číslice 0-5 • Porovnává množství a velikosti • Provádí lineární uspořádání • Provádí početní operace (+,-) s přirozenými čísly˘ • Řeší úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace • Poznává základní geometrické tvary	• Názorný úvod k učivu o přirozeném čísle • Čísla a číslice 0-5, nácvik psaníč. • Porovnávání prvků a čísel- rovnost, nerovnost, znaménka • Rozklady čísel • Sčít. a odčít. v oboru 0-5 • Geometrické tvary: kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník	PRV- Naše třída (počítání prvků), orientace ve škole ČJ – orientace na stránce, řazení podle velikosti, počet slabik, psaní číslic a znaků TV- řazení dle velikosti HV – Jedna, dvě …, rytmus PČ – práce se stavebnicí	Učební materiály (využívány průběžně) Pracovní sešity Prodos, Počítáme do 20 bez přechodu přes desítku- Nová škola, Brno Metody, formy: vysvětlování, demonstrace, pozorování, upevňování, prověřování, praktické činnosti, samostatná i skupinová práce žáků Pomůcky: tabule, počítadlo, prvky na magnetickou tabuli, karty součtů a rozdílů, čísla a číslice, číselné osy, geometrické tvary a modely těles, stavebnice, makety platidel	
• Čte a píše číslice a čísla 0-10 • Provádí aritmetické operace +,-	• Nácvik psaní č. 6-10	PRV –počítání prvků, porovnávání velikostí		

• Poznává a určí základní tělesa	• Sčítání a odčítání v oboru do 10 s názorem i pamětně • Porovnávání prvků a čísel • Rozklady čísel • Jednoduché slovní úlohy • Tělesa: koule, krychle, válec	ČJ – poslech slovní úlohy s porozuměním, psaní číslic a příkladů TV – rozdělování dětí do družstev, porovnávání počtu, odhad vzdálenosti HV – hry na rozvoj sluchu, rytmizace – pravidelné členění řady předmětů	Modely těles	
• Provádí aritmetické operace +,- • Řeší a tvoří úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace	• Čísla a číslice 11-20 • Sčít. a odčít, v oboru do 20 bez přechodu přes desítku • Praktické slovní úlohy (nakupování) • Procvičování a opakování	PRV – měsíce v roce, hodiny, orientace v čase	Makety platidel	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Porovnává množství a velikosti (větší, menší, stejné) • Provádí lineární uspořádání • Určí počet prvků • Používá přirozená čísla • Provádí aritmetické operace +,- • Řeší a tvoří úlohy, v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace • Modeluje a znázorňuje základní geometrické tvary • Rýsuje úsečky	• Opakování učiva z 1. roč.(sčít. a odčít. do 20 bez přechodu přes desítku, slovní úlohy, porovnávání, rozklady čísel) • Kreslení a rýsování (úsečka, lomená čára, porovnávání úseček) • Sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky	PRV - Rozvrh hodin HV – Notová osnova VV – Obrázky podle osy souměrnosti TV – Nástup, řazení ČJ – Čtení s porozuměním, zápis úlohy PČ – Překládání papíru podle osy, modelování těles	Pracovní sešity PRODOS, Už počítám do sta – Nová škola, Brno Metody, formy: vysvětlování, rozhovor, práce s pracovním sešitem, pozorování, demonstrace, samostatná práce, skupinová práce, hry, soutěže Pomůcky: počítadlo, číselná osa, čtvercová síť, tabulky násobků, karty s příklady, průsvitné fólie, pravítka, měřítka, geometrické tvary, modely těles, papírové peníze, prvky na magnetickou tabuli, stovkové počítadlo	
• Provádí aritmetické operace +,- • Řeší a tvoří úlohy, v kterých	• Přirozená čísla do 100	ČJ – Čtení s porozuměním, věta oznamovací, tázací – odpověď	Stovkové počítadlo	

aplikuje osvojené aritmetické operace • Zaokrouhluje na desítky • Poznává základní tvary v prostoru • Modeluje v rovině • Ovládá práci s měřítkem, pravítkem, rýsuje a měří úsečky	• Sčít. a odčít. do 100 • Zaokrouhlování na desítky • Počítání se závorkami • Jednotky délky, měření v cm • Úsečky – rýsování, porovnávání, shodnost • Tělesa – koule, válec, krychle, kvádr, kužel, jehlan	na otázku VV – Písmena z úseček, ozdobné pásy ve čtvercové síti TV – Cvičení s kruhy, kužely, míči	Papírové peníze - nakupování Modely těles	
• Orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodiny, minuty • Provádí aritmetické operace ., • Řeší a tvoří úlohy, v kterých aplikuje aritmetické operace **.,**	• Orientace v čase • Násobení a dělení čísly 2,3,4,5,0,1 • Opakování	PRV – Orientace v čase- rok, měsíc, týden, den, hodiny Důležitá telefonní čísla TV – Dělení do družstev	Hodiny Čtvercová síť, tabulky násobků, papírové peníze - nakupování	

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Porovnává množství a velikosti (větší,menší,stejný) • Provádí lineární uspořádání (před,za,mezi) • Určí počet prvků,používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Modeluje a znázorňuje základní (jednoduché) geometrické útvary	• Opakování z 2. ročníku (sčítání, odčítání do 100, slovní úlohy, čísla menší a větší, závorky, násobení a dělení v oboru násobilky do 5) • GO: bod, přímka, úsečka, polopřímka, polopř. opačné	ČJ, VV, PČ, PRV, HV, OSV, EV, MKV		

• Tvoří samostatně slovní úlohy • Zapisuje správně pod sebe řády čísel • Ovládá práci s měřítkem, pravítkem, trojúhelníkem	• Procvičování: slovní úlohy sčítání a odčítání, násobení a dělení • Sčítání a odčítání dvojcif. čísel zpaměti i pís., • GO: měření délek , vzáj. poloha dvou přímek v rovině	ČJ, VV, PČ, PRV, EV ,VDO		
• Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Umí nakupovat v papírnictví, mlékárně, hračkárně.	• Násobení a dělení (6, 7, 8, 9, 10) • Zaokrouhlování čísel na des. • Počet prvků, násobení	ČJ, VV, PČ, PRV, EV, VDO, OSV	Pomůcky pro hru na obchod	
• Modeluje a znázorňuje základní geometrické útvary v rovině a prostoru	• GO: Rovina rovinné útvary, trojúhelník, čtverec, obdélník,	ČJ, VV, PČ, PRV, EGS		

• Porovnává množství a velikosti • Provádí lineární uspořádání	• Počítání do 1000 (čísla větší a menší, jednotky délky hmotnosti, objemu)	ČJ, VV, PČ, PRV, VDO, EV	Řádové počítadlo	
• Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Umí nakupovat hračky, v mléčné jídelně, oděvy • Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává	• Písemné sčítání a odčítání, násobení a dělení, slovní úlohy • Počet prvků, násobení, objem, velikost • Graf přímé úměrnosti, operace s přechodem 10 a 100	ČJ,VV, PČ, HV, PRV, VDO, MKV, MV	Pomůcky pro hru na obchod	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Porovnává množství a velikosti (větší,menší,stejný) • Provádí lineární uspořádání (před,za,mezi) • Poznává a určuje základní tvary v rovině a dokáže je jednoduše charakterizovat • Určí počet prvků,používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Určí délku jako celočíselný násobek délkové jednotky • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit	• Opakování • Posloupnost přirozených čísel do 1000 • Čtení čísel,zápis v des.soust. • Číselná osa, porovnávání čísel • Sčítání a odčítání v daném oboru • Pís. násobení • Práce s diagramy • GO:bod,úsečka,přímka,rovnoběžky, různoběžky, přímky kolmé, rýsování kolmic	ČJ,VV,PČ,Přír., Vlast., HV OSV,EV , VDO	Nástroje, pomůcky: číselná osa, tabulky násobků, příklady násobilky, kartičky s názory, průsvitné fólie, pravítka, měřítka, kružítka, modely těles, mapy,čtverečkový sešit,papírové peníze, pastely,špejle, krejč.metr, dřevěný metr, pásmo, proužky papíru	
• Orientuje se v jednoduchých	• Písemné dělení jednocif.	ČJ,VV,PČ,Přír.,		

situacích v nichž se využívá kvantitativního vyjádření části celku • Popisuje jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech	dělit. (zkouška) • Využití názorných obrázků k určování částí celku,znázornění částí	Vlast. OSV		
• Zná nejdůležitější vynálezy • Poznává místo, kde žije, v číslech • Zajímá se o rodinný rozpočet, hospodaření	• Počítáme do 10 000 • Vlastnosti sčítání a odčítání,početní operace • Porovnávání čísel • Sčít. a odčít. do 10 000 zpaměti • Zaokrouhlování čísel na 10, 100, 1000 a odhad výsledku • Písemné sčít. • Pís. odčít. • Násob. a děl. zpaměti • Písemné násob. a děl. • GO: Rýsování rovnoběžek, rýsování kolmých a rovnoběžných přímek, pravý úhel – pravoúhlý trojúhelník • Porovnávání čísel,	ČJ,VV,PČ,Přír ., Vlast. EV,VDO, MKV		

	procvičování učiva a řešení úloh ze života • Nakupujeme se slevou i bez slevy (slovní úlohy) • Tabulky,sloupcové diagramy, grafy nárůstu cen	ČJ,VV,PČ,Přír., Vlast. EGS ,VDO, EV	Encyklopedie, zajímavosti, média, internet Mapy, ročenky, aktuální zprávy PD – Naše město /návštěva informačního centra, besedy, zpracování získaných informací/	
• Určí počet prvků,používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Poznává a určuje základní tvary v rovině a prostoru a dokáže je jednoduše charakterizovat	• Čísla větší než 10 000 • Porovnávání čísel • Zaokrouhlování čísel • Sčít. a odčít. zpaměti • Písemné sčítání • Písemné odčítání • Pamětné násobení a děl. • GO: Rovnoběžky, kolmice. Obdélník, čtverec. Kružnice, kruh.	ČJ,VV,PČ,Přír., Vlast., EGS		

• Modeluje a znázorňuje základní geometrické útvary v rovině a prostoru	• Rovnice. • Pís. násobení dvojcif. činit. • Přímá úmernost. • GO:Rýsujeme trojúhelník .Trojúhelník. nerovnost. Pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník. Osa úsečky, střed úsečky. • Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času. • GO: Rýsujeme obdélník a čtverec. • Obvod trojúhelníku. Útvary souměrné podle osy.Obvod obdélníku, čtverce. • Poznáváme svět v datech.	ČJ,VV,PČ,Přír., Vlast. EGS,VDO, OSV		
• Zajímá se o data významných událostí , poznává svět • Umí číst v jízdních řádech a orientuje se v nich, umí vyhledávat údaje na internetu	• Čteme jízdní řády.	ČJ,Přír., Vlast. EGS,VDO, OSV, MKV	Encyklopedie, zajímavosti, vyhledávání na internetu. PD – Naše město - jízdní řády (autobus., vlak.nádraží). Internetová adresa – vyhledávač.	

• Porovnává množství a velikosti • Provádí lineární uspořádání • Určí počet prvků,používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Určí délku jako celočíselný násobek délkové jednotky • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Popisuje jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Orientuje se v jednoduchých situacích v nichž se využívá kvantitativního vyjádření části celku • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Umí určit délku života, století, v kterém život proběhl	• Počítáme do milionu • Početní výk. s přiroz. čísly • Zlomky • Přímá úměrnost • Slovní úlohy • GO: Obdélník, čtverec, rovnoběžníky,obsah, jedn. obsahu. • Nerovnice • Průměr • Sčít. zlomků se stejným jmenovatelem • GO: Grafický součet, rozdíl, násobek úseček. Výpočet povrchu krychle, kvádru. Závěrečné opakování. • Závěrečné opakování • Život osobností	ČJ,VV,PČ,Přír., Vlast. OSV,EGS,VDO		

• Orientuje se v diagramech a umí v nich číst • Umí pracovat s kalkulačkou	• Čtení z diagramů • Počítání a hry s kalkulačkou	ČJ,VV, PČ, Přír.,Vlast.,HV MV, OSV, VDO, MKV	Portréty osobností, data jejich narození a úmrtí, encyklopedie Kalkulačka, kalkulačka na počítači, v mobilním telefonu	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály, atd.**	**Pozn.**
• Porovnává množství a velikosti (větší,menší,stejný) • Provádí lineární uspořádání (před,za,mezi) • Určí počet prvků, používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Poznává a určuje základní tvary	• Opakování (přirozená čísla) • Procvičování sčít. a odčít. • Procvičování násob. a děl. • Jednotky délky • Jednotky hmotnosti • Jednotky času • GO: Opakování. Úhel. Čtverec, obdél. – jejich úhlopříčky. Trojúhelníky. Obvody obrazců. • Jednotky času • Římské číslice • Zlomky • GO: Kružnice a kruh. Souřadnice bodů. Tělesa.	ČJ, VV, PČ, Přír., Vlast., HV, OSV, EGS, MV ČJ, VV, PČ, Přír., Vlast., EV, OSV, MKV, VDO, MK	MATEMATIKA pro 5. roč. ZŠ, Alter, 1., 2. a 3. díl, učebnice z Nové školy Brno, sbírky , cvičebnice a pracovní sešity podle výběru vyučujícího,Matematické pětiminutovky (Prodos), Metody, formy:vysvětlování, rozhovor, metoda práce s knihou, čtení s výkladem, pozorování, demonstrace, samostatná práce žáků, problémové vyučování, práce ve dvojicích, skupinová Nástroje, pomůcky: číselná osa, tabulky násobků, příklady násobilky, kartičky s názory, průsvitné fólie, pravítka, měřítka, kružítka, modely těles, mapy,čtverečkový sešit,papírové peníze, pastely,špejle, krejč.metr, dřevěný metr, pásmo, proužky papíru Encyklopedie, nástěnné obrazy zvířat.	

• Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Porovnává množství a velikosti • Provádí lineární uspořádání • Určí počet prvků, používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Poznává a určuje základní tvary v rovině a prostoru a dokáže je	• Dělení přiroz. čísel • Pamětné dělení se zbytkem • Pís. dělení dvojcif. dělit. • Průměrná rychlost • GO: Jednotky obsahu. Obsah obdél. a čtverce. Převádění jednotek obsahu. Další jedn. obsahu. • Počítání s velkými čísly. • Desetinná čísla – porov., sčít., odčít., zaokrouhl. • GO: Střed úsečky a osa úsečky. Vlastnosti trojúhelníku. Krychle a kvádr – výpočet povrchu.	ČJ, VV, PČ, Přír., Vlast., EGS, VDO, MK, MKV		

jednoduše charakterizovat • Orientuje se v jednoduchých situacích v nichž se využívá kvantitativního vyjádření části celku • Modeluje a znázorňuje základní geometrické útvary v rovině a prostoru • Řeší kvízy , SUDOKU /individuálně/ • Orientuje se v plánech, umí nakreslit jednoduchý plán bytu /domu/ a spočítá plochu místností • Porovnává svět v číslech – rozloha, počet obyv., … • Orientuje se v tabulkách, diagramech, zaokrouhluje	• Složitější úlohy (obrazce,které lze rozdělit na čtverce nebo obdélníky) – řešení SUDOKU Plánek bytu • Zajímavosti ze světa – porov. čísel /nejvyšší, nejhlubší, …/	ČJ, VV, PČ, Přír., Vlast., EV, OSV, MKV, VDO, MK	Plánky bytů, domů, hřišť, dalších částí ve městě Mapy, atlasy, encyklopedie zajímavostí, internet, média – zprávy	

• Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Porovnává množství a velikosti • Provádí lineární uspořádání • Určí počet prvků, používá přirozená čísla • Řeší a tvoří úlohy,v kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly • Zaokrouhluje a provádí odhady výsledku v oboru přirozených čísel • Rozumí jednoduchému tabelovému záznamu konkrétní zákonitosti a dovede ji tvořit • Popisuje jednoduché závislosti,s kterými se běžně setkává,čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech • Poznává a určuje základní tvary v rovině a prostoru a dokáže je	• Desetinná čís. (procvičování) • Aritmrtický průměr • Počítání se zlomky – sčít. a odčít. • Násob. deset. čísel 10 a 100 • Děl. deset. čísel 10 a 100 • GO: Porovnáv. úhlů, osa úhlu. Osově souměrné útvary. Pravidelné obrazce. Jednotky obs. Obsahy složitějších obrazců. • Násobení a děl. deset. čísel přiroz. číslem • Závisle a nezávisle proměnná • Jednotky času • Des. čísla se třemi deset. místy • Závěrečné opakování • GO: Vzájemná poloha dvou kružnic. Tělesa. Povrch		Hodiny, kalendáře, horoskopy	

jednoduše charakterizovat • Orientuje se v jednoduchých situacích v nichž se využívá kvantitativního vyjádření části celku • Modeluje a znázorňuje základní geometrické útvary v rovině a prostoru • Umí si objednat z jídelního lístku, sleduje ceny, gramáž a kvalitu nabízených jídel • Porovnává výsledky hospodaření obchodní společnosti, splácení půjček	krychle a kvádru. Stavby z krychlí. Závěrečné opakování. • Ceny jídel v restauraci • Podnikání – půjčky, zisk, čtení diagramů, tabulek	ČJ, VV, PČ, Přír., Vlast., HV, EV, OSV, MKV, VDO, MK	Jidelní lístky, stolování Tiskopisy bank, nabídky peněžních produktů	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT Vyučovací předmět: PRVOUKA Ročník: 1

Výstupy žáka **ZŠ Ivana.Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Orientuje se v nejbližším okolí školy • Orientuje se bezpečně v budově školy	MÍSTO, KDE ŽIJEME • **Škola** - orientace ve škole, okolí školy; vyučování, prostředí třídy; bezpečná cesta do školy • **Domov** - prostředí domova	Čj – Naše třída, škola Jsem školák M – Počty různých předmětů ve třídě, škole Vv – Naše třída, škola	**Učební materiály**: (využívány průběžně) • Prvouka pro 1.roč. **Projektové dny** : • Naše město – můj domov	
	LIDÉ KOLEM NÁS • **Rodina -** postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské a mezigenerační vztahy; život a funkce rodiny • **Soužití lidí -** mezilidské vztahy; mezilidská komunikace • **Chování lidí -** kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování	Čj – Moje rodina Vv – Moje rodina Tv – aktivní odpočinek Pč - vánoční a velikonoční dekorace OSV	**Další pomůcky**: • nástěnné obrazy • fotografie Činnosti a úkoly zaměřit na praktické poznávání • fotografie • dekorace k výzdobě třídy	

	• **Věci kolem nás -** běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby, pro zábavu; práce, zaměstnání; volný čas a jeho využívání . oslavy, svátky, zvyky /Vánoce, Velikonoce /			
• Rozlišuje roční období, určuje měsíce, týdny, dny • Určuje čas podle hodin • Používá kalendář	LIDÉ A ČAS • **Orientace v čase** - určování času, režim dne; roční období /znaky jednotlivých ročních období /, kalendář, rok, měsíc, týden, den	Čj – Co dělám během dne M – Kolik je hodin? Pč - dekorace dle ročních období	• cvičné papírové hodiny • kalendář	
• Rozliší nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí • Pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny • Pojmenuje některá volně žijící zvířata • Uvede příklady rostlin a živočichů v určitém prostředí	ROZMANITOST PŘÍRODY • **Rostliny, houby, živočichové -** známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub; základní skupiny živočichů a jejich zástupců	Čj – popis, vyprávění Vv – Příroda Hv – písně s přírodní tématikou Tv – cvičení v přírodě	• nástěnné obrazy • atlasy rostlin a živočichů • encyklopedie **Projektové dny :** • Les **Přednáška:**	

• Rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji		EV	• Výchova k zodpovědnému vztahu ke zvířatům	
• Určí a pojmenuje základní části lidského těla	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ **Lidské tělo -** stavba lidského těla; změny lidského těla v průběhu života		**Projektové dny:** • Bezpečnost na silnici a první pomoc • Branný kurz	
• Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny • Orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu života • Orientuje se mezi zdravou stravou a méně zdravou stravou, dodržuje pitný režim • Rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí • Uplatňuje způsoby bezpečného chování • Rozpozná, na koho se obrátit v situaci osobního ohrožení • Reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při	• **Péče o zdraví, zdravá výživa -** zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví; úrazová zábrana; denní režim; osobní hygiena • **Osobní bezpečí -** bezpečné chování v různém prostředí; krizové situace; přivolání pomoci v situaci osobního či cizího ohrožení **Situace hromadného ohrožení**	Tv – pohybové hry, tělocvičné pokyny Vv – Co je zdravé, nezdravé OSV		

mimořádných situacích • Umí přivolat záchranku, hasiče, policisty				

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a uč. materiál**	**Poznámky**
• Orientuje se v nejbližším okolí školy • Orientuje se bezpečně v budově školy • Vyjádří, co pro něho znamená domov • Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce, umístění významných budov a objektů • Posuzuje okolní krajinu	MÍSTO, KDE ŽIJEME • **Škola** - bezpečná cesta do školy ; orientace ve škole; vyučování, učivo, prostředí; okolí školy • **Domov** - domov a bydlení; orientace v místě bydliště • **Naše obec** - název obce, její části; orientační body, významné budovy, objekty, známá místa • **Okolní krajina** - povrch krajiny, typy; ochrana životního prostředí ; chráněná krajinná oblast	Čj – Naše škola, Můj domov Vv – tématické práce Tv – modelové situace (silniční provoz); tělovýchovné aktivity v okolí školy	**Učební materiál** : (využívány průběžně) • Prvouka pro 2.roč. (nakl. Prodos) **Projektové dny** : • Naše město – můj domov	
• Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy • Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • Usiluje o dobré vztahy ve třídě	LIDÉ KOLEM NÁS • **Rodina** - postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské vztahy v rodině,	Čj – Moje rodina (popis, vyprávění) Vv – tématické práce Tv – způsoby	**Další pomůcky** : • nástěnné obrazy • fotografie • encyklopedie	

• Nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou • Rozliší nevhodné chování • Rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí • Pojmenuje a přiblíží profesi svých rodičů • Rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku	mezigenerační vztahy; funkce a život rodiny • **Soužití lidí** - mezilidské vztahy; mezilidská komunikace • **Chování lidí** - kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování • **Věci a činnosti kolem nás** - běžné činnosti v životě lidí ; předměty denní potřeby a pro zábavu práce, zaměstnání /profese, budoucí povolání, řemesla/,volný čas, jeho využití	aktivního odpočinku Hv – písně s danou tématikou Vv - profese rodičů, budoucí povolání OSV	• pracovní listy Činnosti a úkoly zaměřit na praktické poznávání	
• Určuje čas podle hodin • Poznává a prakticky využívá základní časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) • Používá kalendář v souvislosti s ročními obdobími • Určuje měsíce, týdny, dny	LIDÉ A ČAS • **Orientace v čase a časový řád** - určování času pomocí hodin; určování dne a stanovení data, používání kalendáře; režim dne; roční období, kalendářní rok, školní rok	M – určování času Vv – tematické práce Čj – popis, vyprávění	• cvičné papírové hodiny • kalendář	
• Rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí	ROZMANITOST PŘÍRODY	ČJ – popis, vyprávění	• atlasy rostlin a	

• Pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny,jejich třídění a využití • Pozná základní jehličnaté a listnaté stromy, jejich rozdíly • Pojmenuje některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata • Rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích • Uvede příklady výskytu rostlin a živočichů v určitém prostředí • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji	• **Rostliny, houby, živočichové -** známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub; stavba těla rostlin, pěstování užitkových rostlin, základní skupiny živočichů a jejich poznávání, chov a využití domácích a hospodářských zvířat	Vv – tematické práce Hv – písně s přírodní tématikou Tv – cvičení v přírodě EV	živočichů • kalendář přírody **Projektové dny :** • Les **Přednáška:** • Výchova k zodpovědnému vztahu ke zvířatům	
• Určí a pojmenuje základní části lidského těla • Orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu života • Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny • Rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí, úrazů	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • **Lidské tělo -** stavba lidského těla; změny lidského těla v průběhu života • **Péče o zdraví, zdravá výživa -** zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví; osobní hygiena; pitný režim; úrazová zábrana	Tv – pohybové hry, tělocvičné pokyny Vv – Co je zdravé, nezdravé Čj – vyprávění	**Projektové dny:** • Bezpečnost na silnici a první pomoc • Branný kurz	
• Orientuje se mezi zdravou a méně zdravou	• **Osobní bezpečí -** bezpečné chování	Hv – písně s		

stravou, dodržuje pitný režim • Ovládá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce • Rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí • Uplatňuje způsoby bezpečného chování • Rozpozná, na koho se obrátit v situaci osobního ohrožení • Reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělého při mimořádných situacích • Umí přivolat záchranku, hasiče, policisty	v různém prostředí; krizové situace; přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení; bezpečné chování v silničním provozu • **Situace hromadného ohrožení**	pohybovým doprovodem OSV		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Bezpečně se orientuje v místě svého bydliště • Označí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo • Rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí • Pojmenuje nejdůležitější části a místa města a umístění významných budov a objektů • Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě • Posuzuje okolní krajinu, vyjádří různými způsoby její krásu a rozmanitost • Popíše jednoduše přírodní a lidmi vytvořené objekty pozorované v krajině • Vyhledá v místní krajině hlavní zeměpisné a	MÍSTO, KDE ŽIJEME • **Domov -** domov, bydlení; orientace v místě bydliště a v nejbližším okolí • **Město, kde žiji -** název obce, její části; poloha obce v krajině; orientační body; význačné budovy, objekty, zajímavá místa; dopravní síť,výrobní podniky, zemědělství v obci, kulturní život obce • **Místní krajina -** zvláštnosti místní oblasti • **Okolní krajina -** typy krajiny; vliv krajiny na život lidí; působení člověka na utváření krajiny a životního prostředí; názvy místních lokalit; voda v krajině; určování hlavních světových stran, jevy v	Čj – popis, vyprávění Vv – tématické práce Tv - turistika VDO	**Učební materiály :** • Prvouka pro 3.roč. (nakl. Fortuna) **Projektové dny :** • Naše město – můj domov /návštěva čističky odpadních vod/ **Další pomůcky :** • plán města • vlastivědné mapy • turistické mapy • buzoly, kompasy • obrazový materiál (fotografie, pohlednice,	

přírodní dominanty, uvede jejich názvy • Rozpozná a respektuje nebezpečí osamoceného pohybu v krajině (srázy, vodní toky, hustý porost, proměnlivost počasí) Seznámí se s minulostí obce	přírodě, orientační body; ochrana životního prostředí; různé druhy plánů a map		knihy) • kronika města, školy • návštěva muzea, • archívu	
Chápe přírodu jako celek Rozpozná hospodářské rostliny a zvířata Umí se správně chovat v chráněném území Dokáže vnímat změny v přírodě, přírodní děje	ČLOVĚK A PŘÍRODA Příroda a její využití- přírodniny, suroviny, výrobky, změny v přírodě, ochrana přírody, chráněná území a chráněné přírodniny	Čj - popis, vyprávění Vv - tematické práce Tv - pobyt v přírodě	• soubory přírodnin • atlasy • obrázky chráněných oblastí • PD – Příroda , Les /výlet do okolí/	

• Vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou • Rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí • Pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby • Vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů • Pojmenuje některá volně žijící a domácí zvířata • Určí některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí • Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí	ROZMANITOST PŘÍRODY • **Rostliny, houby, živočichové –** známé a snadno dostupné druhy ; znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka • **Rovnováha v přírodě –** přírodní společenstva	Čj – popis, vyprávění Vv – ztvárnění přírodnin různými způsoby; využití přírodnin jako výtvarného prostředku Pč – přírodniny jako pracovní materiály Hv – písně s přírodní tématikou Tv – cvičení v přírodě, vycházky	• atlasy rostlin a živočichů • encyklopedie • měřící přístroje a nástroje • videokazety	
• Pozoruje a rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích a pozorované jevy popíše, porovná • Vytvoří kalendář přírody • Vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinku • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a	• **Ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody –** odpovědnost lidí; ochrana a tvorba životního prostředí; ochrana rostlin a živočichů; likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy • **Látky a jejich vlastnosti -** třídění	EV	**Projektové dny :** • Les • Nerosty a horniny v místě bydliště /Kozákov/ **Přednáška:**	

ochraňovat ji • Vyjádří některá možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace • Provede jednoduchý pokus u skupiny známých látek • Určí společné a rozdílné vlastnosti známých látek • Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život člověka • Rozpozná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě • Vysvětlí význam půdy pro živé organismy • Pozná běžné zástupce hornin a nerostů	látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvory, odpady); změny látek a skupenství; vlastnosti látek; porovnávání látek a měření základních veličin s praktickým užíváním základních jednotek/hmotnost-kg, objem-ml, teplota-,čas- s/ • **Voda a vzduch –** výskyt, vlastnosti a formy vody; oběh vody v přírodě; vlastnosti, složení a proudění vzduchu; jejich význam pro život • **Nerosty a horniny, půda –** horniny a nerosty; /železná ruda, vápenec, pískovec, ropa, zemní plyn/, vznik složení a význam půdy		• Výchova zodpovědného vztahu ke zvířatům • sada hornin a nerostů • encyklopedie	
• Určí a pojmenuje základní části lidského těla, orientuje se v jejich funkci	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ • **Lidské tělo –** základní stavba a funkce; části těla, povrch těla, vnitřní ústrojí, smysly, znaky života, změny lidského těla v průběhu života; životní potřeby a projevy; vývoj	Čj – popis, vyprávění, čtení příběhů Vv – tématické práce Dv – modelové situace		

	jedince			
• Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny • Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • Ošetří drobná poraněn • Uplatňuje způsoby bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • Rozezná nebezpečná místa ve svém okolí • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci • V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítěte • Dodržuje základní pravidla účastníků silničního provozu • Reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny • dospělých při mimořádných událostech	• **Péče o zdraví, zdravá výživa -** zdraví a nemoc; osobní a duševní hygiena; úrazová zábrana, drobné úrazy a poranění; pitný režim, vliv stravování na zdraví • • **Osobní bezpečí –** bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce; krizové situace(šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.); brutalita a jiné formy násilí v médiích; přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení; linky důvěry • **Situace hromadného ohrožení**	OSV	• obvazový materiály • dopravní značky, křižovatky • cvičný požární poplach **Projektové dny :** • Bezpečnost na silnici a první pomoc • Branný kurz	

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce,projekty, pomůcky, uč.materiál**	**Poznámky**
• Pozná vybrané rostliny podle vnější stavby těla, jejich života a potřeb • Charakterizuje základní rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami • Pozná okrasné, kulturní a plané rostliny • Rozliší nejznámější listnaté a jehličnaté stromy • Rozliší chráněné, jedovaté a léčivé rostliny • Uvede příklady praktického využití hospodářsky významných rostlin • Zná, jak živočichové a rostliny přezimují • Dokáže rozdělit organismy do známých skupin • Určí světové strany a orientuje	**Rozmanitost přírodnin** • **Rozmanitost letní a podzimní přírody** - vybrané byliny**,** stavba těla délka života - plané a kulturní rostliny - dřeviny - lesní stromy listnaté a jehličnaté - houby - blíží se zima • **Neživá příroda** - roční období	Čj – popis, vyprávění Vv – příroda jako námět i materiál Pč – péče o rostliny EV	Učební materiály: • Přírodověda pro 4.roč. – PRODOS Další pomůcky: • Encyklopedie • Atlasy • Nástěnné obrazy • Časopisy • Tajenky Dlouhodobý úkol – tvorba herbáře Návštěva ZOO nebo botanické zahrady Projektové dny : • Cvičení v přírodě • Les • Příroda /výchova k zodpovědného vztahu ke zvířatům/	

se podle nich • Měří základní veličiny • Pozná vybrané horniny a nerosty • Pozná zástupce nezjnámějších skupin živočichů a určí je podle typických znaků, způsobu života a potravy • Posoudí význam zelených rostlin pro život ostatních organismů • Zná a rozliší přírodní společenstva • Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů • Rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy v přírodě (škůdci, plevel) • Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů • Tvoří herbář rostlin z nejbližšího okolí školy	-světové strany - jednotky hmotnost, objem, čas, teplota - neživé přírodniny vzduch, voda - horniny a nerosty žula, pískovec, vápenec, sůl kamenná, půda - domácí zvířata - živočichové v zimě • **Jarní období** - ekosystémy společenstva rostlin a živočichů lesní přírodní společenstva bezobratlí obratlovci vztahy organismů v lese krajina a člověk potoky a rybníky pole a louky zahrady a sady ekologie a ochrana přírody	Čj – vyprávění, popis Vv – příroda jako námět		

a svého bydliště • Rozliší činnosti člověka podporující nebo poškozující jeho zdraví a prostředí • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji • Uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Splňuje požadavky pro získání průkazu cyklisty • Umí se zachovat v situacích ohrožujících zdraví člověka a v modelových situacích simulujících mimořádné události • Dokáže ošetřit drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc	• **Osobní bezpečí –** bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, pravidla silničního provozu • **Situace hromadného ohrožení**	Čj – vyprávění, popis Vv – kolo, křižovatky, značky, cyklista , chodec Dv – dramatizace dopravních situací Pč – údržba kola OSV	Učební materiály: • Dopravní výchova (cyklista) – nakl. Fortuna • Zkušební testy • Soubor dopravních značek a křižovatek • Dopravní hřiště a test DV Projektové dny : • Branný kurz • Bezpečnost na silnici a první pomoc	

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál	Poznámky
• Vysvětlí důsledky pohybu Země a Slunce pro život na Zemi • Využívá poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období • Umí vyjádřit příslušnost planety Země ke sluneční soustavě a k vesmíru • Umí zjistit propojenost prvků živé a neživé přírody • Dokáže porovnat na základě vlastního	• **Země ve vesmíru** – Vesmír,Slunce a sluneční soustava,Měsíc,Střídání dne a noci, Výzkum vesmíru • **Podmínky života na Zemi** – Vznik života,Sluneční záření,Vzduch,Voda,Půda,Rozmanitost život. Podmínek na Zemi,Tropické a subtropické ovoce,Zásahy člověka do ekosystémů v jiných zemích,Rozmanitost přírody v Evropě • **Rozmanitost životních podmínek u nás-** Leknín bílý,Blatouch bahenní,Netřesk výběžkatý,Sasanka hajní,Hrách setý,….Přizpůsobení rostlin změnám ročních období,Rozmanitost rostlin podle stavby těla, Živočichové a jejich rozmanitost, Kočka domácí, Srnec obecný, Krtek obecný, Vlaštovka obecná……...Jména rostlin a živočich, Třídění rostlin a	ČJ – popis vyprávění telegram dopis Dv – telefonování Vv – tematické práce dle probíraného učiva	Učební materiály: (využívány průběžně) • Přírodověda pro 5.roč. – nakl. PRODOS • Přehledy živé přírody pro 3.-5. roč. • Pracovní listy Další pomůcky: • Encyklopedie • Atlasy • Nástěnné obrazy • Časopisy • Tajenky Návštěva ZOO a botanické zahrady Účast na vzdělávacím programu v Planetáriu Exkurze do sklářské výroby dle možností Projektové dny :	

pozorování základní projevy života na některých organismech • Dokáže rozdělit organismy do známých skupin pomocí jednoduchých klíčů a atlasů • Dokáže poukázat na změny a některé problémy, přispět ke zlepšení životního prostředí svého okolí • Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji • Umí najít shody a rozdíly v přizpůsobování organismů prostředí, ve kterém žijí a vysvětlí	živočichů, Živočichové bezobratlí, Obratlovci • **Člověk-**Postavení člověka mezi organismy, Původ člověka, Vývoj člověka,Životní prostředí člověka, Soustavy lidského těla, Péče o zdraví, zdravá strava, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika; reklamní vlivy, Rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu), • **Člověk a technika** –Síla, Jednoduché stroje,Páka,Kladka,Kolo na hřídeli,Nakloněná rovina,Výroba železa,Výroba skla,Výroba cukru,Výroba papíru,Energie v životním prostředí,Využívání energie člověkem,Elektrické přístroje,Složité elektrické přístroje,Elektrická energie a lidský organismus,Chráníme přírodu a sebe • **Země – planeta lidí** –Chráněná	Čj popis Vv – tématické práce dle probíraného učiva Dv – modelové situace OSV M – měření	• Cvičení v přírodě • Les • Příroda /výchova k zodpovědném u vztahu ke zvířatům/	

vzájemné vztahy mezi nimi • Dokáže poukázat na změny a některé problémy, přispět ke zlepšení životního prostředí svého okolí • Pojmenuje hlavní části lidského těla (nejdůležitější ústrojí, orgány a orgánové soustavy) a vysvětlí jejich základní funkce • Podporuje svůj zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle • Umí uplatnit hygienické a preventivní postupy, které souvisí s podporou	území v ČR, Chráněné rostliny a živočichové,Ochrana přírody a životního prostředí	EV MV		

zdraví a jeho preventivní ochranou • Dokáže ošetřit drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc • Umí se ohleduplně chovat k druhému pohlaví a zná způsoby bezpečného sexuálního chování v daném věku • Umí si rozvrhnout učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a dokáže brát ohled na nároky jiných osob • Rozpozná kladku, páku či nakloněnou rovinu • Rozliší základní				

prostředky masové komunikace (tisk, rozhlas, televize, internet) a využívá je pro svou potřebu, poučení, zábavu • Posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí i zdraví člověka • Dokáže poukázat na změny a některé problémy, přispět ke zlepšení životního prostředí svého okolí				
• Zvládá jednoduché způsoby odmítání	• **Návykové látky a zdraví** – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače • **Situace hromadného ohrožení**		Cvičný požární poplach Projektové dny : • Branný kurz	

návykových látek v modelových situacích • Umí se zachovat v modelových situacích osobního, cizího i hromadného ohrožení			• Bezpečnost na silnici a první pomoc	

• **Výstupy žáka ZŠ I. Olbrachta Semily**	• **Učivo - obsah**	• **Mezipředmětové vztahy**	• **Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	• **Poznámky**
• Vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví • Chápe oboustranné vztahy mezi přírodou a člověkem • Pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny, společnosti dnes a dříve • Charakterizuje rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny • Různými způsoby vyjádří základní mezilidské vztahy v rodině • Určuje hlavní světové strany s pomocí kompasu, buzoly a přírodních jevů • Zorientuje turistickou mapu, plán, rozumí jejich obsahu,	• **Země a lidé** – naše vlast a domov, zemský povrch a jeho tvary, ovzduší, počasí, podnebí, voda, rozšíření půd, rostlinstva, živočišstva, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, ochrana krajiny a životního prostředí • **Mapy –** podstata a účel map,určování světových stran na mapách, měřítko map, barvy na mapách, vysvětlivky map	Čj – popis krajiny Př – rozmanitost přírody Tv- turistika Vv – vytváření map M – měřítka map,	**Učební materiály :** (využívány průběžně) • Vlastivěda pro 4.roč. PRODOS **Další pomůcky** • vlastivědné mapy • plány měst • turistické mapy • encyklopedie • obrazový materiál (pohlednice, fotografie, obrazy) • pracovní listy	

grafice a vysvětlivkám • Orientuje se na mapě ČR, popíše polohu místní krajiny • Orientuje se v přehledném terénu podle turistické mapy a buzoly • Rozlišuje mezi plány a základními typy map • Určí některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o jejich zajímavostech • Porovná rozlohu a polohu ČR v Evropě vzhledem k sousedním státům • Určí polohu hl.města Prahy a vybraných měst ČR v rámci Evropy, ČR a vzhledem k místnímu regionu • Rozliší, které orgány státní moci se podílejí na řízení státu, na správě obce, v níž žije a některé jejich zástupce • Rozlišuje symboly našeho státu, objasní jejich význam a způsoby jejich používání • Posoudí názor jiných lidí a vhodně na něj reaguje, dokáže se podřídit	• **Česká republika –** postavení České republiky v Evropě, nad mapou České republiky, Česká republika – demokratický stát, státní zřízení, prezident, vláda a parlament, zákony, státní symboly, státní svátky, památná místa	porovnávání čísel(podle nadmořské výšky, délky toku, rozlohy, počtu obyvatel, …) Hv – státní hymna		

kompromisu případně ustoupit • Rozliší nutnost pomáhat (lidem starým, nemocným, slabším, handicapovaným,...) • Usiluje o řešení sporů nenásilným způsobem, respektuje odlišné názory a zájmy jiných • Uplatňuje základní pravidla slušného chování • Porovná, která opatření a činnosti ve škole jsou příkladem demokratického řízení a rozhodování • Vysvětlí historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů • Orientuje se na časové přímce • Zná způsob života starých Slovanů • Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností • Jmenuje první státní útvary na našem území • Charakterizuje Český stát za vlády Karla IV	• **Z českých dějin –** měření času, lidské generace, naši předkové, nejstarší osídlení vlasti, staré české pověsti,Velkomoravská říše, počátky křesťanství, Cyril a Metoděj, počátky českého přemyslovského státu, říše posledních Přemyslovců, Lucemburkové, rozkvět českého státu za Karla IV., husitství, Jagellonci a počátky habsburského soustátí, Bílá hora, třicetiletá válka, protireformace	Dv – dramatizace historických událostí Čj – doplňková četba OSV VDO EGS MKV EV		

• Popíše období husitských válek • Zná vybrané historické osobnosti a způsob života lidí do období habsburské monarchie				

• VLASTIVĚDNÁ TÉMATA				
• **Výstupy žáka** • **ZŠ I. Olbrachta Semily**	• **Učivo - obsah**	• **Mezipředmětové vztahy**	• **Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč.materiál**	• **Poznámky**
• Orientuje se v základech zeměpisu světa (světadíl, oceány, evropské státy) • Vyhledá na mapě střední Evropy sousední státy ČR a jejich hlavní města, určí podle světových stran jejich geografickou polohu vůči Česku • Určí některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o některých jejich zajímavostech • Rozliší, které orgány státní moci se podílejí na řízení státu, na správě obce, v níž žijí a některé jejich zástupce • Rozlišuje státní symboly, objasní jejich účel a způsoby používání • Zprostředkuje ostatním některé zkušenosti, zajímavosti a zážitky z	• **Evropa a svět –** světadíly a oceány, Evropa, její státy a města, sousední státy České republiky- Slovensko,Polsko, Rakousko,Německo • **Česká republika –** Praha-hlavní město ČR,Střední Čechy,Polabí,Severovýchodní Čechy,Severní Čechy,Severozápadní Čechy,Západní Čechy,Jižní Čechy,Střední Povltaví,Českomoravská vrchovina,Severní Morava a Slezsko,Valašsko,Moravské úvaly,Jižní	Čj – doplňková četba(cestopisy), vyprávění(cestopisné filmy) Vv – tematické práce Hv – státní hymna VDO EGS MKV	**Učební materiály :** (využívány průběžně) • Vlastivěda pro 5.roč. PRODOS **Další pomůcky :** • zeměpisná mapa ČR, Evropy • vlastivědné mapy • globus • encyklopedie • obrazový materiál(pohlednice, fotografie) • videokazety • Staré pověsti české (A. Jirásek) • Obrázky a pověsti z českých dějin	

vlastní cesty do zahraničí a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích • Uvede některé významné cestovatele a objevitele	Morava,Brno a okolí • **Z českých dějin –** osvícenství,tereziánské a josefínské reformy,národní obrození a jeho významné osobnosti, rozvoj vědy a techniky, revoluční rok 1848, kulturní život 19. století, první světová válka,vznik Československé republiky a budování státu, Tomáš Garrigue Masaryk a Eduard Beneš, druhá světová válka, okupace, obnovení republiky, poválečný vývoj		• Pracovní listy	
• Charakterizuje rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny • Různými způsoby vyjádří základní mezilidské vztahy v rodině • Rozlišuje mezi osobními a neosobními vztahy • Posoudí názor jiných lidí a vhodně na něj reaguje, dokáže se podřídit	LIDÉ KOLEM NÁS • **Soužití lidí –** mezilidské vztahy, komunikace; obchod, firmy; zájmové spolky, politické strany, církve, národnostní menšiny; pomoc nemocným, sociálně slabým; společný „evropský dům“ • **Chování lidí –** pravidla	Využití ve všech vyučovacích předmětech v rámci skupinové práce Dv – modelové situace OSV VDO EGS MKV	Společná práce ve skupinách **Projektové dny :** • Naše město – můj domov • Větší město v okolí • Den v knihovně	

kompromisu případně ustoupit • Rozliší nutnost pomáhat (lidem starým, nemocným, slabším, handicapovaným,...) • Usiluje o řešení sporů nenásilným způsobem, respektuje odlišné názory a zájmy jiných • Uplatňuje základní pravidla slušného chování • Porovná, která opatření a činnosti ve škole jsou příkladem demokratického řízení a rozhodování • Vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných žáků • Rozliší jednání, které ohrožuje práva druhých nebo je protiprávní a upozorní na ně • Využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů • Vyjmenuje různé menšiny žijící v naší vlasti • Poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin	slušného chování; principy demokracie • **Právo a spravedlnost –** základní lidská práva a práva dítěte; práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání; právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • **Vlastnictví –** soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze • **Kultura –** podoby a projevy kultury; masová kultura a subkultura • **Základní globální problémy –** významné sociální problémy; problémy konzumní společnosti; nesnášenlivost mezi lidmi; globální problémy přírodního prostředí			

• Orientuje se na časové přímce • Pojmenuje rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny, společnosti dnes a dříve • Pojmenuje některé prameny, kde se může dozvědět o historii země(regionu) a využívá je • Rozpozná základní druhy historických pramenů(hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání • Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek • Chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví • Uvede některé české osobnosti a jejich činnosti, kterými obohatily naši nebo evropskou kulturu • Uvede některé báje a pověsti, vztahující se k historii země(regionu) • Objasní některé regionální lidové tradice, zvyky, lidovou tvorbu, osobnosti, kulturní památky	LIDÉ A ČAS • **Orientace v čase a časový řád –** dějiny jako časový sled událostí; letopočet; časová přímka • **Současnost a minulost v našem životě –** novější české dějiny(od konce 18.st.) o současnost; státní svátky a významné dny • **Regionální památky –** péče o památky; lidé a obory zkoumající minulost; historické prameny a způsoby poznávání minulosti • **Báje, mýty, pověsti –** pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa	Čj – doplňková četba Dv – dramatizace historických událostí EV		

• Vysvětlí historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů				

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA Ročník: 1

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Seznamuje se se základními dechovými a pěveckými návyky a dovednostmi • Dokáže vyjádřit jednoduchý rytmus pohybem	• Zvuk-tón, dechová cvičení, zpěv jednoduchých písní v rozsahu c-a • Rytmizace textů lidové slovesnosti • Hra na tělo	ČJ – říkadla M – střídání geometrických tvarů	• Zpěvníky: HV pro ZŠ (Lišková, Hurník)	
• Dokáže opakovat jednoduchou melodii • Zvládne intonaci v rozsahu pěti tónů • Umí napodobit tleskáním jednoduchý rytmický celek • Vnímá umění jako bohatství své země • Využívá vlastních schopností při nácviku vystoupení • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní akce	• Klesavá a stoupavá melodie, • Zpěv jednoduchých písní v návaznosti na MŠ,	- MKV - MV	• Poslech skladby CD k učebnici HV pro 1. ročník • PD – Lid. zvyky • Koncert ZUŠ	

• Soustředěně poslouchá krátkou hudební ukázku a hodnotí ji	• Poslechové vnímání hudby			
• Ovládá jednoduché taneční kroky • Účinně spolupracuje	• Mazurka			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Prohlubuje hlasové, intonační a pěvecké návyky a dovedností • Dbá na hlasovou hygienu • Rozpozná jednotlivé části písně • Umí přečíst noty v notové osnově	• Opakování písní z 1.ročníku • Předehra, mezihra, dohra • Notová osnova, noty e – a v jednočárkované oktávě	ČJ – říkadla DV – rozvíjení smyslového vnímání	• Zpěvník HV pro 2.ročník (Lišková, Hurník)	
• Dokáže samostatně zazpívat jednoduchou píseň s doprovodem • Seznamuje se s jednoduchými doprovody písní • Vnímá umění jako bohatství své země	• Koledy, písně se zimní tématikou • Orffovy nástroje	Prv – Vánoční zvyky a tradice PČ – Vlastnosti různých materiálů - MKV	• Dřívka, tamburína, bubínek, činelky, triangl	
• Rozšiřuje si svůj hlasový rozsah • Zná základní hudební pojmy	• Písně v rozsahu c1-c2 • Rytmus, dynamika, melodie, metrum, takt, barva	ČJ, PRV, DV, VV	• Poslechové skladby pro	

• Podle sluchu poznává hudební nástroje	• Klavír, housle, flétna, kontrabas, klarinet		2.ročník CD	
• Rozpozná hudební žánry • Pohybem reaguje na změnu hudby • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce	• Taneční, pochodová a slavnostní hudba, hymna • Návštěva koncertu, divadelního představení	VV – Ilustrační kreslení TV – Taneční kroky ČJ – reprodukce textu - OSV	• Písně dle vlastního výběru, přizpůsobené ročním období a lidovým tradicím (Velikonoce) • PD: Lidové zvyky	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Využívá správné pěvecké návyky a dovednosti • Dle svých dispozic intonuje jednoduchou píseň	• Zpěv lidových i umělých písní • Sólový zpěv	DV – vnímání partnera - sebehodnocení a hodnocení spolužáků	• Zpěvníky (Lišková, Hurník) • CD, poslechové skladby • Nástěnné obrazy	
• Vnímá dvojhlasý zpěv • Ve skupině zpívá dvojhlasně	• Jednoduché kánony, držený tón			
• Orientuje se v notovém zápisu a pozná všechny noty v jednočárkované oktávě	• Stupnice C-dur			
• Uplatňuje kreativitu - sám umí vytvořit jednoduchý hudební doprovod k písni • Pohybem vyjádří různé hudební žánry	• Využívání nástrojů Orffovy školy,vlastní improvizace • Pohybové ztvárnění melodie	- OSV		
• Rozvíjí poslechové dovednosti a na základě svých hudebních schopností reprodukuje krátké motivy • Prohlubuje svou hudební paměť	• Barva tónů, hudební nástroje • Valčík, polka	TV – Polkový a valčíkový krok		
• Umí rozpoznat durovou a mollovou	• Zpěv durových a	VV – Barevné vyjádření		

tóninu, mollový a durový trojzvuk	mollových písní	pocitů a nálad		
• Dokáže vytvořit jednoduchý rytmický doprovod • Zvládá základní pravidla společenského chování při kulturních akcích	• Vánoční písně a koledy • Nástroje Orff. školy • Příprava vánoční besídky	PRV – vánoční zvyky tradice - OSV	• Návštěva společenské kulturní akce • PD – Lid. zvyky	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Rozšiřuje hlasový rozsah do dvoučárkované oktávy • Dodržuje hlasovou hygienu	• Opakování písní 3.ročníku	ČJ – slovní druhy VV – ilustrace písně	• HV pro 4.ročník (Lišková, Hurník) • Já písnička	
• Intonuje v tónině C-dur a orientuje se v notovém zápisu	• Tóny c1-e2			
• Umí rytmicky i melodicky dotvořit krátký hudební úryvek • Vytleská rytmus podle notového zápisu	• Ukončená a neukončená melodie • Metrum, rytmus, synkopa			
• Rozlišuje základní výrazové prostředky	• Tempo, dynamika, harmonie a barva			
• Zná české hudební skladatele • Rozpoznává složitější hudební formy	• A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček • Variace	ČJ – literární výchova	• E. Hostounská – Příběhy a pohádky paní hudby	
• Prohlubuje dovednost dvojhlasého zpěvu v terciích • Podle zvuku rozezná hudební nástroje	• Lidový dvojhlas • Housle, dudy, klarinet, kontrabas, buben, činely, varhany	PČ . výroba jednoduchého hudebního nástroje	• Nástěnné obrazy hudebních nástrojů	
• Dokáže zpívat ve sboru i sólově	• Umělá píseň	ČJ –Vyjmenovaná slova	• Poslechové skladby pro	

• Rozeznává jednotlivé hlasy ve sboru	• Poslech dětských, smíšených, ženských a mužských sborů • Soprán, alt, tenor, bas		4. ročník • PD: Lid. zvyky, Den v knihovně	
• Pohybem reaguje na změny tempa a rytmu	• Polka, valčík a menuet	TV – taneční kroky		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Vědomě používá správné pěvecké návyky a dovednosti a dodržuje hlasovou hygienu • Dle svých dispozic zpívá dvojhlasně • Podle notového zápisu intonuje jednoduchou melodii	• Opakování lidových a umělých písní • Lidový dvojhlas, kánon, držený tón • Zápis not do notové osnovy podle sluchu	DV – hry k upevňování soustředění a pozornosti - sebehodnocení	• Zpěvník pro 5.ročník (Lišková, Hurník) • CD • Já písnička 1. a 2.	
• Aktivně vnímá vážnou hudbu a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Chápe hudební žánr v souvislosti s dobou vzniku.	• Poslech • Baroko – doba vzniku, životy a dílo skladatelů • Vivaldi, Bach, Händel	VV – architektura, sochařství a malba v baroku	• Dějiny umění	
• Pokouší se o vlastní instrumentaci písní	• Vánoční písně a koledy • Hra na Orffovy nástroje • J. J. Ryba – Česká mše vánoční	ČJ-vánoční tradice v české hudbě VV - betlém	• Poslech CD: Vánoční česká mše PD: Lid. zvyky	
• Vnímá užité výrazové prostředky	• Klasicismus		• Poslechové skladby -	

• Zná základní harmonické funkce	• Heydn, Mozart, Beethoven • Tónika, dominanta, subdominanta		S úderem kotlů, Malá noční hudba, Osudová	
• Zpívá státní hymnu	• Státní hymna			
• Rozšiřuje svou hudební paměť	• Romantismus - , Smetana, Dvořák, (dílo, život)	VL – Národní obrození	• CD – poslechové skladby • pro 5. ročník • PD – Den v knihovně	

Výstupy žáka ZŠIvana Olbrachta, Semily	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiál ad.**	**Pozn.**
• Umí zahájit a ukončit svoji výtvarnou činnost přípravou a úklidem svého pracovního prostoru • Dovede správně namíchat a nanášet barvy na plochu • Dokáže svým výtvarným vyjádřením klást vedle sebe barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu • Orientuje se v základních výtvarných technikách • Dovede pojmenovat výtvarný materiál, který používá • Vyjmenuje základní barvy • Je schopen spolupráce ve skupině • Uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie • Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky	• Rozvíjení smyslové citlivosti • Rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti • Poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik • Pozorování – specifika ročních období • Sběr přírodnin v různých ročních obdobích a jejich následné uplatnění ve výtvarném projevu • Získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti	M – Orientace v prostoru Prv – Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Příprava a úklid pracovního prostoru Dv – Pravidla hry OSV MV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Hra a experimentování s barvou • Kombinované techniky Pomůcky: • Ochranný oděv • Podložka • Kelímek • Štětce • Vodové barvy • Přírodní materiály • Průhledné folie v základních barvách Vycházka	

• Je schopen pozorovat, výtvarně vnímat a zachytit tvar živočichů a rostlin • Dokáže výtvarně vyjádřit změny v přírodě • Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot	• Objevování světa přírody (zvířata, rostliny) • Tematické kreslení na základě přímého dojmu • Pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a růstu přírodnin • Volné výtvarné zobrazování na základě pozorování a z představ	Čj – Lidová slovesnost Příběhy s přírodní tematikou M - Počet prvků v daném souboru Prv – Příroda Hv – Rytmus EV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba, kolorovaná kresba • Kombinované techniky Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Rudka • Voskový pastel • Barevné křídy • Přírodní materiály • Cvičení v přírodě • Příroda v zimě	
• Umí zahájit a ukončit svoji výtvarnou činnost přípravou a úklidem svého pracovního prostoru • Dovede správně namíchat a nanášet barvy na plochu • Dokáže svým výtvarným vyjádřením klást vedle sebe	• Rozvíjení smyslové citlivosti • Rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti • Poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik	M – Orientace v prostoru Prv – Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích Příprava a úklid pracovního prostoru Dv – Pravidla hry OSV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Hra a experimentování s barvou	

barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu • Orientuje se v základních výtvarných technikách • Dovede pojmenovat výtvarný materiál, který používá • Vyjmenuje základní barvy • Je schopen spolupráce ve skupině • Uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky	• Pozorování – specifika ročních období • Sběr přírodnin v různých ročních obdobích a jejich následné uplatnění ve výtvarném projevu • Získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti	MV	• Kombinované techniky Pomůcky: • Ochranný oděv • Podložka • Kelímek • Štětce • Vodové barvy • Přírodní materiály • Průhledné folie v základních barvách • Vycházka	
• Je schopen pozorovat, výtvarně vnímat a zachytit tvar živočichů a rostlin • Dokáže výtvarně vyjádřit změny v přírodě • Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot	• Objevování světa přírody (zvířata, rostliny) • Tematické kreslení na základě přímého dojmu • Pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a růstu přírodnin • Volné výtvarné zobrazování na základě pozorování a z představ	Čj – Lidová slovesnost Příběhy s přírodní tematikou M - Počet prvků v daném souboru Prv – Příroda Hv – Rytmus EV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba, kolorovaná kresba • Kombinované techniky Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Rudka • Voskový pastel • Barevné křídy • Přírodní materiály • Cvičení v přírodě • Příroda v zimě	

• Uvědomuje si svoji originalitu a svobodně volí prostředky k výtvarnému vyjádření • Hledá a uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje • Orientuje se v lidových zvycích a tradicích, respektuje je	• Poznávání světa dítěte • Estetické cítění • Významné sváteční setkávání – kontakt s druhými lidmi • Vyjádření pohybu a charakteristiky postav – rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí	Čj – Vypravování Prv – Domov Člověk Práce a volný čas Významné události Tv – Zdravý životní styl Dv – Vlastní pocity a prožitky OSV MKV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kombinované techniky • Kresba, kolorovaná kresba Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Voskový pastel • Rudka • Barevné křídy Výzdoba třídy, školy • Lidové zvyky a tradice • Naše město – Můj domov	
• Chápe vztah ilustrace a literárního díla • Je schopen pojmenovat ilustraci • Je schopen rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše • Vnímá umění jako bohatství své země • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce	• Rozvíjení představivosti a tvořivosti • Poznávání ilustrací v literárních dílech • Užité umění • Výtvarné umění • Charakterizování představ pro určitou situaci • Vyprávění, poslouchání	Čj – Ilustrace literárních děl pro děti M – Prostorová orientace Prv – Věci a činnosti kolem nás Dv – Dějová posloupnost Pv – Modelování, lepení, střihání Hv – Rytmus MKV OSV	Metody: • Individuelní práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba • Modelování Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Rudka • Barevné křídy • Voskový pastel	

• Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek		EV	• Modelovací hmota Návštěva muzea, galerie Divadelní představení Projekty: • Den Slabikáře	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiál ad.**	**Pozn.**
• Dokáže organizovat vlastní výtvarnou činnost • Rozezná barvy základní a podvojné • Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku • Dokáže rozeznat základní výtvarné techniky a výtvarný materiál • Je schopen spolupráce ve skupině • Uplatňuje kreativitu originalitu, je schopen empatie • Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky	• Organizace výtvarné činnosti • Rozvíjení představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření • Základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast • Poznávání výtvarných nástrojů a technik • Pozorování přírody – krajina, zvířata, rostliny – tematické kreslení na základě přímého dojmu • Tematické kreslení na základě představ • Sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu	M – Křivé a přímé čáry Prv – Příroda Pv – Příprava a úklid pracovního prostoru Dv – Citový prožitek OSV MV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kombinované techniky • Hra a experimentování s barvou Pomůcky: • Ochranný oděv • Podložka • Kelímek • Štětce • Vodové barvy, temperové barvy • Přírodní materiály • Průhledné folie v základních barvách Vycházka	

• Je schopen pozorovat, výtvarně vnímat a zachytit tvar živočichů a přírodnin, • Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot	• Objevování světa přírody (zvířata, rostliny, krajina, roční období) • Tematické kreslení na základě přímého dojmu • Životní prostředí • Výtvarné zobrazení přírodní formy z představy a dotváření na základě fantazie • Pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a růstu přírodnin	Čj – Dětská literatura s přírodní tematikou Prv – Příroda Hv – Písně s přírodní tematikou EV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba, kolorovaná kresba • Kombinované techniky Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Barevné křídy • Voskový pastel • Přírodní materiály	
• Je schopen soustředit se na vlastní pocity a zážitky • Umí vyjádřit vlastní zkušenosti prostřednictvím vytvořených tvarů a zachycením popředí a pozadí • Dovede výtvarně vyjádřit linii figury • Dovede naznačit lidské vztahy a jednání osob • Dokáže rozlišit lidové zvyky a tradice	• Vlastní prožívání • Estetické cítění • Výtvarné zobrazení pohádek – mravní ponaučení • Ohraničení představy určité situace, děje – silné citové zážitky ze života dětí • Výtvarné sdělování vlastních prožitků z průběhu	Čj – Vypravování Popis Dějová posloupnost Prv – Domov Člověk Práce a volný čas Významné události Tv – Zdravý životní styl Dv – Vlastní pocity a prožitky	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kombinované techniky • Kresba, kolorovaná kresba Pomůcky:	

• Uvědomuje si svoji originalitu a svobodně volí prostředky k výtvarnému vyjádření • Orientuje se v lidových zvycích a tradicích	dne	OSV MKV	• Temperové barvy • Vodové barvy • Voskový pastel • Barevné křídy Výzdoba třídy, školy • Lidové zvyky a tradice • Naše město – Můj domov	
• Chápe vztah ilustrace a literárního díla • Zná některé dětské ilustrátory • Je schopen rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše • Vnímá umění jako bohatství své země • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce • Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek	• Rozvíjení představivosti a tvořivosti • Vztah ilustrace a literárního díla • Seznámení se a uplatnění prvků z užitého umění • Přechod od plochy k prostoru • Upevňování poznání rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a v ploše • Dekorativní řešení plochy geometrických nebo stylizovaných přírodních věcných prvků	Čj – Spojitost textu s ilustracemi literárních děl pro děti M – Osa souměrnosti Prv – Krajina kolem nás – moje obec Dv – Maňásek, loutka v životě dítěte – zinscenování scénky Pv – Modelování, lepení, střihání Hv – Rytmus MKV OSV EV	Metody: • Individuelní práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba • Modelování Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Rudka • Barevné křídy • Voskový pastel • Modelovací hmota Návštěva muzea, galerie Divadelní představení	

	• Pohádky, pověsti – zachycení dějové linky		Projekty: • Den s knihou	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiál ad.**	**Pozn.**
• Dokáže organizovat vlastní výtvarnou činnost • Rozezná barvy teplé a studené • Určí vlastnosti barev • Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku • Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál • Je schopen spolupráce ve skupině • Uplatňuje kreativitu a originalitu, je schopen empatie • Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky	• Orientovat se ve svých malířských potřebách, umět je udržovat v pořádku a dokázat po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu • Základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev • Začínat chápat i výrazové vlastnosti barvy a základy barevné harmonie • Kompozice plochy s použitím libovolných prvků – promyšlený sběr přírodnin	Prv – Příroda Krajina Pv – Příprava a úklid pracovního prostoru Dv – Pocity a nálady OSV MV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kombinované techniky • Hra a experimentování s barvou Pomůcky: • Ochranný oděv • Podložka • Kelímek • Štětce • Vodové barvy, temperové barvy • Přírodní materiály Vycházka	

• Je schopen pozorovat, výtvarně vnímat a zachytit tvar a růst přírodnin, postihovat morfologickou stavbu • Dovede výtvarně vyjádřit změny v přírodě • Dokáže najít zdroj inspirace v přírodním a sociálním prostředí a na jeho základě se výtvarně vyjádřit	• Výtvarné vnímání a analyzování morfologické stavby zajímavých přírodnin • Tematické kreslení na základě přímého dojmu • Životní prostředí (slunce, voda, vzduch, země) • Výtvarné vyjádření slovního uměleckého projevu (např. báseň)	Čj - Lidová slovesnost Poezie Příběhy s přír. tematikou Prv – Lidé a čas Živá a neživá příroda Hv – Poslech EV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba, kolorovaná kresba • Kombinované techniky Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Barevné křídy, pastely • Voskový pastel • Přírodní materiály	
• Dovede výtvarně zaznamenat průběh děje • Zachytí linii postav v klidu i v pohybu • Zaznamená siluetu i detail v dětském způsobu vidění • Sám hledá prostředky pro výtvarný projev, uvědomuje si svoji originalitu • Pozná a dovede reprodukovat	• Svět člověka • Zážitky všedních a slavnostních událostí • Individuelní emocionální prožitek – vztahy k různým lidem • Rozvíjení tvořivosti a představivosti – při kresbě chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných	Čj – Popis Prv - Člověk Významné události a výročí Tv – Zdravý životní styl Dv – individuelní emocionální prožitek OSV MKV	Metody: • Individuelní práce • Skupinová práce Formy práce – techniky: • Malba • Akvarel • Kombinované techniky • Kresba, kolorovaná kresba Pomůcky:	

symboly své země • Rozliší lidové zvyky a tradice • Na příkladech demonstruje rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin a chápe ji jako prostředek k obohacení vlastní kultury	předmětů a postupuje od celku k detailu		• Temperové barvy • Vodové barvy • Voskový pastel • Barevné křídy Výzdoba třídy, školy Projekty: • Lidové zvyky a tradice • Naše město – Můj domov • Bezpečnost na silnici a první pomoc	
• Chápe vztah ilustrace a literárního díla • Dovede vyjmenovat některé dětské ilustrátory • Vnímá výtvarné umění jako bohatství své země • Zná zajímavé stavby ze svého okolí • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce • Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek	• Rozvíjení představivosti a tvořivosti • Rozpoznávání lidového umění, užitého umění a její výtvarné ztvárnění • Přechod od plochy k prostoru • Vybrání a rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí • Orientování se a pojmenovávání ilustrací v knihách s dětskou tematikou • Pohádka, pověst –	Čj – Ilustrátoři lit. děl pro děti M – Geometrická tělesa Prv – Lidé a čas Dv – Hračka a loutka v životě dítěte – zinscenování pohádky, příběhu Hv – Písně z pohádek Pv – Modelování, lepení, stříhání MKV OSV EV	Metody: • Individuelní práce Formy práce - techniky: • Malba • Akvarel • Kresba • Modelování Pomůcky: • Temperové barvy • Vodové barvy • Barevné křídy, pastely • Voskový pastel • Modelovací hmota Návštěva muzea, galerie	

	zachycení zvolené části děje nebo průběhu děje		Divadelní představení Den s knihou	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Poznámky**
• Realizuje námět výtvarnými prostředky • Najde obsah v námětu, který mu usnadní chápání světa • Zohledňuje vlastní i obecné vnímání, a tím dosahuje vzájemného porozumění • Chápe vlastní tělo jako zdroj prožitku, inspirace i prostředek k výtvarnému umění • Objevuje a utváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze vlastní kreativní činnost	**Svět přírody a člověka** • Rozvíjení smyslové citlivosti • Uplatňování vlastního řešení při výtvarném projevu • Vyjadřování prožitků, seberealizace • Poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění • Rozvíjení objektivního pohledu na člověka a přírodu • Poznávání a následné uplatňování individuálního výběru výtvarných technik i prostředků	**ČJ** – Vypravování, popis **Pč** – Příprava, úklid a čistota pracovního prostoru **Př** – Živá příroda, Ekologie, Život v různých biotopech **Vl** – Obrazy z českých dějin, Život na zemi, Člověk a životní prostředí **TV** – Zdravý životní styl **Průřezová témata:** **OSV** **MV**	PD - Zdravá výživa PD - Cvičení v přírodě PD - Les PD - Bezpečnost na silnici a první pomoc PD - Příroda v zimě Vycházka **Metody:** • kresba (tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem - suchý, olejový, křídový, voskový) • malba (vodovými a temperovými barvami) • kombinované techniky • koláž Využití přírodních materiálů, odpadních materiálů	

• Citlivě vnímá a vyjadřuje barvu, tvar, linii • Výtvarně vyjádří věci a vztahy v reálném světě • Dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku • Je schopen hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní uměleckou výpověď • Hraje si a experimentuje se zobrazenými objekty • Spoluvytváří koncepci výtvarného řešení svého okolí • Je schopen účinně spolupracovat • Vnímá estetické kvality prostředí • Dokáže najít zdroj inspirace ve svém prostředí	**Setkávání se skutečností** • Uplatňování uměleckého pohledu na svět - posuzování vlastností povrchů, objevování detailů, ozvláštňování věcí • Výtvarné přepisování skutečnosti s ohledem na zvláštnosti dětského vnímání světa • Rozvíjení spolupráce a komunikace • Uplatňování subjektivity, kreativity a originality • Výtvarné hraní s objekty	**ČJ** – Lidová slovesnost **M** – Geometrické tvary, geometrická tělesa, symetrie, osa souměrnosti, kolmost a rovnoběžnost, orientace v prostoru **Pč –** Práce s papírem, vystřihování **Př –** Život v různých biotopech **Vl –** Svět člověka, Umění **HV –** Poslech **Průřezová témata:** **OSV** **EV**	Vánoční výzdoba třídy **Metody:** • kresba (tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem - suchý, olejový, křídový, voskový) • malba (vodovými a temperovými barvami) • kombinované techniky • koláž, muchláž, frotáž, kašírování • grafika (otisk, kreslený monotyp, tisk ze šablon) • modelování (modelína, tvarovací papír, drát, pletivo, krabice)	
• Chápe spojitost výtvarného umění s jinými oblastmi umění • Vnímá umění jako kulturní bohatství své země, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní památky a	**Práce s uměleckým dílem** • Seznámení se s významnou architekturou regionu	**ČJ** – Lidová slovesnost, Spojitost textu s ilustracemi literárních děl pro děti, knihy pro děti,	Výzdoba jarmarečního stánku Vycházka Návštěva kulturní akce (galerie, muzea, výstavy)	

uvědomuje si nutnost jejich ochrany • Jmenuje základní znaky gotiky a baroka • Využívá podnětů z jiných oblastí umění ke svému výtvarnému projevu • Dokáže využít rozmanitosti kultury různých sociokulturních skupin k obohacení vlastní kultury • Dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti • Jmenuje nejznámější dětské ilustrátory a pozná jejich dílo • Seznamuje se s výtvarnými díly i mimo budovu školy a dokáže tato díla vnímat a prožívat • Dokáže se správně chovat během kulturní akce • Jmenuje významné osobnosti umělecky tvořící v regionu a dokáže si o nich vyhledat bližší informace • Uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu a dokáže se v jejich duchu výtvarně vyjádřit	• Výtvarný přepis reprodukce jinými výrazovými prostředky (ilustrace) • Rozvíjení komunikace a subjektivního vyjadřování prožitků z uměleckého díla, divadelního představení, filmu, koncertu • Výtvarné zachycení zvyků a tradic • Získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti	vypravování, popis **M** – Osa souměrnosti **Vl –** Památná místa naší vlasti, Svět člověka, Umění, Obrazy z českých dějin **HV –** Poslech **Průřezová témata:** **OSV** **EGS** **MKV** **EV** **MV**	Beseda o umění Naše město **Metody:** • kresba (tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem - suchý, olejový, křídový, voskový) • malba (vodovými a temperovými barvami) • kombinované techniky • koláž, muchláž, frotáž, kašírování • grafika (otisk, kreslený monotyp, tisk ze šablon) **Pomůcky:** • výtvarná díla minulých i současných autorů • fotografie • pohlednice • knihy, encyklopedie umění • audio nahrávky,…	

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy	Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál	Poznámky
• Je schopen soustředit se na vlastní pocity a prožitky a na jejich základě se výtvarně vyjádřit • Svobodně se výtvarně vyjádří na dané téma • Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky • Uplatňuje kreativitu a originalitu • Vnímá svět lidí, přírody a věcí vytvořených člověkem jako celek • Umí obecné informace přehledně zobrazit do naučného materiálu samostatně i ve spolupráci se spolužáky • Dokáže účinně spolupracovat se svými spolužáky, obhájit svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo	**Svět přírody a člověka** • Rozvíjení smyslové citlivosti, seberealizace • Vyjadřování subjektivních pocitů a nálad • Uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivního zachycení • Přenesení obecných zákonitostí do výtvarného projevu • Uplatňování účinků komunikace • Tematické kreslení na základě představ	**ČJ** – Popis **M** – Prostorová orientace, geometrické tvary, tělesa **Pč** – Práce s kartonem **Př** – Vesmír a země, Člověk **Vl** – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, České dějiny **TV** – Zdravý životní styl **Průřezová témata:** **OSV**	- Bezpečnost na silnici a první pomoc **Metody:** - kresba (tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem - suchý, olejový, křídový, voskový) - malba (vodovými a temperovými barvami) - kombinované techniky - koláž, muchláž, frotáž, kašírování - grafika (otisk, kreslený monotyp, tisk ze šablon) - modelování (modelína, tvarovací papír, drát, pletivo, krabice) **Pomůcky:** - encyklopedie, naučná literatura - mapy, atlasy	
• Výtvarně vyjádří skutečnost pomocí linií, tvarů, barev • Výtvarně zobrazí předmět na základě přímého pozorování	**Setkání se skutečností** • Rozvíjení estetického vnímání předmětů denního života	**ČJ** – Písmo **M** – Numerace, orientace v ploše, v prostoru	Vánoční výzdoba třídy, školy **Metody:** - kresba (tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem - suchý, olejový,	

• Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace, vnímá jeho estetické kvality • Dokáže přeměnit smysly vnímanou reálnou skutečnost na výtvarnou skutečnost prostřednictvím výrazových prostředků a výtvarné formy • Individuálně volí vyjadřovací prostředky • Dokáže objevovat různé tváře jedné předlohy • Umí lineárně, barevně a tvarově řešit v ploše i prostoru • Navrhne dekoraci, podílí se na výtvarném řešení svého okolí • Hraje si a experimentuje s písmeny řazením písmen do slov • Dokáže najít námět, který je vhodný pro výtvarné zobrazení • Objevuje a utváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze vlastní kreativní činn. • Uvědomuje si možnosti originality při návrhu vlastního řešení	• Rozvíjení pozorovacích schopností, smyslu pro detail, výřez, výtvarného pohledu na zvětšeninu • Rozvíjení originality **Výtvarné hry** • Spojování výsledků výtvarných her s písmem • Hra s linkou, tvarem, barvou • Hra s písmeny a číslicemi • Výtvarný přepis světa přírody • Uplatňování seberealizace a kreativity	**Pč –** Práce s kartonem, textiliemi, přírodninami **Př –** Látky a jejich vlastnosti, Informační technika **HV –** Poslech, grafické značky v hudbě **Průřezová témata:** **OSV** **EV**	křídový, voskový) - malba (vodovými a temperovými barvami) - kombinované techniky - koláž, muchláž, frotáž, kašírování - grafika (otisk, kreslený monotyp, tisk ze šablon) - modelování (modelína, tvarovací papír, drát, pletivo, krabice) Využití přírodnin, odpadového materiálu, netradičních výtvarných potřeb.	
• Vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam • Uvědomuje si význam výtvarného umění	**Práce s uměleckým dílem** • Pozorování a výtvarné vnímání předmětů	**ČJ** - Lidové zvyky a tradice, dětské knihy, vztah	Beseda v knihovně, muzeu Návštěva kulturní akce (galerie, muzea, výstavy)	

jako kulturního dědictví národa a chápe nutnost jeho ochrany • Dokáže se vyjádřit o uměleckém díle na základě svého prožitku • Jmenuje výtvarné umělce tvořící v regionu a dokáže si o nich vyhledat bližší informace • Uvede příklady užitého umění v nejbližším okolí • Umí využít podnětů z jiných oblastí umění ve svém výtvarném projevu • Posoudí vliv médií na kulturu • Na příkladech demonstruje rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin a chápe ji jako prostředek k obohacení vlastní kultury, uvědomuje si hodnotu zvyků a tradic • Dokáže vyjmenovat základní znaky vybraných uměleckých stylů • Chápe výtvarný žánr v souvislosti s dobou a místem vzniku • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní akce	(analyzování podle dekoru, tvaru, funkcí) • Sbírání námětů z reprodukcí, jejich rozbor • Seznámení se s uměleckými styly • Volné ztvárnění výtvarnými prostředky dojmů z jiných uměleckých zážitků, rozvoj vyjádření a komunikace • Rozvíjení komunikace a subjektivního vyjadřování prožitků z uměleckého díla • Čerpání námětů a zkušeností z časopisů a jiného tisku	ilustrace k textu, popis **Vl –** Lidé a čas **HV -** Poslech, hudební skladatelé, umělci **Průřezová témata:** **OSV** **EGS** **MKV** **EV** **MV**	Beseda o umění Exkurze **Metody:** - kresba (tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem - suchý, olejový, křídový, voskový) - malba (vodovými a temperovými barvami) - kombinované techniky - koláž, muchláž, frotáž, kašírování - grafika (otisk, kreslený monotyp, tisk ze šablon) - modelování (modelína, tvarovací papír, drát, pletivo, krabice) **Pomůcky:** - ukázky uměleckých děl minulých i současných autorů - fotografie - audio nahrávky - encyklopedie umění, naučná literatura - dětské knihy s ilustracemi	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Pozn.**
• Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku • Umí vystříhat a vytrhat jednotlivé geometrické tvary • Umí správně užívat pracovní nástroj • Seznámí se se zásadami hygieny a bezpečnosti práce	• Práce s papírem, barevným papírem • skládání, vytrhávání, trhání, lepení, stříhání • Péče o pokojové květiny • Chování u stolu	Vv-kombinace barev, dotváření papír. výrobků výtvarnými technikami Čj-slovní návod-pracovní postup, pohádky M-geometrické tvary Prv-podzimní krajina, zvířátka Dv-kontakt s učitelem	• nůžky • lepidla • barevný papír	
• Pracuje podle jednoduché předlohy se slovním návodem učitele • Dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál	• Modelování (lid. zvyky, tradice, řemesla) • Práce s papírem, barevným papírem • práce s přírodninami	Vv-barvy podzimu, barvy ovoce, zeleniny Čj- tvary písmen M- práce s měřítkem, odhad Prv-rodina, podzim, les v zimě Dv-spolupráce, kol. práce	• modelovací hmota • modelovací hmota • sníh • vánoční dekorace • přírodniny • PD Tradice a zvyky • PD Příroda v zimě • EV	
• Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji • Zvládá elementární	• Stolování • Třídění odpadu (sběr papíru, pet lahví, hliníku, tetra paků)	Vv-barevné sladění Čj-slovní návod, pracovní postup M-jednotky hmotnosti, součet	• nůž • výzdoba školy	

dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí • Seznámí se se základními myšlenkami a pojmy ekologie	• Jednoduchý výrobek ze stavebnice	Prv-ovoce, zelenina, rodina Dv-krátké scénky	• stavebnice • EV	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Pozn.**
• Udržuje pořádek a čistotu pracovního místa • Dodržuje zásady bezpečnosti práce a hygieny	• Práce s papírem, barevným papírem • stříhání, vystřihování, lepení, skládání, určování různých druhů papíru • Péče o pokojové rostliny	Čj-slovní návod, pracovní postup M-geometrické tvary Vv-dotváření výrobků z papíru výtvarnými technikami Prv-koloběh života rostlin Dv-umění naslouchat	• lepidlo • papír, barevný papír • nůžky	
• Pracuje podle jednoduché předlohy s doprovodným slovním návodem • Prohlubuje elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	• Modelování • Práce s papírem • Práce s přírodninami • Práce s textilem (navlečení nitě, uzlík, přední steh) • Jednoduchý výrobek ze stavebnice	Čj-prac. postup, vyhledávání informací M-jednotky měření, použití pravítka Vv-barevné sladění výrobku Prv-rodina Dv-interpretace koled	• modelovací hmota • vánoční dekorace • jehla, nit • stavebnice • Tradice a zvyky • EV	
• Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji • Zdokonaluje se v elementárních	• Stolování (návyky) • Odpad a jeho likvidace (třídění) • Pěstitelské práce	Čj-lidová slovesnost M-jednotky hmotnosti Vv-vycházky a pozorování Prv-ekologické chování	• kuchyňské náčiní • nůž • jednoduché nářadí • výzdoba školy	

dovednostech • Provádí pozorování a zhodnotí jeho výsledky • Získává přehled o základech ekologie	• Péče o pokojové rostliny (otírání listů, zalévání, kypření)	Dv-vyprávění o vlastním prožitku	• EV	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Pozn.**
• Dodržuje hygienu a zásady bezpečnosti při práci • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost a je schopen řídit pracovní proces s ohledem na získané informace	• Práce s papírem a kartonem • Přesné měření, stříhání, lepení a překládání • Práce s přírodninami • Práce s textilem • Různé druhy stehů, opravy a úpravy oděvů (knoflík, navlečení gumy) • Ošetření pokojových rostlin	Čj -slovní návod M-přesné měření, úsečky, přímky Prv-rostlina v prostředí Dv-rozvoj koncentrace a pozornosti Vv-krása tvarů, barev linií	• různé druhy papíru a kartonu • pravítko, nůžky, lepidlo • nůž, tužka, • přírodniny (suché plody, listy) • jehla, nit, knoflíky • kousky textilu • OSV	
• Provádí přiměřené praktické činnosti s daným drobným materiálem • Zvládá jednoduché pracovní postupy, provádí jednoduchou montáž a	• Práce s papírem • Práce s přírodninami • Práce s textilem (zapošití, zadní steh) • Montážní a demontážní práce	Čj-text blahopřání, dětská literatura M-přesné skládání Prv-tradice Dv- dramatizace pohádek Vv-zážitky všedních, svátečních dní	• různé druhy papíru a kartonu • pravítko, nůžky, lepidlo • nůž, tužka, • přírodniny (suché plody, listy)	

demontáž • Zapojuje se do práce ve skupině či dvojici			• jehla, nit, knoflíky • kousky textilu • stavebnice • Tradice a zvyky	
• Samostatně pracuje podle slovního návodu a jednoduchého náčrtu • Umí pracovat s jednoduchým nářadím • Hodnotí odpad podle druhu • Vnímá estetické kvality prostředí • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	• Práce s textiliemi • Práce s papírem • Práce s přírodninami – vánoční, velikonoční dekorace • Třídění odpadu, sběr druhotných surovin	Čj-schopnost pracovat podle jednoduchého psaného návodu M-jednotky hmotnosti Prv-příroda na jaře Vv-promyšlený výběr přírodnin	• balící papír, nůžky • kousky textilu, jehla, nit • přírodniny • EV	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody + formy práce, projekty, pomůcky, uč. materiál**	**Pozn.**
• Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí • Zvládá jednoduché pracovní postupy • Udržuje pořádek na pracovišti • Přizpůsobí se práci ve dvojici	• Práce s papírem a kartonem • Přesné stříhání, měření, lepení, trhání • Textil – různé druhy stehů (přední, zadní, ozdobný) • Práce s přírodninami	Čj- čte s porozuměním jednoduchý prac. postup a pracuje podle něj M-geometrické prostorové tvary Vv-tvary listů Př-stromy v lese Dv-týmová spolupráce	• papír, barevný papír • karton, lepidlo, nůžky • nůž, suché plody a listy • textilní materiály • EV • OSA	
• Pracuje podle slovního návodu, pracuje samostatně podle předlohy a náčrtu • Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Umí využít květiny při výzdobě interiéru • Ošetřuje pokojové rostliny	• Práce s papírem (vánoční motivy, výzdoba školy) • Jednoduchá úprava stolu • Pravidla správného stolování • Péče o pokojové květiny	Čj- vánoční blahopřání M-převody jednotek Dv-dramatizace textu Vv-objevování detailů Př-základní životní podmínky Čj – vánoční lid. tradice	• papír, barevný papír • karton, lepidlo, nůžky • vánoční dekorace,vánoční besídka • Lidové tradice a zvyky • MV	
• Zvládá jednoduché pracovní operace a postupy	• Navlékání korálků a výroba doplňků	Čj-sestavení pracovního postupu	• korálky	

při montážních a demontážních činnostech • Používá návod pro práci v týmu • Provádí základní pěstitelské práce • Dokáže poskytnout první pomoc při úraze • Uvědomuje si přírodní a sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot	z nich • Práce se stavebnicí • Základy poskytnutí první pomoci • Jednoduchá vazba a úprava květin • Pěstování květin ze semen v místnosti	M-slovní úlohy, průměr, poloměr Dv-smyslové hry Př-herbář Vl-dekorace k národnímu dni	• stavebnice • vybavení lékárničky • PD-Praha • PD Národní den • PD Národní den • MV • EV	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Prokazuje základní dovednosti a návyky při práci s nástroji • Získává tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě, umí ohodnotit svou práci • Je schopen účinné spolupráce ve skupině (dvojici)	• Úklid okolí školy • Práce s kartonem	Čj-samostatné vyhledání prac. návodu a práce podle něj M-geometrické tvary, přesnost měření Dv-týmová spolupráce	• Rýsovací potřeby • lepidlo, nůžky • karton • OSV • EV	
• Uplatňuje zásady bezpečnosti práce v praxi • Zvládá jednoduché úkony první pomoci, je schopen zajistit lékařskou pomoc a popsat zdravotní problémy (úraz) • Osvojí si dovednost správné volby a použití pracovních nástrojů • Zná pravidla správného	• Práce s textiliemi • Perličkový steh,vyšívané blahopřání • Práce s přírodninami – adventní věnec, … • Jednoduchá úprava potravin	Čj-lidové zvyky a tradice v č.literatuře M-pravidelné, nepravidelné tvary Př-zdravá výživa, vánoční tabule našich předků Vv-vánoční prostírání, úprava cukroví Dv-improvizace	• Vánoční dekorace,zdobení vánočního stromečku • jehla, nit, vyšívací bavlnky, kanava, nůžky • cvičné obvazy • Lidové tradice a zvyky • EV • OSV • EGS	

stolování a společenského chování				
• Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede pokusy a pozorování • Pracuje podle jednoduché předlohy, kterou si sám vytvoří • Dokáže si uspořádat informace a využít je pro práci ve skupině • Získává aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí	• Příprava klíčení, sadby, osiva • Léčivé rostliny (jejich využívání i zneužívání – koření, drogy, alergie) • Výroba maňáska, loutky – kombinace různých materiálů • Úprava okolí školy • Ekologické třídění odpadu • Šetření energiemi • Montážní a demontážní práce	Čj-vyhledávání textu v odborné literatuře M-převody jednotek hmotnosti, slovní úlohy Př- předcházení úrazu, elektrický obvod, bezpečnost při ovládání el. spotřebičů v domácnosti Vv-práce s uměleckým dílem, volné zpracování zadaného úkolu Dv-dramatizace Vv - loutky	• Osivo, sadba • encyklopedie rostlin • pěstitelské náčiní • kousky látek, drátky, vlna, bavlnky, knoflíky, jehla, nit, nůžky, nůž • stavebnice • EV • MV • OSV	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Dokáže dodržet základní pravidla bezpečného chování při TV	• Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště	***PRV,VV,ČJ*** Téma: Člověk a zdraví Škola a její okolí	• Výuka probíhá v tělocvičně i na školním hřišti • PD – Cvičení v přírodě (branný den) /1./ • Školní řád	Hodiny pravidelně prokládáme průpravnými, kondičními a relaxačními cviky.
• Reaguje na základní pokyny a povely	• Základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností	**PRV** –orientace v prostoru		
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady napodobit jednoduché činnosti	• Rytmické a kondiční formy cvičení (lavičky,	***HV, DV, VV*** Téma: Lidová píseň s pohybem	• Lavičky, žebřiny,	

	žebřiny), cvičení s hudbou			
• Dokáže rychle, obratně a vytrvale překonávat přírodní překážky	• A - Běh v terénu, překonávání přírodních překážek. *T*-opičí dráhy.	**M, PRV,** Téma : Odhad vzdálenosti Počítání do deseti	• Vycházka do přírody	
• Zvládá správnou techniku hodu vrchním obloukem jednoruč	• Hod do dálky i na cíl (jednoruč vrchní oblouk)		• Míč vhodné velikosti	
• Dokáže se orientovat v terénu	• Cvičení v přírodě	**PRV, M** Odhad vzdálenosti Orientace v přírodě podle přírodních jevů		
• Pracuje s jednoduchými pravidly hry	• PH – Soutěživé hry		• Míče, lavičky, žebřiny, obruče, kužílky	
• Zvládá průpravné cviky pro kotoul vpřed. • Dokáže krátce udržet	• G - Nácvik správného sbalení při kotoulu vpřed		• Gymnastický koberec, žíněnky, • Lavička	PH : pohybové hry SH : sportovní hry

rovnováhu	• Přechod obrácené • Lavičky			A : atletika G : gymnastický koberec PD : projektový den CN : cvičení na nářadí

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Dokáže dodržovat základní pravidla bezpečného chování při TV	• Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště.	**Dv** – řešení situací	• Školní řád	
• Podle pokynů dovede zaujmout základní cvičební polohy	• Základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností.			
• Bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenosti	• Cvičení v přírodě.	**VV, ČJ, PRV** Téma: Odhad vzdálenosti Orientace v přírodě Tvoření jednoduché věty	• PD - Cvičení v přírodě /1./	
• Zvládná správný rozběh a odraz při skoku do dálky • Zvládá techniku nízkého startu	• **A –** Běh v terénu, překonávání přírodních překážek. • Nácvik skoku do dálky. • Rychlý běh 50m (nízký start).	**M –** Jednotky času	• Vycházky do přírody • Startovní bloky	
• Pohybem dokáže vyjádřit hudbu	• G – Rytmická chůze, vyjádření hudebních	**HV**	• Audiomagnetofon	

	pojmů (tiše, hlasitě, pomalu, …….) • Krok přísunný, poskočný, cval stranou			
• Zvládá napodobit jednoduché činnosti	• Cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny, ….) • Šplh	**ČJ, M**	• Lavičky, žebřiny, malé bedny, tyče	
• dokonaluje práci s míčem	• **SH –** Přihrávky jednoruč i obouruč(vrchní oblouk) • - Obouruč trčením • **PH –** Hry zaměřené na koulení a chytání.	**M –** počítání do padesáti **ČJ** – druhy vět	• Míče	
• Zvládá techniku kotoulu vpřed	• **G –** Cvičení na ***G*** – koberci. Průpravné cviky ke kotoulu vpřed		• Žíněnky, gymnastický koberec	
• Rozvojí svou obratnost a vytrvalost	• Zimní hry v přírodě na sněhu (sáňkování, bobování, bruslení …..)	**VV** - zima	• Bob, sáňky, ježdíky • Lyžařské závody ve sjezdu	
• Umí skákat přes švihadlo snožmo i jednonož	• Cvičení se švihadly – přeskoky snožmo, jednonož.	**M**	• Švihadla	

• Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi	• **SH –** přihrávky létajícím talířem • Jednoduché hry se základními pravidly.	**ČJ, PRV** Téma: Sporty	• Létající talíře • PD – Sportovní den	
• Dokáže překonat švédskou bednu • Zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách	• **CN – š**védská bedna, žebřiny		• Švédská bedna, žebřiny • PD – Cvičení v přírodě /2./	PH SH : sportovní hry A : atletika G : gymnastický koberec PD : projektový den

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Dokáže dodržet základní pravidla bezpečného chování při TV	• Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště	Dv – řešení situací	• Školní řád	
• PODLE POKYNŮ DOKÁŽE ZAUJMOUT ZÁKLADNÍ CVIČEBNÍ POLOHY	• Základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností			
• Zvládne rozběh a odraz při skoku do dálky • Zlepšuje výkony v běhu • Zlepšuje svou výkonnost	• A – Skok do dálky s rozběhem (měření výkonu). • Rychlý běh – 60m (nízký start) • Hod kriketovým míčkem na cíl, do dálky	M – převody jednotek	• Vycházky do přírody • Pásmo, stopky, kriketový míček	
• Umí driblovat na místě i v pohybu	• **SH –** Nácvik driblingu na místě i v pohybu L i P rukou. (závodivé hry, slalomové dráhy)	M – malá násobilka	• Míče odpovídající velikosti	
• Zvládne napodobit	• Kondiční formy cvičení		• Lavičky, žebřiny,	

složitější činnost	(lavičky, žebřiny, ….)			
• Bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenost	• Běh v terénu, překonávání přírodních překážek, hod na cíl v terénu, pozorování přírody	VV, ČJ, PRV Téma: Odhad vzdálenosti Orientace v přírodě Tvoření jednoduché věty	• PD : Cvičení v přírodě /1./	
• Zvládne kotoul vpřed opakovaně	• **G –** G koberec – kotoul vpřed opakovaně		• Žíněnky, gymnastický koberec	
• Dokáže se správně odrazit i dopadnout při přeskocích	• Průpravná cvičení pro přeskoky (výskoky i seskoky ze švédské bedny)			
• Uplatňuje herní dovednost ve hře podle jednoduchých pravidel	• **SH –** Jednoduché hry s využitím driblingu (jednoduchá pravidla)		• Míče	
• Zvyšuje svou výkonnost ve šplhu na tyči	• Šplh s přírazem			
• Zvládne různé typy přihrávek v klidu i v pohybu	• **SH -** Škola míče – přihrávka jednoruč vrch. obloukem, obouruč trčením (v klidu i v pohybu) • Přihrávky nohou.	**ČJ, PRV** Téma: Sporty		

• Dokáže zpevnit těla pro stoj na rukou	• Průpravná cvičení pro stoj na rukou.		• Švédská bedna, žebřiny	
• Rozvíjí svou obratnost	• **G –** Cvičení s obručí.	VV, ČJ, PRV	• Obruče	
• Dokáže pracovat s jednoduchými pravidly netradičních her	• **PH –** Netradiční hry – florbal...	VV	• hokejky, létající talíře, švédská bedna, žiněnky	
• Seznámení s polkovým krokem	• Cvičení s hudbou – polkový krok	HV – lidové písně	• Audiopřehrávač	
• Zvládá opakované přeskoky přes švihadlo	• **G –** Cvičení se švihadly – opakované přeskoky jednonož, střídmonož, snožmo		• Švihadla	
• Zlepšuje svou obratnost a sílu	• **SH –** Plné míče – cvičení, hry		• Plné míče (1 kg)	
• Umí hodit na cíl a zasáhnout jej	• Střelba na branku, koš – míče různých velikostí		• Míče vhodné velikosti	
• Zlepšuje svou rychlost a obratnost	• **A –** Rychlý překážkový běh na 10 – 20 m.			
• Zlepšuje svou obratnost a rovnováhu	• Kondiční cvičení na žebřinách, lavičkách,		• Lavičky, žebřiny,	
• Zlepšuje svou výkonnost v běhu, hodu i skoku	• **A** - Skok daleký s rozběhem • Hod kriketovým		• Kriketové míčky, bloky pro nízký start	

	míčkem (průpravné cviky k hodu) • Rychlý běh 60 m (nízký start)			
• Dokáže dodržet základní pravidla hry	• SH – fotbal, vybíjená,košíková…		• PD – Sportovní den	
• Dokáže se orientovat v přírodě a bezpečně se pohybuje v terénu • Plavecký výcvik	• Cvičení v přírodě. Běh v terénu, překonávání přírodních překážek • Potápění a orientace ve vodě, skok do vody po nohou, splývání, dýchání do vody a osvojení jednoho plaveckého způsobu	PR – Člověk a zdraví Orientace v přírodě Rostliny a zvířata v lese	• PD – Cvičení v přírodě /2./	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV, zná vhodné oblečení a obutí pro TV • Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace • Zná základní pravidla první pomoci • Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	• Význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení. • Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště. • První pomoc	**Přírodověda** – zdravý člověk, první pomoc OSV	Školní řád	
• Uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru (fáze pohybu, tanec, sport, pantomima, gesta…) • Správně drží tělo, individuálně dle svých možností zvedá tělesnou zátěž • Před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat • Žák si zorganizuje cvičební prostor tak, aby	• Organizace prostoru a činností • Příprava na zátěž – rozcvička a protažení. Vydýchání a uvolnění po zátěži • Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	OSV		

ho měl dostatek a aby pro něho byl bezpečný • Zná základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy,				
• Má přehled o důležitých sportovních akcích a pohybových aktivitách v místě bydliště i okolí školy • Změří si základní pohybové výkony – běh, skok do dálky, hod na cíl a porovná je s předchozími výsledky	• Sportovní akce ve škole a v místě bydliště • Měření základních pohybových výkonů • Nenáročné pohybové aktivity	**Vlastivěda** – okolí školy, bydliště, informační zdroje. **Matematika** – převody jednotek	• PD - Cvičení v přírodě /1./	
• Zvládá situace soutěže a konkurence • Umí si nastavit bloky pro nízký start, ovládá jednotlivé části nízkého startu • Pojmenuje základní rozdíly mezi rychlým během a vytrvalostním během • Správně technicky zvládá rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky	• Atletické dovednosti – - nízký start + rychlý běh na 60m - skok do dálky s rozběhem - běh individuálním tempem po dobu 3–4 min.	**Přírodověda** – pobyt a pohybové aktivity v přírodě OSV		
• Překoná překážky, dodržuje pravidla fair-play • Sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní	• Kondiční cvičení - překážkové dráhy s využitím nářadí – švédská bedna, lavičky, žebřiny,…	**Přírodověda** – pobyt a pohybové aktivity v přírodě	švédská bedna, lavičky, žebřiny, tyče na šplh	

• Je schopen účinné spolupráce ve skupině • Zorganizuje nenáročné pohybové aktivity pro ostatní žáky – honičky, drobné pohybové hry…	• Drobné pohybové hry • Využití netradičního náčiní při cvičení	OSV		
• Správně technicky ovládá kotoul vpřed do stoje snožmo i roznožmo, dokáže kotouly opakovat a vytvořit z nich krátkou sestavu • Ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad, • Ovládá techniku šplhu s přírazem • Zvládá průpravné cviky pro přeskok • Zvládá průpravné cviky pro výmyk na hrazdě	• Základy gymnastiky – - kotoul vpřed do stoje snožmo i roznožmo, opakované kotouly, kotoul na zvýšené podložce. - švihadlo – přeskoky vpřed i vzad, typy přeskoků, - šplh s přírazem - nácvik odrazu		gymnastický koberec, žíněnky, švihadla, tyče na šplh,hrazda	
• • Využívá dostupného náčiní a nářadí při kondičním cvičení • Ovládá cvičení pro nácvik stoje na rukou	• Gymnastika – - kondiční cvičení s lavičkami, obručemi, tyčemi - stoj na rukou – průpravná cvičení			
• Uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Splňuje požadavky pro získání průkazu cyklisty.	• Dopravní výchova – jízda na kole	**Vlastivěda** – dopravní výchova, první pomoc OSV	• PD - Bezpečnost na silnici a první pomoc – nácvik Dopravní hřiště	

• Prakticky využívá pravidla pro bezpečnou jízdu na kole, umí zkontrolovat jednotlivé součásti jízdního kola, zná a využívá pravidla silničního provozu, zná základní pravidla první pomoci			- jízdní kolo, přilba	
• Hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do koše i do prstů, ovládá různé typy přihrávek (vrchním obloukem, trčením obouruč, obouruč nad hlavou), přihraje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost, dribluje s míčem při chůzi i v mírném poklusu • Zná základní pravidla pro přehazovanou a vybíjenou, fotbal, florbal, basketbal, aj. • Při hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu, spolupracuje se spoluhráči	• Manipulace s míčem • Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře • Průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel		• PD - Cvičení v přírodě /2./ • PD - Sportovní den Různé typy míčů, hokejky na florbal	
• Pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby	• Cvičení na hudbu – zrychlení a zpomalení tempa, vyjádření tempa pohybem	**Hudební výchova**		
• Dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohyb • Plavecký výcvik	• Sáňkování, bobování, lyžování, bruslení • Potápění, skok do vody, zdokonalení osvojeného plaveckého způsobu,	**Přírodověda** – pobyt a pohybové aktivity v přírodě	Lyžařské závody Plavecké závody	

	nácvik dalších plaveckých způsobů			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV, zná vhodné oblečení a obutí pro TV • Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace • Zná základní pravidla první pomoci • Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží	• Význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení. • Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště. • První pomoc	**Přírodověda**– zdravý člověk, první pomoc OSV	Školní řád	
• Uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru • Naplánuje a zrealizuje rozcvičku pro celou skupinu s ohledem na další zátěž, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat • Zná základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy,	• Organizace prostoru a činností • Příprava na zátěž – rozcvička a protažení. Vydýchání a uvolnění po zátěži • Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	OSV		

• Zhodnotí význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností • Má přehled o důležitých sportovních akcích a pohybových aktivitách v místě bydliště i okolí školy • Změří si základní pohybové výkony – běh, skok do dálky, hod na cíl a porovná je s výsledky z posledního měření • Vytváří varianty osvojených pohybových her	• Sportovní akce ve škole a v místě bydliště • Měření základních pohybových výkonů • Nenáročné pohybové aktivity	**Vlastivěda** – okolí školy, bydliště, informační zdroje. **Matematika** – převody jednotek EGS	• PD - Cvičení v přírodě /1./	
• Nastaví bloky pro nízký start, ovládá jednotlivé části nízkého startu • Správně technicky zvládá rychlý i vytrvalostní běh, hod kriketovým míčkem a skok do dálky	• Atletické dovednosti – - nízký start + rychlý běh na 60m - skok do dálky s rozběhem - hod kriketovým míčkem - běh individuálním tempem po dobu 3–4 min.	**Přírodověda** – pobyt a pohybové aktivity v přírodě		
• Překoná překážky, dodržuje pravidla fair-play • Sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní	• Kondiční cvičení - překážkové dráhy s využitím nářadí – švédská bedna, lavičky, žebřiny,…	**Přírodověda** – pobyt a pohybové aktivity v přírodě	Švédská bedna,lavičky, žebřiny, tyče na šplh	

• Je schopen účinné spolupráce ve skupině • Zorganizuje nenáročné pohybové aktivity pro ostatní žáky – honičky, drobné pohybové hry… • Vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny	• Drobné pohybové hry • Úpoly – přetlaky a přetahy	OSV		
• Ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad, . • Ovládá techniku šplhu s přírazem	• Základy gymnastiky – - švihadlo – přeskoky vpřed i vzad, typy přeskoků, - šplh s přírazem, šplh na laně		Švihadla, tyče na šplh	
• Správně technicky zvládá kotoul vpřed • Přeskok 2 - 4 dílů bedny • Ovládá stoj na rukou s dopomocí, stoj na rukou zakončí kotoulem vpřed • Zvládá výmyk na hrazdě	• Gymnastika – - kotouly - stoj na rukou, stoj na rukou do kotoulu - přeskok bedny - výmyk na hrazdě		Gymnastický koberec, žíněnky, švédská bedna,hrazda	
• Hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do koše i do prstů, ovládá různé typy přihrávek (vrchním obloukem, trčením obouruč, obouruč nad hlavou), přihraje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost, dribluje s míčem na místě i v pohybu, ovládá techniku	• Manipulace s míčem • Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře • Průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel		• PD - Sportovní den Různé druhy míčů, hokejky na floorbal	

hodu na koš • Zná základní pravidla pro přehazovanou a vybíjenou, fotbal, florbal, basketbal,aj. a dodržuje je při hře, upozorní na porušování pravidel • Přu hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu, spolupracuje se spoluhráči				
• Zvládá základy kroku polky a valčíku • Pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby • Dle svých individuálních možností napodobuje složitější cviky	• Cvičení na hudbu – polkový a valčíkový krok, zrychlení a zpomalení tempa, vyjádření rytmu pohybem • Aerobic	**Hudební výchova**		
• Umí se chovat v dopravních prostředcích • Zná pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu	• Sáňkování, bobování, lyžování, bruslení • Turistika, cvičení v přírodě	**Přírodověda** – pobyt a pohybové aktivity v přírodě	• PD - Cvičení v přírodě /2./ Lyžařské závody	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Poznámky**
• Dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky • Zvládá nejzákladnější obsluhu počítače = umí počítač zapnout a vypnout • Rozpozná stav počítače – vypnutý, zapnutý, úsporný režim • Chápe základní počítačové pojmy, rozpozná a pojmenuje jednotlivé části počítačové sestavy • Je schopen účinné spolupráce ve skupině • Umí se přihlásit do počítačové sítě	• Co je to počítač a z čeho se skládá • Popis základních součástí počítače, pojmy software a hardware	OSV		
• Ovládá klávesnici a myš, zná význam všech kláves a umí je využívat - napíše malé i velké písmeno, smaže napsaný text zprava i zleva, zapne numerickou část klávesnice, pohybuje se v textu • Pozná a pojmenuje operační systém na daném počítači • Umí pracovat s programem „Malování“	• Klávesnice a myš • Operační systém Windows • Program „Malování“			

• Dokáže zjistit základní nainstalovaný software v počítači • Má základní přehled o využití jednotlivých programů • Spustí výukové programy a využívá jejich možností • Dokáže uspořádat ikony na pracovní ploše, změní si pozadí pracovní plochy, nastaví spořič obrazovky	• Nabídka Start • Průzkumník • Pracovní plocha			
• Rozpozná jednotlivá paměťová média • Umí si prohlédnout obsah jednotlivých disků • Vytvoří novou složku a pojmenuje ji, přesouvá soubory mezi složkami, dokáže přejmenovat daný soubor				
• Ví, co si představit pod pojmem „Internet“ • Dokáže v počítači najít a spustit internetový prohlížeč • Umí správně napsat internetovou adresu – zná její jednotlivé části • Umí si založit a ovládat vlastní e-mailovou schránku – odeslat a přijmout e-mail, smazat starší poštu • Běžně pracuje s internetem, má přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích	• Internet a e-mail • Internetový prohlížeč	EGS MV VDO MKV		

• Umí aktivně vyhledávat informace v „síti sítí“ • Vyhledává, zpracovává a kriticky hodnotí informace z webových stránek • Samostatně vyhledává a zpracovává internetové informace o zemích Evropy a světa • Navazuje kontakty prostřednictvím internetu				

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Umí řádně zapnout a vypnout počítač • Dokáže pojmenovat a stručně charakterizovat základní součásti počítačové sestavy • Rozpozná paměťová média a jejich kapacity. • Bez problému ovládá klávesnici a myš • Je schopen účinné spolupráce ve skupině	• Hardware počítače – aktualizace • Novinky ve světě počítačů	OSV		
• Umí změnit vzhled pracovní plochy a nastavit spořič obrazovky • Je schopen srovnat ikony zástupců programů na pracovní ploše • Dokáže vytvořit zástupce programu a umístit ho na pracovní plochu • Umí pracovat s několika okny • Zná nejdůležitější typy souborů, soubor dokáže zkopírovat, přemístit a smazat • Má přehled o nejpoužívanějších programech • Umí zjistit základní nainstalovaný software v počítači a stručně jej charakterizuje	• Operační systém Windows • Průzkumník • Logický disk, složka, soubor			
• Pracuje s textovým editorem – vytvoření nového	• Textový editor			

dokumentu, uložení dokumentu, formátování textu, kopírování textu, nastavení parametrů stránky, tisk dokumentu, vkládání tabulek a obrázků do dokumentu				
• Umí spustit okno internetového prohlížeče • Dokáže nastavit domovskou stránku • Je schopen si konkrétní internetovou adresu uložit do položky „Oblíbené“ • Historii navštívených internetových stránek dokáže smazat • Je schopen používat komunikační nástroje internetu • Využívá internet při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí • Orientuje se v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí • Prostřednictvím informací z internetu zaujímá tolerantní postoje k odlišným sociokulturním skupinám • Vyhledává a zpracovává prostřednictvím internetu informace o zahraničí	• Internet, Internetový prohlížeč	OSV EGS MKV MV		

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM 2. STUPEŇ

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

část Jazyk a jazyková komunikace

Daný předmět vyučujeme od prvního do devátého ročníku. Časová dotace předmětu na druhém stupni je následující: 6. ročník 5 hodin týdně, 7. ročník 4 hodiny týdně, 8. ročník 5 hodin týdně a 9. ročník 4 hodiny týdně. V 9. ročníku si žáci také mohou zvolit cvičení z českého jazyka, kde si prohlubují, upevňují či rozšiřují učivo.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu, v 1. a 2. ročníku je dále vyčleněno psaní. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, operativně zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty. Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vytváříme předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, souhrnu vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro osobní rozvoj dítěte. Patří mezi ně kompetence k učení, řešení problémů, dále komunikativní, sociální, personální, občanské a pracovní kompetence.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání.

Jazyková výchova

Výstupy po ukončení 1. stupně základní školy

Žák porovnává významy slov, rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, vyhledává základní skladební dvojici, základ věty, odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně je mění, užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

Jazyková výchova – očekávané výstupy (2. stupeň)

Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Hlavní cíl: žák dokáže správně zformulovat svoje myšlenky do náležitého projevu ústního či písemného (stylisticky, pravopisně bezchybného), pochopitelného pro čtenáře či posluchače, umí o svých názorech diskutovat, umí logicky argumentovat.

Žák:

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- znalostí o jazykové normě využívá při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Učivo

- zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
- obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

Komunikační a slohová výchova

Výstupy po ukončení 1. stupně základní školy

Žáci se učili číst s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, rozlišovat v nich podstatné a okrajové informace, posuzovat úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, reprodukovat obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatovat si z něj podstatná fakta. Učili se kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učili posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.

Komunikační a slohová výchova – očekávané výstupy (2. stupeň)

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

Hlavní cíl: žák dokáže pochopit myšlenky projevu ústního či písemného, předneseného či sepsaného někým jiným, dokáže o těchto myšlenkách vhodně diskutovat.

Žák:

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo

Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové

Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse

Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

Průběžně: orientuje se v literárním textu, dokáže ho reprodukovat, rozumí jeho významu a smyslu. Nejznámější díla dokáže přiřadit k autorovi, literární text k literárnímu žánru. Vybírá si hodnotnou četbu. Formuluje své dojmy, vytváří si názory na umělecké dílo. Dokáže porovnat literární, dramatické i filmové zpracování téhož námětu. Vytváří si přehled o základních literárních směrech, českých a světových spisovatelích.

Dle možností se zapojuje do tvůrčí činnosti (školní časopis, soutěže). Dokáže vyhledat informace z různých zdrojů (knihovna, internet, CD ROM, film….), zpracovat je a vhodně je využít.

Závěrečný výstup

Odliší spisovný a nespisovný projev, vhodně používá spisovné jazykové prostředky. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně pro danou komunikační situaci. Dokáže reprodukovat text, vyhledat klíčová slova, shrnout hlavní myšlenky. Rozliší subjektivní a objektivní sdělení. Odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení. V mluveném projevu (připraveném i improvizovaném) užívá různé prostředky řeči. Dokáže se zapojit do diskuse, respektuje pravidla dialogu. Využívá základy studijního čtení (formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výpisky nebo výtah, připraví referát). Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Využívá poznatků o jazyce a stylu, píše věcně a gramaticky správně. Na základě svých dispozic a osobních zájmů využívá prostředky k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní.

Literární výchova

Výstupy po ukončení 1. stupně základní školy

Žák čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, vyjadřuje své pocity z přečteného textu, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání, básnický přívlastek, bajka, povídka, čas a prostředí děje, řeč autora a postav).

Literární výchova – očekávané výstupy (2. stupeň)

V literární výchově žáci prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a

rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Hlavní cíl: žák dokáže emocionálně a esteticky vnímat slovesná umělecká díla.

Žák:

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty, rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování, vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Učivo

- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k textům
- způsoby interpretace literárních a jiných děl
- základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Při výběru literárních textů a při práci s nimi je učiteli dán velký prostor pro didaktickou tvořivost. On je tím, kdo garantuje naplnění konkrétního obsahu vyučování (jeho cílů a užitých metod jejich dosahování). Při didaktické práci přitom dbá na integraci obsahu předmětu k předmětům dalším, především esteticko výchovným (vnější integrace s výtvarnou a hudební výchovou) a společenskovědním (dějepis, výchova k občanství).

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokáží zorganizovat svůj učební proces
- jsou schopni samostatného učení
- jsou schopni řešit problémy
- jsou zodpovědní za přístup ke svému učení

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- v průběhu výuky klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávají informace z věrohodných zdrojů
- dokáží samostatně přistoupit k problému
- budou schopni aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe
- žáci prezentují své názory a nápady ve školním časopise

- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

Učitel:- při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vede k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokáží obhajovat vlastní názor a argumentovat
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi
- vyjadřovat se písemnou formou

Učitel:- vede žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další
- podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování
- vytváří prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování a v komunitních kruzích

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu
- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty

- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- společně usiluje o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- sociální kompetence vyvozuje na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti
- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učí je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- rozvíjí sociální učení, využívá metody sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy , odpovědností a povinnostmi
- žáky vychovává k evropanství, prakticky je seznamuje s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- vede žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit v rámci města i regionu

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílí se na práci skupiny a společnosti

- organizují svou vlastní práci
- aplikují t získané vědomosti a dovednosti v praxi
- projevovujísolidaritu s druhými
- vytváří projekty
- berou na sebe zodpovědnost

Učitel: - rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce

- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ANGLICKÝ JAZYK

vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně na druhém stupni v hodinové dotaci: 6.ročník – 3h týdně
7.ročník – 4h týdně
8.ročník – 3h týdně
9.ročník – 3h týdně

Výuka probíhá ve třídách dělených na skupiny. Výuka na druhém stupni navazuje na výuku na prvním stupni. Je realizována v jazykových učebnách, třídách a počítačové učebně.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Prohlubují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka. Výuka průběžně seznamuje žáky s reáliemi anglicky hovořících zemí, což vede k pochopení odlišností cizojazyčných kultur.

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých anglických pramenech.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s anglickým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat zorganizovat svůj učební proces

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy ap.)
- při osvojování slovní zásoby: pochopení slov ve vztazích – asociogramy, mind – mapping, protiklady
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty, exkurze ap.)
- práce s portfoliem:
- uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě

- v průběhu výuky klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací
- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí
-

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka

- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí:
- umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi
- vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů

- aplikace různých postupů získaných při jiných činnostech pro řešení problémů v němčině
- předvídavost

Učitel:- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit

- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
-

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)

- formulovat a vyjádřit myšlenku,sdělit jí tak,aby partner rozuměl
- rozšiřování slovní zásoby,vytváření systému
- schopnost reakce na slyšené a psané-pokyny,povely,úkony
- dovednost argumentace,obhájit si stanovisko,umět stručně informovat o určité záležitosti
- jednoduchý srozumitelný popis situace,popis věci
- chatování v rámci skupiny i jinde
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- rozlišení soukromého rozhovoru a veřejné komunikace

Učitel:- vede žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další

- začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- umět řešit konflikty
- navazovat a udržovat kontakty
- sociální kontakty při realizaci projektů s žáky z cizích zemí
- výměna zkušeností

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- zodpovědné plnění zadaných úkolů,zodpovědnost sama za sebe sama,za skupinu,tým
- dodržování pravidel-slušné chování,respektování pravidel země,v níž sem host,respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- hrdost a vlastenectví
- Poznávání problému jiných zemí-rasismus,intolerance,násilí (Turci v SRN)

Učitel: - je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- kriticky vnímat ekonomické a politické aspekty rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti Účelové využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast

jazyka a komunikace (počítač ap.)

- Vyhledávání informací,materiálu,potřebných pro práci v hodinách,na projektu ap.
- Práce na počítači,s internetem…
- Volby různých forem práce podle zadaných úkolů
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)

- rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: NĚMECKÝ JAZYK

vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně na druhém stupni v hodinové dotaci: 8.ročník – 3h týdně
9.ročník – 3h týdně

Vzdělávání v předmětu německý jazyk je zaměřeno na:

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice

- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy realizace

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textu (písemná, ústní),samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- samostatná práce
- porozumění textu

• Kompetence k učení

Žák: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Učitel: - vede žáky k ověření výsledků

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

• Kompetence k řešení problémů

Žák: - je schopen pochopit problém

- umí vyhledat vhodné informace

Učitel: - klade vhodné otázky

- umožní volný přístup k informačním zdrojům

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni

- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel: - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu

- vytváří příležitosti pro komunikaci se žáky

- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- je schopen sebekontroly

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- podněcuje žáky k argumentaci

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory druhých

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky ke vzájemnému neslouchání si

- vede žáky k diskuzi

- **Kompetence pracovní**

Žák: - je schopen efektivně organizovat svou práci

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému řešení

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 8. ročníku 4 hodiny týdně

v 7. a 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,…..zeměpis – měřítko, výpočty……. chemie - řešení rovnic, převody jednotek,…..)

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

- práce s mapou, slevy, využití poměru,….

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,….

EGS – srovnání států, HDP, grafy,….

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

• Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k: - osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů

- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

• Kompetence k řešení problémů

Žáci : - zjišťují, že realita je složitější než její matematický model

- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel: - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- vede žáky k ověřování výsledků

- **Kompetence komunikativní**

Žáci : - zdůvodňují matematické postupy

- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel:- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

- podle potřeby pomáhá žákům

- **Kompetence sociální a profesní**

Žáci: - spolupracují ve skupině

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel:- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- **Kompetence sociální a profesní**

Žáci: - respektují názory ostatních

- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel:- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

- **Kompetence pracovní**

Žáci: - si zdokonalují grafický projev

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel:- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

- vede žáky k ověřování výsledků

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: **Informační a komunikační technologie**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět informatika je zařazen samostatně v 6. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny v počítačové učebně.

Důraz je kladen na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci se postupně seznamují a osvojují si správné zásady při práci s počítačem – dodržují základní hygienická pravidla. Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Učí se ovládat základní funkce grafického a textového editoru a internetového prohlížeče. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu informatika, nalezneme zejména mediální výchovu a osobnostní a sociální výchovu. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na individuálním řešení problému, který může být součástí většího celku, zpracovávání informací a následné prezentaci vlastního řešení.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - být schopen řešit problém

- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- dokázat kvantitativně redukovat učivo
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí

Učitel: - žáky vede k samostatnému organizování některých akcí
- motivuježáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů
- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - při výuce pracujev co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vedevýuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi

- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

Učitel:- vede žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další

- podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel:- žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

- učížáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- snažíme se zapojit děti do organizace činností školy (školní parlament, školní časopis)

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých

- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení

Učitel: - vedeme žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní

- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla slušného chování, která jsou shrnuta ve školním řádu

- žáky vychováváme k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- vytvářet projekty

Učitel: - žáky osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)
- rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: DĚJEPIS

vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vyučujeme od šestého do devátého ročníku. Časová dotace předmětu je následující:

6. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 2 hodiny týdně

V devátém ročníku si mohou žáci zvolit seminář z dějepisu, kde je základní učivo rozšiřováno a prohlubováno.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v předmětu realizují části obsahů průřezových témat. Průřezová témata jsou aktuálně zařazována při probírání jednotlivých oblastí.

Předmět je zařazen do okruhu Člověk a společnost. Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obraz naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Hlavní cíle:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost

- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního životy, k rozeznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu a ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin, různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principů demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat kvantitativně redukovat učivo
- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- umět dávat věci do souvislostí
- chápat kontinuitu minulosti a současnosti

Učitel: - v průběhu výuky klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů

- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- umět vytvářet, třídit a uspořádat dokumentaci

Učitel: - při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat

- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- vyjadřovat se písemnou formou

Učitel: - začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování

- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování a v komunitních kruzích

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel:

- žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti

- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých

- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení

Učitel: - žáky vychovává k evropanství, prakticky je seznamuje s kulturním dědictvím naší země a jiných národů

- vede žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit v rámci města i regionu

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti

- organizovat svou vlastní práci

Učitel: - výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: GLOBÁLNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Globální výchova je zařazen jako povinný v 6. – 9. ročníku. V 6. , 7., 8 a 9. ročníku je vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně a je zařazen do okruhu Člověk a společnost. V praxi je realizován v blocích , jejich délka se mění podle zvolené metody výuky.

Předmět Globální výchova je utvořen z vybraných tematických okruhů všech průřezových témat.

Osobnostní a sociální výchova je naplňována v rámci Globální výchovy dvojím způsobem – jednak v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu formou metod práce a přístupem učitele k žákům, jednak konkrétními tématy v rámci tematických okruhů „Osobnost, její hodnoty a růst v 8. ročníku , „ Mezilidské vztahy“ v 6. ročníku a „ Morální rozvoj“ v 8. a 9. ročníku.

V**ýchova demokratického občana** je realizována v 8. a 9. ročníku prostřednictvím tematických okruhů „ Občan, občanská společnost a stát“ , „ Občan, občanská společnost a škola“ a „ Formy uplatnění občana v politickém životě“.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je zčásti realizována v 9.ročníku prostřednictvím tematického okruhu „ Evropa a svět“.

M**ultikulturní výchova** je zčásti realizována v 6. a 8. ročníku prostřednictvím tematického okruhu „ Mezilidské vztahy“ a „ Člověk a kultura“.

Environmentální výchova je realizována v 7. ročníku prostřednictvím programu „Člověk a prostředí.“, touto výchovou prolínají další průřezová témata.

Mediální výchova je zčásti realizována v 9. ročníku v rámci tematického okruhu „ Vliv médií ve společnosti“.

Vyučovací předmět Globální výchova přináší ucelený pohled na svět ve 21. století.

Umožňuje žákům porozumět globálním, lokálním i osobním problémům žáků, jejich vývoji a vzájemné spojitosti. Posiluje v žácích přesvědčení , že i zdánlivě drobné pozitivní změny v jejich bezprostředním okolí mohou mít velký význam v globálním měřítku., že s problémy

životního prostředí lze a má cenu něco dělat. Vede k respektování a přijímání lidí s odlišnými názory, pohledy na svět a rozdílným kulturním zázemím. Utváří znalosti , dovednost a postoje potřebné k tomu, aby se žáci vydali na cestu celoživotního osobnostního růstu a naplňovali tak odpovědnost vůči sobě a svému okolí.

Jsou využívány formy a metody výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů – např. simulační hry, hraní rolí, skupinové projekty, diskusní techniky, učení prožitkem v terénu.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat zorganizovat svůj učební proces
- být schopen samostatného učení
- být schopen řešit problémy
- umět dávat věci do souvislostí
- chápat kontinuitu minulosti a současnosti

Učitel:- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujejejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů
- dokázat samostatně přistoupit k problému
- konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky

Učitel: - při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových,

včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

- k rozvoji logického myšlení tvořivě využívají projektové dny, projekty, vlastní výzkumy a praktické pokusy

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat

- pracovat s běžnými informačními technologiemi

Učitel: -vede žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další

- podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm

- podporujeme komunikaci s jinými institucemi a školskými zařízeními

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí

- umět řešit konflikty

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti

- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých

- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel:- je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince

- hodnotit sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáky vychovávák evropanství, prakticky je seznamuje s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- kriticky vnímat ekonomické a politické aspekty rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: FYZIKA

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět fyzika je zařazen samostatně v 6. – 8. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. V 9. ročníku 1 h týdně.

Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitosti přírody“. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Při studiu fyziky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti . Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z medií apod.). Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřiči a míra přesnosti.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - být schopen samostatného učení
- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů
- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- vyjadřovat se písemnou formou

Učitel: - učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování a v komunitních kruzích

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu
- dokázat učinit rozhodnutí
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)
- rozvíjí formy skupinové a individuální práce
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: CHEMIE

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8.a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Výuka chemie směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických

látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- naučení jak řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemický jevy
- využívání poznatků v souvislosti s rozvojem odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Chemie zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat a to především enviromentální výchovy, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých chemických dějů, řešení problémových úloh (divergentních, konvergentních, hodnotících myšlení…) zejména ve skupinách, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů, chemických exkurzí, projektů a projektových dnů.

Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názor, pracovat ve skupině. Hodnocení vychází z výsledků písemních testů, samostatné prezentace a praktických dovedností .

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - být schopen samostatného učení
- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí

- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů
- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě
- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- vyjadřovat se písemnou formou

Učitel: - učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování a v komunitních kruzích

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých

- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny

- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)

- rozvíjí formy skupinové a individuální práce
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PŘÍRODOPIS

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6.a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně..

.

Navazuje převážně na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Souvisí s ostatními vzdělávacími oblastmi především se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce / pěstitelství, chovatelství/ a Výchova ke zdraví.Úzce souvisí s jednotlivými předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti o přírodě, učí se pracovat s přírodním materiálem, na jejichž základě si vytvářejí a ověřují hypotézy a je podporováno otevřené myšlení a logické uvažování. Učí žáka aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě.

Předmět přírodopis je zaměřen na průřezové téma – environmentální výchova, ale prolínají jím i další průřezová témata zejména: MDV – komunikace a kooperace, kritické čtení, VDO – aplikace odpovědného jednání, angažovaný přístup k prostředí, OSV – evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání**,** rozvoj osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí, EGS – objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí, MKV – vzájemné respektování**.**

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce nebo práce ve dvojicích s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, naučných her a PC výukových programů, videa, vyhledávaní informací na internetu
- vzájemné učení na základě prezentací
- přírodovědná cvičení a exkurze, projekty, projektové dny, besedy

• Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k: - efektivnímu učení

- vyhledávají a třídí informace,využívá je k procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují,organizují a řídí vlastní učení

Učitel : - se zajímá o náměty, názory, zkušeností žáků

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

• Kompetence k řešení problémů

Žáci: - vnímají nejrůznější problémové situace - mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel: - klade otevřené otázky

- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

- **Kompetence komunikativní**

Žáci: - komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel: - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů,grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

- **Kompetence sociální a profesní**

Žáci: - spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádají

Učitel: - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- **Kompetence občanské**

Žáci: - respektují názory ostatních
- si formují volné a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel:- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérii hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

- **Kompetence pracovní**

Žáci: - si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využijí znalosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy prví pomoci

Učitel: - umožňuje žákům,aby při hodině pracovali s odbornou literaturou,encyklopediemi,…
-vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
-vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Dotace hodin zeměpisu je v 6. až 8. ročníku dvě hodiny týdne, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzděláváni v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjeni orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních
- geografických objektů, jevů, pojmů a používáni poznávacích metod
- získávání a rozvíjeni dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů. a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastni země a regionů světa jako nedílné součásti
- životního způsobu moderního člověka
- rozvíjeni kritického myšleni a logického uvažování
- aplikováni geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (8 využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů,

internetu

- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištěni atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracováni
- dějepis: kultura národa, historie států,...

Předmětem prolínají předmětová témata:

- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občana v politickém životě; principy demokracie
- OSV: rozvoj schopností poznáváni; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznáváni lidi; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešeni problému a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MDV: kritické čtení a vnímáni mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sděleni a reality; stavba mediálního sděleni; tvorba mediálního sděleni; práce v realizačním týmu - EGS: objevování Evropy, světa - MKV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat zorganizovat svůj učební proces

- být schopen samostatného učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí
- chápat kontinuitu minulosti a současnosti

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě

- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů

- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- umět vytvářet, třídit a uspořádat dokumentaci
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- k rozvoji logického myšlení tvořivě využívají projektové dny, projekty, vlastní výzkumy a praktické pokusy
- žáky vedek aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat

- vyjadřovat se písemnou formou

Učitel: - vede žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další

- podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
-

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

- společně usilujeme o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole
- učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení

Učitel: - žáky vychovává k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- vede žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit v rámci města i regionu
- kriticky vnímat ekonomické a politické aspekty rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

Učitel: - žáky motivujeme k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)
- rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Výtvarná výchova je samostatný vyučovací předmět v 6. – 9. ročníku. V 6. a 7. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně, v 8. a 9. po jedné hodině (možnost 2hodinových bloků 1 x za 14 dni dle možností rozvrhu *)*.

Cílem tohoto předmětu je umožnit žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět, a to prostřednictvím různorodých výtvarných činností. Umožňuje žákům, aby si v konkrétních činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svoji přirozenou potřebu vlastního výtvarného projevu, fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a tím jim napomáhá rozvíjet vlastní tvořivé stránky jejich osobnosti.

Výtvarná výchova usiluje především o:

- získávání praktických i teoretických vědomostí o malbě, kresbě, jednoduchých grafických technikách, dekorativní tvorbu v ploše, užitém umění, o práci s různými materiály, modelování a prostorovém vyjadřování
- praktické i teoretické seznámení s různými výtvarnými technikami a prostředky
- rozvoj vztahu k výtvarnému umění, k oblastem výtvarné kultury /využití návštěv kulturních center – muzeum, archiv, divadelní představení, besedy o umění,…/
- získání představy o historii výtvarného umění, včetně lidového a užitého a o vývoji architektury, o výtvarném umění a jeho vztahu k životnímu prostředí
- rozvoj individuálních schopností každého žáka, vlastní vidění a vnímání krásy v přírodě i ve světě, který ho obklopuje, o vlastní pozorování, osvojování skutečnosti a citový prožitek

Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Při individuálních činnostech dostává žák prostor pro vyjádření vlastního názoru, obhajobě a sebehodnocení své práce. Při skupinovém vyučování či kolektivní práci je kladen důraz na spolupráci při řešení dané úlohy, respektování práce ostatních, pozitivní atmosféru kolektivu.

Hodnocení žáka:

Při výtvarné výchově se snažíme vést dítě k individualitě. Z důvodů motivačních využíváme stupňů hodnocení ve spodní hranici klasifikace. Vycházíme z jeho celkového kulturního projevu, aktivního a tvořivého přístupu, originalitě a procítěnosti. Sledujeme rostoucí úroveň žákových výtvarných dovedností, jeho ochotu je dále rozvíjet a využívat při výtvarných činnostech.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - být schopen řešit problémy
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí
- chápat kontinuitu minulosti a současnosti

Učitel: - žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - dokázat samostatně přistoupit k problému, samostatně ho zpracovat v souvislosti s výběrem techniky, materiálů a pomůcek
- konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

- být schopen rozpoznat výt. Problém a hledat způsoby řešení

Učitel:- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit

- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- žáci prezentují své názory a nápady ve školním časopise
- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci
- podporuje netradiční, originální způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat, tolerovat názor druhých

- být tolerantní k různým kulturním hodnotám, ke kulturním projevům a potřebám různých národů, národnostních skupin

Učitel: - podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm

- pomáhá dětem ze spádových škol a dětského domova při adaptaci v novém kolektivu
- začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

- společně usiluje o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole

- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- vede žáky k tvořivému přístupu ke světu, k obohacování emocionálního života
- prohlubuje pozitivní vztah žáků k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti, účastnit se výtvarných soutěží, akcí
- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - vedeme žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- hodnotit sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáky vychováváme k evropanství, prakticky je seznamujeme s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- vedeme žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit v rámci města i regionu

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci

- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- projevovat solidaritu s druhými
- vytvářet projekty
- brát na sebe zodpovědnost
- při práci s výt. materiálem žák dodržuje hygienická pravidla

Učitel: - rozvíjíme formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- podporuje pozitivní vztah žáků k manuálním činnostem

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Vyučovací předmět hudební výchova je samostatným předmětem v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se 1 hodinu týdně. Hudební výchova přináší umělecké poznání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladná vztah ke kulturním hodnotám.

Hudební výchova se skládá z vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností, které se vzájemně doplňují a vedou k aktivnímu vnímání zpěvu a hudby. Nabyté schopnosti využívá žák při všech hudebních aktivitách (zpěvu, tanci, hře na nástroj, orientaci

při poslechu hudebních děl), chápe umění jako prostředek komunikace, obohacuje svůj citový život a přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám i projevům různých národů.

Hudební výchova zahrnuje i některé tematické okruhy průřezových témat osobnostní a sociální výchovy (respektování hodnot zvyků a tradic, správné chování při návštěvách kulturních akcí, uplatňování originality a tvořivosti), multikulturní výchovy (slohové a stylové zařazení), enviromentální výchovy, mediální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (využívání vlastních schopností při nácviku vystoupení). Využívá poznatky z hodin dějepisu, zeměpisu, výtvarné výchovy a českého jazyka 2. stupně. V hudební výchově je využíváno metod a forem práce založené na činnosti jednotlivce i celého týmu, schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, přípravě společných projektů a návštěv kulturních akcí.

Hodnocení žáka vychází z celkového kulturního projevu dítěte, aktivního a tvořivého přístupu ke všem hudebním činnostem, sleduje rostoucí úroveň získaných hudebních dovedností a schopností tyto dovednosti dále rozvíjet a využívat při všech činnostech hudební výchovy.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat zorganizovat svůj učební proces
- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí
- chápat kontinuitu minulosti a současnosti

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žáky vede k samostatnému organizování některých akcí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- vede žáky k užívání správné odborné terminologie a symboliky podle jejich individuálních hudebních schopností a dovedností

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů
- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- umět vytvářet, třídit a uspořádat dokumentaci

Učitel: - žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci
- vede ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vede žáky k vzájemnému naslouchání, ke společnému řešení problémů

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi

Učitel:- podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování a v komunitních kruzích

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role
- umožní každému žákovi zažít úspěch

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti
- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení

Učitel: - vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učí je respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní
- rozvíjí sociální učení, využívá metody sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy , odpovědností a povinnostmi
- ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla slušného chování, která jsou shrnuta ve školním řádu
- žáky vychovávák evropanství, prakticky je seznamuje s kulturním dědictvím naší země a jiných národů
- vede žáky k aktivnímu vnímání a zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit v rámci města i regionu
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- poukazuje na nutnost chránit a oceňovat naše kulturní tradice

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- projevovat solidaritu s druhými
- vytvářet projekty
- brát na sebe zodpovědnost

Učitel: - vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech
- rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o kulturní akce
- výběrem volitelných předmětů a pestrou nabídkou zájmových útvarů (školní klub, ZUŠ, SVČDM) podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8., a 9. ročníku.. V 7.ročníku 3 hodiny týdně, v 6.,8.,9. ročníku 2 hodiny týdně.

Poskytuje regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole. Snaží se vytvořit u žáka kladný vztah k pohybovým aktivitám a vést žáky k pochopení odpovědnosti za své zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody.

Hodnocení žáka sleduje jeho individuální pokrok , snahu, vůli a samostatnost při zlepšování své zdatnosti. Také schopnost respektovat přijatá pravidla bezpečného , slušného chování a hygieny.

Předmětem prolínají průřezová témata :

OSV – řešení problémů, sebepoznávání,sebeovládání, vztahy mezi lidmi, kooperace, psychohygiena – relaxace, dovednosti pro etické zvládání situací soutěže

VDO – tolerance, zásady slušnosti, odpovědného chování

EV – chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí, ohleduplnost ve vztahu k prostředí

MKV – mezilidské vztahy, schopnost zapojovat se do diskuse

MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vliv médií na člověka, dovednost prezentace informace ze soutěž

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - být schopen řešit problémy

- být zodpovědný za své zdraví
- být schopen pracovat se zkušeností

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě
- individuálním přístupem k žákům umožňujeme prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivujeme žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení
- vede žáky k osvojení pohybových dovedností, ke správnému držení těla a kultivovanému pohybovému projevu

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - dokázat samostatně přistoupit k problému
- dokázat pozitivně prožívat osvojené pohybové činnosti, později využívat k překonávání tělesných a psychických stavů

Učitel: - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- při školních i mimoškolních akcích zjišťuje, jak žái zvládjí řešení problémových situací

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat, důraz na kulturní úroveň komunikace
- čestné chování v duchu „fair play“
- být schopen aktivního kultivovaného projevu v mateřském jazyce
- pracovat s běžnými informačními technologiemi

Učitel: - podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm

- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- pomáhá dětem ze spádových škol a dětského domova při adaptaci v novém kolektivu

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu
- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- společně usiluje o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učíme žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti
- umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - vede žáky ke schopnosti vcítit se do situací jiných lidí, k odmítání útlaku, hrubého zacházení, fyzického a psychického násilí, učíme je

respektovat individuální rozdíly národnostní, náboženské a kulturní

- je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- hodnotit sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáci se ve škole i mimo školu chovají jako zodpovědné osoby
- vedeme žáky k aktivnímu zapojení do sportovních aktivit v rámci města i regionu

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- projevovat solidaritu s druhými
- brát na sebe zodpovědnost

Učitel: - žáky motivujek osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ A ČLOVĚKA**

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. ročníku 2 hodinu týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- objasnění evoluce orgánů a orgánových soustav živočichů
- pochopení odlišnosti v chování živočichů – základy ekologie, komunikace, sociální chování
- posouzení možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka - domestikace
- vysvětlení fylogenetického vývoje člověka
- pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle, znalost orgánových soustav, soustav látkové přeměny, soustav regulačních a rozmnožovacích
- porovnání individuálního vývoje člověka před a po narození, posouzení faktorů ovlivňujících prenatální a postnatální vývoj člověka jak v pozitivním, tak v negativním směru
- analýza nejčastějších příčin vzniku civilizačních chorob a možné způsoby ochrany před nimi
- zhodnocení důležitosti jednotlivých složek potravy, vitamínů a minerálních látek pro člověka a projevy jejich nedostatku (nadbytku)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- **Kompetence k učení**

Žáci jsou vedeni k: - efektivnímu učení

- vyhledávají a třídí informace,využívá je k procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují,organizují a řídí vlastní učení

Učitel: - se zajímá o náměty, názory, zkušeností žáků

- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

- **Kompetence k řešení problémů**

Žáci: - vnímají nejrůznější problémové situace - mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel: - klade otevřené otázky

- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

- **Kompetence komunikativní**

Žáci: - komunikují na odpovídající úrovni

- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel:- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů,grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

- **Kompetence sociální a profesní**

Žáci: - spolupracují ve skupině

- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádají

Učitel: - zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- **Kompetence občanské**

Žáci: - respektují názory ostatních

- si formují volné a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel:- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérii hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

- **Kompetence pracovní**

Žáci: - si zdokonalují grafický projev

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využijí znalosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy prví pomoci

Učitel: - umožňuje žákům,aby při hodině pracovali s odbornou literaturou,encyklopediemi,…
-vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
-vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU :

Obsahové , organizační a časové vymezení :

Předmět pracovní činnosti je vyučován v 6. až 9. ročníků. Tématicky je rozdělen do dvou bloků, 6. a 7. ročník má blok dílny/pěstitelské práce. V 8. a 9. ročníku jsou pak pracovní činnosti zaměřeny na informatiku.

Tématický blok A (6. a 7. ročník)

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI**

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět praktické činnosti je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně.

Vyučovací předmět je v 6. a 7. ročníku věnován práci na zahradě a práci s technickým materiálem. Žáci si v rámci tohoto předmětu osvojují znalosti a dovednosti, které mohou v budoucnosti využít v praktickém životě. Učí se zvládat jednoduché pracovní postupy při práci na zahradě a rovněž si osvojí základní práci v dílně.

Praktické činnosti též zahrnují část některých tematických okruhů průřezových témat, a to zejména matematiky, fyziky a environmentální výchovy. Často používané metody a formy práce jsou založeny na mezižákovské spolupráci v rámci dvojic či malých skupin (2 – 6 osob), kdy žáci mohou prokázat právě schopnost týmové spolupráce.

Hodnocení žáků pak především sleduje jejich schopnost využít získané teoretické znalosti v praktických situacích s ohledem k jejich manuálním schopnostem a dovednostem. Při hodnocení je též přihlíženo k aktivitě a míře zapojení žáků při vykonávání různých úkolů.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat zorganizovat svůj učební proces
- být schopen řešit problémy
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí

Učitel: - individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žáky vedek samostatnému organizování některých akcí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- motivuje žáky k reprezentaci školy a účasti na různých soutěžích a olympiádách
- žáky vedek objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - dokázat samostatně přistoupit k problému
- konzultovat s lidmi ze svého okolí i s odborníky
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel: - při výuce pracujev co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- k rozvoji logického myšlení tvořivě využívá projektové dny, projekty, vlastní výzkumy a praktické pokusy
- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti školy, k vzájemné spolupráci a týmové práci

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat

- pracovat s běžnými informačními technologiemi

Učitel: - podporuje přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi prvním a druhým stupněm

- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- pomáhá dětem ze spádových škol a dětského domova při adaptaci v novém kolektivu
- začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vededěti ke spolupráci při vyučování

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žák: - být schopen spolupráce a práce v týmu

- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vede k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí

- společně usiluje o vytvoření zdravé a bezpečné atmosféry ve škole
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie
- sociální kompetence vyvozuje na praktických cvičeních a modelových situacích, žáci přijímají různé role
- snaží se zapojit děti do organizace činností školy (školní ples, výzdoba školy)

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - umět naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla slušného chování, která jsou shrnuta ve školním řádu
- je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- hodnotit sociální chování související s životním prostředím a zdravím
- žáci se ve škole i mimo školu chovají jako zodpovědné osoby
- učí žáky kriticky vnímat ekonomické a politické aspekty rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- projevovat solidaritu s druhými
- vytvářet projekty
- brát na sebe zodpovědnost

Učitel:- žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní

prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)

- rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňuje o praktické exkurze

Tématický blok B (8. a 9. ročník)

NÁZEV VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Obsahové, časové a organizační vymezení:

- vyučován v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách, vždy jednou za čtrnáct dní

- třída je pro hodiny ICT rozdělena do dvou skupin tak, že jeden týden má blok jedna skupina a druhý týden druhá.

Žáci jsou vedeni k pochopení a správnému užívání pojmů z oblasti hardwaru, softwaru a práce v síti. Z praktických činností jsou vedeni ke zvládnutí práce s textem, tabulkami, grafikou a tvorbě prezentací.

Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat, třídit a hodnotit na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

S informatikou úzce souvisí volitelný předmět školního klubu Počítače určený jak pro 1. stupeň i 2. stupeň.

- **Kompetence k učení**

(umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení)

Žáci: - dokázat zorganizovat svůj učební proces

- být schopen řešit problémy
- být zodpovědný za přístup ke svému učení
- být schopen pracovat se zkušeností
- umět dávat věci do souvislostí

Učitel: - vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho uplatnění v životě

- v průběhu výuky klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a zpracovávání informací
- individuálním přístupem k žákům umožňuje prožít jejich úspěch, radovat se z něj a zvyšovat jejich sebevědomí
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost řešením zajímavých úkolů
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení v konkurenčním prostředí

- **Kompetence k řešení problémů**

(podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k samostatnému řešení problému)

Žáci: - získávat informace z věrohodných zdrojů

- dokázat samostatně přistoupit k problému
- zvažovat a posuzovat různé zdroje dat
- umět vytvářet, třídit a uspořádat dokumentaci
- být schopen aplikovat osvojené postupy a vědomosti do praxe

Učitel:- při výuce pracuje v co největší míře s úlohami využitelnými v praktickém životě

- vede výuku tak, aby žáci hledali kreativní řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- k rozvoji logického myšlení tvořivě využívají projektové dny, projekty, vlastní výzkumy a praktické pokusy
- žáci prezentují své názory a nápady ve školním časopise

- **Kompetence komunikativní**

(vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

Žáci: - dokázat obhajovat vlastní názor a argumentovat
- pracovat s běžnými informačními technologiemi
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

Učitel:- vede žáky ke kvalitní komunikaci ve škole i mimo školu, ke spolupodílení se na práci v školním parlamentu, třídnických hodinách, školním časopise a další
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou kultivovanou formou svůj vlastní názor a zároveň vyslechnout a respektovat názor jiných
- začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede děti ke spolupráci při vyučování

- **Kompetence sociální a profesní**

(rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

Žáci: - být schopen spolupráce a práce v týmu
- dokázat učinit rozhodnutí
- umět řešit konflikty
- navazovat a udržovat kontakty
- kriticky posuzovat a hodnotit

Učitel: - žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učí je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- učí žáky základům kooperace, týmové práce, vzájemné pomoci a empatie

- **Kompetence občanské**

(připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

Žáci: - být schopen prezentovat se na veřejnosti

- spoluvytvářet bezpečnou a zdravou atmosféru v kolektivu
- být flexibilní při rychlých změnách
- nalézat nová řešení
- být houževnatý v případě obtíží

Učitel: - je kladen důraz na environmentální výchovu, trvale udržitelný rozvoj a výchovu ekologicky myslícího jedince
- kriticky vnímat ekonomické a politické aspekty rozvoje společnosti

- **Kompetence pracovní**

(pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci)

Žáci: - podílet se na práci skupiny a společnosti
- organizovat svou vlastní práci
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi
- vytvářet projekty

Učitel: - žáky motivuje k osvojování dovedností a návyků potřebných pro životní praxi v nejrůznějších oblastech (ekonomické situace, životní prostředí, schopnost „podnikatelsky“ myslet)
- rozvíjí formy projektové činnosti, skupinové a individuální práce
- žáky vede k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Předmět : SEMINÁŘ SPOLEČENSKOVĚDNÍ (SPV)

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář společenskovědní se vyučuje jako samostatný předmět v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Cílem semináře je probudit v žácích vědomí přináležitosti k nejbližšímu okolí svého bydliště a školy, poodhalit jim přírodní a kulturní bohatství města, přiblížit významné rodáky. Pěstovat v dětech zdravá patriotismus a úctu k odkazu předchozích generací.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- vyhledávání
- porozumění textu
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák : - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- práce s regionální literaturou

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému

- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- vede žáky k uvážlivému rozhodování

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje

- účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory

- využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- vede žáky k výstižné argumentaci

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory , přesvědčení druhých

- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví

- aktivně se zapojuje do kulturního dění města i regionu

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- **Kompetence pracovní**

Žák: - dodržuje hygienu práce

- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Předmět : KONVERZACE V ANGLICKÉM / NĚMECKÉM JAZYCE / RUSKÉM JAZYCE / AJ, NJ, RJ

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Konverzace v AJ, NJ, RJ se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Konverzace v AJ, NJ, RJ je zaměřeno na:

- Prohloubení komunikativních dovedností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- jednoduchou komunikaci v každodenních situacích
- snižuje jazykové bariéry

- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy realizace

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba
- reprodukce textu (písemná, ústní),samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- samostatná práce
- porozumění textu

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

Učitel: - vede žáky k ověření výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - je schopen pochopit problém

- umí vyhledat vhodné informace

Učitel: - klade vhodné otázky

- umožní volný přístup k informačním zdrojům

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - komunikuje na odpovídající úrovni

- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Učitel: - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu

- vytváří příležitosti pro komunikaci se žáky

- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- je schopen sebekontroly

Učitel: - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- podněcuje žáky k argumentaci

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory druhých

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky ke vzájemnému neslouchání si

- vede žáky k diskuzi

- **Kompetence pracovní**

Žák: - je schopen efektivně organizovat svou práci

Učitel: - napomáhá při cestě ke správnému řešení

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Předmět : SEMINÁŘ ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář českého jazyka je zaměřeno na:

- Komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- Přípravu žáků k přijímacím zkouškám
- umožnění slabším žákům upevnit si základní učivo
- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování
- individuálnímu přístupu k žákům nadaným

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- vyhledávání
- porozumění textu
- sebehodnocení

Vyučovací předmět seminář českého jazyka úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace, a zejména s průřezovými tématy *mediální výchova a multikulturní výchova.*

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák : - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování
- vede žáky k plánování postupů

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory , přesvědčení druhých

- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- **Kompetence pracovní**

Žák: - dodržuje hygienu práce

- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Předmět : SEMINÁŘ MATEMATIKY

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář z matematiky se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář matematiky je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- logické a kritické usuzování
- problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 8. a 9. ročníku
- příprava ke studiu na střední škole

Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. V hodinách matematiky pracují žáci samostatně nebo ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru a výpočetní techniky.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- samostatná práce
- porozumění textu

Klíčové kompetence

• Kompetence k učení

Žák je veden k: - osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných pojmů

- vytváření zásoby matematických nástrojů
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel: - zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům sami žáci

- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model

- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků

- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel: - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- vede žáky k ověřování výsledků

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - zdůvodňuje matematické postupy

- vytváří hypotézy

- komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel: - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

- podle potřeby pomáhá žákům

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- učí se věcně argumentovat

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory druhých

- formuje si volní a charakterové rysy

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

- **Kompetence pracovní**

Žák: - zdokonaluje si grafický projev

- je veden k efektivitě při organizování práce

Učitel: - požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

- vede žáky k ověřování výsledků

Předmět : TECHNICKÉ KRESLENÍ

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Technické kreslení se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Technické kreslení je zaměřeno na:

- osvojení pojmů
- logické a kritické usuzování
- rozvíjení geometrické představivosti žáků

Technické kreslení je soubor základních přístupů a pravidel, který vede k jednoznačnému vnímání skutečnosti. Je důležitý pro strojírenství, stavebnictví i pro řadu dalších odvětví.

Žáci se seznamují se základy rýsování a zobrazování geometrických útvarů.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- samostatná práce

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák je veden k: - práci s rýsovacími potřebami

- poznávají a řídí se se základními pravidly a kótování

Učitel: - vede žáky k plánování postupů a úkolů

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model

- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků

Učitel: - s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - zdůvodňuje matematické postupy

- vytváří hypotézy

- komunikuje na odpovídající úrovni

Učitel: - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

- podle potřeby pomáhá žákům

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- učí se věcně argumentovat

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory druhých

- formuje si volní a charakterové rysy

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Učitel: - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

- **Kompetence pracovní**

Žák: - zdokonaluje si grafický projev

- je veden k efektivitě při organizování práce

Učitel: - požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů

- vede žáky k ověřování výsledků

Předmět : SEMINÁŘ SPV- ŠKOLNÍ ČASOPIS

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář SPV – školní časopis se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář SPV – školní časopis je zaměřeno na:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- osvojování souvislého, plynulého a srozumitelného vyjadřování
- individuální přístup k žákům nadaným

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- vyhledávání
- porozumění textu
- sebehodnocení

Vyučovací předmět seminář SPV-školní časopis úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Informatika a komunikační technologie. Zejména s průřezovými tématy *mediální výchova a multikulturní výchova.* . Při výuce je používáno video, DVD, školní knihovna, počítačová učebna.. Opakujeme formou křížovek, testů, literárních kvízů, které žáci často sestavují sami. Zpracováváme všechny podklady pro vytištění školního časopisu, vzniklé práce uveřejňujeme ve školním časopise a regionálním tisku.

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák : - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování

- vede žáky k plánování postupů

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory , přesvědčení druhých
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- **Kompetence pracovní**

Žák: - dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

- využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Předmět : ZDRAVOVĚDA

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Zdravověda se vyučuje jako samostatný předmět již od 7. ročníku dle zájmu dětí 1 hodinu týdně. Prohlubuje znalosti vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

Vzdělávání ve volitelném předmětu Zdravověda je zaměřeno na:

- Schopnost přežití v divoké přírodě i v dnešní moderní civilizaci
- Zásady 1. pomoci, pomoc v bezvědomí, poranění páteře, poleptání chemickou látkou, omrzliny, zasažení elektrickým proudem a další těžká poranění – praktické příklady ve skupinách
- umožnění slabším žákům upevnit si základní učivo

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- vyhledávání
- porozumění textu
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák : - vyhledává a třídí informace

- osvojuje si základní pojmy z oblast 1. pomoci

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací

- vede žáky k užívání správné terminologie

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému

- využívá získaných vědomostí a dovedností

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - vede žáky k uvážlivému rozhodování

- vede žáky k plánování postupů

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje

- účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory , přesvědčení druhých

Učitel: - vede k zájmu o pomoc druhým

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- **Kompetence pracovní**

Žák: - dodržuje hygienu práce

- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Předmět : SEMINÁŘ DĚJEPISU

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář dějepisu se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář dějepisu je zaměřeno na:

- Komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět
- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- pěstovat v dětech zdravý patriotismus a úctu k odkazu předchozích generací.
- Prohlubování zájmu o historii

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- vyhledávání
- porozumění textu
- sebehodnocení

Výuka probíhá paralelně s výukou dějepisu. Seminář je zaměřen na dějiny 20.století. Žáci se pokouší o výrobu zajímavých pomůcek, zpracují seminární práci. Součástí je příprava aktualit a rozbor současných problémů ve společnosti i návštěvy výstav a exkurze na místa spojená s historií.

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák : - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- prohloubit zájem žáků o historii

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - vede žáky k uvážlivému rozhodování
- vede žáky k plánování postupů

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuze a vhodně obhajuje své názory
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory , přesvědčení druhých
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- **Kompetence pracovní**

Žák: - dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Předmět : SEMINÁŘ EKOLOGIE

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Seminář ekologie se vyučuje jako samostatný předmět v 8.a 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář ekologie je zaměřeno na:

- Seznamuje žáky se základními ekologickými problémy a jejich dopady
- Podává komplexní pohled na vztah člověka a jeho prostředí, vlivy lidské činnosti na přírodu, souvislosti a vazby mezi stavem prostředí a zdravím
- Schopnost žáka pracovat s informacemi a aplikovat je v praxi

Žáci získávají vědomosti o principech udržitelného rozvoje, o podmínkách života a jejich ohrožení, o nutnosti spolupráce na regionální úrovni.

Učí se prakticky ovlivňovat své životní prostředí a chápat vlastní zodpovědnost.

Seminář ekologie svou náplní odpovídá průřezovému tématu environmentální výchova. Zároveň zasahuje i do myšlení v globálních souvislostech, mediální výchovy a výchovy demokratického člověka.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- skupinová práce
- vyhledávání
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení**

Žák : - vyhledává a třídí informace propojuje je do širších významových celků
- je schopný pracovat s informacemi

Učitel: - vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie

- **Kompetence k řešení problémů**

Žák: - vyhledává informace vhodné k řešení problému
- umět formulovat a obhájit vlastní řešení problému
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Učitel: - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování
- vede žáky k plánování postupů

- **Kompetence komunikativní**

Žák: - naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- schopnost pracovat v týmu
- schopnost prezentovat svůj názor

Učitel: - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- **Kompetence sociální a profesní**

Žák: - spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržuje stanovená pravidla

Učitel: - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

- **Kompetence občanské**

Žák : - respektuje názory , přesvědčení druhých

- zapojování do ekologických aktivit

- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Učitel: - vede k zájmu o ekologické problémy

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

- **Kompetence pracovní**

Žák: - praktické uplatňování poznatků při zapojení do ekologických aktivit školy i města

- využívá svých znalostí v běžné praxi

Učitel: - vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY 2.stupeň

DRAMATICKÁ VÝCHOVA /DV/

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:
Obsahové, časové a organizační vymezení

Dramatická výchova /DV/ není vyučována jako samostatný předmět, ale realizuje se v rámci vyučovacích předmětů
V našem ŠVP je zařazena jako ***Doplňující vzdělávací obor***, není povinnou součástí základního vzdělávání, vyučovací předměty doplňuje a rozšiřuje.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VZDĚLÁVACÍHO OBORU

Očekávané výstupy
Žák – uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla

- propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých
- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace, přijímá herní pravidla
- prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou
- přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu
- rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu

Učivo
Základní předpoklady dramatického jednání

- psychosomatické dovednosti
- herní dovednosti
- sociálně komunikační dovednosti

Proces dramatické a inscenační tvorby

- náměty a témata v dramatických situacích
- práce na postavě
- konflikt jako základ dramatické situace
- dramatická situace, příběh
- inscenační tvorba
- komunikace s divákem

Recepce a reflexe dramatického umění

- základní stavební prvky dramatu
- základní dramatické žánry
- základní divadelní druhy
- současná dramatická umění a média

- vybrané etapy a typy světového a českého divadla
- výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA Ročník: 6

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Určuje slovní druhy plnovýznamových slov • Využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném a písemném projevu • Dokáže skloňovat podle příslušných vzorů • Vyhledá podstatná jména pomnožná, hromadná a látková, vysvětlí jejich zvláštnosti • Rozliší a správně píše podstatná jména obecná a vlastní • Píše pravopisně správně koncovky a odůvodňuje pomocí vzorů	• Úvod do učiva • Tvarosloví • Opakování slovních druhů • Podstatná jména • Opakování mluvnických kategorií • Podstatná jména konkrétní, abstraktní • Podstatná jména pomnožná, hromadná, látková • Podstatná jména obecná a vlastní			

	• Procvičování tvarů podstatných jmen podle vzorů • Některé odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen • Pravidla českého pravopisu			
• Dokáže v textu vyhledat přídavná jména, určí u nich pád, číslo a rod • Rozpozná přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací • Koncovky tvrdých a měkkých přídavných jmén odůvodňuje vzorem • Dokáže stupňovat jmenné tvary • Rozliší přídavná jména od podstatných jmen • Vysvětlí pojem stupňování, předvede, jak se tvoří	• Přídavná jména, druhy • Tvoření tvarů přídavných jmen • Skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích • Stupňování přídavných jmen • Jmenné tvary přídavných jmen			
• Správně třídí druhy zájmen • Tvoří jejich spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Správně je skloňuje	• Zájmena - druhy • Skloňování zájmen • Tvary zájmen já, ten, náš, on, ona, ono • Skloňování zájmena jenž • Skloňování zájmen			

	podle vzorů přídavných jmen			
• Správně třídí druhy číslovek • Tvoří jejich spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Správně je skloňuje	• Číslovky, druhy • Užívání číslovek a jejich • skloňování			
• Správně určuje slovesné kategorie • Časuje slovesa	• Slovesa • Osoba • Číslo • Způsob – podmiňovací, rozkazovací • Čas			
• Ve větě vyhledá podmět a přísudek • Ovládá shodu podmětu s přísudkem písemnou formou • Seznámí se s ostatními rozvíjejícími větnými členy	• Základní skladební dvojice • Shoda přísudku s podmětem • Rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek)			
• Odliší větu jednoduchou od souvětí • Orientuje se ve stavbě věty a postavení základních a rozvíjejících větných členů • Rozliší větu hlavní a vedlejší	Věta jednoduchá a souvětí Tvoření vět Stavba textová			

• Vhodně užívá přímou řeč	Opakování o přímé řeči			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Upevní si učivo z 6. ročníku • Prakticky používá odchylné tvary podstatných jmen označujících části lidského těla • Rozlišuje slova podle významu a správně je skloňuje • Rozpoznává druhy přídavných jmen, koncovky píše pravopisně správně, zvládne tvořit přídavná jména přivlastňovací z podstatných jmen a odůvodní koncovky • Vyjmenuje vztažná zájmena • Dokáže vytvořit správné tvary zájmena jenž a použít je v textu • Pozná číslovku v textu, orientuje se v druzích číslovek • Dokáže rozhodnout, kdy bude za číslovkou tečka • Upevní si skloňování číslovek dvě-obě	• Tvarosloví • Podstatná jména • Odchylné tvary některých • podstatných jmen • označujících části těla • Přídavná jména • Zájmena • Skloňování a užívání • vztažných zájmen • Číslovky			
• Časuje slovesa, ověřuje si správnost tvarů sloves v jazykových příručkách • Rozlišuje slovesné kategorie	• Slovesa • Přítomné tvary sloves typu: krýt, kupovat, psát,			

• Dokáže od sloves vytvořit správné tvary rozkazovacího způsobu • Rozpozná několik typů tvoření příčestí minulého a dokáže je správně používat • Vyvodí podstatu rodu činného a trpného, dokáže tvořit tvary příčestí trpného	mazat, plakat, řezat, klusat • Přítomné tvary 3.os. č. mn. sloves typu: prosit, trpět, sázet a tvary rozkazovacího způsobu • Příčestí minulé sloves typu: minout, tisknout, začít • Infinitiv sloves typu: péci, moci • Slovesný rod činný, trpný			
• Rozliší příslovce místa, času, způsobu, míry a příčiny • Přídavná jména a příslovce rozvíjí různými příslovci, obohacuje si slovní zásobu • Vyvodí, z čeho se příslovce tvoří • Rozeznává pojem příslovečná spřežka x předložka + podstatné jméno • Dokáže určit pády, s nimiž se předložky pojí • Užívá správné tvary po předložce kromě a mimo • Prohloubí si pravidlo psaní předložek s a z • Správně používá slabičné nebo neslabičné podoby	• Příslovce • Předložky • Spojky			

předložek • Dokáže nahradit slova předložkovým spojením • Umí vyjmenovat druhy spojek a chápe jejich souvislost pro význam textu • Dokáže spojovat věty v souvětí • Na základě získaných vědomostí zvládá interpunkci • Rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slovním druhem • Využívá částic ve větách • Rozpozná význam citoslovcí • Nahradí citoslovce slovesem a naopak • Využívá citoslovcí ve větách	• Částice • Citoslovce			
• Rozlišuje jména obecná a vlastní • Vysvětlí pravidla psaní velkých písmen Průběžně si procvičuje pravopis	• Pravopis • Psaní velkých písmen ve jménech vlastních • Procvičování pravopisu			
• Rozlišuje věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty • Rozpozná druhy přísudků a podmětů • Ovládá shodu podmětu s přísudkem • Rozpozná rozvíjející větné členy • Určuje vedlejší věty	• Skladba • Skladba větná • Věty dvojčlenné a jednočlenné • Větné ekvivalenty • Druhy vět a větných			

• Zvládá substituci větného členu vedlejší větou a naopak • Rozlišuje druhy přívlastku vzhledem k interpunkci v textu	ekvivalentů podle fce • Přísudek slovesný • Přísudek jmenný se sponou, beze spony • Přísudek slovesný složený • Shoda podmětu s přísudkem • Rozvíjející větné členy • Druhy vedlejších vět			
• Chápe správný význam slov • Tvořivě využívá jazykových prostředků pro oživení textu	• Nauka o významu slov • Slovo • Věcný význam slov, sousloví, rčení • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Synonyma • Odborné názvy			
• Ovládá způsoby obohacování slovní zásoby	• Slovní zásoba a tvoření slov • Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova • V textu vyhledá cizí slova	• Obohacování slovní zásoby • Nauka o tvoření slov • Slova přejatá			
• Správně třídí slovní druhy • Tvoří spisovné tvary slov • Správně tvoří spisovné tvary sloves a vědomě jich používá ve svém ústním a písemném projevu	• Tvarosloví • Nepravidelnosti u podstatných jmen • Obecná jména vlastní – přejatá • Slovesný vid			
• Samostatně pracuje s jazykovými příručkami • Zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický	• Pravopis • Pravopis i/y v koncovkách jmen a sloves • Pravopis s/, z/ze • Skupiny bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně			
• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Skladba • Věta jednočlenná,			

• Rozlišuje druhy vět vedlejších • Rozlišuje poměry mezi větami hlavními • Zvládá pamětně spojovací výrazy	dvojčlenná, větný ekvivalent • Základní a rozvíjející větné členy • Souvětí podřadné a souřadné • Významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy, vedlejšími větami a souřadně spojenými hlavními větami • Jazykové rozbory • Interpunkce v souvětí			
• Rozlišuje slovanské jazyky, snaží se vyhledat podobné znaky v textech • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu • Zdůvodní jejich užití ve vhodné komunikační situaci • Dokáže samostatně a souvisle zhodnotit psaný i mluvený projev	• Obecné výklady o českém jazyce • Slovanské jazyky • Útvary českého jazyka a jazyková kultura			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Dodržuje přízvuk slovní a větný • Člení souvislou řeč (pauzy, frázování) • Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňuje jejich užití • Orientuje se, vyhledává v jazykových příručkách • Zvládá intonaci	• Obecné výklady o jazyce • Jazyky slovanské, čeština • Útvary českého jazyka • Zvuková stránka jazyka • Vývoj českého jazyka • Jazykové příručky • Kultura jazyka a řeči			
• Rozlišuje příklady v textu • Dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • Zvládá tvoření českých slov • Umí naznačit stavbu slova	• Slovní zásoba • Slohové rozvrstvení slovní zásoby • Tvoření slov • Stavba slova • Význam slova – slova jednoznačná, mnohoznačná • Homonyma, antonyma, synonyma • Odborné názvy			

• Správně tvoří slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • Správně skloňuje obecná jména přejatá • Určuje vzory a třídy u sloves • Rozpozná v textu přechodníky	• Tvarosloví • Slovní druhy • Mluv.významy, tvary slov, skloňování, slova přejatá, cizí vlastní jména, • Třídy a vzory u sloves • Přechodníky			
• Ovládá psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí • Zná spojky souřadící a podřadicí • Rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent • Vyjmenuje tři činitele, kteří ovlivňují pořádek slov ve větě	• Skladba • Věta jednoduchá • Souvětí podřadné a souřadné • Zvláštnosti větné stavby			
• Vyjmenuje tři činitele, kteří ovlivňují pořádek slov ve větě	• Hlavní zásady českého slovosledu			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata,** **mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy**
• Rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky • Vyhledá v tisku zprávu a oznámení a dané znaky konkretizuje • Najde příklady hodnocení a výzvy • Samostatně napíše zprávu a oznámení • Rozlišuje druhy dopisů (soukromý, úřední) • Vhodně stylizuje a formuluje text • Napíše osobní dopis	**Jednoduché komunikační žánry** - zpráva - oznámení **Dopis**	
• Ovládá grafickou úpravu (odstavce, členění) • Pracuje s textem, z ukázek dokáže vyvodit charakteristické rysy • Rozšiřuje si slovní zásobu, vybírá výstižná a přesná slova, pracuje se synonymy • Rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy, umí je nahradit spisovnými, používá přirovnání a rčení, odborná slova	**Popis** - předmětu - osoby - děje - pracovního postupu	

• Dokáže utvořit logicky uspořádaný návod		
• Zná důvody, proč se výpisky a výtah pořizují • Orientuje se v textu, umí vyhledat důležité údaje, nalézt hlavní myšlenku textu • Umí vytvořit stručné výpisky nebo výtah z přečteného textu • Uvádí prameny, z nichž čerpal	**Jak se učíme** - výpisky **- výtah**	Naukové předměty
• Dbá na správnou stavbu textu • Využívá jazykových prostředků k oživení (přímá řeč, dějová slovesa...) • Zvládne reprodukovat přečtený příběh • Podle své fantazie dokončí načaté vypravování • Samostatně napíše vypravování	**Vypravování**	

Průběžně: rozvíjí souvislý ústní i písemný projev. Spolupracuje s ostatními při řešení úkolů.

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata,** **mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy**
• Upevní si vědomosti z 6. ročníku. • Rozlišuje jednotlivé části vypravování • Pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky • Užívá vhodné jazykové prostředky k oživení děje • Rozliší slova neutrální, kladně nebo záporně citově zabarvená, nespisovné výrazy nahradí spisovnými • Napíše vypravování	**Vypravování**	
• Upevní si vědomosti ze 6. ročníku. Pracuje s textem, osnovou a odstavci • Umí postihnout základní znaky uměleckého díla • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení díla • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • Umí postupovat podle návodu	**Popis** - uměleckých děl - líčení - pracovního postupu	Vv – umělecká díla

• Rozlišuje druhy charakteristiky • Pracuje s textem, využívá synonym • Rozumí pojmu nepřímá charakteristika • Dokáže stručně charakterizovat sebe nebo svého kamaráda	**Charakteristika**	Vo – tolerance, mezilidské vztahy
• Z textu vyvodí všechny důležité části. • Pracuje s textem. Odstraní neobratná vyjádření nebo opakující se slova. • Napíše svůj strukturovaný životopis	**Životopis**	
• Vyhledá v textu podstatné části. Najde zdůvodnění. • Uvede, proč se žádost píše. • Dokáže formulovat žádost ústně i písemn.	**Žádost**	
• Upevní si vědomosti z 6. ročníku. • Pracuje s textem. Dokáže uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel • Vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu • Uvádí prameny, z nichž čerpal	**Výtah**	Naukové předměty

Průběžně: rozvíjí ústní i písemný projev, obohacuje si slovní zásobu. Účinně spolupracuje ve skupině. Využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vytváří si komplexnější pohled na různé jevy.

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata,** **mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy**
• Upevní si vědomosti ze 7. ročníku. • Umí rozlišit charakteristiku vnější, vnitřní, přímou, nepřímou • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu • Pracuje s textem, dokáže odstranit kompoziční nedostatky • Vypracuje charakteristiku vybrané literární postavy	**Charakteristika literárních postav**	Vo – tolerance, mezilidské vztahy
• Upevní si vědomosti ze 7. ročníku. • Pracuje s textem, vyhledá v něm básnické obrazy • Porovná ukázky různých autorů • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • Je schopen vyjádřit subjektivní vztah k přírodě	**Subjektivně zabarvený popis** - uměleckých děl - líčení - pracovního postupu	
• Vysvětlí, co je to výklad a kde se používá • Pracuje s textem, vyhledá odborné výrazy, upraví nepřesné formulace	**Výklad**	Naukové předměty

• Vypracuje výklad • Uvádí zdroje, z nichž čerpal		
• Upevní si vědomosti z 6. a 7. ročníku. • Pracuje s textem. • Umí vytvářet stručné poznámky nebo výpisky z určeného textu • Uvádí základní bibliografická data	**Výtah**	Naukové předměty
• Je schopen samostatně řešit úkoly a formulovat vlastní názor • Prakticky využívá osvojené slohové útvary • Pracuje s textem. Vyhledá v něm znaky typické pro úvahu. Upraví nevhodná vyjádření • Porovná úvahu s výkladem. • Napíše úvahu na zvolené téma	**Úvaha**	
• Vyjmenuje základní styly podle funkce a uvede příklady • Rozpozná základní styly podle formy	**Shrnutí o slohu**	

Průběžně: rozvíjí písemný i ústní projev, obohacuje si slovní zásobu. Využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Vytváří si komplexnější pohled na různé jevy. Využívá český jazyk ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů. Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace.

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata,** **mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy**
• Zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje, vyhledá je v zadaném textu, s jistotou používá přímou řeč • Pracuje s textem, odstraní opakující se slova a nevhodná vyjádření, formulační neobratnosti. Dbá na návaznost a soudržnost textu • Ústně vypráví příběh • Napíše vypravování na libovolné téma	**Vypravování**	
• Zopakuje si vědomosti z předchozích ročníků • Rozliší popis statický a dynamický • Porovná popis prostý, odborný, subjektivně zabarvený	**Popis a charakteristika** - předmětu, pracovního postupu, děje, - charakteristika	
• Zúročí vědomosti a dovednosti z předchozích ročníků • Umí vyplnit základní tiskopisy a ví, kdy se používají	**Tiskopisy**	

• Shrne a upevní si vědomosti ze 7. ročníku • Pokusí se vypracovat rozrod • Napíše svůj strukturovaný životopis	**Životopis**	
• Shrne a upevní si vědomosti • Vyhledá části výkladové a popisné • Sleduje výstavbu textu. • Zpracuje výklad nějakého odborného textu	**Výklad**	Naukové předměty
• Shrne a upevní si vědomosti • Pořídí si výtah z předneseného výkladu	**Výtah**	Naukové předměty
• Shrne a upevní si vědomosti z 8. ročníku • Vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností • Nahlas uvažuje nad různými problémy • Napíše úvahu na dané téma	**Úvaha**	
• Vymezí charakteristické znaky proslovu, uvede, při jakých příležitostech se pronáší • Užívá základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace	**Proslov, diskuse**	
• Vyjmenuje publicistické útvary • Charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát • V novinách vyhledá úvodník a komentář • Charakterizuje pojmy reportáž a fejeton,	**Publicistické útvary** - zpravodajské - úvahové - přechodné	

pokusí se o vlastní tvorbu		
• Uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků • Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální • Vyjmenuje různé stylové vrstvy a uvede jejich charakteristické znaky	**Souhrnné poučení o slohu**	

Závěrečný výstup

Odliší spisovný a nespisovný projev, vhodně používá spisovné jazykové prostředky. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně a vhodně pro danou komunikační situaci. Dokáže reprodukovat text, vyhledat klíčová slova, shrnout hlavní myšlenky. Rozliší subjektivní a objektivní sdělení. Odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení. V mluveném projevu (připraveném i improvizovaném) užívá různé prostředky řeči. Dokáže se zapojit do diskuse, respektuje pravidla dialogu. Využívá základy studijního čtení (formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výpisky nebo výtah, připraví referát). Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Využívá poznatků o jazyce a stylu, píše věcně a gramaticky správně. Na základě svých dispozic a osobních zájmů využívá prostředky k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní.

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	Učivo - obsah	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
• Chápe pojmy a rozlišuje realitu od fantazie • Vysvětlí, proč vznikají mýty a báje	**Mýty, báje** - E. Petiška - I. Olbracht	
• Vyjmenuje charakteristické znaky pohádky. Zná jména spisovatelů a sběratelů pohádek • Orientuje se v textu a dokáže vyhledávat odpovědi na otázky • Vyhledá zastaralá slova nebo tvary slov a porovná je se současným jazykem • Vyvodí z textu charakteristické znaky pověsti. Porovná pověst s pohádkou. Dokáže najít pravdivé jádro. • Zná některé z nejstarších českých pověstí a dokáže je převyprávět • Zná některou z regionálních pověstí	**Pohádky, pověsti** - Erben, Němcová - Jirásek - Autoři regionálních pověstí	
• Používá literární pojmy – balada, lyrika, epika • V ukázce vymezí charakteristické znaky	**Balada** - K. J. Erben - J. Neruda	

balady • Rozliší tradiční a moderní pojetí • Naučí se jednu baladu recitovat	- J. Suchý	
• Seznámí se s cestopisem a poučí se o historii jiných národů • Využívá média jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času • Zná historická místa, která jsou spojená se známými literárními osobnostmi	**Cestopis**	
• Chápe význam lidské soudržnosti • Respektuje a toleruje práva druhých • V ukázkách umí vyhledat konkrétní zeměpisné a historické údaje	**Příběhy odvahy a dobrodružství** - J. Verne - J. Foglar	
• Získává kladný vztah k přírodě a živým tvorům • Umí vyhledat důkazy o vztahu člověka a zvířete	**Svět lidí a zvířat** - R. Těsnohlídek - K. Čapek - E. Knight - J. Steinbeck	
• Chápe humor jako životní nutnost • Umí vyhledat humorné situace a humorná slova, porovnat situace a postavy z jednotlivých ukázek • Dokáže charakterizovat hlavní postavy, najít hlavní myšlenku	**Humor v životě** - J. Hašek - K. Poláček - V. Steklač	

Průběžně: učí se získávat informace k probíranému učivu z různých zdrojů. Čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení. Čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenku. Navštěvuje školní či místní knihovnu, orientuje se v knihovnickém systému. Čtením si obohacuje slovní zásobu, rozšiřuje vědomosti a rozvíjí myšleni. Připravuje si referáty o přečtených knihách, dokáže formulovat vlastní názory na četbu.

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata,** **mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy**
• Upevní si učivo ze 6. ročníku. Vyjmenuje charakteristické znaky, na základě konkrétních přečtených ukázek porovná pohádku s pověstí • Seznámí se i s českými pověstmi z novější doby • Seznámí se s nejstaršími českými kronikami a s principem jejich tvorby	**Bylo, nebylo** - báje, pohádky, pověsti - pověsti ze staré Prahy **Kroniky** - Kosmova - Dalimilova	
• Vysvětlí pojem bajka, uvede autory bajek • V textu vyhledá charakteristické rysy • Seznámí se i s moderními bajkami • Pokusí se o vlastní tvorbu	**Bajky** - Ezop - Krylov	
• Rozliší lyriku a epiku. Objasní pojmy sloka, verš a rým. Vyhledá metafory, personifikaci, přirovnání a zvukomalbu. Pokusí se najít smysl básně • Porovná poezii s prózou. Uvede odlišné i společné znaky	**Poezie, próza**	

• Uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem. Zná některé autory • Na základě návštěvy divadelního představení vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry	**Drama**	
• Z textu vyvodí typické znaky povídky • Charakterizuje hlavního hrdinu na základě vyhledaných údajů • Dokáže rozlišit různé typy povídek	**Povídka**	
• Z literárních ukázek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí. • Uvede nejznámější autory	**Balada a romance** - Erben - Neruda	
• Z literárních ukázek vyvodit pravidla pro limerik • Pokusit se o vlastní tvorbu	**Humor nonsensu** - literární hříčky - limerik	
• Charakterizuje druh této literatury • Uvede autory, kteří psali (píší) sci-fi. • Samostatně rozvíjí myšlenky, jak mohou různé vynálezy ovlivnit životy lidí	**Sci-fi**	

Průběžně: čte plynule a s porozuměním. Při hlasitém čtení dodržuje přiměřené tempo. Dokáže reprodukovat přečtený text. Umí s ním pracovat, najde hlavní myšlenku, metafory, přirovnání a personifikaci.

Vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech. Připravuje si referáty o přečtených knihách a shromažďuje informace o autorech. Navštěvuje knihovnu, dokáže získat informace z internetu i z jiných zdrojů.

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata,** **mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy**
• Upevní si učivo ze 6. a 7. ročníku. • Zná některé ze starých řeckých bájí • Vypráví libovolný biblický příběh, pojmenuje některé biblické postavy. • Zná základní informace o bibli. • Zná některý z hrdinských eposů	**Setkání se starší literaturou** - nejstarší literární památky - báje, mýty, pověsti - Bible - hrdinské eposy	
• Chápe literaturu jako odkaz našich předků přibližující dobu, ve které žili • Přečte si ukázky ze starší české lyriky a vyhledá jazykové odlišnosti • Rozlišuje literaturu náboženskou a uměleckou • Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice • Charakterizuje dobu husitskou, uvede některá díla J. Husa, vysvětlí jeho myšlenky • Charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J.A.Komenského, uvede jeho	**Starší česká literatura** - kroniky - J. Hus - J.A.Komenský	

nejznámější díla. Vysvětlí jeho myšlenky. Pracuje s textem.		
• Časově zařadí a charakterizuje toto období, chápe jeho význam pro český národ • Vyjmenuje nejznámější představitele	**Národní obrození**	
• Charakterizuje romantismus, časově ho vymezí. • Uvede našeho nejvýznamnějšího představitele, přečte si ukázky z Máje. • Seznámí se s ukázkami z děl dalších významných autorů tohoto období • Mezi ukázkami rozpozná román, povídku, bajku • Na ukázkách z poezie dokáže rozlišit epiku a lyriku, verš a strofu, určí druhy rýmu, naznačí rytmus	**Od romantismu k moderní literatuře** - Mácha, Erben, Němcová, Čelakovský, Tyl, Havlíček, Neruda, Sládek, Vrchlický, Jirásek….	
• Přečte si ukázky z děl světových autorů, rozpozná základní rysy individuálního stylu autora. • Autory časově zařadí a uvede základní literární směry. • Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém	**Setkání se světovou literaturou** - Boccaccio, Villon, Cervantes, Molier, Krylov, Puškin, Hugo, Dickens, Baudelaire…	

zpracování, • Formuluje názory na umělecké dílo • Umí vysvětlit termín prokletí básníci		
• Chápe přínos České moderny pro vývoj české literatury • Hledá společné znaky mezi literaturou a výtvarným uměním • Umí vysvětlit termín anarchističtí buřiči • Formuluje názory na umělecké dílo	**Česká literatura přelomu století** - Sova, Březina, Hlaváček - Šrámek, Bezruč	

Průběžně: pracuje s literárním textem, vlastními slovy interpretuje smysl literárního díla. Navštěvuje knihovnu, kulturní akce, divadelní a filmová představení, o svých prožitcích vhodnou formou diskutuje, učí se formulovat své dojmy. Podle možností se zapojuje do tvůrčí činnosti (školní časopis, soutěže).

Výstupy žáka ZŠ Ivana Olbrachta, Semily	Učivo - obsah	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
• Shrne a upevní si své vědomosti získané v 6. - 8. ročníku. • Rozlišuje základní literární druhy a žánry • Zná významné české i světové dramatiky, rozliší tragédii a komedii, dokáže uvést příklady. Rozumí základním pojmům (prolog, epilog, monolog, dialog, premiéra, derniéra…)	**Literární teorie – základní pojmy** - báje, mýty, pověst, epos - pohádka, bajka - povídka, román, novela - divadelní hra	
• Přečte si ukázky z knih, které se vztahují k 1. sv. válce • Vyjádří hlavní myšlenky a popíše vážnost situace • Pracuje s textem • Vysvětlí pojmy satira, situační a slovní humor	**1. sv. válka v literatuře** - Hašek, Šrámek - Rolland, Remarque	
• Uvede nejznámější představitele. • Přečte si ukázky z jejich tvorby. • Pracuje s textem - vyhledá básnické prostředky, rým…	**Česká poezie mezi válkami** - Wolker, Seifert, Nezval, Halas…..	

• Uvede nejvýznamnější představitele, přečte si ukázky z jejich tvorby a pracuje s textem • Charakterizuje postavy, dobu, prostředí, vztahy mezi lidmi • Mezi ukázkami rozpozná román, povídku	**Česká próza mezi válkami** - Vančura - Čapek	
• Orientuje se v divadelních hrách K. Čapka • Shrne vědomosti o Osvobozeném divadle	**České drama mezi válkami** - Čapek - Osvobozené divadlo…	
• Orientuje se v problematice • Odlišuje fakta od názorů a hodnocení • Uvědomuje si odraz doby v literatuře • Dokáže vyjmenovat některé současné autory	**Literatura po roce 1945** - odraz 2. sv. války v literatuře, holocaust - Pavel, Lustig, - literatura exilová a samizdatová	
• Přečte si ukázky z děl světových autorů daného období, rozpozná základní rysy individuálního stylu autora • Formuluje názory na umělecké dílo	**Setkání se světovou literaturou 20. století**	

Průběžně: orientuje se v literárním textu, dokáže ho reprodukovat, rozumí jeho významu a smyslu. Nejznámější díla dokáže přiřadit k autorovi, literární text k literárnímu žánru. Vybírá si hodnotnou četbu. Formuluje své dojmy, vytváří si názory na umělecké dílo. Dokáže porovnat literární, dramatické i filmové zpracování téhož námětu. Vytváří si přehled o základních literárních směrech, českých a světových spisovatelích. Dle možností se zapojuje do tvůrčí činnosti (školní časopis, soutěže). Dokáže vyhledat informace z různých zdrojů (knihovna, internet, CD ROM, film….), zpracovat je a vhodně je využít.

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Umí se představit, říci odkud pochází a kolik je mu let • Porozumí, odkud lidé pocházejí	• Základní fráze	OSV EGS Zeměpis	Učebnice-T.Hutchinson-Project1 Student´s Book, Workbook, Teacher´s Book, audiokazeta	
• Umí používat číslovky 0-100 • Zná barvy • Umí vytvořit jednoduché pokyny týkající se školního prostředí a reagovat na ně • Zná anglickou abecedu, umí hláskovat slova a zapisovat slova podle hláskování • Umí popsat umístění předmětu • Umí používat neurčitý člen před podst.jménem • Umí tvořit množ.č.podst.jm. a zná základní nepravidelné tvary	• Číslovky 0-100 • Barvy • Anglická abeceda • Předložky místa • Neurčitý člen • Množné číslo podst.jm.			
• Umí popsat svoji rodinu a říci základní informace o jejích členech	• Rodina • Osobní údaje • Sloveso být		Projekt-Známé osobnosti Plakát s obrázky osobností , které se anglicky představují	
• Umí napsat pohled, pozdrav z prázdnin • Rozumí jednoduchým informacím v telefonní	• Psaní pohledu		Projekt - Pohled z prázdnin	

konverzaci				
• Umí nakupovat suvenýry a zná anglickou měnu • Umí napsat jednoduchý dopis	• Základní fráze-nakupování • Sloveso mít	MKV	Projekt - Dopis	
• Zná dny v týdnu a školní předměty a umí popsat svůj rozvrh hodin	• Rozvrh hodin-dny v týdnu a předměty		Projekt – Můj školní rozvrh	
• Umí vyjádřit vlastnictví	• Přivlastňovací zájmena • Sloveso mít			
• Zná některá slova , týkající se oslavy vánoc a nového roku • Umí napsat přání a zazpívat anglickou koledu	• Vánoce	OSV MKV		
• Umí vyjádřit čas, zeptat se a odpovědět na otázku, kolik je hodin	• Hodiny • Základní časové výrazy			
• Umí popsat svůj běžný den i jak tráví volný čas	• Denní režim-činnosti doma ve škole a ve volném čase • Přítomný čas prostý			
• Zná některá slova, související s oslavou velikonoc	• Velikonoce	OSV		
• Umí popsat, kde bydlí, pojmenovat místnosti i jejich vybavení	• Dům, byt • Místnosti, nábytek • Předložky místa • Vazba „there is a..,are“		Projekt- Náš dům	

• Umí říci, jaké činnosti se dělají doma, venku či ve škole	• Sloveso moci, umět ve spojení s významovým slovesem			
• Umí pojmenovat budovy ve městě a důležitá místa • Zná dopravní prostředky • Umí jednoduše popsat cestu a zeptat se na ni	• Město, doprava • Orientace ve městě-základní fráze • Sloveso muset • Použití“letś“		Projekt-Moje město	
• Umí si objednat v restauraci něco k jídlu a pití	• Základní fráze			
• Umí popsat postavu a obličej osoby • Dokáže pojmenovat a popsat oblečení • Umí pojmenovat některé domácí práce • Umí vyjádřit, že činnost probíhá právě teď	• Obličej a tělo • Přítomný čas průběhový • Srovnání přítomného času průběhového a prostého		Projekt- Nakreslit popř.vystřihnout obrázky postav a popsat je	
• Umí si koupit oblečení	• Nakupování-základní fráze			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Umí vyprávět o měsících v roce • Umí pojmenovat a popsat svátky během roku • Umí vyplnit jednoduchý formulář • Umí popsat třídu • Dokáže vést jednoduchý dialog v obchodě • Dokáže hovořit o svých zálibách	• Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Řadové číslovky • Data, narozeniny • Základní fráze	Rodinná výchova	Hutchinson, Tom. Project 2 .Student's Book, Workbook, Teacher's Book, audiokazety	
• Umí popsat oblíbené zvíře • Umí popsat lidské tělo	• Přítomný čas prostý a průběhový • Zájmena	Přírodopis	Projekt – Oblíbené zvíře	
• Dokáže vyjádřit, co dělal v minulosti	• Minulý čas slovesa „být" v kladné větě, v otázce a v záporu • Nepravidelná slovesa	EGS		
• Dokáže pojmenovat běžné nemoci • Umí popsat, jak se stal úraz nebo onemocněl a jak to dlouho trvalo • Je schopen popsat situaci u doktora	• Minulý čas sloves v kladné a záporné větě a v otázce • Části těla	• Biologie		
• Umí si objednat jídlo v restauraci • Rozumí jídelnímu lístku	• Budoucí čas „going to" • Určitý a neurčitý člen	Pracovní činnosti Rodinná	Projekt – Moje jídlo	

• Dokáže popsat přípravu jednoduchého jídla • Je schopen zeptat se a vyjádřit množství potravin	• Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	výchova		
• Dokáže porovnat a popsat rozdíly mezi předměty	• Stupňování přídavných jmen • as…as			
• Dokáže říci základní informace o Velké Británii • Umí napsat přání k svátku sv. Valentýna • Dokáže hovořit o oděvech v obchodě	• Výslovnost názvů měst a států	Dějepis Zeměpis	Projekt – Přání k svátku sv. Valentýna	
• Je schopen hovořit o svém oblíbeném filmu • Dokáže říci, zda ve volném čase chodí do kina, divadla , poslouchá rádio a dívá se na televizi	• Modální sloveso „muset“ • Frekvenční příslovce • Příslovce			
• Dokáže si sjednat schůzku				

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Umí využívat dvojjazyčný slovník • Rozumí textu písně	• Vyhledávání informací		Hutchinson, Tom. Project 3 Student's Book, Workbook, Teacher's Book, audiokazety	
• Umí vyjádřit,co dělal v minulosti a na totéž se umí zeptat • Dokáže porovnat život v současnosti s životem v minulosti • Rozumí telefonnímu rozhovoru • Umí hodnotit své dojmy • Umí pojmenovat příbuzenské vztahy	• Minulý čas prostý v kladné větě, otázce a záporu • Slovní zásoba: život, události,volný čas • Fráze • Zájmena	Občanská a rodinná výchova	Projekt „Rodokmen“	
• Dokáže vyjádřit co obvykle dělá a nedělá, co má a nemá rád • Umí mluvit o dějích,které se obvykle dějí a o dějích, které se odehrávají právě teď • Umí popsat svoje plány v budoucnosti	• Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • going to			
• Je schopen vyjádřit nabídku, své rozhodnutí, odmítnutí a omluvu • Umí vyjadřovat budoucnost pomocí will • Rozumí dotazníku týkajícímu se budoucnosti	• Fráze • Budoucí čas			

• Umí vyjádřit, co lidé v minulosti dělali • Udává časové údaje • Rozumí textu o Kanadě	• Minulý čas průběhový • Předložky	Zeměpis		
• Dokáže říci základní informace o Londýně • Rozumí textu o historické události • Umí si poradit s orientací ve městě	• Člen určitý a neurčitý • Přítomný čas • Průběhový čas • Zájmena	Zeměpis Dějepis		
• Umí hovořit o tom, co lidé právě udělali nebo neudělali • Je schopen hovořit o svých zájmech a kulturních pořadech • Dokáže říci základní informace o New Yorku	• Předpřítomný čas	Zeměpis	Projekt - Město	
• Umí popsat své povinnosti a problémy, zákazy a povolení • Umí vyjádřit radu	• Modální slovesa			
• Umí užívat číslovky • Rozumí rozhovoru o tom, co kdo dělal • Rozumí textu o známých lidech	• Číslovky • Předpřítomný čas ever/never	Dějepis		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Umí hovořit a vést rozhovor o svém současném životě a o svých zálibách • Umí vyjmenovat běžná povolání a umí popsat, co je jejich náplní • Dokáže písemně odpovědět na inzerát týkající se žádosti o práci	• Přítomný čas prostý a průběhový • Stavová slovesa • Slovní zásoba: zaměstnání		Hutchinson, Tom. Project 4, Student's Book, Workbook, Teacher's Book.	
• Rozumí textu o módě • Umí nakupovat v obchodě s oblečením • Dokáže popsat co má na sobě	• Předpřítomný čas • Slovní zásoba: oblečení			
• Umí vyprávět o minulosti , pokládá otázky • Umí hovořit o tom, co lidé v minulosti museli a mohli dělat	• Minulý čas prostý a průběhový • Způsobová slovesa v min. čase	Dějepis		
• Dokáže hovořit o zdraví a životním stylu a umí poradit • Rozumí textu o Velké Británii	• Části těla • Modální slovesa	Biologie Rodinná výchova Zeměpis		
• Umí popsat zvuky a osoby	• Pořadí rozvíjejících přídavných jmen			
	• Předpřítomný čas			

• Umí vyjádřit své zkušenosti • Dokáže mluvit o svých zážitcích • Rozumí textu o Austrálii	• Minulý čas	Zeměpis		
• Dokáže hovořit o situacích, které by mohly nastat • Rozumí jednoduchým textům v učebnici	• Podmiňovací způsob • Frázová slovesa			
• Umí se jednoduše vyjádřit o problémech přírody • Rozumí předpovědi počasí	• Trpný rod • Slovní zásoba: příroda	Environmentální výchova Přírodopis		

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Vyučovací předmět: NĚMECKÝ JAZYK Ročník: 8

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
-poslech-porozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, mluví-li lidé pomalu a zřetelně -rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat -rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl	-vstupní audioorální kurz -pokyny a instrukce -dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy -technika čtení -otázky a odpovědi -krátká sdělení	**OSV-sociální rozvoj** **EGS-Evropa a svět nás zajímá** **MKV-Lidské vztahy** **MDV-Tvorba mediálního sdělení** výtvarná výchova, hudební výchova, občanská a rodinná výchova, ostatní cizí	**Pomůcky:** audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso,…) obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky , texty písní…), názorné pomůcky (hodiny,hrací kostky,…) **Soutěže**: olympiády v německém	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice

-orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci -používá abecední slovník učebnice -naváže kontakt s konkrétní osobou	-techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) -písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav,blahopřání)	jazyky	jazyce (školní,okresní a krajské kolo)	
Receptivní řečové dovednosti-žák vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou,rozumí známým každodenním výrazům,pokynům a základním frázím a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu,vyhledá alementární informaci,seznamuje se s prací s dvojjazyčným slovníkem **Produktivní řečové dovednosti**-žák sdělí základní údaje o své osobě,rodině a kamarádech,vyplní jednoduchý dotazník,reprodukuje obsah jednoduchého textu (za pomoci obrázkové osnovy), napíše jednoduchá sdělení **Interaktivní řečové dovednosti**-žák se zapojí do jednoduché konverzace	**Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích**-pozdrav,poděkování,představování **Jednoduchá sdělení**-adresa,blahopřání,pozdrav a dopis z prázdnin,omluva,žádost	**VMEGS**-cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy **MV**-formování základů správného verbální projevu-fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace **MV**-první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce		
-vyžádá jednoduchou informaci -sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení	**Tematické okruhy:** -domov, rodina, rodinné oslavy	**Projekty** Evropský den jazyků		

-prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty -řeší jednoduché situace související se seznamováním -zvládá základy písemného projevu -písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav , blahopřání)	-škola, volný čas a zájmy, záliby -základní osobní údaje -svátky, oslavy, roční období -škola, školní pomůcky, činnost ve škole -důležité zeměpisné údaje	**OSV**-já a moje okolí,pozice mladého člověka-jeho seberealizace, mezilidské vztahy **OSV**-já a moje rodina, tolerance, porozumění v rodině, v širší společnosti		
-čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty -udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení -používá slovníky -stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu -písemně obměňuje krátké texty -má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti	-dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) -čtení tiché i hlasité -práce se slovníkem -vedení telefonického rozhovoru -sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj -nejdůležitějších zeměpisné údaje	-zeměpis,tělesná výchova,domácí nauky,hudební výchova,matematika, občanská a rodinná výchova,ostatní cizí jazyky **MKV**-tolerance odlišných etnických a kulturních skupin,odlišných názorů,zájmů		

	-slovní zásoba a tvoření slov synonyma,antonyma,význam slov v kontextu -základní gramatické struktury,typy vět,-věta jedn.,tvorba otázky a zápisu, pořádek slov ve větě			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
-rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných -rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout -rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob -ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma	-práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka- časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa -svátky, tradice a zvyky -význačné osobnosti -popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti -různé typy informací	**OSV**-Sociální rozvoj **EGS-Objevujeme Evropu a svět** **MKV-Kulturní diference-Multikulturalita** **EV-Lidské aktivity a problémy živ. Prostřední** **MDV-Tvorba mediálního sdělení** **VDO-občanská společnost a škola** Český jazyk, výpočetní technika, občanská a rodinná výchova, dějepis, ...	**Pomůcky:** audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso,…) obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky , texty písní…), názorné pomůcky (hodiny,hrací kostky,…) **Soutěže**: olympiády v německém jazyce (školní,okresní a krajské kolo)	Jazykové prostředky: vyplívají z obsahu použité učebnice
-řeší jednoduché situace související se zahájením,vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním	**Tematické okruhy:** -sport -péče o zdraví,člověk	**Projekty:** Evropský den jazyků		

základních místních,časových i jiných informací	-stravování,nákupy -město,plán města -oblékání -bydlení -denní program -vyučování,rozvrh hodin -počasí,roč.období -cestování -dovolená,prázdniny	**MV**-vyprávění jako základ mediálního sdělení,zpracování problémů a témat formou projektů, prezentace **OSV**-parta,pozitivní a negativní stránky.negativní jevy-využití volného času **MV**-komunikace v menších skupinách,ve dvojicích,formulace jednoduchých otázek a odpovědí		
-vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích -běžné užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování omluvu, prosbu žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání, blahopřání	**Tematické okruhy:** -osobní dopis, životopis -člověk a společnost -vzdělání a kulturní život -příroda, počasí	**Projekty** Evropský den jazyků **OSV**-vztahy ve třídě i mimo ni, problém šikany **VMEGS**-komunikace mezi lidmi z různých		

-s porozuměním využívá informace z různých materiálů-z časopisu, knih, inzerátů, prospektů apod.	-cestovaní a turistika -životní prostřední -reálie příslušných jazykových oblastí a České republiky	zemí, účast v projektech, spolupráce **OSV**-využití volného času, koníček-správný krok ke zdravému formování osobností, účelné využití volného času **EV**-zvířata jako součást přírody, vztah k okolí **MV**-počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka		
-postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů -porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru -běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky	-volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu -zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček	český j., přírodopis, zeměpis, (ekologie), dějepis, výpočetní technika, výtvarná výchova, hudební vých., občanská vých., ostatní cizí jazyky		<u>Jazykové prostředky:</u> vyplívají z obsahu použité učebnice

-orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země	-původní materiály ze zemí studovaného jazyka	**Projekty** Evropský den jazyků **OSV**-blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc **VMEGS**-cestování, vzájemná propojenost států EU, multikulturní pohled na život v EU **MV**-správné využití médií za účelem výběru důležité informace, práce s internetem, získávání praktických informací využitelných v životě, cizí jazyk jako prostředek komunikace v cizině		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - umí zobrazit přir. číslo na čísel. ose	**Rozšířené opakování.** - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace			
čte a zapisuje desetinná čísla umí zobrazit des. číslo na číselné ose porovnává a zaokrouhluje des. čísla provádí početní operace s des. čísly umí vypočítat aritmetický průměr převádí jednotky zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností zná pojem násobek, dělitel umí použít znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel určuje a užívá násobky a dělitele včetně	- čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek	Fy - řešení početních úloh OSV – odhad a určení např. ceny nákupu…..		

nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	**Dělitelnost přirozených čísel.** - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel			
rozlišuje druhy čar používá technické písmo k popisu geom. útvarů	**Základní pravidla rýsování.** - druhy čar, technické písmo	Pč - popis technických výkresů		
užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka rýsuje lineární útvary převádí jednotky délky, hmotnosti, času umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktic. problémů charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	**Geometrické útvary v rovině.** • rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh • převody jednotek • obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	Fy - měření délky OSV – určení obvodu pozemku apod.		
- rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel	• pojem, rýsování a přenášení úhlu • osa úhlu	Z - určování zeměpis. polohy		

- umí graficky přenést úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník, - umí sestrojit pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	• jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu • ostrý, tupý, pravý a přímý úhel • početní operace s velikostmi úhlů • vrcholové a vedlejší úhly • mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)			
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné útvary - zná jednotky obsahu, umí je převádět - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle)	**Osová souměrnost.** • osová souměrnost • shodné útvary • osově souměrné útva **Povrch a objem krychle a kvádru.**	OSV - obsah pokoje, pozemku,…		

- umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádru - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru	- jednotky obsahu • obsah čtverce a obdélníku • obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) • kvádr, krychle, sítě těles • zobrazování těles • povrch krychle, kvádru • jednotky objemu • objem krychle, kvádru			
- určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností - pojmenuje , znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška,vnitřní a vnější úhly, …) - umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - umí sestrojit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou	**Trojúhelník.** • pojem, druhy • vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • těžnice, střední příčky, výšky • kružnice opsaná, vepsaná			
	Závěrečné opakování			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s rac. čísly - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel	**Racionální čísla.** - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des, čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	Fy,Ch,D,..... numerické výpočty		
rozlišuje kladná a záporná čísla umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam provádí početní operace s celými čísly analyzuje a řeší jednoduché problémy,	**Celá čísla** - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace			

modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru celých čísel				
pozná shodné útvary užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách umí sestrojit trojúhelník z daných prvků dbá na kvalitu a přesnost rýsování	**Trojúhelník.** - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků			
- umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu - úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	**Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost.** - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	Fy vztahy mezi veličinami Z měřítko plánu, mapy Ch výpočty pomocí trojčlenky OSV – práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,..) Pú – spotřeba materiálu, benzínu,… Nú- zakázky, počet dělníků,…		
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent	**Procenta.** - pojem - základ, procentová část, počet	Ch koncentrace OSV – slevy		

- řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procent - promile - slovní úlohy	EV – stav ovzduší přítomnost škodlivých látek		
- umí charakterizovat pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - umí sestrojit rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - umí sestrojit lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	**Rovnoběžníky.** - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku **Lichoběžník** - pojem - konstrukce **Povrch a objem hranolů** - pojem hranol - povrch a objem hranolu			

- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	**Středová souměrnost** - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti **Závěrečné opakování**			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	**Opakování učiva 7.ročníku.** **Výrazy.** - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů			
určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech chápe pojem reálné číslo	**Druhá mocnina a odmocnina.** - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla			
rozliší odvěsny a přepony rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku umí využít poznatky ve slovních úlohách zaokrouhl. a provádí odhady s danou přesn.	**Pythagorova věta.** - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty			

zapíše číslo ve tvaru a . 10^n pro 1 < a < 10, n je celé číslo provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	**Mocniny s přirozeným mocnitelem.** - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Fy zápis jednotek fyz. veličin		Fy zápis jednotek fyz. veličin
- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení	**Lineární rovnice.** - rovnost - lineární rovnice			
- matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	**Slovní úlohy.** - slovní úlohy	**Fy** vztahy mezi veličinami EGS – srovnání států – HDP, počet obyv., … EV – ochrana život. prostředí		
- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu	**Kruh, kružnice.** - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu	OSV – zavlažování pozemku,….		

- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	**Válec.** - pojem - povrch válce - objem válce	OSV – objem a povrch nádrže, bazénu,…		
- umí sestrojit jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách	**Konstrukční úlohy.** - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy			
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	**Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.** - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru **Závěrečné opakování.**	Z třídění údajů EV – stav ovzduší EGS – stav obyv., zdravotnictví, průmyslu,…		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
	Opakování učiva 8.ročníku.			
- rozkládá výraz na součin (vytýkáním,pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	Výrazy. úpravy výrazů pomocí vzorců rozklad výrazů na součin pojem lomený výraz početní operace s lomenými výrazy			
- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech	Rovnice s neznámou ve jmenovateli.			
- řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	Soustavy rovnic. soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic			
- užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose	Nerovnice, soustavy nerovnic. nerovnost lineární nerovnice soustava lineárních nerovnic			
- zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce • rozlišuje lineární a kvadratickou	**Funkce** - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce	OSV – čtení z grafu jízdní řády spotřeba		

funkci • sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce • užívá funkční vztahy při řešení úloh	- lineární funkce (přímá úměrnost)	benzínu		
• řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	**FINANČNÍ MATEMATIKA.** - základní pojmy finanční matematiky	OSV – plat, srážky, úroky,…		
• rozliší shodné a podobné útvary • užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	**PODOBNOST.** - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	OSV - plány		
• charakterizuje jednotlivá tělesa • umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat • vypočítá povrch a objem těles	**TĚLESA.** - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	OSV – spotřeba materiálu stavebnictví		
	ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ.			
	Rozšiřující učivo. • goniometrické funkce			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Poznámky**
• Zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky • Zvládá nejzákladnější obsluhu počítače = umí počítač zapnout a vypnout • Rozpozná stav počítače – vypnutý, zapnutý, úsporný režim • Chápe základní počítačové pojmy, rozpozná a pojmenuje jednotlivé části počítačové sestavy • Je schopen účinné spolupráce ve skupině • Umí se přihlásit do počítačové sítě	• Co je to počítač a z čeho se skládá • Popis základních součástí počítače, pojmy software a hardware	OSV		
• Ovládá klávesnici a myš, zná význam všech kláves a umí je využívat - napíše malé i velké písmeno, smaže napsaný text zprava i zleva, zapne numerickou část klávesnice, pohybuje se v textu • Pozná a pojmenuje operační systém na daném počítači • Umí pracovat s programem „Malování“	• Klávesnice a myš • Operační systém Windows • Program „Malování“			

• Dokáže zjistit základní nainstalovaný software v počítači • Má základní přehled o využití jednotlivých programů • Spustí výukové programy a využívá jejich možností • Dokáže uspořádat ikony na pracovní ploše, změní si pozadí pracovní plochy, nastaví spořič obrazovky	• Nabídka Start • Průzkumník • Pracovní plocha			
• Rozpozná jednotlivá paměťová média • Umí si prohlédnout obsah jednotlivých disků • Vytvoří novou složku a pojmenuje ji, přesouvá soubory mezi složkami, dokáže přejmenovat daný soubor				
• Ví, co si představit pod pojmem „Internet“ • Dokáže v počítači najít a spustit internetový prohlížeč • Umí správně napsat internetovou adresu – zná její jednotlivé části • Umí si založit a ovládat vlastní e-mailovou schránku – odeslat a přijmout e-mail, smazat starší poštu • Běžně pracuje s internetem, má přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích	• Internet a e-mail • Internetový prohlížeč	EGS MV VDO MKV		

• Umí aktivně vyhledávat informace v „síti sítí“ - internet • Vyhledává, zpracovává a kriticky hodnotí informace z webových stránek • Samostatně vyhledává a zpracovává internetové informace o zemích Evropy a světa • Navazuje kontakty prostřednictvím internetu				
• Umí změnit vzhled pracovní plochy a nastavit spořič obrazovky • Je schopen srovnat ikony zástupců programů na pracovní ploše • Dokáže vytvořit zástupce programu a umístit ho na pracovní plochu • Umí pracovat s několika okny • Zná nejdůležitější typy souborů, soubor dokáže zkopírovat, přemístit a smazat • Má přehled o nejpoužívanějších programech • Umí zjistit základní nainstalovaný software v počítači a stručně jej charakterizuje	• Operační systém Windows • Průzkumník • Logický disk, složka, soubor			
• Pracuje s textovým editorem – vytvoření nového dokumentu, uložení dokumentu, formátování textu, kopírování textu, nastavení parametrů stránky, tisk dokumentu, vkládání	• Textový editor – poznámkový blok			

tabulek a obrázků do dokumentu				
• Umí spustit okno internetového prohlížeče • Dokáže nastavit domovskou stránku • Je schopen si konkrétní internetovou adresu uložit do položky „Oblíbené“ • Historii navštívených internetových stránek dokáže smazat • Je schopen používat komunikační nástroje internetu • Využívá internet při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí • Orientuje se v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí • Prostřednictvím informací z internetu zaujímá tolerantní postoje k odlišným sociokulturním skupinám • Vyhledává a zpracovává prostřednictvím internetu informace o zahraničí	• Internet, Internetový prohlížeč	OSV EGS MKV MV		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Pravěk Seznámení s předmětem			
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území	Počátky lidské civilizace	výtvarná výchova pracovní vyučování		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Starověk			

vysvětlují rozdíl mezi pravěkem a starověkem, charakterizují místa vzniku prvních starověkých států, uvede nejvýznamnější typy památek, porovnává způsoby života v jednotlivých státech	Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury	český jazyk – literatura		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem		výtvarná výchova		
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		český jazyk – literatura		
zamýšlí se nad mezopotámskými, indickými, čínskými dějinami a památkami		občanská výchova		
vysvětluje základní principy fungování řecké společnosti, informuje o základních památkách, událostech, osobnostech		český jazyk – literatura občanská výchova		
chápe důležitost římské říše pro další osud Evropy, informuje o základních událostech, památkách a osobnostech				

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států pochopí rozpad římské říše, dokáží popsat barbarské kmeny porovná základní rysy západoevropské, byzantské-slovanské a islámské kulturní oblasti dokáží vysvětlit úlohu křesťanství, kulturní přínos, seznámí se s osobností Karla Velikého chápou souvislosti mezi východořímskou a byzantskou říší zpracovávají informace, které se týkají křesťanství, až po dobu rozkolu mezi východním a západním křesťanstvím popisují vznik islámu, rozumí jeho vlivu na dnešní společnost, znají jeho zásady objasní situaci Sámovy říše, Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských	1. raný středověk Křesťanství a středověká Evropa Území českého státu	výtvarná výchova občanská výchova		

souvislostech získají základní informace o původu Slovanů a jejich příchodu na naše území, seznámí se s osobností Sáma, vyvozují jeho úlohu v dějinách, pochopí důležitost cyrilometodějské mise, poznají umělecké předměty doby rozlišují rozdíl mezi pověstmi a historickými událostmi a osobnostmi		výtvarná výchova		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství seznamují se s rozšiřováním moci přemyslovského státu poznávají typické znaky pro románskou kulturu, pokouší se sami vytvořit románskou stavbu	Život v raném středověku 2. vrcholný a pozdní středověk	pracovní vyučování		
chápou odlišnost myšlení raně středověkého člověka a člověka dnešní doby, dokáží popsat povinnosti poddaných, dokáží srovnat souběžnost českého státu se sousedními státy	Změna v životě a myšlení	občanská výchova		
shromažďují informace o proměně krajiny ve		přírodopis		

vrcholném středověku, o osídlování pohraničí, o změně způsobu obdělávání půdy rozlišují města a vesnice, chápou práva měst poznávají typické znaky pro gotickou kulturu porozumí důležitosti přemyslovských králů, chápou jejich úlohu v dějinném procesu a jejich postavení v rámci Evropy chápou přítomnost Lucemburků na českém trůně a jejich důležitost pro dějiny Evropy, analyzují osobnost Karla IV. vysvětlují příčiny velkého množství Husových stoupenců, jeho upálení, činy jeho následovníků, výsledky husitského hnutí, rozumí pojmu „království dvojího lidu“ vysvětlují nástup Jagellonců, chápou důsledky jejich vlády vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky poznávají nové vynálezy a technické objevy, chápou jejich důležitost ve vývoji	Události v českém státě 3. raný novověk Změny ve společnosti	český jazyk – literatura výtvarná výchova hudební výchova český jazyk - mluvnice občanská výchova		

demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky popisují cesty za poznáním a bohatstvím známých mořeplavců	Objevné cesty			
vysvětlí postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Události v českém státě			
vysvětlují příčiny sporu, průběh válečného střetnutí, dokáží zařadit osobnost Albrechta z Valdštejna	Třicetiletá válka			
popisují typickou barokní stavbu, informují o hlavních představitelích barokního umění, uvede příklady významných kulturních památek	Barokní sloh	výtvarná výchova		
porovnají situaci v různých zemích světa, vysvětlují způsob absolutistické vlády, hlavní konflikty a důsledky	Situace ve světě			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
vysvětli podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti chápou základní myšlenky doby a duchovní pozadí	Novověk Modernizace společnosti	občanská výchova český jazyk - literatura		
rozlišují baroko a rokoko, popisují základní znaky rokoka a klasicismu, vysvětlují souvislost klasicismu a antiky, zjednodušení		výtvarná výchova		
rozlišují specifika jednotlivých států a jejich vnitřního vývoje, charakterizují vznik Spojených států amerických, vysvětlují působení Svaté říše římské národa německého, chápou mocenský vzestup Pruska		občanská výchova		
rozumí osvícenskému absolutismu, vysvětlují příčiny a důsledky Slezských válek, analyzují				

přínos reforem Marie Terezie Josefa II.				
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napolenoských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé označují hlavní problémy Francie před revolucí, sestavují základní osnovu průběhu revolučních událostí, zhodnotí myšlenky deklarace lidských a občanských práv vzhledem k době, zhodnotí výsledek revoluce	Velká francouzská revoluce	občanská výchova hudební výchova		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů chápou příčiny průmyslové revoluce, poznávají nové vynálezy, osvětlují nutné změny v životě lidí, zjistí průmyslová centra	Průmyslová revoluce			
vysvětlí národní obrození, uvedou souvislost s evropským vývojem, zvláštnosti českého procesu, poznají důležité osobnosti doby	Národní obrození	český jazyk – literatura, mluvnice		
charakterizuje emancipační úsilí jednotlivých				

významných sociálních skupin				
porovnají příčiny a výsledky revolucí 1848, zamyslí se nad rozšířením revolucí v celé Evropě, detailně analyzují revoluci v Praze, vysvětlí důsledky revolucí	Revoluce a porevoluční Evropa	občanská výchova		
na příkladu jednotlivých států vysvětlí důsledky revolučního roku 1848				
demonstruje základní politické proudy				
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Imperiální doba	občanský výchova		
zhodnotí postoj k menšinám, důvody vytlačování Indiánů, chápou rozdíly v postoji k černochům a vznik války Severu a Jihu				
analyzují změny ve společnosti na konci 19.				

století, porovnají se s vývojem v předchozích dobách, zamýšlí se nad rozvojem měst, vědy a techniky				
seznamují se se základními uměleckými směry přelomu století		výtvarná výchova		
přibližují politickou situaci před první světovou válkou, chápou složité postavení TGM ve společnosti, zamýšlejí se nad vznikem politických stran				
zamýšlejí se nad vznikem mezinárodních politických seskupení, vysvětlují příčiny první světové války, informují o novinkách vědy a techniky, seznamují s průběhem, výsledky a důsledky první světové války		občanský výchova		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
aktualizují znalosti o příčinách, průběhu a důsledcích první světové války, zamýšlí se nad její důležitostí pro české dějiny a dějiny dalších států, vysvětlují její přínos na poli techniky	První světová válka	český jazyk - literatura pracovní vyučování		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Situace po válce			
vysvětlují postoj státu k válce, analyzují výhody a nevýhody potrestání viníků, chápou potřebu vytvoření Společnosti národů		občanská výchova		
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů				
vyjmenovávají a popisují symboly nového státu, na příkladu první republiky vysvětlují fungování demokracie	Totalitní systémy			

charakterizuje jednotlivé totalitní systému, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu dokazují neúspěch politiky appeasementu vysvětlují příčiny druhé světové války, změnu v postoji velmocí chápou pocity politiků, vysvětlují Hitlerův postup Evropou analyzují průběh vztahu mezi Německem a SSSR, vysvětlují příčiny napadení SSSR zamýšlejí se nad důležitostí bitvy u Stalingradu a situací ve světě chápou důležitost otevření druhé fronty vysvětlují závěr druhé světové války a její důsledky pro život obyvatel a pro rozvoj vědy a techniky na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus	Druhá světová válka Československo	český jazyk – literatura občanská výchova český jazyk – literatura		

a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí vysvětlují úlohu Čechů v průběhu druhé světové války, hodnotí dopady atentátu chápou složitost vztahu mezi Čechy a Němci, popisují průběh vnitropolitických zápasů vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka, dokáží porozumět pojmům „ochlazování, oteplování“, uvedou příklady válečných konfliktů na pozadí studené války vysvětlí základní mezníky v československých dějinách a jejich důsledky vysvětlují příčiny a průběh roku 1948, politických procesů, chápou pojem čistka ve vlastních řadách, popisují atmosféru doby zhodnotí význam roku 1968 jako pokus o	Studená válka Československo	český jazyk – literatura občanská výchova hudební výchova		

reformu, zamýšlí se nad reakcemi lidí zhodnotí průběh a výsledky revoluce 1989, změnu v postoji obyvatel, konfrontují s poznatky v současnosti s postojem rodiny posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa zamýšlí se nad kladným i záporným vlivem rozvoje vědy a techniky dokáží pojmenovat hlavní nebezpečí pro budoucnost	Svět	občanská výchova		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- doloží důležitost sledování cyklického času a změn v přírodě, jež přináší, pro naše předky - uvede způsoby časové orientace a jejich změn jako projev lidského pozorování, důmyslu, touhy po řádu - orientuje se v současném uspořádání kalendářního roku	**Člověk ve společnosti** - lineární a cyklické vnímání času: cyklus roku, roční období - měření času dříve a dnes: liturgický kalendář - vnímání času a zemědělský život předků: odraz vztahu v lidové slovesnosti	MKV-Kulturní diference **EV-Ekosystémy**		*-Cyklus roku* -PRANOSTIKY V PRŮBĚHU CELÉHO ŠK..ROKU -Erben: Prostonár. písně a říkadla -sv.Václav - inscenace
vyzná se v příbuzenských vztazích své rodiny, umí své blízké pojmenovat odpovídajícími příbuzenskými pojmenováními - vysvětlí důležitost prožívání a zachovávání rodinných svátků a zvyků - chápe emotivní smysl obdarovávání	příbuzenstvo - rodinné svátky a tradice: obdarovávání	OSV-Sociální rozvoj		*-Domov a rodina*
- uvědomuje si četnost a rozdílnost svých kontaktů	- rozmanitost lidských	OSV-Sociální rozvoj		*-Etiketa*

s okolím jako projev svého začlenění do společnosti - - objasní význam dodržování zásad společenského styku - rozlišuje projevy nepřiměřeného chování, popíše možné následky	kontaktů, setkávání a jejich smysl - slušnost v morálce a v pravidlech slušného chování			-zábavné příručky slušného chování
- vyjádří, co nás spojuje v národ - vysvětlí pojem vlast, rozliší vlastenectví od nacionalismu - uvede příklady významných míst, událostí, osobností a zvyků národních, regionálních, obecních - uvede, co je typické pro naši obec a náš region, čím se liší od regionů jiných	- významná místa naší země - původ národa, staré pověsti - hlavní město Praha - naše obec a náš region: minulost a současnost	VMEGS-Evropa a svět nás zajímá VDO-Formy participace občanů v politickém životě; EV-Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí		-Obec, region, země -procházka -místní pověsti -diapozitivy Prahy
- podá příklady pozitivních hodnot přinášených lidskou prací - objasní, jaké místo mají peníze a majetek mezi dalšími životními hodnotami - porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání svých financí - vysvětlí smysl a způsoby spoření na různých úrovních - vysvětlí ekonomický význam ohleduplnosti k majetku a šetření energetickými zdroji	**Stát a hospodářství** - příjemnosti a nepříjemnosti lidské práce, její význam, vztah k ní - peníze v životě dětí: kapesné - spoření	OSV-Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace		-*Úcta k práci*

- představí, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jaké jsou hlavní rodinné výdaje	- domácí rozpočet			
- charakterizuje rub a líc technického rozvoje a zvyšování životní úrovně - uvědomuje si nebezpečí vzniku závislosti na technických vymoženostech - uvede důvody rozdílného přístupu k ochraně životního prostředí v době minulé a současné - objasní roli ekologických organizací - popíše způsoby vlastního zapojení do ochrany životního prostředí, příležitostné i každodenní - vysvětlí ekologický aspekt šetrného zacházení s energetickými zdroji	**Mezinárodní vztahy, globální svět** - vynálezy: přínos a nebezpečí technického rozvoje - životní prostředí a ekologie dříve a dnes - ekologické organizace a ekologické myšlení - šetření energetickými zdroji	OSV-Mezilidské vztahy; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV MV-Fungování a vliv médií ve společnosti		-*Vynálezy* -*Ekologie* Film a kniha Muž, který sázel stromy -Den Země

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- chápe význam spolupráce , komunikace a důvěry při řešení problémů, rozdíly mezi strategií soutěže a strategií spolupráce - je schopen argumentovat, změnit názor, řešit konflikty, formulovat a prezentovat názory, naslouchat je ochoten spolupracovat a dodržovat dohody, je tolerantní k odlišným postojům a názorům	- Mezilidské vztahy a jejich význam při řešení problémů, komunikace a spolupráce jako nástroje trvale udržitelného způsobu života	Osobnostní a sociální výchova / OSV /– mezilidské vztahy, poznávání lidí, kooperace , komunikace Český jazyk a literatura **Multikulturní výchova / / /MV /– lidské vztahy, kulturní diference**		
- používá všech smyslů pro poznávání přírody - uvědomuje si závislost člověka na přírodě, má pozitivní vztah k přírodě a přírodnímu materiálu	Rozmanitost a krása přírody	Přírodopis, Zeměpis, Výtvarná výchova OSV – sebepoznání Tělesná výchova – relaxační techniky Fyzika, Chemie		
- chápe funkce organismů ve společenstvech, společný původ člověka a ostatních tvorů - zaujímá citlivý vztah vůči všem živým organismům, odpovědný vztah k přírodě - je tolerantní k odlišným názorům a postojům - je schopen formulovat a prezentovat názory, naslouchat	Postavení člověka v přírodě a jeho vztah k životu a živým organismům	Žijeme spolu – ochrana zvířat - příručka OSV Přírodopis, Zeměpis Člověk a svět práce		
- zná přírodní a kulturní hodnoty místa a regionu	Příroda, krajina a	OSV		

- umí se orientovat v problémech životního prostředí místa, regionu, ČR - získává dovednosti pro pobyt v přírodě - je schopen praktické aplikace znalostí z ekologie do zacházení s přírodou	životní prostředí v místě, i širším regionu ve vzájemných souvislostech	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech / GV / – důsledky globálních vlivů na životní prostředí Projekt – Krajina za školou Dějepis, Přírodopis, Zeměpis, Chemie, Fyzika VDO		
- chápe pojem „globální problém„ - má přehled o nejzávažnějších globálních problémech - je schopen vybírat podstatné, posuzovat důvěryhodnost informací	Globální souvislosti a globální problémy	Zeměpis,Přírodopis, Fyzika, Chemie OSV GV Výchova demokratického občana / VDO/- Mediální výchova		
- zná nejdůležitější nástroje a možnosti ochrany životního prostředí - je schopen kriticky hodnotit informace o životním prostředí, praktického využití jednotlivých nástrojů ŽP - chápe sebe samy z pohledu občana, spotřebitele a producenta - má osvojeny spotřebitelské návyky – ekologicky šetrné jednání	Co může udělat každý z nás, možnosti zapojení do ochrany prostředí – člověk jako občan, spotřebitel a výrobce	OSV GV Výchova ke zdraví Přírodopis, Chemie, Fyzika Člověk a svět práce Jazyk a jazyková komunikace VDO		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- rozpozná, v jakých společenských vztazích je osobně začleněn - vysvětlí funkce rodiny, blíže představí funkci výchovnou - popíše harmonické rodinné prostředí, upozorní na složité životní situace přinášející riziko disharmonie, podtrhne pozitivní faktor překonávání překážek	**Člověk ve společnosti** - rodina a jiné společenské skupiny, životní role - význam rodiny - výchovná funkce rodiny: deprivace, výchovné styly - harmonické a disharmonické rodinné prostředí: překonávání složitých životních situací a únik z nich	OSV VDO-Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát		**-učebnice rodinné výchovy** -konstruktivní a destruktivní hádky – dramatizace
- rozumí pojmu světec, rozliší dřívější převažující náboženskou roli svatých od současné dominující role kulturní - vysvětlí základní pravidla ikonografie, dá příklady	- čeští světci, jejich význam dříve a dnes: legendy, ikonografie,	VMEGS-Objevujeme Evropu a svět		-*Čeští světci* -*Významní Češi* -svaté obrázky -knihy legend

atributů - vysvětlí smysl přechovávání památky velkých Čechů, demonstruje ho na příkladech	patronát - významné osobnosti národa			
- charakterizuje pojem kultura a její základní složky a roviny - uvědomuje si mnohoznačnou hodnotu kulturních statků - popíše kulturní život své obce, rodiny - uvede příklady důležitých kulturních institucí, sdělí, které z nich pracují v okolí - vysvětlí základní principy evropských uměleckých slohů, demonstruje je na příkladech - orientuje se v základních funkcích nejčastějších historických staveb, jejich částí a vybavení - objasní nebezpečí působení masové kultury na člověka	- kultura: umění, vzdělanost, zábava, chování - hodnota kulturních statků a památek - kulturní instituce - umělecké slohy - stavební prvky a inventář chrámů - pomocné vědy historické: heraldika	OSV-Mezilidské vztahy; Hodnoty, postoje, praktická etika MKV-Kulturní diference; Multikulturalita VMEGS-Jsme Evropané MV-Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		-KULTURNÍ BOHATSTVÍ -návštěva rov. kostela -diapozitivy s ukázkami um. slohů -chronogramy
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - představí výhody i nebezpečí vyplývající z bohatství - vysvětlí podstatu dobročinnosti, uvede její různé formy, názvy organizací a akcí, podá příklady potřebných lidí ve společnosti - uvede druhy rozpočtu, jejich smysl, příjmy a	**Stát a hospodářství** - různé formy bohatství: hmotné a duševní, ekonomické, přírodní a kulturní	OSV-Sebepoznání a sebepojetí; Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice; Hodnoty, postoje, praktická etika		-MAJETEK A BOHATSTVÍ -besedy a sbírky ADRy v Rovensku

výdaje	- majetek a vlastnictví: výhody a úskalí movitosti - charita - druhy rozpočtu			
- vymezí pojem stát, odliší jej od pojmů podobných, například země, vlast - zdůvodní význam symbolů suverenity státu - rozliší rysy režimů demokratických od autokratických, vymezí pojem republika a monarchie - popíše základní principy demokratického řízení státu, vysvětlí význam základních státoprávních pojmů - objasní rozdíly v činnosti výkonných, zákonodárných, soudních a správních orgánů - objasní význam a pravidla voleb, uvede příklady nejdůležitějších politických stran s jejich programy, vyjádří význam komunálních voleb pro obec - popíše význam a strukturu Ústavy ČR - kriticky přistupuje k mediálním informacím	**Stát a právo** - česká státnost, státní symboly - druhy států - principy parlamentní demokracie - rozdělení státní moci - ústava	VDO VMEGS-Objevujeme Evropu a svět OSV-Hodnoty, postoje, praktická etika MV-Tematické okruhy receptivních činností		-*Stát a právo* -stát. svátky v průběhu celého šk. roku -sledování tisku a zpravodajství
- vysvětlí význam dodržování lidských práv - zdůvodní sociální nerovnost lidí	- rovnost a nerovnost	MKV; OSV-Sociální		-anim, film

- objasní význam úpravy lidských práv v dokumentech - uvede základní práva dítěte a základní lidská práva - pojmenuje nejdůležitější organizace zabývající se ochranou lidských práv - uvede příklady nejčastějšího ohrožování lidských práv a svobod - popíše příklady možných způsobu domáhání se lidských práv	lidí - ochrana lidských práv: dokumenty, organizace - Úmluva o právech dítěte - Všeobecná deklarace lidských práv	rozvoj; Morální rozvoj VDO-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Všeobecná deklarace lid. práv OSN
- vysvětlí mnohostranný užitek plynoucí z šetrně spravované krajiny - rozliší pojmy krajina a příroda - uvědomuje si složitost budování lidských sídel, nutnost účelného, estetického a zdravého propojení četných oblastí	**Mezinárodní vztahy, globální výchova** - přírodní bohatství, význam krajiny: ekonomika, estetika, zábava a sport, zdraví a odpočinek - urbanismus, městská krajina	OSV-Psychohygiena; Mezilidské vztahy **EV**		-PŘÍRODNÍ BOHATSTVÍ -Den Země -urbanistický projekt – skup. práce

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- uvede příklady nejčastějších porušování základních lidských práv a svobod, zamyslí se nad jejich příčinami a možnými důsledky, naznačí způsoby jejich potírání - uvede nejdůležitější národnostní menšiny v ČR - odlišuje šikanu od ostatních agresivních projevů, vysvětlí její předpoklady a příčiny, představí možná řešení - objasní důležitost role kolektivu v případech šikany	**Člověk ve společnosti** - tolerance a nesnášenlivost - současné podoby rasismu: etnické menšiny, příčiny xenofobie - šikana: prostředí, příčiny, role kolektivu	OSV MKV VDO-Občan, občanská společnost a stát		-přednáška lektora z Křesť. sdružení v Turnově
- rozlišuje známky tělesné, duševní, citové a sociální proměny člověka v hlavních etapách života - rozlišuje kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin - rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život	**Člověk jako jedinec** - sociální vývoj: změny ve vztahu k rodičům a vrstevníkům v období dospívání	OSV-Sociální rozvoj; Morální rozvoj		*-Dospíváme a hledáme společenství* -dokument Dospívání

- na příkladech popíše, jak se ve vzájemných vztazích odráží ohled k postojům a potřebám druhého člověka	- hledání přátelství a partnerství			
- zdůvodní důležitost jednání na základě mravních hodnot a význam mravní odpovědnosti - rozliší příklady morálního a nemorálního jednání - na příkladech ze života objasní úlohu svědomí - odliší mravní a právní normu - stručně charakterizuje základní psychické vlastnosti a procesy - na příkladech ukáže odlišnost lidského prožívání důležitých životních situací - vnímá rozdíl mezi citovou odolností a cynismem - zdůvodní význam vůle při překonávání překážek - popíše některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek	- charakter: morálka, mravní hodnoty, svědomí, změny charakteru v období dospívání - psychické vlastnosti a procesy: temperament, emoce, myšlení, vnímání, fantazie, paměť, schopnosti, vůle - výchova a sebevýchova: sebepozorování, sebepoznávání, sebehodnocení, sebeláska	OSV		-*Hledáme sami sebe* -dokument Dospívání
- vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese	- sebepoznání jako východisko k volbě	OSV		-*Volba povolání*

- vysvětlí, co všechno by měl uchazeč o zaměstnání vědět, jak by si měl ve styku s potencionálním zaměstnavatelem počínat a chovat se	povolání: přání, zájmy, vlastnosti, schopnosti - první kontakty se zaměstnavatelem: konkurz, pohovor, telefonování, dopis, životopis			-příručka Volba povolání
- popíše základní způsoby získávání profesních informací - uvede důležité pracovní úřady v okolí bydliště a vysvětlí, jaké problémy pomáhají řešit - popíše pozitivní možnosti nezaměstnaných osob - objasní vliv dodržování pracovní kázně na kvalitu práce a její ohodnocení - uvede základní povinnosti a práva zaměstnanců, představí způsoby získávání informací o pracovněprávních vztazích	**Stát a hospodářství** - informační zdroje k volbě povolání: instituce, tisk, internet, akce - péče státu o zaměstnanost - pracovní poměr, pracovní proces, zákoník práce, odměňování	MV-Fungování a vliv médií ve společnosti VDO-Občan, občanská společnost a stát		*Volba povolání* -PŘÍRUČKA VOLBA POVOLÁNÍ -návštěva Prac. úřadu v Semilech -sledování odpovídajících rubrik v tisku
- vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství	**Člověk ve společnosti** - manželství	OSV-Seberegulace a sebeorganizace;		-učebnice rodinné výchovy

- uvede možné důsledky předčasně založené rodiny - uvede, jaká práva mohou rodiče uplatňovat vůči sobě navzájem a jaké povinnosti mají ke svým dětem, popíše základní práva a povinnosti nezletilých v rodině - objasní význam mravní a právní ochrany dítěte v případě rozvodu rodičů - vysvětlí význam náhradní rodičovské péče pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu - uvede příklady činnosti předmanželských a manželských poraden	- předčasná manželství, poradny - rodiče a děti - rozvod - náhradní výchova dětí - sociálně-právní ochrana dětí - Zákon o rodině	Psychohygiena; Sociální rozvoj; Morální rozvoj		
- vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce, rozlišuje pojmy nabídka a poptávka - uvede příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví národního hospodářství - objasní význam daní - zdůvodní význam finanční podpory pro činnost institucí zabývajících se sociální péčí	**Stát a hospodářství** - tržní hospodářství - podnikání - hospodářská politika státu, státní rozpočet - sociální politika státu	OSV-Mezilidské vztahy		-aktuální soc. dávky
- vysvětlí pojem právní stát a význam právní úpravy různých oblastí společenského života	**Stát a právo** - právní vztahy	VDO-Občan, občanská společnost a		- zákony na internetu

- vysvětlí význam dodržování právních norem a objasní možné důsledky jejich nedodržování, uvede příklady nejzávažnějších protispolečenských jevů - uvede, za jakých okolností vzniká způsobilost člověka k právním úkonům - rozlišuje, ve kterých oblastech společenského života se uplatňuje právo občanské, pracovní, rodinné, trestní, ústavní - rozlišuje přestupek od trestného činu - objasní význam a úkoly soudů, prokuratury, advokacie, notářství	- právní řád - právní ochrana - trestní právo	stát		
- uvede základní práva a povinnosti občanů - uvede dokumenty obsahující informace o občanskoprávních vztazích - vysvětlí význam dodržování pravidel občanského soužití, rozlišuje případy jejich porušování - rozlišuje účel vybraných typů smluv - vysvětlí význam různých druhů pojištění a sociálního zabezpečení	- občanství, občanské právo, občanský zákoník - pojištění - zdravotní a sociální péče	VDO-Občan, občanská společnost a stát		
- představí ekonomické, politické a kulturní sbližování světa v procesu globalizace, nastíní jeho přínosy i rizika	**Mezinárodní vztahy, globální výchova**	OSV- Hodnoty, postoje, praktická etika	-referáty na současné spol.-kult. trendy odrážející multikulturalitu – tetování, dredy, piercing	

- charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení - rozlišuje, které projevy konzumního chování jednotlivce lze považovat za nevhodné	- domov Země, globalizace - globální společenské problémy - konzumní společnost	**MKV-Lidské vztahy** VMEGS EV MV-Tematické okruhy receptivních činností		
- uvede příklady činnosti významných mezinárodních společenství - objasní význam společného řešení nastalých problémů, uvede významné formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ - na příkladech ze současnosti popíše funkci OSN a NATO při zajišťování kolektivní bezpečnosti - vysvětlí proces sjednocování Evropy, představí základní instituce Evropské unie a jejich funkci - charakterizuje postavení ČR v Evropské unii, vyloží výhody i nevýhody našeho členství v ní	- mezinárodní společenství: potřeba spolupráce - Evropská unie	MKV-Lidské vztahy; Princip sociálního smíru a solidarity VDO-Občan, občanská společnost a stát VMEGS MV-Fungování a vliv médií ve společnosti	-brožury o EU	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Umí vysvětlit rozdíl mezi vlastnostmi látek pevných,kapalných a plynných Rozlišuje termín těleso a látka	9.1	Přírodopis	Pokusné ověření soupravami na mechaniku,vlastní příprava pokusu,CD – animovaná fyzika	
• Umí na příkladech objasnit,kdy dochází k vzájemnému silovému působení těles • Chápe důležitost působení gravitačního pole Země na život na této planetě • Umí změřit siloměrem velikost síly	Vzájemné působení těles Síla, gravitační síla a gravitační pole Měření síly	Zeměpis	Soupravy na mechaniku Siloměry s různým rozsahem Internet	
• Dovede vysvětlit a pokusně dokázat jev – difuzi • Umí objasnit pomocí čističové stavby rozpínavost plynů,tekutost kapalin i plynů a stálý tvar krystalických látek • Zná složení atomu • Umí vyhledávat prvky v periodické	Částicová stavba látek Vzájemné silové působení částic Atomy a molekuly		Odborná literatura – využití školní knihovny Internet – vyhledání pojmů – difuze,Brownův pohyb,ionty ,molekuly a atomy Tabulky MFCH	Opak.učiva 6.ročníku 1.KP

soustavě prvků • Chápe rozdíl mezi atomem,molekulou,prvkem a sloučeninou				
• Umí elektrovat těleso třením,dotykem a tento jev vysvětlit • Umí určit, jak se budou k sobě navzájem chovat elektrovaná tělesa • Chápe shodné i odlišné vlastnosti silového gravitačního a elektrického pole	Elektrování těles		Elektroskopy,elektrometry Internet CD – Animovaná fyzika Důraz na pokusy žáků	
• Umí odlišit na magnetu magnetické póly,netečné pásmo • Umí pokusně znázornit magnetické pole a znázornit indukčním čarami • Umí používat kompas k určování světových stran	Magnetické vlastnosti látek Magnety přírodní a umělé Magnetické póly Magnetické pole,mag.pole Země Magnetizace látky	Zeměpis	Žákovská souprava magnetismus, kompasy Diafilm – magnetické pole Země Odborná literatura – dětské encyklopedie,referáty žáků Důraz na pokusné ověření	
• Umí změřit rozměry obdélníkové plochy i hranolů	Měření fyzikálních veličin	Matematika	Posuvné měřítko,odměrný válec,laboratorní váhy	

• Umí určit objem tělesa odměrným válcem i výpočtem • Ovládá určení hmotnosti tělesa laboratorními váhami • Volí při všech činnostech vhodné měřidlo • Umí minimalizovat chyby vzniklé při měření	Délka,základní jednotka,odvozené jednotky Objem Hmotnost		Meotar Důraz na vlastní měření	
• Umí určit hustotu pevného i kapalného tělesa na základě změřených veličin • Umí použít odvozeného vzorce pro výpočet hustoty k výpočtu hmotnosti i objemu	Hustota Výpočet hmotnosti a objemu	Matematika Přírodopis Matematika	Odměrné válce,laboratorní váhy,kalkulačky Tabulky MFCH Folie - Meotar	
• Umí změřit čas stopkami • Ovládá převádění jednotek času • Umí vysvětlit důsledky změn objemu těles při změnách teploty • Umí změřit teplotu kapalného tělesa a tělesnou teplotu • Umí z naměřených hodnot sestrojit graf	Jednotky času Měření času Změna objemu pevných,kapalných a plynných těles při zahřívání a ochlazování Měření teploty Změna teploty vzduchu v průběhu času	Matematika		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Chápe pojem relativní v souvislosti s klidem a pohybem těles Umí popsat a odlišit pohyb podle tvaru trajektorie	Pohyb a klid tělesa vzhledem k vztažné soustavě Pohyb posuvný a otáčivý Přímočarý a křivočarý pohyb částic	Zeměpis - pohyb planet kolem Slunce.Pohyb Slunce v Mléčné dráze Matematika – měření délky		
• Odlišuje pohyb rovnoměrný od pohybu nerovnoměrného • Ovládá vzorec pro výpočet rychlosti,dráhy a času Umí vypočítat průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa	Rychlost rovnoměrného pohybu Odvození vzorce pro výpočet rychlosti jednotky rychlosti a převodní vztahy Výpočet průměrné rychlosti	Matematika- úlohy o pohybu Informatika – možnost zpracování LP na počítači	1.laboratorní práce – Průměrná rychlost nerovnym.pohybu-	
• Užívá grafu k zjišťování rychlosti i dráhy a času	Graf přímé úměrnosti dráhy a času při rovnoměrném pohybu	Matematika konstrukce grafů Informatika – tabulky, grafy na počítači	Vhodné práce s jízdními řády, vyhledávání na Internetu 1.KP	
• Chápe souvislost mezi gravitační silou Země a hmotností tělesa • Umí určit výslednou sílu ,která působí na těleso • Umí určit experimentálně těžiště tělesa	Síla-vzájemné silové působení, gravitační síla a hmotnost. Znázornění síly, skládání sil.Těžiště	Matematika – přesnost při rýsování úseček, konstrukce rovnoběžníků Výtvarná výchova – mechanické hračky - těžiště	Síla – jednotky síly, závislost prodloužení pružiny na zatížení – 6.roč.	

• Ovládá jednoduché vysvětlení Newtonových pohybových zákonů	Posuvné účinky síly, pohybové zákony I.Newtona	Informatika – vyhledávání na Internetu – energie,hmotnost,setrvačnost- I.Newton,G.Galilei, A.Einstein		
• Chápe význam jednoduchých strojů v denní praxi	Otáčivé účinky síly : rovnováha na páce,užití páky v praxi. Kladka volná, pevná, kladkostroj	Výtvarná výchova – zakreslení pracovních nástrojů Řešení rovnic	2.laboratorní práce rovnováha na páce,výpočet momentu sil Shrnutí učiva – kontrolní test 2-KP	
• Výpočtem určuje velikost tlaku,tlakové síly i plochy • Chápe tlak jako fyzikální veličinu,kterou lze měnit podle potřeby	Tlaková síla,tlak,tlak v praxi	Matematika – určení neznámého čísla trojčlenkou,rovnicí		
• Umí experimentálně určit velikost třecí síly • Určuje,kdy je nutné třecí sílu zvětšit a zmenšit	Tření.Třecí síla v praxi	Matematika – práce s desetinnými čísly.		
• Chápe význam Pascalova zákona v souvislosti s hydraulickými zařízeními	Mechanické vlastnosti kapalinPřenášení tlaku v kapalinách.Užití výsledků Pascalova zákona	Matematika – jednotky obsahu převodní vztahy Internet-užití hydraul.zařízení	3.KP	

• Umí vysvětlit důsledky působení gravitační síly Země na kapalinu • Výpočtem určuje velikost hydrostatického tlaku.	Působení gravitační síly na kapalinu v klidu-hydrost.tlak.síla,hydrostatický tlak	Vyhledávání na Internetu – potápěči,výzkumy mořských hlubin	Doplnění učiva 6.roč.spojené nádoby,vodoznak hadicová libela	
• Určuje velikost vztlakové síly v kapalině výpočtem i experimentálně	Archimedův zákon,vztlaková síla	Námořní doprava- práce s internetem	3.LP	
• Umí aplikovat Archimédův zákon i pro plyny • Umí objasnit Torricelliho pokus • Chápe podstatu tlakoměrů	Mechanické vlastnosti plynů – Archimedův zákon pro plyny.Měření atmosferického tlaku.Manometry	Zeměpis – atmosféra Země,meteorologie –předpovědi počasí	Exkurzní den -návštěva Štefánikovy hvězdárny 4.KP	
	Závěrečné opakování			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Aktivně používá vzorce pro výpočet mech.práce a výkonu • Rozlišuje pojmy příkon a výkon • Chápe význam účinnosti		Matematika – opak.procenta	Tabulky – matematicko fyzikální Výukový program Animovaná fyzika	Zařadit opak.učiva 7.ročníku – zaměřit na tlak,tlak.sílu,vzt lak.sílu
• Umí určit, na čem závisí velikost pohybové energie tělesa • Početně určuje velikost polohové energie	Pohybová a polohová energie.Přeměna pohybové a polohové energie		Soupravy na mechaniku	Opakovat Archim. zákon
• Umí vysvětlit pojem vnitřní energie tělesa i tepelná výměna • Chápe významy slov – tepelný vodič,tepelný izolant • Odlišuje termín teplo od teploty	Vnitřní energie tělesa.Teplo.Tepelná výměna.	CHEMIE – ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK	Odborná literatura – využití školní knihovny Internet – vyhledání pojmů – difuze,Brownův pohyb,ionty ,molekuly a atomy	Opak.učiva 6.ročníku 1.KP
• Umí zdůvodnit na čem závisí teplo přijaté tělesem při tepelné výměně • Rozumí vztahu mezi teplem přijatým a odevzdaným		Chemie – Zákon zachování energie	Experimentální ověření vztahu- směšovací kalorimetry,lihové kahany,teploměry,tabulky	

• Početně umí zjistit množství přijatého i odevzdaného tepla • Z tohoto vzorce umí vyjádřit i ostatní veličiny			MFCH	
• Chápe za jakých podmínek dochází k jednotlivým změnám skupenství • Dokáže aktivně pracovat s fyzikálními tabulkami • Dovede vysvětlit činnost pístových spalovacích motorů	Změny skupenství látky. Tání a tuhnutí. Vypařování. Var. Kapalnění. Pístové spalovací motory.		Referáty žáků Činnost spalovacích motorů – odborná literatura,práce ve školní knihovně	
• Umí vysvětlit působení elektrického pole na vodič i izolant • Chápe analogie i odlišnosti gravitačního a elektrického pole	Elektrický náboj. Elektrické pole. Elektrické vlastnosti látek. Elektroskop. Jednotka elektrického náboje. Vodič a izolant v elektrickém poli. Siločáry elektrického pole		Zaměření na jednoduché pokusy s elektrostatickými jevy Folie – meotar,výukové CD	

• Ovládá zapojit ampérmetr do obvodu a určit velikost I • Umí změřit velikost elektrického napětí různými typy měřičů • Umí vysvětlit elektrický odpor jako vlastnost vodiče • Má dovednost zapojovat spotřebiče a využívat odlišnosti zapojení	Elektrický proud Elektrické napětí Ohmův zákon Elektrický odpor Zapojení spotřebičů za sebou Zapojení spotřebičů vedle sebe	Chemicko – fyzikální praktika-praktické činnosti	Soupravy na elektřinu Folie – Meotar Pokusné ověřování,vlastní závěry	
• Umí určit základní meteorologické prvky • Chápe nutnost ochrany ovzduší	Počasí kolem nás. Meteorologie. Atmosféra Země a její složení. Základní meteorologické jevy a jejich měření. Znečišťování atmosféry.	Zeměpis přírodopis	Internet Práce s odbornou literaturou Referáty žáků	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Ovládá práci s měřícími přístroji ručkovými i digitálními/voltmetr,ampérmetr, ohmmetr/ • Umí rozlišit funkci reostatu a potenciometru	Opakování – zapojení spotřebičů seriově i paralelně.Reostat i potenciometr v obvodu		Pokusy a jejich vyhodnocení Pomůcky:žákovské soupravy Měřící přístroje Tabule – výukové programy	1.labor.práce Zadání dlouhodobé domácí práce – spotřeba el.energie v domácnosti
• Určuje severní a jižní pól cívky,kterou prochází el.proud • Umí vysvětlit činnost elektromotoru	Elektromagnetické jevy – magnetické pole cívky,kterou prochází el.proud .Elektromotor	Zeměpis	Pokusy a jejich vyhodnocení Soupravy na elektřinu Meotar – folie Tabule – výukové programy -	
• Umí vysvětlit podstatu elektromagnetické indukce	Elektromagnetická indukce. Změna magnetického pole cívky		Soupravy na elektřinu Výukový program – Fyzika	
• Objasňuje vznik střídavého napětí i činnost generátorů • Umí vysvětlit činnost transformátoru • Chápe princip výroby elektrické energie	Střídavý proud.Časový průběh stříd.napětí a proudu.Transformátoryˇ. Rozvodná elektrická sít		Projekt – návštěva Jindřichovice – větrná elektrárna Rozvodna - Liberec Soupravy na elektřinu	2.laborat.práce činnost transformátoru určení transformačního poměru a účinnosti

• Rozlišuje pokusně vodič od izolantu a polovodiče • Umí vysvětlit podstatu vedení el.proudu v různých látkách • Umí jednoduše vysvětlit rozdílné vlastnosti elektromagnetických vln o různých vlnových délkách a jejich využití v praxi	Vedení el.proudu v kapalinách,plynech,polovodičích Elektromagnetické vlny a záření	Chemie	Soupravy na elektřinu Soupravy s tranzistory a diodami Videokazeta – Elektromagnetické vlny	Vyhodnocení dlouhodobé práce – spotřeba el.energie
• Umí zapojit diodu v propustném a závěrném smyslu • Umí jednoduše vysvětlit tranzistorový jev	Polovodičové materiály,jejich využití Dioda,tranzistory		Praktické činnosti - zapojení tranzistorů NPN i PNP / soupravy/	3.laboratorní práce - voltampérová charakteristika diody 2.KP
• Rozliší mezi zdrojem světla a tělesem,které světlo pouze odráží, • Umí vysvětlit,proč dochází • k zatmění Slunce a Měsíce	Optika zdroje světla, šíření světla, rychlost světla Slunce –přirozený zdroj světla i tepla	Zeměpis	Soupravy na optiku Výukový program – Optika Internet	
• Umí vyslovit zákon odrazu světla • Umí zobrazit obraz předmětu vytvořený různými typy zrcadel	Zákon odrazu světla,zrcadla dutá i kulová	Praktické činnosti – zhotovení periskopu	Soupravy na optiku – pokusné ověřování a vyhodnocování pokusu	

• Umí vysvětlit,proč dochází k lomu světla • Chápe rozdíly mezi obrazy předmětů vytvořené spojkou a rozptylkou • Umí objasnit,jak lze pomocí čoček odstranit krátkozrakost a dalekozrakost	Lom světla,čočky	Přírodopis – lidské oko	Soupravy na optiku Meotar – folie Výukové programy	4.laboratorní práce – zobrazení předmětu spojnou čočkou
• Umí pokusně ověřit a vysvětlit ,jak se rozkládá denní bílé světlo hranolem • Umí vysvětlit vznik duhy v přírodě	Rozklad světla		Projektový den – Technické muzeum	
• Umí určit nutné podmínky pro vznik a šíření zvuku • Chápe nutnost ochrany organismu před přílišným hlukem	Zvukové jevy,šíření zvuku.ochrana před nadměrným hlukem	Přírodopis	Projektový den – Technické muzeum	
• Umí určit vztah mezi výškou tónu a kmitočtem	Tón,výška tónu kmitočet			3KP
• Orientuje se v mapě hvězdné oblohy • Umí určit tělesa,která tvoří sluneční soustavu s hlavním	Země a vesmír.Sluneční soustava.Naše Galaxie.Kosmický výzkum	Zeměpis	Projektový den – Planetárium Návštěva knihovny – práce s odbornou literaturou Internet	

zaměřením na planety • Umí objasnit význam kosmického výzkumu pro lidstvo			Forma referátů Soutěž mezi třídami a vyhodnocení výsledku žáky	
• Umí vysvětlit pojem radioaktivita • Umí odlišit vlastnosti různých druhů záření • Chápe význam využití jaderné energie • Dokáže vysvětlit nebezpečí zneužití jaderné energie	Radioaktivita.Využití jaderného záření.Jaderná energetika.Ochrana před zářením	Chemie	Výukový program Fyzika Videokazeta Žijeme se zářením Souprava – alfa- beta Referáty žáků Internet	
	Závěrečné opakování			4.KP

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- pozná změny skupenství látek (včetně sublimace)	látky a jejich vlastnosti, skupenství, chemický děj	fyzika – fyzikální veličiny, skupenské změny		
- zná zásady bezpečné práce,dovede poskytnout 1. pomoc, umí přivolat pomoc	bezpečnost práce v laboratoři	člověk a zdraví	OSV – zodpovědnost za své zdraví	
- umí rozlišit o pojmenovat druhy směsí, zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný,zředěný, nasycený a nenasycený roztok	směsi stejnorodé a různorodé, roztoky, složení roztoků			
- umí vypočítat hmotnostní zlomek a hmotnostní %		matematika		
- zná princip, postup a užití v praxi metod oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace	oddělování složek směsí		EV – likvidace úniku ropných produktů	
- umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí				
- umí vyjmenovat druhy vod podle užití a znečištění	voda			
- zná požadavky na pitnou vodu a možnosti			EV – význam vody	

získávání pitné vody - zná složení vzduchu a umí vysvětlit význam vzduchu - zná pojmy: jádro atomu, el. obal, proton, neutron, elektron, valenční vrstva, protonové číslo - zná vztah mezi počty částic v atomu - umí vysvětlit vznik iontů - umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou - zná české názvy a značky důležitých prvků - zná princip uspořádání prvků v periodické soustavě prvků, rozlišuje periody a skupiny - umí vyhledat prvek podle skupiny, periody a protonového čísla - rozlišuje kovy, nekovy a polokovy - umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - zná pojem elektronegativita, umí vyhledat hodnotu elektronegativity	vzduch atom, molekula, ionty chemické prvky periodická soustava prvků kovy a nekovy chemická sloučenina		EGS – čistota vody a vzduchu OSV – osobní zodpovědnost za stav ovzduší EV – poškozování životního prostředí některými prvky	

- určí charakter vazby podle elektronegativity - zná význam symbolů chemické rovnice, umí přečíst chemickou rovnici a jednoduchou rovnici zapsat - umí formulovat zákon zachování hmotnosti a umí vyčíslit jednoduchou chem. rovnici -zná pojem halogenid, umí vytvořit jeho název ze vzorce a naopak, zná význam NaCl - zná pojem oxid, umí vytvořit jeho název ze vzorce a naopak, zná význam oxidu uhelnatého, uhličitého, siřičitého, vápenatého, křemičitého a oxidů dusíku - zná pojem kyselina, umí vytvořit její vzorec z názvu a naopak, zná význam a užití kyseliny sírové, dusičné a chlorovodíkové - zná zásady bezpečné práce s kyselinami a 1. pomoc při zasažení kyselinou - zná pojem hydroxid (zásada), umí vytvořit ze vzorce název a naopak, zná význam a užití hydroxidu sodného, draselného a vápenatého	chemická vazba chemická rovnice zákon zachování hmotnosti halogenidy oxidy kyseliny		OSV – osobní odpovědnost za zdraví (NaCl – hypertenze) OSV – odpovědnost jedince za zdraví (revize plynových spotřebičů – CO) OSV – bezpečnost při práci s kyselinami EV nebezpečí při výrobě a dopravě	

	hydroxidy		kyselin a dalších chem. látek	
- zná pojmy kyselost a zásaditost, pH, pH stupnice, indikátor				
- umí vysvětlit neutralizaci a napsat její rovnici	kyselost a zásaditost, pH			
- umí objasnit pojem sůl, umí vytvořit z názvu soli její vzorec a naopak, zná příklady užití solí z praxe, zná princip výroby	neutralizace		EV – kyselé deště, jejich vznik a působení	
vápna a princip tvrdnutí malty	soli		EV – význam neutralizace při čištění odpadních vod v chemickém průmyslu EV – nebezpečí nadměrného použití hnojiv OSV – osobní zodpovědnost při používání chemických látek (hnojiva)	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce, umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině - pozná redoxní reakci podle rovnice - zná princip výroby železa a oceli - zná princip koroze a ochrany před korozí – umí vysvětlit elektrolýzu a zná příklady jejího využití - zná princip galvanického článku	redoxní reakce	zeměpis – těžba rud	EV – význam sběru železa a dalších kovů	
- umí vysvětlit rozdíl mezi endotermickou a exotermickou reakcí - umí třídit paliva podle kriterií - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	exotermické a endotermické reakce			
- zná základní paliva a jejich zpracování – ropa, zemní plyn, uhlí - zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku,	paliva	zeměpis – těžba paliv	EV – globální oteplování a produkce skleníkových plynů	

rozlišuje řetězec otevřený, uzavřený, rozvětvený - zná a rozlišuje pojmy alkan, alken, alkyn a aren, umí napsat jejich vzorce - rozlišuje a umí napsat vzorac strukturní, molekulový a racionální	uhlovodíky			
- zná pojem charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek, derivát uhlovodíku	deriváty uhlovodíků			
- umí napsat vzorce halogenderivátů a zná příklady jejich užití	halogenderiváty		EV – souvislost freony – ozonová vrstva	
- zná vzorec, význam a užití metanolu, etanolu, glycerolu a fenolu - zná podstatu výroby etanolu	alkoholy a fenoly		OSV poškození zdraví konzumací alkohol. nápojů	
- zná vzorec a použití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu, rozlišuje pojem aldehyd a keton	karbonylové sloučeniny	chemie 8. ročník – destilace	OSV – aceton	
- zná vzorec, význam a užití kyseliny octové, mravenčí, umí vysvětlit esterifikaci	karboxylové kyseliny, estery			
- zná pojmy makromolekulární látka, polymerace	plasty a syntetická vlákna		EV – problematika likvidace plastů	

- zná pojem sacharid, umí napsat rovnici fotosyntézy, zná rozdělení sacharidů na mono-,oligo-,poly – sacharidy - zná výskyt a význam glukozy, fruktózy, sacharozy a škrobu	přírodní sloučeniny sacharidy	přírodopis – zelené rostliny	a syntetických vláken OSV – osobní zodpovědnost za výživu – obezita	
- rozděluje tuky podle původu, zná rovnici vzniku tuků, zná význam tuků a zdroje tuků ve výživě, zná princip výroby mýdla	tuky		OSV – zdravá výživa	
- zná význam pojmu bílkovina, zná princip tvorby bílkovin a jejejich význam v organizmu, zná význam RNA a DNA - zná význam enzymů, hormonů a vitamínů, zná zdroje vitamínů v přírodě	bílkoviny			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy**	**Pozn.**
• Seznámí se s lupou, mikroskopem • Umí pojmenovat části mikroskopu • Ví, co je mikroskopický preparát	• Poznáváme přírodu	EV – rozmanitosti přírody, probudit citový vztah	
• Umí vysvětlit pojem ekosystém • Rozlišuje pojmy: přirozený a umělý ekosystém • Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany • Vysvětlí pojmy: fotosyntéza, dýchání • Vymezí základní projevy života • Umí popsat části plodnice hub • Zná význam hub a lišejníků pro člověka • Rozlišuje: parazitismus, symbióza, hniložijnost • Pozná naše nejznámější houby a lišejníky • Pozná vybrané zástupce • Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě • Podle znaků vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou	• <u>Ekosystém les</u> Řasy (Jednobuněčnost, mnohobuněčnost) <u>Houby, lišejníky</u> <u>Výtrusné rostliny</u> Mechorosty, kapraďorosty <u>Semenné rostliny</u> Nahosemenné, krytosemenné rostliny	EV – význam lesa, ochrana lesů, biodiverzita Ch 8-oxidace, energie Anorganické a organické sloučeniny EV – symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší EV – rostliny-producenti, potravní řetězec Ch9 – význam černého uhlí Z – těžba uhlí v ČR EV – léčivé rostliny EgS-ohrožené druhy Z- srovnání s biomem	

rostlinou, rozliší způsoby rozmnožování na vybraných zástupcích • Dokáže uvést příklady jedovatých, léčivých, chráněných druhů rostlin • Umí výškově vymezit jednotlivá lesní patra • Na vybraných zástupcích popíše stavbu těla • Pozná určené zástupce • Uvede příklady užitečného a škodlivého hmyzu lesa • Pozná vybrané zástupce • Vysvětlí přizpůsobení obratlovců prostředí, ve kterém žijí • Vysvětlí pojmy : producent, konzument I.,II.,III.řádu, reducent • Uvede konkrétní příklad potravního řetězce pastevně kořistnického • Vysvětlí význam břehové zeleně, uvede zástupce • Pozná vybrané zástupce bezobratlých • Vysvětlí přizpůsobení a stavbu jejich těla vodnímu prostředí • Pozná vybrané zástupce obratlovců	Lesní patra <u>Živočichové lesa</u> Bezobratlí -Měkkýši,Členovci,Hmyz Obratlovci lesa Obojživelníci, plazi, ptáci, savci Vztahy živočichů a rostlin v lese <u>Ekosystém – rybník a jeho okolí</u> -břehová zeleň Vodní řasy, prvoci Bezobratlí -ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci, pavoukovci Obratlovci	Tropický deštný les EV –přenos závažných onemocnění(klíšťová encefalitida,lymeská borelióza) Ch-insekticidy, feromonové lapače EV-biologická rovnováha, způsoby jejího narušení-důsledky EGS – vodní plankton D- rybníkářství v Čechách	

• Vysvětlí přizpůsobení jejich těla vodnímu prostředí • Rozumí postavení ryb v potravinovém řetězci, význam ryb v potravě člověka • Rozumí potravním vztahům v rybníku, chápe rybník jako celek • Vysvětlí význam zeleně v krajině • Pozná vybrané zástupce rostlin • Umí rozlišit znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin • Pozná vybrané zástupce bezobratlých • Posoudí jejich znaky a způsoby přizpůsobení danému ekosystému • Pozná vybrané zástupce obratlovců • Vysvětlí přizpůsobení jejich těla danému prostředí • Objasní pojem pohlavní dvojtvárnost(dimorfismus) a uvede příklady • Chápe travní společenstvo jako celek, chápe vzájemné vztahy, mezi organismy, závislost organismů, tvorbu potravních řetězců, ale i vliv abiotických podmínek prostředí	-ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci Ekosystém <u>Louky, pastviny, pole</u> Travní společenstva Živočichové travních společenstev -Bezobratlí Měkkýši, Kroužkovci, Členovci Obratlovci: Obojživelníci, Plazi, Ptáci, Savci	Př8- význam vitamínu D v potravě člověka EV- zamoření vodní plochy, ekologické havárie EV- obilniny jako zdroj obživy pro člověka, BIO produkty Námelové alkaloidy-lékařství. Pěstitelské práce- osevní postupy, okopaniny, luskoviny EV- ohrožené druhy rostlin a živočichů – způsoby ochrany Př9,Z- pedologie-význam humusu, úrodnost eroze půdy	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy**	**Pozn.**
• Připomene pojem ekosystém • Rozliší ekosystémy přirozené a umělé • Vyjmenuje nejběžnější polní plodiny • Uvede jejich význam, využití	• <u>Umělé ekosystémy</u> • Rozmanitost polních ekosystémů	EV – umělé ekosystémy – zásahy člověka	
• Posoudí význam šlechtění rostlin • Uvede příklady ovoce a zeleniny • Zhodnotí dopady lidské činnosti v daných ekosystémech • Vyjmenuje způsoby ochrany proti škůdcům – porovná výhody a nevýhody užití • Uvede zástupce škůdců • Objasní význam včely medonosné • Posoudí vliv plevelů na pěstování kulturních rostlin a uvede příklady • Vyjmenuje příklady sídlištní zeleně (byliny, dřeviny)	• <u>Sady, ovocné a zelinářské zahrady</u> Bezobratlí zahrad Plevele <u>Sídliště</u> Sídlištní zeleň	EV- biologická rovnováha v přírodě a důsledky jejího narušení EV- včelí produkty - lékařství - Ch9- organické sloučeniny-vosk EV- emise, imise, smog	

• Zhodnotí význam zeleně ve městech • Vyjmenuje vybrané zástupce a zařadí je do systému • Objasní význam ochrany ptactva • Vyjmenuje vybrané zástupce rumištních rostlin • Roztřídí je do skupin rostlin jedovatých, léčivých • Vysvětlí rozdíl mezi bakterií a virem • Uvede příklady a analyzuje význam mikroorganismů pro člověka • Objasní význam očkování • Rozliší kladný a záporný význam hub pro člověka • Vyjmenuje vybrané zástupce parazitů • Objasní jejich životní cykly • Uvede zástupce a zhodnotí jejich význam pro člověka • Seznámí se s cizokrajnými ekosystémy a posoudí vliv abiotických podmínek na jejich utváření • Vyjmenuje vybrané zástupce biomů a objasní přizpůsobení jejich těla danému prostředí	Živočichové parků, sídlišť <u>Rumiště a okraje cest</u> <u>Lidská sídla</u> Mikroorganismy Houby Endoparazité a ektoparazité člověka Hospodářsky významné organismy <u>Biomy světa</u> Tropický deštný les Stepi a savany Pouště a polopouště Oázy	Ch8,9- těžké kovy(olovnatý benzín)- toxikologie EGS- epidemie, pandemie, endemie – očkování, problémy 3. světa EV- antibiotika, neléčit antibiotiky virová onemocnění OSV- základní hygienické návyky Ch- deratizace (hubení hlodavců pomocí chemických látek) Z- rozšíření organismů, migrace (orientace v atlase-poloha biomů)	Zopak. učiva ze 6. roč. Lesní patra, pojmy producent,

• Uvede zástupce kulturních plodin tropických a subtropických oblastí a objasní jejich význam pro člověka • Vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy • Popíše buňku, objasní funkci • Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou • Objasní hierarchii stavby organismů, buňka-pletivo – tkáň(pletivo) – orgán – orgánová soustava – organismus • Vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla • Pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin • Objasní rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním a uvede příklady • Vyjmenuje základní projevy života organismů, uvede jejich význam Pozná naše nejznámější houby a lišejníky • Pozná vybrané zástupce • Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	Tundry a polární oblastí Moře a oceány Biologické vědy Buňka Stavba rostlinné a živočišné buňky Zkoumání buněk Mnohobuněčnost Morfologie rostlinného těla Vegetativní orgány – kořen, stonek, list Generativní orgány- květ, plod Rozmnožování rostlin, pohlavní orgány- opylení, oplození Základní projevy života	EGS- mezinárodní smlouvy o rybolovu EV – zamoření vodní plochy, ekologické havárie Ch- ropné látky Ch-inseklicidy, feromonové lapače	konzument, rozkladač- potravní řetězec Opak. 6.roč. Části mikroskopu Opak. 6.roč. Fotosyntéza, dýchání

• Podle znaků vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou, rozliší způsoby rozmnožování na vybraných zástupcích • Dokáže uvést příklady jedovatých, léčivých, chráněných druhů rostlin • Umí výškově vymezit jednotlivá lesní patra • Na vybraných zástupcích popíše stavbu těla • Pozná určené zástupce • Uvede příklady užitečného a škodlivého hmyzu lesa • Pozná vybrané zástupce • Vysvětlí přizpůsobení obratlovců prostředí, ve kterém žijí • Vysvětlí pojmy : producent, konzument I.,II.,III.řádu, reducent • Uvede konkrétní příklad potravního řetězce pastevně kořistnického • Vysvětlí význam břehové zeleně, uvede zástupce • Pozná vybrané zástupce bezobratlých • Vysvětlí přizpůsobení a stavbu jejich těla	Lesní patra <u>Živočichové lesa</u> Bezobratlí -Měkkýši,Členovci,Hmyz	EV-biologická rovnováha, způsoby jejího narušení-důsledky EGS – vodní plankton	

vodnímu prostředí • Pozná vybrané zástupce obratlovců • Vysvětlí přizpůsobení jejich těla vodnímu prostředí • Rozumí postavení ryb v otravinovém řetězci, význam ryb v potravě člověka • Rozumí potravním vztahům v rybníku, chápe rybník jako celek • Vysvětlí význam zeleně v krajině • Pozná vybrané zástupce rostlin • Umí rozlišit znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin • Pozná vybrané zástupce bezobratlých • Posoudí jejich znaky a způsoby přizpůsobení danému ekosystému • Pozná vybrané zástupce obratlovců • Vysvětlípřizpůsobení jejich těla danému prostředí • Objasní pojem pohlavní dvojtvárnost(dimorfismus) a uvede příklady • Chápe travní společenstvo jako celek, chápe vzájemné vztahy, meziorganismy, závislost organismů, tvorbu potravních	Obratlovci lesa Obojživelníci, plazi, ptáci, savci Vztahy živočichů a rostlin v lese <u>Ekosystém – rybník a jeho okolí</u> -břehová zeleň Vodní řasy, prvoci Bezobratlí -ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci, pavoukovci Obratlovci -ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci Ekosystém <u>Louky, pastviny, pole</u> Travní společenstva	D- rybníkářství v Čechách Př8- význam vitamínu D v potravě člověka EV- zamoření vodní plochy, ekologické havárie EV- obilniny jako zdroj obživy pro člověka, BIO produkty Námelové alkaloidy-lékařství. Pěstitelské práce- osevní postupy, okopaniny, luskoviny EV- ohrožené druhy rostlin a živočichů – způsoby ochrany Př9,Z- pedologie-význam humusu, úrodnost eroze půdy	

řetězců, ale i vliv abiotipických podmínek prostředí	Živočichové travních společenstev -Bezobratlí Měkkýši, Kroužkovci, Členovci Obratlovci: Obojživelníci, Plazi, Ptáci, Savci		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy**	**Pozn.**
- uvede základní systematické skupiny obratlovců a porovná orgánové soustavy v závislosti na prostředí a způsobu jejich života	Obratlovci	Z – vegetační pásy	
- umí vysvětlit pojem - rozliší a uvede příklady naučeného a vrozeného chování	Etologie		
- objasní význam domestikace - žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše,charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - umí vysvětli vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	Vývoj člověka	MKV-rasy, národnostní menšiny VDO-tolerance k odlišnostem Dě-vývoj člověka	
- zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Buňky, tkáně, orgány		
- zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb	Soustava opěrná a svalová	Tv-význam posilování, udržování kondice Ch-aerobní procesy, oxidace	

- dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí popsat a pojmenovat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí tráv. soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - umí popsat a pojmenovat část dých.soust. - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dých. Soust., prevence, zásady první pomoci - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavbu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběh.s. a krve, jejich prevenci a zásady	Energie + svalová činnost Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Soustava vylučovací Soustava kožní	Ch-zákon zachování energie, přeměna energie EGS-hladomor, problémy zemí třetího svta, přístup k pitné vodě Ch-cukry, tuky, bílkoviny EV-znečištěné ovzduší, exhalace Ch-oxidy, spalování MDV-využití médií, stav ovzduší, varování-špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství VDO-dárcovství krva EV-pitný režim, ochrana vodních zdrojů-udržitelný rovoj Tv-pitný režim F-UV záření, ochrana	

pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč.s., jejich prevenci a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka, význam brýlí - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní	Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování Pohlavní soustava Vývoj jedince Člověk a zdraví-toxikomanie	F-čočky, lom, šíření zvuku, jednotky VZ-sexuality, pohlavně přenosné choroby EGS-pandemie AIDS VZ-nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus, obezita, stres, význam spánku, odpočinku, otužování	

soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí			
Metody, formy, nástroje, pomůcky: **Projekty, kursy**	Nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy		

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě a význam vytvoření základních podmínek pro život - popíše stavbu zemského tělesa, vyjmenuje základní zemské sféry, vyjádří vztahy mezi nimi a jejich význam - charakterizuje nerosty a odliší je od hornin - uvede příklady nerostů - určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů - objasní, jak vznikají krystaly - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, objasní jejich vznik - uvede příklady důležitých hornin, význam a použití - uvede příklady rud a jejich význam pro člověka - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	Vesmír- Země – podmínky života Stavba Země Mineralogie – nerost, hornina, krystal Petrologie – horniny Geologické děje	Z – planeta Země F – sluneční soustava Z – stavba Země Vv - estetika F, CH – terminologie, rozpustnost CH – chem. vzorce, značky prvků Z – výskyt hornin a nerostů EV – těžba Z – vznik pohoří MV – přírodní katastrofy, zemětřesení, sopečná činnost CH – působení vody ve	Pozorování a zkoumání hornin a nerostů	

- uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - vysvětlí, co je eroze a co ji urychluje - vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy - rozliší půdní typy a půdní druhy charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich	vnitřní Geologické děje vnější Pedosféra Vznik a vývoj života na Zemi / prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory /	vápencích Z , Pěstitelství – půdy – druhy , typy EV – ochrana půdy před erozí		
- vysvětlí význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i ochrany celých ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí, je schopen diskutovat o problémech, které se týkají i jeho okolí, podílí se na hledání a realizaci problémů - uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a chápe jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - orientuje se v globálních problémech biosféry		EV-aktivní přístup k ochraně ŽP, Principy udržitelného rozvoje EGS – spolupráce v otázkách ŽP, ochrana přírodního a kulturního bohatství Z – chráněná území u nás i ve světě F – obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie SP – pomoc přírodě	Řešení problémových úkolů	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Používá glóbus jako zmenšený model Země k demonstraci rozmístění pevnin a oceánů. Používá mapové atlasy, plány a mapy. • Používá zeměpisnou síť a s pomocí zem. souřadnic určuje polohu míst na Zemi. • Orientuje se v časových pásmech.	• seznámení s různými druhy glóbů,mapový atlas • znázornění světadílů a oceánů, vysvětlivky a značky • zeměpisné souřadnice	navázání na 1.stupeň	Glóby, mapové atlasy, turistické mapy, plány a autoatlasy	
• Používá různé druhy map a plánů, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek. • Vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících. Zvládá základní pravidla bezpečného pohybu v krajině.	• měřítko mapy • druhy map podle měřítka • turistické mapy a plány (značky) praktické využití map včetně autoatlasů	matematika (převod jednotek, poměr) výtvarná výchova	Glóby, mapové atlasy, turistické mapy, plány a autoatlasy orientace v terénu podle mapy výroba vlastního plánu či mapy	

• Rozpoznává souvislost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry. • Posuzuje zemský povrch jako výsledek působení přírodních procesů a lidských činností.	• přírodní sféry • litosféra, tvary zemského povrchu na základě známých útvarů u nás či v Evropě, Země a vesmír • atmosféra (podnebné pásy) • hydrosféra (konkretizace na vodstvu ČR) • biosféra (využití tematických map) • pedosféra (ekolog. aspekty)	přírodopis (závislost života na podmínkách) fyzika (Sluneční soustava) ekologie	využití nástěnných obrazů a schémat aktuální zprávy z tisku, z televize, z internetu, …	
• Rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin. • Zhodnotí na konkrétním příkladu odpovědné a neodpovědné jednání člověka ke krajině a životnímu prostředí. • Popíše členitost a typické znaky přírodních poměrů světadílů a jejich regionů. • Lokalizuje hlavní soustředění osídlení,hospodářských činností, hlavní a významná města. • Pracuje s tematickými mapami,		přírodopis ekologie dějepis (staré civilizace,	práce s odbornou literaturou využití videa, encyklopedických knih, cestopisných filmů z 2. programu TV	

rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit	působení člověka na krajinnou sféru **Zeměpis světadílů a oceánů** **Afrika** • aplikace poznatků o povrchu, podnebí, vodstvu a vegetaci) • obyvatelstvo se zaměřením na regionální rozdíly i problémy • zvláštnosti a význam kontinentu • politická mapa Afriky, státy významné pro Evropu • globální problémy (chudoba, porodnost, nemoci)	otrokářství)		
• Určí polohu světadílů a oceánů pomocí zeměpisných souřadnic. • Popíše členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů.	**Austrálie a Oceánie** • přírodní poměry, poloha,historie socioekonomické poměry – lidé, suroviny, hospodářský význam	přírodopis (polární krajiny, endemiti) dějepis	práce s literaturou video, cestopisy,	

• Charakterizuje světadíl podle přírodních a socioekonomických ukazatelů. Aktivně pracuje s tematickými mapami obyvatelstva, sídel a hospodářských činností.		(poslední objevy, osidlování)	materiály z cestovních kanceláří	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Charakterizuje světadíl podle přírodních i socioekonomických ukazatelů. • Pracuje aktivně s tematickými mapami obyvatelstva, sídel a hospodářských činností. • **Porovná souvislost osídlení s přírodními poměry.** • **Orientuje se na politické mapě světa.** • Využívá různých informačních zdrojů • Zvládá srovnání různých národů a kultur a jejich přínos pro světovou civilizaci • Dokáže rozlišit různé formy vlastnictví,	• poloha,historie,přírodní poměry • regiony – jazykové, hospodářské • USA a Kanada – význam pro světové hospodářství i globalizační procesy • Střední a Jižní Amerika – struktura obyvatel a hospodářství,přehled států • vybrané státy (Mexiko,Brazílie, Argentina, Chile,Venezuela) • poloha, rozloha, přírodní poměry • rozdělení na regiony (jazykové,politické, hospodářské, náboženské) • Jihozápadní Asie (Izrael,Irák, Saúdská Arábie,Turecko) Střední Asie (Kazachstán,Kavkazské země,Afghánistán)	dějepis (objevy, osidlování, otrokářství) ekologie dějepis (kolébka kultur, staré civilizace)	práce s literaturou učebnice, atlasy, pracovní a slepé mapy vyhledávání informací na internetu práce s aktuálními zdroji informací o politickém a hospodářském vývoji (asijští tygři,hrozba vojenských konfliktů)	

chápe úlohu výroby i služeb a fungování trhu • Orientuje se v přírodních i socioekonomických aspektech světadílu. • Dokáže posoudit postavení jednotlivých států i jejich význam v regionu, hodnotit vzájemné odlišnosti a podobnosti. • Chápe význam Evropské unie • Popíše výhody spolupráce mezi státy • Dokáže posoudit význam a přínos různých národů a kultur Zná příklady mezinárodního terorizmu a chápe nutnost jeho potírání	• Jižní Asie (Indie) • Jihovýchodní Asie (Indonésie, Singapur, Malajsie,Vietnam) • Východní Asie (Japonsko, Čína, Korea) Shrnutí - poloha,přírodní poměry - regiony: - zde podrobně jednotlivé členské státy včetně čekatelských, význam,postavení ve světovém hospodářství a politice - srovnání politických zvláštností (státní zřízení), rozdílné jazyky a kultury a jejich vzájemné prolínání a obohacování ekologické problémy v Evropě a jejich řešení	dějepis cizí jazyky ekologie	aktuální zprávy, cestopisy, výrobky nebo jejich prospekty, fotografie, ukázky písma navázat na 6.ročník využití všech dostupných zdrojů informací v tisku,sdělovacích prostředcích, internet Vlastní fotomateriál žáků, ukázky výrobků, itinerářů cestovních kanceláří, mincí, ...	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Porovnává rozlohy sousedních zemí navzájem, charakterizuje hranice s naší republikou, zná důležité hraniční přechody • Popisuje a porovnává povrch jednotlivých zemí z hlediska geologického vývoje, působení přírodních procesů a lidské činnosti • Pracuje aktivně s tématickými mapami, aby byl schopen určit hlavní oblasti osídlení a zaměření hospodářských činností v závislosti na podmínkách • Vyhodnocuje informace o odpovědném a neodpovědném jednání ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí v jednotlivých zemích • Popíše a vyhodnotí možnosti spolupráce se sousedními státy	• Naši sousedé • Charakteristika sousedních států: poloha, povrch, přírodní poměry, obyvatelstvo, sídla, hospodářství, obchod a cestovní ruch, vzájemné vztahy • SRN • Polsko • Rakousko • Slovensko	Čj, Nj: komunikace v německém jazyce, polštině a slovenštině Člověk a společnost: historie našich sousedů	návaznost na 7.ročník Význam euroregionu, příklady spolupráce	
• Určí geografickou polohu v zeměpisné síti, včetně vyhodnocení dle různých	• Česká republika	Př: geologický vývoj	vyhledávání zeměpisných	

kritérií • Porovnává rozlohu ČR s vybranými zeměmi světa • S pomocí obecně zeměpisných a tématických map popíše povrch a typické znaky přírodních poměrů • Vysvětlí vliv začlenění ČR do EU a uvede příklady práv občanů vyplývajících z členství v EU • Uvede příklady mezinárodních organizací, k nimž má ČR vztah • Vyhledá, popíše a zdůvodní dle map rozmístění obyvatelstva v ČR • Srovnává ukazatele lidnatosti • Odůvodňuje rozmístění hospodářských činností na území státu a jejich perspektivy • Objasní zásady ochrany vlastnictví, včetně duševního • Rozlišuje příjmy a výdaje státu, zná příklady dávek a příspěvků občanům ze státního rozpočtu • Lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky, porovnává jejich	• Geografická poloha ČR • Přírodní poměry ČR • Mezinárodní vztahy ČR • Obyvatelstvo a sídelní poměry • Hospodářství ČR • Regiony ČR	povrchu ČR Informatika: práce s domácími servery Člověk a společnost: dějiny ČR, orgány samosprávy Chemie (roztoky, chemické znečištění)	informací a informací potřebných pro cestování Zpracování krajů ČR – práce v týmech (hledání informací a jejich zpracování) Praktická ekologie (program Vzduch, čistička odpadních vod) **Prezentace** vlastních poznatků o Libereckém kraji – samostatná orientace v pramenech a	

hospodářskou funkci, vyspělost a význam pro celou republiku • Popíše typické znaky jednotlivých regionů (příroda, osídlení, hospodářství, kultura) • Pracuje aktivně s turistickými mapami • Využívá informačních zdrojů pro efektivní stanovení dopravních variant pro konkrétní cesty • Umí posoudit rizika ohrožení místního regionu i způsoby ochrany životního prostředí v regionálním i celostátním měřítku. • Využívá informačních zdrojů a popisuje typické znaky místního regionu • Pohybuje se v místním terénu podle mapy, azimutu, pořizuje náčrty a plány trasy • Chová se v krajině dle zásad osobní bezpečnosti a ohleduplnosti vůči přírodě	• Liberecký kraj • Zeměpisná cvičení		jejich zpracování	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Vyhodnocuje hlavní demografické ukazatele • Orientuje se v počtu obyvatel a jejich rozmístění na Zemi v závislosti na přírodních podmínkách • Aktivně využívá tématických map, tabulek a grafů s údaji o rozmístění, počtech a pohybu obyvatelstva, o sídlech a hospodářské činnosti v celosvětovém měřítku • Je schopen vysvětlit základní principy vývoje počtu a věkového složení obyvatelstva v různých oblastech světa a u nás • Dokáže objasnit hlavní příčiny a trendy migrace obyvatelstva ve světě • Respektuje vzájemné odlišnosti jednotlivých skupin obyvatel ve světě, dokáže charakterizovat základní znaky	• **Obyvatelstvo** • Rozmístění obyvatelstva na Zemi • Demografický vývoj • Migrace • Národy, jazyky, světové náboženství • Lidská sídla	Člověk a společnost: nejstarší civilizace a kultury Ma: statistika-výpočty, tvorba a čtení diagramů a grafů Průřezové téma: Multikulturní výchova	Afrika – kolébka lidské civilizace využít vhodné výstavy, zeměpisných pořadů KC Golf Semily práce s grafy a diagramy: strom života, složení obyvatelstva podle věku, rozmístění, příslušnosti, víry,… Internet: aktuální data, weby OSN, UNESCO,…	

jejich jedinečnosti • Na konkrétních příkladech dokumentuje příčiny, pozitiva a negativa stěhování obyvatelstva do měst a rozpozná důsledky této migrace				
• Orientuje se na politické mapě světa • Vyhledává, rozlišuje a porovnává jednotlivé státy světa a jejich seskupení podle kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti • Popisuje cíle nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení ve světě • Orientuje se v aktuálním politickém dění ve světě, lokalizuje politické, náboženské a národnostní konflikty a nebezpečí • Uvede příklady projevů globalizace, zná jejich klady i zápory • Vysvětluje příčiny ohrožení lidstva a lokalizuje hlavní zdroje ohrožení • Chápe politické a hospodářské postavení ČR v EU a ve světě	• **Nad politickou mapou světa** • Politické rozdělení světa • Mezinárodní organizace • Globální problémy lidstva • Formy demokracie ve světě	Člověk a společnost: formy vlády, demokracie, světová náboženství Průřezová témata: Výchova demokrat. občana Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Aktuální dění na politické mapě světa, sledování mediálních zpráv, Internet **Beseda:** Aktuální problémy současného světa – týmová práce	
• Orientuje se v hlavních trendech světového hospodářství	• **Světové hospodářství**	Člověk a příroda: Př, Fy, Ch:	Globalizace Ekonomické pojmy	

• Lokalizuje nejvýznamnější hospodářské oblasti světa a je schopen určit hlavní příčiny jejich rozvoje • Rozlišuje země světa dle hospodářské vyspělosti • Uvádí příklady výhodné hospodářské spolupráce mezi zeměmi Evropy a světa • Rozumí významu základních ekonomických pojmů, s nimiž se setkává v médiích	• Hospodářské sféry: primární, sekundární, terciální	obnovitelné a neobnovitelné energetické a surovinové zdroje	Světově známé firmy a řetězce Podíl zaměstnanosti v hospodářských v různých zemích světa – diagramy Atlas Nová doba Projekt Den Země	
• Využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace, vyčleňuje z nich podstatné a předává je ostatním žákům • Připraví samostatně stručnou prezentaci určitého jevu v určité zemi a dokáže ji přednést spolužákům • Vyhledává vzájemné souvislosti jevů, porovnává je v určitých regionech a vyvozuje z nich obecnější závěry • S pomocí map v atlasu je schopen popsat podle osnovy geografickou charakteristiku vybrané země • Diskutuje o daném problému, formuluje a	• **Vybrané země světa** Zástupci vyspělých a rozvojových zemí všech světadílů: celková charakteristika jednotlivých zemí, které mají aktuální význam ve světovém dění: - geografický přehled - historie a kultura - politické a společenské dění	Informatika: vyhledávání a zpracování informací a dat Vv: estetické zpracování prezentace Průřezová témata: OSV, multikulturní vých., vých. k evropanství a myšlení v globálních souvislostech	Práce ve skupinách: osobní podíl na společné prezentace jednotlivých zemí, možnost uplatnění zálib a zájmů , vlastních zážitků a zkušeností Sledování aktuálního dění ve světě Atlas světa, mapy, fotomateriál, video, zvukové ukázky,	

obhajuje vlastní názor na různé geografické jevy • Dokáže vyhledat hlavní rozdíly mezi jednotlivými státy a naší republikou, umí vysvětlit základní příčiny těchto rozdílů			literatura, Internet **Projekt** – Příprava zeměpisné soutěže, organizace činností a úkolů pro mladší spolužáky	
• Chápe a hodnotí postavení člověka v ekosystému • Orientuje se v možnostech ochrany životního prostředí, zaujímá v tomto směru konstruktivní postoje • Respektuje řády chráněných území, chápe příčiny jejich ustanovení • Aktivně se podílí na třídění odpadu • Zná některé globální problémy dneška, popíše jejich příčiny a možné důsledky	• **Globální problémy lidstva** • Problémy současné lidské populace • Ohrožení vod, atmosféry, půd • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje • Likvidace odpadů, recyklace • Spolupráce při ochraně přírody a životního prostředí	Člověk a příroda: Př: význam rostlin a živočichů Fy,Ch: fyzikální a chemické jevy jednotlivých fyzickogeografických sférách	Atlas Nová doba **Projekt: -** Exkurze - čistička odpadních vod, recyklace odpadů v Libereckém kraji - pracovní listy **Projekt** - Sběr druhotných surovin (celoročně)	
• Pracuje samostatně s informacemi o cestování, je schopen propagovat jedinečnosti místního regionu • Orientuje se a vyhledává informace v jízdních řádech • Dokáže sestavit plán cesty, výletu	• **Místní krajina a cestování** • Plán výletu, exkurze, zájezdu • Dopravní obslužnost • Informace o cestování	Informatika: práce s vyhledávači, grafika – plán výletu Aj, Nj: komunikace se	Informační centrum Semily – základní informační materiály Internet	

• Využívá informací z map, plánů, cestovních průvodců … • Zvládne představit hlavní zvláštnosti své republiky a místního regionu turistovi ze zahraničí		zahraničním turistou	**Zeměpisná exkurze**: zpracování plánu, sledované jevy, vyhodnocení – forma práce v týmech	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Vybírá, pojmenovává i samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů a zkušeností na základě vlastního vnímání, poznání a svých představ • Uplatňuje variace různých vlastností jednotlivých prvků a jejich vztahů, aby tak docílil osobitých výsledků • Učí se interpretovat vizuálně reálně vnímané skutečnosti a odlišovat je od fantazijních představ • Zachycuje vizuálně vnímané skutečnosti na základě vlastních pocitů, nálad a schopností • Vnímá okolní prostředí jako zdroj inspirace při tvorbě uměleckých hodnot • Prostřednictvím vlastní kreativní činnosti , která vychází z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání objevuje a utváří si vlastní názor na okolní svět • Dodržuje zásady společenského chování při kulturních akcích	• Vztahy mezi vlastním prožíváním, zkušeností,poznatky A realitou • Vztahy vizuálně obrazných elementů – podobnost, kontrast, rytmus, struktura,…Využití při dekorativním členění plochy • Akční tvar malby a kresby • Proces stavby vizuálně obrazného vyjádření jako struktury vztahů • Rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru,	Hv –záznam hudby, rytmus Lv – nacházení tématu v lit. dílech Tv OSV EV EGS MV		

• Je schopen sebekontroly, seberegulace ve známém i cizím prostředí • Je schopen komunikace ve skupině, spolupráce, kompromisu při řešení a vytváření zadaných úloh, diskutuje o problémech, hledá jejich řešení • Komunikuje v rámci zásad slušného chování • Prezentuje vlastní tvorbu před spolužáky, porovnává a hodnotí účinek vlastního výtvarného vyjádření s pracemi spolužáků a při tom si uvědomuje rozdílnost názorů a přístupů • Vnímá sám sebe, své nejbližší okolí, vlastní sociokulturní zázemí, vnímá odlišnosti různých kultur • Učí se respektovat kulturní, etnické a jiné odlišnosti, chápat přínos evropské a světové kultury pro rozvoj národně regionální kultury • Dokáže posoudit podobnosti a odlišnosti různých kultur • Poznává lidové tradice, zvyky a svátky, výtvarně se k nim vyjadřuje, uvědomuje si jejich význam v naší kultuře • Vnímá kulturní dědictví regionu a jmenuje	objemu, textury,jejich kombinace v ploše, Uspřádání objektu do celků, vnímání velikosti (nauka o perspektivě, světlo a stín, kresby různými materiály) • Tvorba mechanismů k správnému užití techniky malby, jejímu působení (teorie barev, teplé a studené barvy, barvy příbuzné,…) • Prohlubování schopnosti citového vnímání, osobních prožitků,.. a jejich výtvarná podoba • Využití přírodních motivů, vztah člověka s okolním světem, vesmírem,… • Subjektivní vyjádření	Lv – automatické básně Člověk a svět práce D – dějiny výtv. kultury Ov – náboženství, mytologie, lidové tradice Inf – práce s PC VDO EGS EV MKV OSV MV		

umělecké osobnosti tvořící v regionu • Umění vnímá jako bohatství své země a uvědomuje si význam ochrany kulturních památek • Orientuje se v nabídkách kulturních institucí regionu • Využívá podněty z médií – hromadné sdělovací prostředky, internet, vlastní četba, aktuální kulturní dění jako zdroj informací	fantaskních představ s využitím různorodých materiálů, výtvarných postupů a technik • Rozvíjení estetického cítění –tematické práce motivované lidovou tradicí – Vánoce, Velikonoce,.. a jejich uplatnění při vkusné výzdobě interiéru			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Vnímá působení barev, uvědomuje si jejich psychický účinek • Prostřednictvím vnímání si vytváří vlastní názor, objevuje svět, tvoří si postoj k němu. Vychází z vlastních představ a vnímání, které kreativně přetváří. • Učí se interpretovat vizuálně reálně vnímané skutečnosti a odlišovat je od fantazijních představ. • Zachycuje vizuálně vnímané skutečnosti na základě vlastních pocitů, nálad a schopností. • Uvědomuje si význam kulturních dědictví, zvyků a tradic. • Orientuje se v oblastech moderního výtvarného umění • Je schopen kriticky hodnotit, obhájit, zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vést o ni dialog, argumentovat, vyjadřovat se k tvorbě druhých a tolerovat a chápat ji. • Komunikuje v rámci zásad slušného chování,	• Tvorba mechanismů k rozlišování barevných tónů a dalších světelných kvalit na základě jejich porovnání. Působení barvy, její možnosti, redukovaná barevná škála, valéry barvy. • Prohlubování schopností citového vnímání. Využití výtvarných prostředků pro vlastní vyjádření autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Propojení zrakového vnímání s vjemy	Lv – svět fantazie, staré příběhy Hv , Pč Př – druhy zvířat D – středověk Z – mapy VDO OSV GV MKV EV	Metody a formy práce: • Práce s knihou, reprodukcí i originálem • Návštěvy galerie, knihovny, muzea, exkurze • Obhajoby vlastních prací, úvahy • Pozorování, inscenační metody, intuitivní metodika, imaginace • Dramatizace • Aktivní učení, partnerská kooperace, skupinová práce, individuální práce s žákem (talentovaný žák nebo žák vyžadující potřebnou péči) • Vnitřní projekty školy • Celostátní projekty • Autorská kniha – ilustrace, dramatizace, komiks	

asertivního jednání, ve skupině spolupracuje, polemizuje, je schopen kompromisu. • Diskutuje o globálních problémech, o problémech svých i svého okolí, hledá možnosti řešení a realizace. • Vnímá sám sebe, své nejbližší okolí, vlastní sociokulturní zázemí, vnímá odlišnosti různých kultur. • Dodržuje zásady společenského chování při kulturních akcích.. • Objasní význam přínosu evropské a světové kultury pro národně regionální kulturu a naopak. • Dokáže posoudit podobnosti a odlišnosti různých kultur. • Pro vyhledávání informací je schopen používat nástroje internetu, využívá informačních zdrojů hromadných sdělovacích prostředků, aktuálního kulturních dění ve svém okolí, podnětů z vlastní četby,… • Citlivě vnímá přírodu a je schopen tento prožitek přenášet do výtvarného projevu. • Orientuje se v teorii znalosti barev (základní barevná škála, barvy teplé, studené, míchání	ostatních smyslů (hmat, sluch, čich,..) • Zdokonalování techniky kresby – zvlněná linie, její kultivace. Šrafura, stínování (objem, tvar, linie). Vrstvení tvarů, linií v rámci plochy i prostoru – souměrnost, střed, asymetrie, vertikála, horizontála, kolmost. Výrazové možnosti kreslícího materiálu (uhel, rudka, křída, tužka, perokresba,…) • Vztahy vizuálně obrazných elementů – kompozice barevných ploch, plošných prvků a písma, řazení světlých a tmavých ploch, experimentální	Př – fauna, flóra Lv – bajky, láska a přátelství EV Z – charakteristika zemí D architektonické historické slohy Lidové tradice Hv – rytmus, melodie Člověk a zdraví EV MKV MV	Prostředky: • Didaktická technika Pomůcky: • Kresba – uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída, aj. • Malba – temperové a vodové barvy, pastel, atd. • Grafické techniky – tiskátka, jehla, folie, rydla, šablony, aj. • Prostorová tvorba – hlína, modurit, těsto, přírodní materiály, papír, karton, plasty, kov, špejle, textil, aj. • Fotografie, reprodukce, noviny,… • Video, kamera	

barev, kontrast světlostní a barevný, …). • Rozlišuje odlišnosti přírodních tvarů, struktury, povrchu, barev a hmoty vhodnými výtvarnými technikami. • Uvědomuje si problematiku globálního dění, důsledků aktivit člověka na jeho vývoj, zajímá se o možnosti řešení problému s tím spojených. • Vnímá kulturní dědictví regionu (kulturní památky) a jmenuje významné umělecké osobnosti tvořící v regionu. • Orientuje se v nabídkách kulturních institucí regionu	řazení, seskupování, zmenšování i zvětšování, zmnožování,… • Řemeslné zpracování materiálu, rozvoj citu pro přírodní materiály. • Propojování schopnosti individuálního vnímání vlastní tvorby do každodenního procesu. • Vytváření přehledu o historických slozích a jeho uplatnění ve vlastní tvorbě (např. návrh na vitráž, kresba v plenéru architektonických prvků, prostorové vytváření) • Vnímání vlastní výtvarné činnosti jako odraz prožitku (četba, film, hudba, sny,			

	představy, přání, stres). • Rozvíjení znalostí o výtvarném umění (parafráze uměleckého díla) • Tematické práce – lidové svátky.			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Zná prvky kreslené výstavby lidské postavy, uvědomuje si vztahy postavy a prostoru při pohybu (sport, tanec, pantomima). • Má přehled, jakým způsobem zobrazuje současné výtvarné umění lidskou postavu. Uvědomuje si proměnu ideálu lidského těla na příkladech výtvarných děl z historie i různých kultur. • Vnímá obsah výtvarného vyjádření uměleckých projevů minulosti a současnosti. • Orientuje se v oblastech současného výtvarného umění. Má přehled o současném užitém umění. • Dokáže posoudit význam a přínos různých národů a kultur k obměně výtvarného vyjádření. Respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti. • Uplatňuje své dovednosti a vědomosti při návrzích designu jednoduchých předmětů. • Je schopen kriticky hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď,vyjadřovat se	• Člověk - lidské tělo, části lidského těla, portrét • Člověk a příroda • Člověk a práce • Životní styl • Vnitřní svět • Sny • Člověk a hudba, pohyb a doteky • Zátiší • Vynálezy • Architektura • Prohlubování schopnosti individuálního vnímání vlastní tvorby v každodenním procesu	• Lv • Př • Hv • D • Z • VDO • OSV • MKV	• Práce s knihou, reprodukcí i originálem • Návštěva muzea, galerie • Skupinová práce • Didaktická technika (video, televize) • Kultivace linie • Působení barev • Abstraktní a reálné vyjádření • Cit pro přírodní materiály • Estetické působení • Čistota • Parafráze uměleckých děl • Kompozice plochy a písma • Řemeslné zpracování materiálu • Koláž • Frotáž • Skupinová práce	

k tvorbě druhých, tolerovat a chápat ji. • Komunikuje v rámci zásad slušného chování, asertivního jednání, ve skupině spolupracuje, polemizuje. Je schopen kompromisu. • Dodržuje zásady slušného chování při společenských akcích. • Uplatňuje své schopnosti při týmové práci. • Vytváří si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe při kreativní činnosti vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání. • Uvědomuje si změny vlastního výtvarného projevu. • Využívá práci se světlem a barvou v konkrétním prostoru. • Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro utváření uměleckých hodnot. • Uvědomuje si význam kulturního dědictví, zvyků a tradic. • Vnímá kulturní dědictví regionu (kulturní památky) a jmenuje osobnosti. • Orientuje se v nabídkách kulturních institucí v regionu. • Diskutuje o globálních problémech, o	• Vnímání vlastní výtvarné činnosti jako odraz prožitků (četba, film, hudba,sny, představy, přání, stres)		<u>Pomůcky:</u> • Kresba – uhel, rudka, tužka,dřívko, tuš, inkoust, křída aj. • Malba – temperové a vodové barvy, pastely atd. • Grafické techniky – tiskátka, šablony, rydla aj. • Prostorová tvorba – těsto, modurit, přírodní materiály, papír, karton, kov, špejle, textil aj.	

problémech svých i svého okolí, hledá možnosti řešení a realizace. • Pro vyhledávání informací využívá zdrojů hromadných sdělovacích prostředků, i vlastní četby, aktuálního kulturního dění ve svém okolí.				

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
• Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost a je schopen pracovat s ohledem na získané informace. • Komunikuje v rámci zásad slušného chování a asertivního jednání. Při práci ve skupině je schopen kompromisu při řešení výtvarného zadání. • Diskutuje o globálních problémech, o problémech svých i svého okolí, hledá možnosti řešení a realizace. • Dokáže zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky, volí různé kompoziční přístupy a techniky. • Zařazuje do historických souvislostí základní stavební prvky architektury. • Jmenuje nejvýznamnější stavby našeho kulturního dědictví. Uvědomuje si význam ochrany kulturních památek. • Uvědomuje si význam a přínos různých národů a	• Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky • Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn • Architektura • Člověk a společnost • Estetika • Společnost a technika • Vynálezy • Životní styl • Člověk a příroda • Prohlubování schopnosti citového vnímání • Vnímání vlastní výtvarné činnosti jako odraz prožitků (hudba,	• D • OSV • EV • VDO • EGS	• Práce s knihou, reprodukcí i originálem • Návštěva muzea, galerie, knihovny • Partnerská kooperace • Skupinová práce • Abstraktní a reálné vyjádření • Kompozice barevných ploch • Cit pro přírodní materiály • Kompozice plochy a písma • Řemeslné zpracování materiálu • Koláž • Frotáž	

kultur k obměně obrazného vyjádření. • Orientuje se v oblastech současného výtvarného umění. • Uvědomuje si dopad médií na podobu současného umění. • Rozpozná různé typy zobrazení a vnímá je v historických souvislostech. • Chápe umění jako proces komunikace. • Sleduje současné domácí i mezinárodní výtvarné dění. • Je schopen zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď, vyjadřovat se k tvorbě druhých a tolerovat ji. • Uvědomuje si problém dopadu vlastních aktivit na prostředí kolem sebe a aktivně přistupuje k jeho řešení. • Uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření uměleckých hodnot. • Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturních akcí. • Objevuje a utváří si vlastní názor a postoj na okolní svět skrze kreativní činnost vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání.	četba, film, divadlo, sny, představy, přání, stres)		<u>Pomůcky:</u> • Kresba – uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída aj. • Malba – temperové a vodové barvy, pastel atd. • Grafické techniky – tiskátka, šablony, rydla, folie, textil aj. • Prostorová tvorba – modurit, těsto, přírodní materiály, papír, karton, plasty, kov, špejle, textil aj.	

• Orientuje se v nabídkách kulturních institucí v regionu. • Využívá informací a podnětů z vlastní četby, hromadných sdělovacích prostředků, aktuálního kulturního dění ve svém okolí.				

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
Žák zvládne zazpívat píseň v lidovém dvojhlase.	Lidový dvojhlas. Lidová píseň. Nářečí. Lidové nástroje. Lidové kapely. Poslech: Zajatá, A. Dvořák. Kánony.			
Žák rozezná jednoduchou a složitou melodii.	Hudební výrazové prostředky. Melodie. Poslech: Koncert pro housle a orchestr, F. M. Bartholdy.			
Žák dokáže zopakovat jednoduchý rytmický celek. Pozná osvojenou píseň podle rytmu. Cítí rytmus a dokáže ho ztvárnit pohybem těla.	Rytmus. Poslech: I. Stravinskij. Kočka na okně.			
Žák vnímá jednoduchou a harmonií obohacenou melodii. Cítí harmonii, disharmonii.	Harmonie. Poslech: M. P. Musorgskij.			
Žák si uvědomí důležitost dynamiky proti stereotypu.	Dynamika. Znaménka. Poslech: J. Haydn.			

Žák si připomene druhy hudebních nástrojů – materiál.	Hudební barva. Poslech			
Žák si uvědomí důležitost výrazových prostředků proti nudě v hudbě. Dokáže s nimi pracovat v přednesu písně.	Kontrast a gradace. Poslech: I. Stravinskij, Vyšehrad, B. Smetana, Bolero, M. Ravel.			
Žák se seznámí s lidovými nástroji (obrazem i poslechem). Osvojí si lidovou píseň v nářečí.	Hudební nástroje v lidové hudbě. Dudácká a cimbálová kapela. Žádnyj neví, co sou Domažlice. Muzikanti, co děláte. Poslech: Slovácká suita, U muziky, V. Novák. Voděnka studená.			
Žák se seznámí s hudebním značením, zopakuje si noty.	Hudební značky. Stupnice. Předznamenání. Černé oči. Červená růžičko. Zlaté střevíčky.			
Žák si osvojí hudební seskupení, ověří si poslechem, rozliší interprety, nástroje. Dokáže sledovat melodickou linii různých hlasů, nástrojů. Zvládne zazpívat kánon v několika hlasech.	Komorní hudba. Kombinace vokálních a instrumentálních interpretů. Solo, duo, trio, kvarteto, kvinteto, sexteto, septeto, okteto. Poslech: A. Dvořák, A. Dvořák,			

	Z mého života, B. Smetana. Beži voda, beži. Když se zamiluje kůň. Vyletěla holubička. Koulelo se, koulelo.			
Žák se seznámí s pojmem partitura, s partiturou krátké i delší skladby. Pozná ženské, mužské hlasy, dokáže je pojmenovat.	Partitura. Poslech: L. v. Beethoven. Vokální hudba. Ženské a mužské hlasy. Orchestr. Dirigent. Hudební nástroje.			
Žák si vyzkouší roli dirigenta, naučí se taktovat jednoduchá gesta.	Variace. Poslech: Variace na Mozartovo téma, L. v. Beethoven.			
Žák prožije aktivně i pasivně vánoční hudbu.	Vánoce. Vánoční hudba. Koledy. Novoroční koledy.			
Žák se seznámí s funkcí a stavbou základních akordů: T, D. Uvědomí se bohatost doprovodu v akordech.	Akordy. Tonika. Dominanta. Poslech: Otvírání studánek, B. Martinů.			

Žák rozezná písňovou formu: a a b a a b	Písňová forma. Spievanky. Ráda, ráda. Měsíček svítí. Předvětí, závětí.			
Žák vysvětlí předvětí, závětí. Seznámí se s historickými proměnami písně, taneční písně, nejstaršími památkami, vypráví o jejich funkci v minulých dobách. Zvládne zpěv balady, písně s příběhem.	Píseň, její proměna ve staletích. Nejstarší zapsané hudební památky. Seikilova píseň. Hospodine, pomiluj ny. Svatý Václave. Poslech: F. Schubert. Růžička. Malé kotě.			
Žák propojí druhy umění v divadelních žánrech. Seznámí se s mistry operních scén. Uvědomí si rozdíl mezi zpěvem operním a populárním, roli historických námětů v opeře.	Hudba na jevišti. Opera. Árie Recitativ. Poslech: G. F. Händel, Tannhäuser, R. Wagner, Nabucco, G. Verdi.			
Žák zazpívá a zatančí kankán. Vypráví příběh z antické mytologie. Uvědomí si změny v oblibě druhů zábavy.	Opereta. Kankán. Poslech: J. Offenbach. J. Strauss ml., Oskar Nedbal.			

Žák charakterizuje pojem muzikál. Vypráví o Osvobozeném divadle a nesvobodě v umění za II. světové války. Uvědomí si vážnost role hudby v obdobích útlaku.	Muzikál. Hudební revue. Osvobozené divadlo. V+W+J. Stonožka. Šaty dělaj člověka. Hodné štěně.			
Žák se seznámí se skladateli, kteří šířili slávu české hudby v cizině, v domácím prostředí.	Česká opera. Josef Mysliveček. Poslech: Rusalka, A. Dvořák, Prodaná nevěsta, B. Smetana, Její pastorkyňa, L. Janáček.			
Žák vypráví o českých divadelních scénách, jejich historii.	Prozatímní divadlo. Národní divadlo.			
	I. Hurník: Posloucháme hudbu (CD). Poslechové skladby pro 6.roč. Já písnička I., II., III.			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
Žák se aktivně zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Využívá při nich svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky. Uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace). Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně. Využívá získané vědomosti a dovednosti z předchozího ročníku.	Nejméně 10 písní (dle výběru učitele).			
Žák uplatňuje znalosti z jiných předmětů a vypráví o dramatických událostech naší vlasti a uvádí hudební příklady, kdy tato promlouvá k národu.	Umělec, vlast, společnost. Funkce hudby v životě člověka.			
Žák shromáždí poznatky a Osvobozeném divadle, společensko-historických okolnostech (II. svět. Válka, první republika), poslechne si píseň v originále, píseň zazpívá.	Osvobozené divadlo. Jaroslav Ježek, Jiří Voskovec, Jan Werich. Proti větru.			
Žák si připomene r. 1989, atmosféru v průběhu pádu komunistické vlády u nás, píseň zazpívá.	Náměšť. Jaroslav Hutka.			

Žák uplatňuje znalosti z jiných předmětů a oblastí, vypráví o pobělohorském období, období národního obrození. Žák vytleská a taktuje třídobý rytmus.	Písně národního obrození. Pocestný. Čechy krásné, Čechy mé. Třídobý rytmus.			
Žák vyslechne píseň, jak zazněla ve hře Fidlovačka. Vypráví o přijetí písně jako hymny Československé republiky. Zazpívá správně rytmicky.	Píseň Kde domov můj. František Škroup, Josef Kajetán Tyl. Hymna Kde domov můj.			
Žák uvede znalosti o životě a díle B. Smetany. Vyjmenuje jeho opery. Vypráví o Libuši, Národním divadle. Poslechne si závěr opery Libuše – věšteckou scénu.	Bedřich Smetana. Závěr opery Libuše.			
Žák vysvětlí pojem „ slovanská idea“ v díle skladatele, „národní ráz“ hudby. Seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka. Poslechne si Slovanský tanec č. 1 C-dur. Rozpozná motiv v furiantu Sedlák, sedlák. Píseň zazpívá, vysvětlí podstatu furiantu. Vnímá kontrasty, dynamiku.	Antonín Dvořák. Slovanský tanec č. 1 C-dur.			
Žák vyslechne píseň v originále. Píseň zazpívá. Připomene si Osvobozené divadlo a jeho protagonisty.	David a Goliáš.			
Žák si uvědomí sounáležitost se slovanskými zeměmi. Píseň zazpívá.	Katuša. Slovanská vzájemnost za II. svět. války.			

Žák se seznámí s životem a dílem L. v. Beethovena, uvědomí si vliv historických událostí i osobních tragédií na dílo umělce. Poslechne si závěr Deváté, vysvětlí pojem „symfonie“.	Hudba spojuje národy; Ludwig van Beethoven. Devátá symfonie – poslední věta.			
Žák si zopakuje slohová období, zařadí baroko, charakterizuje toto období u nás. Vyslechne a zazpívá píseň Chtíc, aby spal. Rozpozná hudební nástroje, porovná barvu se současnými hudebními nástroji.	Období baroka, vánoční hudba. Adam Michna z Otradovic. Chtíc, aby spal.			
Žák dokáže vysvětlit pojem folklor, zvláštnosti národopisných oblastí, pojem lidová píseň, nářečí. Některé si přiblíží zopakováním osvojených písní.	Hudební tradice našich zemí. Národopisné oblasti. Folklorní lidová píseň. Žádnyj neví, co sou Domažlice. Na tom bolšileckým mostku. Okolo Frýdku cestička. Dú Valaši, dú. Tancuj, tancuj, vykrúcaj atd.			
Žák si zopakuje poznatky o nejstarších obdobích českého státu, o husitském období. Poslechne si Hospodine, pomiluj ny, vysvětlí text a funkci písně. Poslechne si Ktož sú boží bojovníci, píseň zazpívá.	Z české hudební minulosti. Nejstarší hudební památky. Hospodine, pomiluj ny. Husitský chorál Ktož sú boží bojovníci.			
Žák vyvodí, po kterém období následuje. Píseň	Renesance.			

zazpívá intonačně a rytmicky správně.	Růžička.			
Žák uvede, po kterém období následuje. Uvede, kde se barokní hudba hrála. Jmenuje alespoň jednoho světového barokního skladatele.Vysvětlí pojem serenáda.	Baroko.			
Žák klasicismus zařadí do časové přímky. Vyjmenuje skladatele, kteří opustili Čechy a hledali obživu jinde (J. Mysliveček,…). Uvede trojici vídeňských klasiků (Haydn, Mozart, Beethoven). Poslechne si skladbu. Vyjadřuje své dojmy. Zazpívá píseň intonačně i rytmicky správně.	Klasicismus. Wolfgang Amadeus Mozart. Malá noční hudba.			
Žák píseň zazpívá. Vyvodí v textu, že jde o píseň svatební. Uvede svatební zvyky.	Čtyři koně jdou.			
Žák zařadí romantismus do časové přímky. Uvede typické znaky pro toto období a naše významné skladatele (Smetana, Dvořák). Zazpívá píseň dle notového zápisu. Vysvětlí dynamická znaménka (p, mp, mf, f).	Romantismus. Široký, hluboký.			
Žák vyjmenuje části cyklu Má vlast. Vysvětlí pojem hudba a symfonická báseň. Poslechne si Vltavu, rozpozná jednotlivé části, nástroje. Vypráví o B. Smetanovi, vyjmenuje jeho nejznámější díla.	Bedřich Smetana. Vltava.			

Žák shromáždí poznatky o A. Dvořákovi a jeho díle. Poslechne si Mazurek. Vnímá dynamiku, kontrast a gradaci. Vysvětlí pojem koncert, virtuoz, virtuozita.	Antonín Dvořák. Mazurek.			
Žák vypráví o J. Sukovi, uvede spojitost s Českým kvartetem. Vyjmenuje Sukova známá díla. Poslechne si Pohádku, rozpozná motiv smrti. Zjistí autora literární předlohy. Vysvětlí pojem suita. Vypráví příběh Radúze a Mahuleny. Žák si připomene balady. Zazpívá píseň i sólově dle rolí.	Josef Suk. Pohádka. Já písnička(I,II,III) a CD Ilja Hurník-Posloucháme hudbu Poslechové skladby pro 7.roč.			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
Žák se aktivně zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Využívá při nich svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky. Uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době mutace). Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně. Využívá získané vědomosti z předchozího ročníku.	Nejméně 10 písní (dle výběru učitele). 8 poslechových skladeb.			
Žák vysvětlí pojem vážná a populární hudba. Uvede, v jakých oblastech se hudba uplatňuje (k tanci, k práci, k filmu, ve sportu …).	Úvodem.			
Žák časově zařadí činnost divadla, uvede hlavní představitele a nejznámější divadelní hry. Písně zazpívá intonačně a rytmicky správně, vysvětlí text, dá příklady parodie.	Osvobozené divadlo. Ezop a brabenec. Babička Mary.			
Žák si poslechne Bugatti step. Zhodnotí tempo a vyhledá odlišnosti od skladeb poslouchaných v 7. ročníku.	J. Ježek – Bugatti step.			

Žák časově zařadí jazz. Porovná s vážnou hudbou. Vypráví o vzniku jazzu, o hudbě černochů a jejich těžkém životě v otroctví. Vysvětlí pojem spirituál a blues.	Zrození jazzu.			
Žák zazpívá píseň, rozumí textu.	Dál zvěstujte tu zprovu.			
Žák vysvětlí pojem improvizace. Uvede významné jazzové interprety, hlavně L. Armstronga. Shromáždí informace o jazzovém festivalu v Semilech.				
Žák vysvětlí pojem blues. Vnímá charakter a náladu blues. Vyslechne píseň v originále. Zazpívá intonačně a rytmicky správně píseň.	Blues. Tmavomodrý svět. Život je jen náhoda.			
Žák časově zařadí. Vysvětlí pojem rock a objasní, proč tato hudba vznikla. Vyjmenuje hlavní rysy v porovnání s vážnou hudbou. Z textů písní vyvodí, o čem se v rockových písních zpívá.	Rock.			
Žák se orientuje v notovém zápisu. Píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně a doprovodí na Orffovy nástroje. Uvede základní údaje o autorovi a poslechne si píseň v originále.	Pár havraních copánků.			
Žák vyjmenuje všechny členy skupiny, časově zařadí, zjistí základní informace o této skupině.	Beatles.			

Uvede názvy jejich písní a zjistí filmy, ve kterých hráli. Orientuje se v notovém zápisu. Poslechne si nahrávky v originále. Vyjmenuje další rockové skupiny (Rolling Stones, Pink Floyd, Beach Boys…). Přinese nahrávky a poslechne si nějaké ukázky. Vyjádří vlastní názor na tuto hudbu.	Žlutá ponorka. Yesterday.			
Žák vysvětlí pojem folk. Časově zařadí a popíše, jak tato hudba vznikla. Orientuje se v notovém zápisu. Píseň zazpívá česky i anglicky (pokud se učí angličtinu). Vysvětlí text ve spojitosti s M. Lutherem Kingem. Uvede autora, vytleská rytmus v taktech s ligaturou, vysvětlí pojem moderato. V textu vyhledá příklady související s válkou ve Vietnamu. Uvede autora, orientuje se v notovém zápisu, dokáže přečíst noty, uvést jejich hodnotu, vytleskat rytmus. Píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně, doprovodí na Orffovy nástroje. Porovná text s písní Kde ty kytky jsou. Uvede nejznámější interprety i skupiny, vysvětlí pojem písničkář. Zazpívá Náměšť (ze 7. r.), naučí se další folkovou píseň (např. Dokud se zpívá, ještě	Folklor – folk. Jednou budem dál. Kde ty kytky jsou. Jen vítr to ví.			

se neumřelo). Přinese a poslechne si ukázky českého folku (J. Nohavica, V. Redl, Čechomor, Kantoři…). Uvede autora a základní informace o něm ve spojitosti s okupací Československa v roce 1968. Uvede názvy dalších jeho písní. Vyslechne si v originále některou jeho píseň (např. Veličenstvo kat). Reakci na rok 1968 doloží na příkladech v textu písně Bratříčku, zavírej vrátka. Píseň zazpívá a doprovodí na Orffovy nástroje.	Folk u nás. Bratříčku, zavírej vrátka.			
Žák vysvětlí, co je opereta, kdy vznikla. Uvede nejznámější autory (Offenbach, Strauss, Nedbal…). Poslechne si ukázku z operety. Porovná operetu s operou a muzikálem. Vyjmenuje nejznámější muzikály. Zhlédne v divadle nebo na videu nějaký muzikál. Diskutuje o hudbě a vyjadřuje své názory.	Hudební divadlo a film. J. Offenbach – Orfeus v podsvětí.			
Žák uvede hlavní představitele a jejich symboly. Vysvětlí název divadla, uvede dobu vzniku. Naučí se zazpívat jednu píseň z jejich tvorby (např. Tulipán). Vyslechne si ukázku jejich divadelní produkce.	Semafor. Pramínek vlasů.			
Žák časově zařadí hudbu do doby J. Lucemburského, uvede umělecký sloh. Vysvětlí pojem polyfonie.	Hudba minulosti. 14. století – gotika.			

Žák časově zařadí, uvede umělecký sloh. Vysvětlí pojem vokální polyfonie. Rozpozná soprán, alt, tenor, bas.	16. století – renesance. G. P. da Palestrina.			
Žák uvede typické znaky pro barokní hudbu, hudební formy a nástroje. Časově zařadí. Shromáždí základní údaje o skladateli. Poslechne si první větu z koncertu Jaro. Odhalí skladatelovy představy vyjádřené hudbou. Vysvětlí pojem nástrojový koncert. Žák časově zařadí, uvede základní informace o skladateli. Vysvětlí pojem suita. Časově zařadí, uvede základní informace o skladateli. Poslechne si Braniborský koncert č. 2, podle zvuku pozná barokní trubku (klarínu). Vysvětlí pojem koncerto grosso. Popíše cembalo a porovná ho s dnešním klavírem. Popíše varhany a vysvětlí princip tvoření tónů. Porovná všechny tři představitele, uvede shodné a rozdílné znaky.	17. století – 1. pol. 18. století – baroko. A. Vivaldi. G. F. Händel. J. S. Bach.			
Žák časově zařadí, uvede hudební formy a hlavní představitele. Vysvětlí pojem instrumentální hudba, komorní a symfonická hudba, koncert, sonáta a symfonie. Časově zařadí, uvede základní informace o	2. pol. 18. století – zač. 19. století. Klasicismus.			

skladateli.	J. Haydn.			
Žák časově zařadí, uvede základní informace o skladateli. Popíše jeho vztah k Pražanům. Poslechne si Malou noční hudbu (první větu), určí nástroje podle barvy hlasu. Porovná Mozarta s Haydnem.	W. A. Mozart.			
Žák časově zařadí, uvede základní informaci o skladateli. Pohovoří o jeho vztahu k Napoleonovi. Poslechne si první větu 5 symfonie (Osudová), popíše sonátovou formu. Porovná Beethovena s Mozartem a Haydnem.	L. van Beethoven.			
Žák vyjmenuje hlavní představitele, časově zařadí, uvede hudební formy. Dokáže vysvětlit vznik romantismu a uvede, čím byli romantikové inspirováni. Objasní politickou i společenskou situaci v Evropě.	19. století – romantismus.			
Žák se orientuje v notovém zápisu, píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně. Z textu vyvodí typické znaky romantismu. Shromáždí základní údaje o autorovi.	F. Schubert. Jít vandrem.			
Žák časově zařadí, uvede základní informace o autorovi. Vyjmenuje jeho nejznámější opery. Vysvětlí, čím je Wagnerova opera jiná. Poslechne si ukázky z opery Bludný Holanďan, dokáže	R. Wagner. Bludný Holanďan.			

vyprávět děj.				
Žák časově zařadí, uvede základní informace o autorovi, vyjmenuje jeho nejznámější opery. Vysvětlí, proč byly a jsou Verdiho opery oblíbené. Poslechne si ukázky z oper Nabucco a Trubadúr. Porovná Wagnerovu a Verdiho hudbu, objeví shodné a odlišné znaky.	G. Verdi. Nabucco, Trubadúr.			
Žák se orientuje v proudu znějící hudby. Rozpozná ukázky z děl dalších romantických skladatelů (např. Chopina, Čajkovského, Brahmse…). Snaží se vytvořit pozitivní postoj k uměleckému dílu. Shromáždí dostupné informace o autorovi. Poslechne si první větu Symfonie č. 9. Rozpozná jednotlivá témata, aplikuje vědomosti o sonátové formě.	A. Dvořák.			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
Žák se aktivně zapojuje do hudebních aktivit, provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Využívá při nich svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky. Uplatňuje pravidla hlasové hygieny (hlavně v době puberty). Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně. Využívá získané vědomosti a dovednosti z předchozích roč. Připraví si hudební referát na hudbu, kterou poslouchá (hudební skupinu nebo sólového zpěváka). Shromáždí informace (využije internet, encyklopedie, časopisy…) a sestaví z nich zajímavý text. Samostatně připraví zápis, donese obrazový materiál, pustí poslechovou ukázku nebo videoklip. Vede si záznamy z referátů svých spolužáků, a tak postupně získává přehled o populární hudbě 20. a poč. 21. století.	Hudba 20. a poč. 21. století.			
Žák se orientuje v notovém zápisu, dokáže vytleskat rytmus, písně zpívá intonačně a rytmicky	Nejméně 10 písní (dle výběru učitele).			

správně, vnímá náladu, uvědomuje si hodnotu lidové písně, rozliší lidovou píseň od umělé.				
Žák uvádí příklady role hudby v životě člověka v minulosti i současnosti, uvědomí si význam hudby při výjimečných příležitostech – obřadech. Vyslechne svatební pochod, připomene si jiné užívané hudební doprovody (R. Wagner: Svatební pochod, B. Smetana: Věrné milování…).	Hudba a člověk. F. M. Bartholdi: Svatební pochod.			
Žák se seznámí s životem a dílem P. I. Čajkovského, s dobou a prostředím, v němž tvořil, vyslechne koncert. Žák se seznámí s životem a dílem J. S. Bacha, dobou a prostředím, v němž tvořil, vyslechne skladbu a porovná s Koncertem b-moll. Žák si zopakuje poznatky o B. Smetanovi a jeho díle, vyvodí, jak úzce souvisí osobní prožitky s uměleckým dílem. Žák se orientuje v notovém zápisu, rozumí textu, píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně. Připomene sborové zpívání v našem městě (Jizerka, Jizeran).	P. I. Čajkovskij: Koncert č. 1 b-moll pro klavír a orchestr. J. S. Bach: Toccata a fuga d-moll pro varhany. B. Smetana: Smyčcový kvartet č. 1 e-moll „Z mého života“. Má hvězda.			
Žák se seznámí s životem a dílem Z. Fibicha. Vyslechne skladbu a vnímá její náladu.	Programní hudba. Z. Fibich: V podvečer.			
Žák shrne poznatky o lidové písni a uvědomí si, jak	Skladatel a lidová píseň.			

mocnou byla a je inspirací pro skladatele.				
Žák se seznámí s životem a dílem L. Janáčka. Vyslechne úryvky z opery. Uvědomí si originalitu a modernost hudby L. Janáčka, seznámí se s pojmem libreto, libretista.	L. Janáček: Její pastorkyňa.			
Žák si zopakuje poznatky o životě a díle A. Dvořáka, během poslechu si všímá motivů připomínajících lidové písně a tance.	A. Dvořák: Slovanské tance.			
Žák si připomene osobnost P. I. Čajkovského. Vyslechne skladbu a zapamatuje si motiv písně, zazpívá. Orientuje se v notovém zápisu, píseň zazpívá intonačně a rytmicky správně.	P. I. Čajkovskij: Symfonie č. 4 f-moll (čtvrtá věta). V poli bříza.			
Žák časově zařadí, vysvětlí, k jakým příležitostem se tyto písně zpívaly. Poslechne si ukázky těchto písní. Jednu z nich zaz Shrne poznatky o době husitské. Časově zařadí, dá příklady památek postavených v tomto slohu a uvede představitele. Vysvětlí pojem polyfonie. Časově zařadí, dá příklady památek postavených v tomto slohu. Uvede hudební formy a typické hudební nástroje. Vyjmenujte představitele českého i světového baroka a jejich nejznámější díla. Poslechne si (dle	Hudební dějiny. 10 poslechových skladeb (shrnutí). Hospodine, pomiluj ny. Svatý Václave. Ktož sú boží bojovníci. Renesance. Baroko.			

výběru učitele) několik ukázek. Vyjádří své názory a pocity. Časově zařadí, vyjmenuje představitele českého i světového klasicismu, uvede jejich nejznámější díla. Z poslechových ukázek je schopen vyvodit, zda se jedná o operu, koncert, symfonii nebo sonátu. Své rozhodnutí zdůvodní. Poslechne si (dle výběru učitele) několik nejznámějších ukázek. Vyjádří své názory a pocity. Časově zařadí. Vyjmenuje představitele českého i světového romantismu, uvede jejich nejznámější díla. U B. Smetany a A. Dvořáka vypráví i o jejich životě. Poslechne si a pozná úryvky skladeb, zařadí je k autorovi. Časově zařadí, uvede hlavní představitele impresionismu. Vysvětlí pojem impresionismus. Dokáže formulovat své pocity při poslechu této hudby.	Hudební klasicismus. Romantismus. 20. století. Impresionismus. Poslech: Debussy,Ravel			

Oblast . **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**	Předmět : TĚLESNÁ VÝCHOVA	ROČNÍK	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, kurzy
Výstupy žáka :	Učivo :		
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překování únavy a předcházení stresovým situacím	• Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace VÝSTUP NA MT. EVEREST Přírodopis – biologie člověka
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	6. – 9.	OSV, VDO ZÁTOPKOVÁ ŠTAFETA
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Žák je schopen individuálního rozcvičení • Strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	8. – 9.	PŘ – svalstvo
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. Hmoty), reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit	6.. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim sovu činnost	• Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí	6. – 9.	OSV VDO
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Drobné pohybové hry, netradiční pohybové hry a aktivity	6. – 9.	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Turistika a pobyt v přírodě / orientace na mapě, měřítko mapy, uplatňování pravidel bezp.siln.. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topografické značky, práce s buzolou , základy první pomoci, turistika dle zdatnosti žáků/	8.	Turistický kurz MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice Ze – mapa, orientace v terénu Př – ekosystémy Dě – historie oblasti Ma – kilometráž EV – vztah člověka a prostředí
	• Lyžování, bruslení – dle podmínek	6. – 9.	7.r. – týdenní lyžařský kurz Osobnostní a sociální výchova – kooperace, kompetice Závody ve slalomu – dle počasí

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Sportovní hry • Košíková – správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou, driblinková abeceda • dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb • útok , obrana – osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče bez míče, s míčem, organizace hry - pravidla	6. 7. 8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice Turnaje v košíkové VDO
	• Přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, hra • Odbíjená – nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem • Přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování, příjem podání spodem, vrchem, nácvik smeče, hra v poli	6. 7. 8. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	• Doplňkové sportovní hry – minikopaná, florbal, fotbal, ringo, netradiční hry	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova MKV – lidské vztahy
	• Atletika – atletická abeceda / lifting, skipping, zakopávání, odpichy, cval stranou / • Skok do dálky • Skok do výšky / flopem / • Rychlé starty, nízký start • Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování • Hod kriketovým míčkem / granátem/	6. – 9. 8. – 9.	Atletické závody Fyzika – měření – jednotky Matematika Přírodopis – pohybové ústrojí VDO – odpovědnost za své zdraví OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy Fyzika

	• Vrh koulí		EV – zdravý životní styl
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Gymnastika – kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou, přeskok přes kozu	6. – 9.	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně
	• Akrobacie – různé skoky z malé trampolínky do duchen, výběrově – kotoul plavmo • Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání ve visu, rotace kolem své osy, stojka s dopomocí	7. – 9.	Fyzika
	• Hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed • Výmyk – výběrově • Šplh na tyči	6. – 9.	
	• Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – aerobik – různé formy / dívky /	6.- 9.	Hudební výchova

	• Úpoly – přetahy, přetlaky, střehové postoje, pády / vpřed, vzad, stranou /	8. – 9.	MKV – lidské vztahy
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Sebehodnocení, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti, označí nedostatky a jejich příčiny, pracují na jejich odstranění	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj - komunikace
Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• Komunikace v TV / tělocvičné názvosloví osvojovaných činností /	6. – 9.	MV
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření , pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• Historie olymp. her • MOV, ČOV, ODM / olympiáda dští a mládeže/	6. – 9.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	8. – 9.	VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti

Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího	8. – 9.	MKV – lidské vztahy, kulturní diference
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Statistická zjištění, odhady, přesná měření / stopky, pásmo/, evidují a vyhodnocují zjištěná data	7.. – 9.	Matematika, fyzika – měření
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• Organizace prostoru a pohybové činnosti • Postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů učitele	8. – 9.	VDO – angažovaný přístup
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Práce s tabulkou / výsledkovou listinou/, grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace /	8. – 9.	MV – práce v týmu Matematika , informatika

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Vyučovací předmět:PRAKTICKÉ ČINNOSTI Ročník: 6

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI				
• Zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě při pěstování zeleniny	• Sklizeň a uskladnění Zeleniny	Biologie - rostliny	Zahradnické nářadí Samostatná a skupinová práce	

• Orientuje se ve vztahu rostlin a zdraví člověka	• Podmínky a zásady pěstování zeleniny • Rozdělení zeleniny • Ochrana zeleniny před škůdci • Osivo a sadba • Osevní plán	Biologie - rostliny	Atlasy rostlin Samostatná práce	
• Zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě při pěstování zeleniny • Organizuje a plánuje svoji činnost • Dodržuje zásady hygieny a zásady bezpečnosti práce	• Příprava záhonů – půda a její zpracování • Osivo, sadba • Podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny	Biologie - rostliny Ekologická vých.	Zahradnické nářadí Skupinová práce	
• Zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě a při pěstování rostlin	• Výživa rostlin • Ochrana rostlin a půdy • Pěstování a sklizeň vybraných druhů zeleniny	Biologie - rostliny	Zahradnické nářadí Chemický postřik a hnojivo	
DÍLNY				

• Zvládá základní dovednosti v práci s technickým materiálem • Ovládá jednoduché pracovní operace a postupy a dodržuje technologickou kázeň • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu • Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci	• Měření a rýsování • Řezání a stříhání • Spojování lepením • Povrchová úprava • Grafická komunikace – technický náčrt	Matematika – geometrie	Základní dílenské nářadí Samostatná práce – výrobky ze dřeva, plastů, kovů (dle aktuálního materiálu) Návštěva dřevovýroby	
• Zvládá bezpečné a správné zacházení s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost a je schopen řídit pracovní proces	• Odpad a jeho ekologická likvidace	Fyzika – elektro Ekologická vých.	Domácí spotřebiče a nářadí Čistící prostředky	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE Vyučovací předmět:PRAKTICKÉ ČINNOSTI Ročník: 7

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI				

• Zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě při pěstování ovoce a zeleniny	• Sklizeň a uskladnění ovoce • Posklizňové ošetření půdy • Výsadba ovocných rostlin	Biologie - rostliny	Zahradnické nářadí Samostatná a skupinová práce	
• Orientuje se v problematice ovocných rostlin • Zvládá základní znalosti o způsobu pěstování těchto rostlin	• Rozdělení ovocných rostlin • Podmínky a zásady pěstování ovocných rostlin • Rozmnožování ovocných rostlin (očkování, roubování) • Ochrana ovocných rostlin	Biologie – rostliny Chemie – chemické látky	Atlas ovocných rostlin Roubovací soupravy Diapozitivy Samostatná práce	
• Zvládá jednoduché pracovní postupy práce v ovocnářské zahradě při pěstování ovoce • Správně zachází s pomůckami a nářadím včetně údržby • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	• Roubování a očkování ovocných rostlin • Řez ovocných rostlin • Výsadba ovocných rostlin • Ochrana ovocných rostlin • Výživa ovocných rostlin	Biologie – rostliny Chemie – chemické látky	Sadařské nářadí Hnojivo (vzorky) Chemický postřik (vzorky) Film	

Dílny				
• Pracuje podle návodu a uživatelsky se orientuje v technické dokumentaci • Ovládá jednoduché pracovní operace a postupy a dodržuje technologickou kázeň • Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci • Zvládá základní dovednosti při práci s technickým materiálem	• Vlastnosti materiálu a užití v praxi • Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Grafická komunikace – technické náčrty a výkresy	Matematika – geometrie Fyzika– vlastnosti látek	Rýsovací potřeby Základní dílenské nářadí	

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové přijmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice)	**Peníze** - nakládání s penězi - tvorba ceny - inflace **Hospodaření domácnosti** - rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti - základní práva spotřebitelů **Finanční produkty** - služby bank, aktivní a pasivní operace - produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků - pojištění			

- porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého	- úročení			
- charakterizuje různé pracovní činnosti a povolání - vyhledává a třídí informace – např.“dny otevřených dveří“ - používá internet k získání informací - doplní si informace pomocí letáků a brožur - zhodnotí informace na trhu práce, přehled volných pracovních míst - zjistí informace důležité pro volbu povolání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby v pohovoru u budoucího zaměstnavatele - sestaví svůj životopis - vyhledává práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů (Zákoník práce)	**Svět práce a dospělosti** rozdíly mezi školou a světem práce			
- rozliší vlivy různých zdrojů informací na rozhodování - vyhledá informace z ÚP o uplatitelnosti jednotlivých studijních a učebních oborů	**Orientace v důležitých profesních oblastech, rovnost příležitostí na trhu práce** znaky povolání			

na trhu práce - spojuje nutnost rozhodování s vyhledáváním potřebných informací a se znalostí vhodných příležitostí a osobních předpokladů - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - prokáže v modelových situacích schopnost reprezentace své osoby při vstupu na trh práce - zjistí vztah nabídky a poptávky na základě informací z ÚP - získává přehled o nabídkách – profesní přípravy, vzdělávání - poznává místní možnosti a pracovní příležitosti - orientuje se v pojmech kvalifikace, specializace, učební plány + další materiály ze SŠ a ÚP	předpoklady (zdravotní, kvalifikační, osobnostní) trh práce nabídka profesí, poptávka po vybraných povoláních **Představy o budoucím povolání** soulad či nesoulad představ se skutečností požadavky na výkon vybraného povolání podnikání (formy, druhy a struktura organizace) **Samostatné vyhledávání a třídění informací** poznávání SŠ v regionu i v celé ČR prohlubování znalostí o své osobnosti **Možnosti a alternativy volby povolání, specifikace**			
Žák - pozná silné stránky osobnosti, osobnostní zvláštnosti člověka a různé předpoklady pro uplatnění ve světě práce - rozezná jak a podle čeho hodnotit své	**Sebepoznání jako zdroj posilování sebedůvěry pro budoucnost** **Akční plánování** co je to plánování			

výkony - reálně zhodnotí vlastní možnosti, schopnosti a dovednosti - vymezí, co je to plánování, důležitost a význam plánů - navrhne malý osobní plán a zhodnotí ho - stanoví postupné cíle k vlastnímu profesnímu vzdělávání - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy	osobní plánování – osobní cíle, průběžné hodnocení **Rozhodování** typy, druhy, styly rozhodování předpoklady správné osobní volby techniky rozhodování vlivy na volbu profesní orientace			
Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	**HW** - HARDWARE <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) <u>Periferie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skenner, reproduktory, …			
Je si vědom předchůdců dnes běžně nejužívanějšího textového editoru Word, zná jejich funkci, výhody i nevýhody	**Textové editory** • pojem: textové editory (příklady: T602, Word …) • uložení, otevření souboru • pohyb v dokumentu (klávesnice, myš)			

Dokáže vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit. Umí změnit vlastnosti písma a odstavců. Do dokumentu dokáže vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu. Dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, naplnit ji údaji, upravit její vzhled podle potřeb a umístit ji do textu.	**Textové editory – Word** • otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem) • pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš) • pojmy: slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků • změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – Písmo) • psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici) • změna vlastností odstavce (panel nástrojů, menu: Formát – Odstavec) • vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností: pravé tl. myši – Formát objektu (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu • pojmy: buňka, řada, sloupec • vytvoření jednoduché tabulky,			

	naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. přidávání a ubírání řad nebo sloupců spolupráce s Excesem			
Umí napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu.	**El. pošta = e-mail** • druhy emailové komunikace • pojem: poštovní programy (příklady: Mail, MS Outlook, MS Outlook Express, ostatní – např. seznam.cz, centrum.cz) spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv			
Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu. Z webovské stránky dokáže uložit obrázek.	**WWW** = world wide web = web: • vztah k Internetu • pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání • ukládání z webu: - obrázek			
Orientuje se v Excelovském okně, sešitě apod. Dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji daty a upravit její vzhled. S daty pomocí vzorců dokáže provádět	**Tabulkové procesory – Excel** • k čemu jsou tabulkové procesory • pojmy: sešit, list, řada, sloupec, buňka			

jednoduché početní operace. Na základě tabulky dokáže vytvořit graf a upravit jeho vzhled. Graf i tabulku dokáže vložit do Wordu	• pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu • označení řady, sloupce, buněk • zadávání údajů • vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování) • vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk • jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení) • pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu vložení tabulky a grafu do Wordu			

Výstupy žáka **ZŠ Ivana Olbrachta, Semily**	**Učivo - obsah**	**Mezipředmětové vztahy**	**Metody+formy práce, projekty, pomůcky, učební materiál**	**Pozn.**
Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě.	**Stručné zopakování základní látky:** **Práce se složkami a soubory**: • připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)			
Má přehled o vývoji výpočetní techniky. Dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí z hlediska celkového fungování počítače. Chápe fungování počítačových sítí.	**Teorie:** opakování – vývoj VT, HW, SW, sítě			
Dokáže vytvořit, upravit dokumentu do požadované podoby.	**Word:** formát písma a odstavce styly, generování obsahu vzhled stránky, číslování, záhlaví a zápatí			
Dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled, používat základní vzorce a jednoduché funkce. Vytvořenou tabulku a graf	**Excel:** vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, základní funkce,			

dokáže přenést do textového editoru.	vytvoření a úprava vzhledu grafu, spolupráce s textovým editorem			
Zná historii vzniku a vývoje Internetu. Zná základní služby Internetu.	**Internet**: • co to je, kdy vznikl, služby Internetu		EGS – vyhledávání a komunikace informaci o světě	
El. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání příloh.	připomenutí připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy		OSV – pravidla komunikace, MKV – možnost komunikace s lidmi z růz. kultur	
Web používá jako zdroj informací. Vyhledává, zpracovává a kriticky hodnotí informace z webových stránek	**WWW** = world wide web = web: • pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - vyhledávání • ukládání z webu: - obrázek - celá stránka - vykopírování části textu		VDO – svoboda slova (i nebezpečí), pluralita názorů, EV – zdroj informací o ŽP, postojů apod. o vlivu člověka na ŽP	
Žáci utvoří týmy (příp. zůstanou jednotlivě) – možnost učit se spolupracovat, řešit problémy a případné konflikty.	v průběhu celého roku žáci zpracovávají ročníkovou práci a tak si osvojují postup zpracování písemné odborné práce Metodologie odborné písemné práce		Český jazyk – sloh OSV – práce v týmu, poznávací schopnosti, kreativita MDV – role autora	

6. Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Obsah :

Cíle EVVO / dlouhodobé a dílčí cíle / , postupy a prostředky k dosažení

a/ organizační cíle

b/ výchovné a vzdělávací cíle

Výchovné a vzdělávací strategie v EVVO

Roční realizační plán / každý rok aktualizován/

1. Cíle EVVO / dlouhodobé a dílčí cíle/, postupy a prostředky k dosažení

a/ organizační cíle

I/ Výuka pro všechny žáky

Dlouhodobý cíl/záměr :

Environmentální výchova bude realizována kombinací několika forem : a/ začlenění do jednotlivých předmětů, b/ mezipředmětového propojení prostřednictvím celoročního tématu a tématických dnů jednou za dva měsíce kromě května a června, c/ zavedením povinného předmětu. Část výuky bude probíhat přímo v terénu.

Dílčí cíle :

1/ EV bude integrována do vyučovacích předmětů / viz tabulka/

2/ Jednou za dva měsíce / kromě května a června – výlety, kurzy/ bude zařazen do výuky žáků některých ročníků tématický den vztahující se k jednomu tématu a propojujícího předměty

ukazatel dosažení : realizace 4 tématických dnů v každém školním roce

postupy a prostředky k dosažení :

- společně / koordinátorem, učiteli, za přispění žáků/ budou vybrána vhodná témata / např. Odpady, Ekologicky šetrné výrobky, Zelená stezka../
- témata budou postupně obměňována každý rok, tak aby žáci neabsolvovali v průběhu školní docházky stejné téma
- po dohodě s koordinátorem si učitelé vyberou aktivity, které budou se žáky absolvovat

3/ Na každý školní rok bude určeno roční téma, ke kterému žáci budou zpracovávat práce v různých předmětech

ukazatel dosažení : zpracovaná práce na dané téma alespoň v některém z předmětů

postupy a prostředky k dosažení : probrat se žáky dané téma, motivovat je k samostatnému zpracování

4/ V 7. ročníku bude zaveden povinný předmět Globální výchova

5/ Na závěr 8. ročníku žáci absolvují turisticko-ekologický kurz

6/ V průběhu školní docházky bude každý žák absolvovat alespoň jeden výukový program pořádaný některým ekologickým střediskem

7/ Každoročně budou realizovány projekty, zajišťující mezipředmětové vztahy

8/ Část výuky se přesune do terénu

ukazatel dosažení : v každém ročníku alespoň 10 vyučovacích hodin různých předmětů bude zajištěno v terénu / s ohledem na počasí/ , mimo budovu školy / včetně exkurzí, výletů s ekologickým zaměřením, kurzů/

postupy a prostředky k dosažení:

- do 6. až 8. ročníku bude pravidelně zařazena exkurze v návaznosti na učivo jednotlivých předmětů. Příklad :

  6. ročník – Krkonoše – výstava Kámen a život a vycházka po Krkonoších s průvodcem KRNAPu

  7. ročník - ZOO Dvůr Králové nad/ Labem

  8. ročník : čistírna odpadních vod – Semily
- dalšími formami budou vycházky, třídní výlety s ekologickým zaměřením, přičemž budou využity zejména regionální vazby Český ráj, Krkonoše, Jizerské hory a nejbližší okolí
- výuka v terénu bude také uskutečňována v rámci cílů 2/, 5/, 6/, a 7/

Zájmové vzdělávání žáků, mimoškolní výchova žáků

Dlouhodobý cíl :

Umožnit žákům bezprostřední kontakt s přírodou .

Uplatňovat prvky ekologické výchovy ve školní družině

Vést žáky k samostatnému získávání informací , jejich třídění, hledání souvislostí, prezentaci výsledků.

Pomáhat žákům s přípravou na soutěže a olympiády.

Dílčí cíle :

1/ každoročně bude žákům nabídnuto zúčastnit se ekologického kurzu / pobytu / a příležitostných akcí ve spolupráci se Střediskem volného času

2/ žákům budou nabídnut povinně volitelný předmět – přírodovědný seminář v 6. a 8. ročníku / dle možnosti časové dotace /

ukazatel dosažení : uskutečnění kurzu, účast některých žáků na akcích

postupy a prostředky k dosažení :

- motivovat žáky zajímavou nabídkou pobytu, referencí od spolužáků, kteří se podobné akce v minulosti zúčastnili

3/ vést ke třídění odpadu, úpravě prostředí, šetrnému chování k zařízení ve školní družině, v rámci možností uskutečňovat ve ŠD vycházky do přírody, zařazovat hry s ekologickou tématikou, tvoření z přírodních materiálů.

ukazatel dosažení : pěkné prostředí školní družiny , spokojenost žáků, nádoby na tříděný odpad, pobyt venku

4/ vést žáky k samostatnému získávání informací, prezentování výsledků své práce před spolužáky / rodiči, veřejností, učiteli/

ukazatel dosažení :

žáci umí napsat článek apod. do školního časopisu z vyhledaných informací, připravit výstavku, vyhledat potřebné zdroje pro získání informací

prostředky a postupy k dosažení

- ve školním časopisu bude věnována rubrika ekologické tématice, do které budou žáci přispívat informacemi, které si sami vyhledají a zpracují / učitelé poradci/
- učitelé doporučí zdroje informací
- žáci za pomocí učitelů připraví výstavku z pěkných prací

5/ vytypovat vhodné žáky zajímající se o tuto oblast a doporučit účast na olympiádě, soutěži

ukazatel dosažení : každoroční účast žáků na olympiádách z biologie , různých – aktuálních soutěžích / žáků mající zájem /

prostředky a postupy k dosažení :

- doporučit žáků vhodné zdroje informací / případně zapůjčit /, probrat s nimi nejasnosti, odpovědět na dotazy, metodicky je vést

III/ Lidé, personál

Dlouhodobý cíl : a/ věnovat pozornost dalšímu vzdělávání učitelů v oblasti EVVO, b/ zapojit do realizace ekologické výchovy školní parlament c/ spolupracovat s rodiči

Dílčí cíle :

1/ koordinátor EVVO bude pravidelně informace ze školení a akcí předávat ostatním učitelům na poradách

ukazatel dosažení : zápis z porady, informovanost vyučujících

2/ dle potřeby budou probíhat schůzky s vedením školy

ukazatel dosažení : vstřícnost vedení školy

3/ ekologická knihovnička bude doplňována o aktuální informace, nabídky programů ekologických středisek , sdružení apod. a nabídky dalšího vzdělávání pedagogů

3/ motivovat zajímavým programem alespoň některé učitele k výjezdu na program do střediska ekologické výchovy

ukazatel dosažení : uskutečnění společné vzdělávací akce učitelů / v oblasti EVVO /

4/ při zasedání školního parlamentu připomínat problematiku třídění odpadu , péči o prostředí školy i okolí, šetření energií /zhášení, správné větrání /, působit na zástupce tříd tak, aby informace předávali svým spolužákům ve třídách, častější působení třídních učitelů

ukazatel dosažení : zapojení co největšího počtu žáků do třídění odpadů, šetření energií, prostředí školy / zařízení, výzdoba/ nebude žáky ničeno, úspory energie

5/ oslovit rodiče na třídních schůzkách o možnosti vítané spolupráce na různých akcích / např. pomoc při zajištění, doprava na akce, besedy – včelaři, ornitologové, lesníci, myslivci, chovatelé, sponzorství / zajištění cen pro žáky apod./

ukazatel dosažení : uskutečněná beseda, pomoc při akci, sponzorování

6/ informovat rodiče na třídních schůzkách o třídění odpadu ve škole, o vhodném pitném režimu / viz drahé obaly kupovaných nápojů /

IV/ Ekologicky šetrný, udržitelný provoz školy, atmosféra školy

Dlouhodobý cíl : vést žáky k šetrnému chování k prostředí školy i okolí, k dobrým vztahům k lidem, vytvářet příjemné prostředí

Dílčí cíle :

1/ vést žáky k třídění odpadů, šetření energií, vodou / viz oddíl III. /, upotřebení nevyužitého starého pečiva

2/ vést žáky k šetrnému chování k výzdobě školy a jeho zařízení

3/ vést k péči o živá zvířata / péče o želvu/

postupy a prostředky k dosažení :

- zapojit žáky do výzdoby školy / „ co vytvořím snad nebudu ničit „/, rozdělení služeb na péči o květiny – třídní učitelé
- pravidelně vyhlašovat na začátku roku termíny sběrových akcí – papíru, žaludů, kaštanů a jejich podmínky
- informovat o Stanici pro záchranu živočichů žáky /proč mají sbírat pečivo/, se zájemci návštěva této stanice
- osvětou na nástěnce, panelech, školním časopisu nabádat k šetrnému způsobu života
- žáci mají možnost čekání před ranní výukou / dojíždějící/, o přestávkách se mohou pohybovat v relaxačních koutcích

ukazatele dosažení : množství vytříděného odpadu, pěkné prostředí školy, které nebude žáky ničeno, uskutečněné sběrové akce

3/ vést žáky k ukázněnosti – snížení hlučnosti prostředí o přestávkách, k hygieně

ukazatele dosažení : žáci se přiměřeně chovají k prostředí školy, třídy jsou náležitě větrány, prostředí je zpříjemněno pokojovými rostlinami, barevnou výzdobou

4/ zapojit do péče o okolí školy žáky

Spolupráce školy s okolím

Dlouhodobý cíl : a/ pokračovat v zapojení v síti škol M.R.K.E. V. b/ spolupracovat se středisky a sdruženími ekologické výchovy, informačním střediskem , obcí c/ aktivity prezentovat na veřejnosti

Dílčí cíle :

1/ účastnit se konferencí sítě škol M.R.K.E.V. / koordinátor /

2/ vybírat pro žáky vhodné výukové programy nabízené středisky ekologické výchovy , které budou doplněním výuky – zaměření na programy venkovní

3/ spolupracovat s KRNAPEM – zajištění průvodcovství po Krkonoších, , návštěva muzea, sledovat nabídku příležitostných akcí

4/ zapojit se do projektu sdružení Tereza nebo jiných , které se budou hodit k učivu

ukazatele dosažení : zapojení v některém projektu / podíl více učitelů- spolupráce/

5/ rozvíjet spolupráci s rodiči, informačním centrem, knihovnou, obcí

ukazatel dosažení : environmentální témata jsou také probírána s rodiči na třídních schůzkách, popř. v Radě školy, žáci pravidelně navštěvují akce pořádané knihovnou, uskutečňuje se výstava ve spolupráci s informačním střediskem, žáci 1. stupně se zúčastní projektu Naše město

VI/ Materiální zajištění

Dlouhodobý cíl : snažit se stále zlepšovat materiální podmínky školy / zařízení, pomůcky, didaktická technika /

Dílčí cíle :

1/ využít pro výuku přírodního prostředí, na 1. stupni vybudování areálu pro venkovní výuku, na 2. stupni jednat s gymnáziem o možnosti využití pozemku u školy

2/ upravit kmenovou třídu na učebnu přírodopisu , ekologie, zeměpisu

3/ z prostředků na pomůcky postupně obnovovat stárnoucí zařízení, didaktickou techniku, pomůcky pro výuku

Finance

Dlouhodobý cíl : hledat finanční zdroje na akce, vzdělávání, pomůcky

Dílčí cíle :

1/ přispívat na akce z Rady rodičů

2/ sledovat a využít grantů na zlepšení podmínek vzdělávání, výchovu žáků

3/ každý rok oslovit rodiče – podnikatele o možnosti sponzorství

4/ zvážit finanční možnosti ke snížení počtu žáků ve volitelných předmětech

5/ doplňovat novými aktuálními tituly školní ekologickou knihovničku

b/ Výchovné a vzdělávací cíle pro rozvoj kompetencí žáků v oblasti EVVO

/ očekávané výstupy , učivo / vysvětlivky k tab. – OC – značí provázanost s organizačními cíli

Vzdělávací cíle	Výstupy		Učivo	
	5. ročník	9. ročník	5. ročník	9. ročník
Kompetence k učení - žák zná přírodní a kulturní hodnoty v nejbližším okolí a chápe příčiny a následky jejich poškozování	- žák popíše čím je zajímavá kulturní nebo přírodní zajímavost v okolí bydliště - dokáže poukázat na změny a některé problémy, přispět ke zlepšení životního	- žák se orientuje v problémech životního prostředí svého regionu a vysvětlí příčiny poškození - zná přírodní a kulturní hodnoty místa a regionu - zdůvodní význam chráněných částí přírody, kulturních památek - zhodnotí na konkrétním příkladu odpovědné	Příroda v okolí bydliště Bozkovské jeskyně Regionální památky Krajina a člověk OC – Vycházky do okolí, v rámci školních výletů, cvičení v přírodě Projekt - Naše město Příroda v různých ročních obdobích	Změny v krajině a příčiny změn / Semilsko, Český ráj/ Působení člověka na krajinu OC- Turisticko – ekologický kurz – Branžež Ekologický kurz – Jizerské hory Projekt Krajina za školou Exkurze – Krkonoše Geologická exkurze Předmět – globální výchova – viz plnění i dalších vzdělávacích cílů Projektový den – Den Země

	prostředí svého okolí	a neodpovědné jednání člověka ke krajině a životnímu prostředí - Ze - vnímá kulturní dědictví regionu, kulturní památky - Vv - uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro utváření uměleckých hodnot – VV		

- žák chápe význam a nezbytnost udržitelného rozvoje - žák rozumí souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí	- vysvětlí koloběh vody v přírodě a jeho ovlivnění člověkem - žák umí roztřídit odpad a aktivně se na něm podílí - chápe význam vody pro život	- chápe pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje, udržitelný rozvoj - chápe vlastní odpovědnost za udržitelné / šetrné zacházení s přírodními zdroji, produkty a odpady - aktivně se podílí na třídění odpadů - vyhodnocuje informace o odpovědném a neodpovědném jednání ve vztahu ke krajině a životnímu prostředí v jednotlivých zemích – Ze - obhajuje šetrné nakládání	Třídění odpadů v domácnosti, ve škole Vztahy mezi organismy Ochrana vod OC- návštěva sběrného dvora Beseda o třídění odpadů / Ekokom apod./ - integrace zejména do zeměpisu	Třídění odpadů ve škole, v domácnosti, ve městě Biosféra Pedosféra, Nebezpečí nadměrného použití hnojiv - Ch Atmosféra – Ze -znečišťování, souvislost freony – ozónová vrstva – Ch, Kyselé deště,jejich vznik a působení – Ch Ochrana vody -Ch Litosféra - Ze Problémy likvidace plastů a syntetických vláken – Ch Globální problémy lidstva , produkce skleníkových plynů OC – osvěta na nástěnce, panelech, školním časopisu – o šetrném způsobu života - sběrové akce Exkurze – čistička Integrace zejména do zeměpisu,

		s přírodním bohatstvím Země a dokáže uvést pozitivní i negativní příklady – Ze - zná základní principy ochrany půd pro zajištění výživy obyvatel - chápe význam vody pro život a dokáže uvést příklady hospodárného a šetrného zacházení s vodou v krajině - zná některé globální problémy dneška, popíše jejich příčiny		chemie ,přírodopisu Projektový den – Odpady, ekologicky šetrné výrobky Předmět – globální výchova

Kompetence k řešení problémů - žák chápe základní ekologické souvislosti a problémy životního prostředí - žák chápe význam spolupráce,komunikace a důvěry při řešení problémů - je aktivní v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí - chápe souvislost mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí - + cíle v oblasti kompetencí komunikativních	- žák dodržuje dohodnutá pravidla slušného chování - žák spolupracuje v kolektivu třídy při řešení problémů a je ochoten pomoci druhým - žák má osvojeny návyky pro šetření s energií / vodou, elektřinou, teplem/ -	- žák je schopen argumentovat, formulovat a prezentovat názory, posoudit názor jiných lidí a vhodně na něj reagovat a změnit názor, dokáže se podřídit kompromisu případně ustoupit - je ochoten spolupracovat, dodržovat dohody - dokáže samostatně řešit úkoly - komunikuje v rámci zásad slušného chování a asertivního jednání - uvědomuje si problém dopadu vlastních aktivit na prostředí kolem	Ekologické hry Příklady aktuálních problémů životního prostředí v regionu Soužití lidí Chování lidí OC – projekt Naše město - prolínání ve všech předmětech - školní výlety	Mezilidské vztahy a jejich význam při řešení problémů Komunikace a spolupráce jako nástroj trvale udržitelného života Osobní zodpovědnost při nakládání s chemickými látkami – Ch Ekologické problémy v Evropě a jejich řešení - Ze OC – předmět globální výchova, prolínání ve všech předmětech, celoroční ekologické téma

		sebe a aktivně přistupuje k jeho řešení - žák má osvojeny návyky pro ekologicky šetrný provoz domácnosti		
Kompetence sociální a personální - žák projevuje pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavé a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí a přírodě - žák se zapojuje do činnosti školy / školní parlament, třídění odpadů, péče o květiny, o	- žák dokáže pečovat o rostlinu, živočicha - používá všech smyslů pro poznávání přírody	- vysvětlí význam zeleně pro život města - pozoruje a poznává přírodniny v okolí školy, bydliště - uvede příklady nejčastěji chovaných živočichů, objasní zásady chování vůči nim - umí posoudit riziko ohrožení místního regionu i způsoby ochrany životního	Rozmanitost přírody v různých ročních obdobích Lesní společenstvo Lidové zvyky a tradice OC Projektový den- Les Projektový den – Výchova k zodpovědnému vztahu ke zvířatům Přehlídka – Patříme k sobě	Význam sídlištní zeleně pro život města Organismy člověkem pěstované a chované Ekologické zemědělství, bioprodukt OC – ekologický kurz – Jizerské hory Turisticko ekologický kurz – 8. ročník Projektové dny Předmět – globální výchova- - příspěvky žáků do školního časopisu – rubriky o ekologii

výzdobu/ - umí ohodnotit pomoc ostatních při týmové práci - dokáže prezentovat řešený projekt, práci		prostředí v regionálním i celostátním měřítku		
Kompetence občanské - žák chápe práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranu vlastního zdraví a zdraví blízkých - odpovědně jedná vůči přírodě, účastní se v ochraně ŽP	- uvede příklad negativního vlivu člověka na ekosystém - rozpozná některé příčiny porušování rovnováhy v přírodě - dokáže uplatnit hygienické a preventivní	- žák hodnotí význam živočišné říše pro zachování přírodní rovnováhy, uvede př. potravních vztahů v ekosys. - zdůvodní význam ochrany přírody a chráněných území - objasní důsledky narušování ekosystému člověkem – podporuje svůj	- Vybrané ekosystémy- les, louka , pole Zahrady, sady Lidské tělo **OC** – projektový den – Les, vycházky do přírody Úklid okolí školy	Příklady organismů z různých ekosystémů a jejich vzájemné vztahy Ochrana přírody Příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života Zásady bezpečnosti při práci, při činnostech Nutnost ochrany organismů před přílišným hlukem – Fy Ochrana před zářením – Fy Kosmetický výzkum pro lidstvo- Ch **OC** – ekologický kurz, výukový program v ekol.středisku

	postupy, které souvisí s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle - dodržuje pravidla bezpečnosti při práci - žák odpovídajícím způsobem reaguje na případy poškozování životního prostředí, vlastním jednáním tomu zabrání nebo ví, kam to nahlásit, koho upozornit		- úklid okolí školy - předmět – globální výchova - relaxační koutek školy, chování o přestávkách - sní žení hlučnosti exkurze – čistírna odpadních vod
Kompetence pracovní - žák má osvojeny praktické dovednosti pro zacházení s rostlinami, živočichy, přírodou - žák získává návyky	- žák zvládá pozorování přírody lupou, dalekohledem - žák rozezná základní druhy rostlin a živočichů	- žák zvládá pozorování mikroskopem, stereolupou, přípravu preparátu pro pozorování - dokáže vysadit strom	Pozorování přírody lupou, dalekohledem Péče o rostliny, zvířata	Laboratorní práce – pozorování mikroskopických preparátů Pozorování bezobratlých půdních a vodních živočichů Chráněná území Ekologicky šetrné výrobky

nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí - žák odpovědně nakládá s přírodními zdroji	- dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji - dokáže se postarat s pomocí o živočicha , rostlinu	- zdůvodní význam ochrany přírody a chráněných území, charakterizuje ochranu přírody v Evropě a soustavu Natura 2000 - pozná základní vybrané přírodniny - dokáže se postarat o živočicha, rostlinu - žák má osvojeny návyky ekologicky šetrného nakupování a provozu domácnosti	**OC**- vycházky do přírody, práce s přírodním materiálem Projektový den – Výchova k zodpovědnému vztahu ke zvířatům Projektový den - Les	**OC** – výuka v terénu, Ekologický kurz – Jizerské hory Exkurze – ZOO , Krkonoše Turisticko – ekologický kurz Tématický den – Odpady, Ekol. šetrné výrobky

6.1. Vzdělávací a výchovné strategie z hlediska EVVO

Strategie	Provázanost s organizačními cíli
celoškolní - součástí výuky jsou praktická pozorování, poznávání různých jevů a organismů v terénu, učení prožitkem předmětová - v rámci hodin přírodopisu jsou zařazovány praktické úkoly	- součástí výuky je ekologicko- turistický kurz v 8. ročníku, ekologický kurz pro zájemce 6. – 9. tříd – Jizerské hory - vycházky do přírody , laboratorní cvičení , program v ekologickém středisku
celoškolní - vytváříme pro žáky esteticky podnětné a zdravé prostředí , na jehož tvorbě se společně podílejí předmětová - vedeme žáky k udržování pořádku při praktických činnostech	- podle finančních možností se snažíme o zlepšení podmínek vzdělávání
celoškolní - motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do výuky, činnosti školy , k samostatnému získávání informací, řešení problému, samostatnému uvažování předmětová - do výuky jsou zařazovány aktivní formy – řízené diskuse, ekologické hry, praktická cvičení, objevování vzájemných vztahů a	- součástí výuky jsou projektové dny, projekty, vypracování prací na celoroční téma - práce školního parlamentu

příčin přírodních , společenských a dalších jevů a dějů , učitel umožňuje prezentace prací žáků	- zařazení terénních cvičení , kurzů v přírodě
celoškolní - učíme žáky rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný předmětová - učitel ve výuce respektuje individuální rozdíly, motivačně hodnotí - vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při praktických cvičeních, pobytu v přírodě	- chování o přestávkách – snižování hlučnosti - nabídka pohybových aktivit a pobytu v přírodě, ozdravného pobytu - vytváření vhodného hygienického zázemí - poučení žáků o bezpečnosti a chování
celoškolní - vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem , svému prostředí i k přírodě předmětová - učitel vytváří situace pro vnímání krásy a harmonie přírody při pobytu v přírodě na celkový rozvoj osobnosti žáka - pozitivně hodnotí zájem, snahu a spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné a citlivé postoje k přírodě	- třídění odpadů, sběrové akce papíru, sběr pečiva pro záchrannou stanici, návštěva stanice - beseda – Výchova k zodpovědnému vztahu ke zvířatům - program v ekologickém středisku - exkurze, kurzy v přírodě, výlety – využití regionální vazby – Český ráj, Krkonoše, Jizerské hory, Bozkovské jeskyně,

	vycházky do okolí projekt – příroda v různých ročních obdobích
celoškolní - učitel učí žáky myslet v souvislostech, umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy , vysvětlovat a zdůvodňovat význam a principy udržitelného rozvoje předmětové - do výuky jsou zařazovány konkrétní příklady správného a nesprávného jednání vůči přírodě	- projekt Krajina za školou - předmět – Globální výchova - integrace do předmětů

6.2. Roční realizační plán

1. **EVVO je integrována do jednotlivých předmětů / viz ŠVP jednotlivých předmětů a začlenění průřezových témat**/ průběžně - všichni vyučující

   začlenění průřezových témat /

   termín

2. Mezipředmětové aktivity

Projekty – Krajina za školou průběžně

Naše město průběžně

Příroda v různých

ročních obdobích průběžně

Tématické dny – Odpady, ekologicky šetrné výrobky

Den Země duben vyučující Př .

Chováme živočichy

Sportovní den

Celoroční téma - Tady jsem doma aneb životní prostředí kolem nás průběžně , všichni

Beseda s lesníkem říjen vyučující Př

Exkurze – ZOO Dvůr Králové nad / Labem - 4,5. třída, 7.třída s výukovým programem

červen třídní uč. 4,5. třídy, uč. př.

Čistírna odpadních vod / 3. třída/ třídní uč. 3. třídy

Praha červen třídní učitelé

Sběrný dvůr – 1. stupeň

Turisticko – ekologický kurz – 8. ročník – Branžež červen ,uč. Tv

3. Volnočasové aktivity

- vycházky do přírody, tvoření z přírodních materiálů ve školní družině průběžně ped. školní družiny
- využívání nabídky kroužků a aktivit Střediska volného času – informovat žáky průběžně třídní učitelé
- příprava vybraných žáků na olympiády a soutěže – soutěž Mladých zdravotníků ,
  soutěž - Jak znáš Krkonoše
- povinně volitelný předmět – ekologický seminář – 7. ročník ekologický kurz - Jizerské hory - zájemci 6. – 9. ročník - červen,
- vytypování lokality pro výsadbu jilmů průběžně , učitelé Př , třídní uč.

4. Prostředí školy

- pokračování ve třídění odpadů průběžně školník
- zakoupení nových nádob vedení školy
- sběr starého papíru – sběrové týdny listopad , duben , školník
- sběr starého pečiva pro záchranou stanici živočichů v Libštátě - průběžně

- sběr kaštanů, žaludů podzim
- aktualizace výzdoby školy o výrobky žáků průběžně učitelé výtvarné výchovy
- vést děti k péči o květiny – rozdělení služeb průběžně třídní učitelé
- doplňování ekologické knihovničky aktuálními tituly, nabídkami - průběžně , uč.Př, Ze
- udržování čistoty okolí školy - průběžně , učitelé prac. činností
- péče o želvu - průběžně , učitelé Př

5. Spolupráce s okolím

- pokračování v zapojení sítě škol M.R.K.E.V
- účast na výukovém programu ekologického střediska Střevlík nebo Divizna - dle nabídky třídní 7. tříd
- návštěva Stanice pro záchranu živočichů v Libštátě - říjen ,
- prezentace projektu Krajina za školou – Proměny města Semil a Českého ráje – výstava v informačním středisku, pozvání rodičů , zástupců z města na prezentaci - duben
- spolupráce se střediskem ekologické výchovy KRNAP – zajištění průvodce po Krkonoších, nabídky akcí, soutěže - průběžně
- spolupráce s hasiči – branný den , exkurze - červen ,

6. Vzdělávání pedagogů

- účast koordinátora na konferenci M. R.K.E.V. – listopad,
- sledování nabídek vzdělávání EVVO a přeposlání ostatním vyučujícím - průběžně
- společná akce vzdělávání pedagogů v některém ekologické středisku
- doplňování ekologické knihovničky - průběžně

6.3. Projektové dny

Výstupy žáka	Projekt	Mezipředmětové vztahy	Metody + formy práce, projekty, pomůcky a učební materiály ad.
• Umí popsat několik způsobů rekultivace vody a odpadu.	• **Praktická ekologie**	• Chemie, fyzika, biologie, ekologie	• Cílené exkurze (čistička odpadních vod, hydroelektrárna, spalovna odpadu, úpravna vody, lokality s těžbou a rekultivací, …) ve vztahu k učivu jednotlivých ročníků
• Je schopen reagovat za mimořádných situací a ohrožení	• **Branný kurz**	• Biologie, osobnostní a sociální výchova	• Osvojuje si vědomosti a dovednosti za mimořádných situací, ohrožení, signály, chování obyvatel, ochrana a obrana.
• Zvládá potřebné pohybové dovednosti a umí se zapojit v kolektivních hrách • Je schopen zapojit se i v oblasti pořadatelské a organizační.	• **Sportovní den**	• Tělesná výchova	• Atletika a kolektivní míčové sporty ve formě školní olympiády, zimní sporty
• Dokáže popsat a orientovat se ve svém městě • Zná důležité instituce a úřady • Chápe funkci jednotlivých institucí a úřadů	• **Naše město**	• Občanská výchova, rodinná výchova, zeměpis	• Návštěva různých institucí na úrovni města a kraje (radnice, zdravotnictví, hasiči , policie, úřad práce, sociální péče, krajský úřad, soud, …).

• Je schopen orientovat se v knihovně a vyhledat si potřebnou literaturu • Rozeznává různé literární žánry	• **Práce s knihou**	• Český jazyk a literatura, Člověk ve společnosti	• Využití koncipovaných programů krajské knihovny k motivaci pro práci s knihou a informacemi ve vztahu k jednotlivým vzdělávacím oblastem.
• Umí se orientovat v částech Prahy (historické památky a budovy, muzea a kulturní střediska) • Zná jejich účel, funkci popřípadě historický vývoj	• **„Praha“**	• Dějepis, zeměpis, český jazyk, fyzika, hudební výchova, výtvarná výchova, přírodopis, informatika	• Vzdělávací exkurze do hlavního města s programem přizpůsobeným cílům a obsahu učiva jednotlivých ročníků. Programy jsou doplněny pracovními listy s úkoly pro žáky.
• Chápe důležitost zdravého životního stylu • Ví potřebné informace o návykových látkách, základech sexuální výchovy	• **Den zdraví**	• Biologie, tělesná výchova, osobnostní a sociální výchova	• Projektový den složený z různých aktivit a přednášek orientovaných na podporu zdraví (životní styl, výživa, prevence návykových látek, pohybové aktivity, sexuální výchova, psychohygiena, …)
• Zná základní informace (kultura, dějiny, zeměpisné údaje, mentalita národa) • Je schopen vyrobit nebo napodobit typické předměty a národní kroj • Dokáže se zapojit ve skupinové práci • Je schopen zapojit se v oblasti	• **„Národní den“**	• Dějepis, zeměpis, český jazyk, hudební výchova, výtvarná výchova, přírodopis, pracovní činnosti, osobnostní a sociální výchova	• Celoškolní projekt spočívající v poznávání kultury, tradic a mentality různých národů světa. Národní den je vyvrcholením dlouhodobějších příprav ve formě určité národní slavnosti

předávání poznatků mladším spolužákům			
• Orientuje se v problematice ekologie (ochrana životního prostředí, neziskové organizace, recyklace odpadů, péče o nejbližší přírodní okolí)	• **„Den Země“**	• Přírodopis, ekologická výchova, chemie	Praktické činnosti zaměřené na ochranu životního prostředí. Spolupráce s neziskovými organizacemi v této oblasti. Problematika recyklace odpadů. Úklid okolí školy. Výsadba zeleně.
• Zná určité historické období, událost	• **„Cesta do historie“**	• Dějepis	• Projekt sleduje autentické prožívání určitého historického období nebo historické události. Zahrnuje přípravu a studium materiálů. Může se odehrávat v autentickém prostředí.
• Zná základní anatomii člověka • Umí reagovat za mimořádných situací v ohrožení života člověka • Dokáže poskytnout první pomoc • Je schopen oznámit nehodu na policii, požární stanici a zavolat záchrannou službu	• **Kurs 1. pomoci**	• Biologie člověka	• Přednáška a praktický výcvik v poskytování 1. pomoci pod vedením instruktorů ČČK. Cílem je splnění kvalifikace ČČK nejnižšího stupně.
• Orientuje se ve výtvarných a dramatických směrech, umí je použít i z praktického hlediska	• **Cesty za kulturou**	• Výtvarná výchova, český jazyk a literatura	• Využití koncipovaných programů v galerii, muzeu, divadlech. Příprava a realizace vlastní tvorby.
• Zná lidové zvyky, tradice a státní	• **Lidové zvyky a tradice**	• Výtvarná výchova, český	• Přípravy a předvedení ukázek

svátky našeho státu • Umí vyrobit různé předměty typické pro jednotlivé tradice		jazyk a literatura, rodinná, dramatická a občanská výchova	mladším spolužákům, uspořádání výstavy, vystoupení
• Zná lidové zvyky, tradice a státní znaky • Žák je schopen připravit si výstup na vyučovací hodinu na předem zvolené téma • Spolupracuje ve skupině • Vede mladší žáky po celou hodinu • Umí ohodnotit žáky a svojí práci	• **Žák učitelem**	• Zeměpis, dějepis, český jazyk a literatura, výtvarná výchova,	• Projektový den složený z různých aktivit a přednášek žáků vyšších ročníků žákům nižších ročníků orientovaných na určitou kulturu, zemi, zvyky
• Je schopen porovnat stavbu těl živočichů žijících u vody • Zná jejich způsob života (potrava, rozmnožování)	• **Život ve vodě**	• Přírodopis	• Projektový den využívá znalosti žáků učiva přírodopisu (živočichové)
• Umí používat znalosti cizích jazyků v praxi • Je schopen komunikace s vrstevníky jiných národů • Porovnává odlišnosti způsobů života jiných národů • Pozná hlavní znaky kultur a vybraných zeměpisných míst, umí	• **Zahraniční exkurze**	• Anglický jazyk, německý jazyk, člověk ve společnosti, zeměpis, tělesná výchova	• Projekt je zaměřen na poznávání kultur a obyvatel jiných zemí, spolupráci žáků různých národností při společných činnostech (kulturní, sportovní, poznávací) • Žitava, Anglie (Londýn)

je pojmenovat a popsat v národním jazyce			
• Umí použít znalostí o minerálech v praxi • Dokáže určit některé fyzikální a chemické vlastnosti minerálů	• **Geologická exkurze**	• Přírodopis, chemie	• Projekt využívá muzejní sbírky minerálů a hornin v Turnově a návštěvy blízkých lomů

7. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1) Každé pololetí škola vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhodne ředitel školy se souhlasem školské rady.

3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání škola podle požadavků střední školy převede slovní hodnocení do klasifikace.

4) U žáka 2. stupně s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.

5) Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění dle metodických pokynů a doporučení poradenských center.

6) V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44 školského zákona. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

7) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

8) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

9) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

10) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

11) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

12) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

13) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení učitel vždy uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, kterého hodnotí.

14) Průběžným hodnocením vyučující posuzuje, do jaké míry žák dosáhl klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání stanovených v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a do jaké míry naplnil konkretizované výstupy učebních osnov vyučovacího předmětu v daném ročníku stanovené ve školním vzdělávacím programu.

15) Pro získání podkladů pro hodnocení vyučující vybírá vhodné nástroje hodnocení z nástrojů hodnocení uvedených v učebních osnovách vyučovacích předmětů školního vzdělávacího programu.

16) Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka prostřednictvím:
   a) žákovské knížky,
   b) souborem motivačních prvků
   c) třídních schůzek organizovaných školou zpravidla 3x ročně,
   d) konzultací,
   e) osobního jednání s učitelem, které si předem dohodnou.

17) **Sebehodnocení** je důležitou součástí hodnocení žáků při každodenní práci, jeho prostřednictvím se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Žák má prostor k tomu, aby provedl sebehodnocení dříve, než bude znát názor vyučujícího nebo spolužáka. Toto provede formou, která odpovídá jeho schopnostem. V případě klasifikace má žák právo na vyjádření svých připomínek a na odpověď učitele / slovní hodnocení jeho výkonu /. Sebehodnocení je chápáno jako dovednost, kterou by si měl žák osvojit. K rozvíjení této dovednosti dochází ve všech vzdělávacích oborech. Objektivní sebehodnocení žáka je jedním z východisek pro plánování dalších činností. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

18) Při klasifikaci prospěchu se používá stupnice:
- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

19) Kritéria klasifikace (a základní kritéria slovního hodnocení) prospěchu (dále jen kritéria):

1 - Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupu) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

2 - Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

3 - Žák dosahuje stanovených výstupu, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

4 - Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupu. Samostatné práce je téměř neschopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

5 - Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Samostatné práce není schopen. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

20) Při klasifikaci chování žáka na vysvědčení se používá stupnice:
- 1 – velmi dobré

- 2 - uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

21) Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:
Stupeň 1 /velmi dobré/:

1a – Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Nedopouští se ani méně závažných přestupků.

1b - Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Na základě

výchovného působení se však snaží své chyby napravit.

Stupeň 2 /uspokojivé/:
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Dopouští se závažných přestupků a to…

Stupeň 3 /neuspokojivé/:

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a školním řádem. Dopouští se závažných přestupků a to …

22) Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka i při hodnocení chování žáka na vysvědčení se kromě výše uvedených kritérií vždy zohledňují osobnostní předpoklady, věk žáka a důležité okolnosti, které ovlivnily žákův výkon (žák se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, žák, který není státním občanem ČR, apod.).

23) V případě použití **slovního hodnocení** jsou výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu ke stanoveným výstupům podle kritérií uvedených v odst. 88) a 90) Školního rádu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle

žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

24) **Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení** se provádí dle následujících formulací, případně dle synonym k těmto formulacím, které jsou při slovním hodnocení používány.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

25) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
   a) prospěl(a) s vyznamenáním
   b) prospěl(a)
   c) neprospěl(a)

26) Žák je hodnocen stupněm
   a) ***prospěl(a) s vyznamenáním,*** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
   b) ***prospěl(a),*** není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
   c) ***neprospěl(a),*** je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

27) Při hodnocení žáka známkou do žákovské knížky je uplatňována zásada jedné známky v jednom řádku žákovské knížky /výjimku tvoří doplnění známek v případě ztráty žákovské knížky/. K zápisu připojí vyučující vždy svůj (zkrácený) podpis. V případě slovního hodnocení je žák hodnocen označením stupně zvládnutí daného výstupu. Všechny výstupy, které žák plnil, má v žákovské knížce ohodnoceny /1. stupeň/.

28) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

29) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

30) Při porušení povinností stanovených Školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit tato výchovná opatření:
   a) *napomenutí třídního učitele zejména*

- za jakákoliv opakovaná zapomenutí /žákovské knížky, cvičebního úboru, pomůcek na výuku, domácího úkolu/,
- za nevhodné chování, vyrušování, neplnění zadaných úkolů,

b) *důtku třídního učitele zejména*
- za jakákoliv opakovaná zapomenutí /žákovské knížky, cvičebního úboru, pomůcek na výuku, domácího úkolu/,
- za opakované nevhodné chování, vyrušování, opakované neplnění zadaných úkolů,

c) *důtku ředitele školy zejména*
- za jakákoliv opakovaná zapomenutí /žákovské knížky, cvičebního úboru, pomůcek na výuku, domácího úkolu/,
- za svévolné opuštění školy v době vyučování,
- za neomluvenou absenci v počtu 1-2 vyučovacích hodin,
- za závažné porušení školního řádu,
- za úmyslné ničení školního majetku a majetku žáků a zaměstnanců,
- za úmyslné ublížení spolužákovi,

d) snížená známka z chování o jeden stupeň zejména
- za neomluvenou absenci v počtu 2-10 vyučovacích hodin,
- za opakované svévolné opuštění školy v době vyučování,
- za podvody /falšování podpisů, známek a hodnocení/,
- za držení, požití a distribuci omamných psychotropních látek včetně tabáku a alkoholu v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- za opakované ublížení spolužákovi,
- za krádež v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- za opakovanou ztrátu žákovské knížky,
- za pořizování zvukového či obrazového záznamu bez svolení natáčené osoby

e) snížená známka z chování o dva stupně zejména
- za neomluvenou absenci v počtu 10 a více vyučovacích hodin,
- za opakované držení, požití a distribuci omamných psychotropních látek včetně tabáku a alkoholu v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- za opakovanou krádež v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- za obzvlášť hrubé ublížení spolužákovi.

31)Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v

pedagogické radě. Následně ředitel školy nebo třídní učitel oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Třídní učitel zaznamená udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

32) Za účelem objektivního prošetření, projednání a posouzení závažných porušení pravidel a povinností stanovených tímto Školním řádem, příp. jinými závaznými předpisy, může ředitel školy ustanovit výchovnou komisi. Jejími členy mohou být kromě pedagogických pracovníků školy i externí pracovníci, jejichž profese, vzdělání a zkušenost souvisejí s řešenou problematikou. Výchovná komise připravuje podklady pro projednání chování žáka v pedagogické radě a navrhuje řediteli školy vhodné způsoby řešení problému.

33) neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii zápisu. Případné odmítnutí podpisu nebo převzetí zápisu zákonným zástupcem se do zápisu zaznamená.

34) Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitel školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik protidrogové prevence, popř. další odborníci a zástupce rady školy, pokud byla zřízena.

35) Pozvání zákonných zástupců na jednání školní výchovné komise se provádí doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.

36) V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy.

37) V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Kopie hlášení o zanedbání školní docházky bude zaslána příslušnému pověřenému obecnímu úřadu.

8.Vlastní hodnocení školy

Zaměření AEV	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce, vztahy, podpora	Výsledky vzdělávání žáků	Řízení školy	Školní klima
Cíle AEV	Neustálá snaha o zlepšování podmínek.	Zvyšování spolupráce s RR, ŠR, SRPDŠ. Spokojenost žáků a rodičů se školou	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků : srovnávací prověrky paralelních , 5. , 6. tříd, SCIO (8. r.), CERMAT (5. a 9. r.), přijímací řízení.	Odborný růst vedení, pedagogů, zvyšování kvality školských služeb. Otevřenost. Týmovost	Spokojenost žáků se školou.
Oblasti s dobrými výsledky, oblasti s nedostatky	Výhodná poloha školy, naplněnost tříd, nabídka pov. volit. předmětů. Nemožnost rozšiřování prostor, malý přísun měst. financí, vyhl. ospádovosti, škol. jídelna 1. st. , PC	Zájem rodičů (dobrá komunikace formou konz. Hodin(měsíčně,dle dohody). Rozšíření spolupráce s MÚ (stálá snaha).	Přijímací řízení s velmi dobrými výsledky. Široké ekolog. aktivity. Využití PC učebny v ostatních předmětech	Publikování v tisku. Týmovost (tvorba ŠVP) Profesionální přístup. Vzájemné hospitace.	Školní akademie. Tradice sport. a jiných akcí školy.

	vybavenost				
Kritéria	Přísun finanč. prostředků do školy. Účast v projektech a grantech (např.Krajina za školou, granty LK).	Snaha o max. naplněnost školy a tříd. Problém spádovosti.	Postupné zlepšování jednotl. žáků.	Využívání DVPP ve výuce. Finance. Oddělenost budov 1. a 2. st.	Spokojený žák, učitel, rodič.
Nástroje	Pozorování Rozhovor Anketa Dotazník	Rozhovor Dotazník Zápis 1. roč. Prezentace – den otevř. dveří, tisk	Analýza žák prací – TU, ost. uč. , vedení	Rozhovor Dotazník Diskuse	Pozorování Dotazník Rozhovor Publikování ve šk. časopise
Časová účinnost opatření	Průběžně.	3x ročně (ŠR, RR) 1x ročně zápis 1. roč. 1x za dva roky dotazník	Průběžně.	Roční hodnocení, roční plán, měsíční porady, týdenní porady vedení	Individuální dotazník TU Dotazník 1x ročně.

Sledované oblasti :

1. **Podmínky ke vzdělávání**
   - materiální
   - ekonomické
   - personální
   - hygienické

2. Spolupráce , vztahy , podpora

- rodiče
- žáci
- další osoby, organizace,zřizovatel,školská rada ,rada rodičů
- školské služby, PPP, VP, ŠPP, MPP

3. Výsledky vzdělávání žáků

- hodnocení vzdělávacího procesu
- hodnocení vzdělávacích projektů
- hodnocení dalších výsledků školy

4. Řízení školy

- plánování koncepce školy,ŠVP,roč. plán, plán DVPP, kontrol,…
- pers. rozvoj, DVPP, samostudium,…
- efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém
- dokumenty: koncepč. záměr rozvoje školy, šk. řád, pravidla hodnocení

Školní vzdělávací program
školní družiny
při
ZŠ I.Olbrachta Semily
„Škola pro všechny“

Vypracovala:Miroslava Komínková
Ředitel školy:Jiří Jiránek

Obsah

Obsah **573**

Motto **576**

1 Prezentační část **577**

1.1 Dokumenty 577

1.1.1 Řád školní družiny 577

1.1.2 Dokumentace vychovatelky ŠD 578

1.2 Styk s rodiči 578

1.3 Bezpečnost ŠD 578

1.4 Materiální podmínky 578

1.5 Personální podmínky 579

1.6 Ekonomické podmínky 579

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD **580**

2.1 Cíl vzdělávání 580

2.2 Formy a obsah činnosti 580

2.2.1 Pravidelná činnost 580

2.2.2 Průběžná činnost 581

2.2.3 Příležitostné akce 581

2.2.4 Odpočinková činnost 581

2.2.5 Příprava na vyučování 581

3 Výchovně vzdělávací plán ... 583

3.1 Obsah vzdělávání v ŠD ... 583

3.1.1 Kapitola Člověk a jeho svět ... 583

3.1.2 Kapitola Umění a kultura ... 584

3.1.3 Kapitola Člověk a zdraví ... 584

3.1.4 Kapitola Člověk a svět práce ... 584

3.2 Klíčové kompetence ... 584

3.3 Rizika ... 585

3.3.1 Rizika ovlivňují a narušující výchovně vzdělávací činnost ... 585

3.4 Rozpracování kapitol ... 586

4 Evaluace a autoevaluace ... 594

4.1 Evaluační plán ... 594

4.1.1 Týmové hodnocení ... 594

4.1.2 Hodnocení vedení školy (kritéria hodnocení) ... 594

4.2 Autoevaulace ... 595

4.2.1 Cíl ... 595

4.2.2 Nástroj autoevaluace ... 595

4.2.3 Časový harmonogram ... 595

5 Plán práce ... 596

5.1 CELOROČNĚ ... 596

5.2 Podzim ... 596

5.2.1 Září: ... 597

5.2.2 Říjen: 597
5.2.3 Listopad: 597
5.3 Zima 597
5.3.1 Prosinec: 598
5.3.2 Leden: 598
5.3.3 Únor: 598
5.4 Jaro: 598
5.4.1 Březen: 599
5.4.2 Duben: 599
5.4.3 Květen: 599
5.5 Léto 600
5.5.1 Červen: 600
5.5.2 Červenec: 600
5.5.3 Srpen: 600
6 Závěr 601

Motto

Naši školu máme rádi,
Jsme tu dobří kamarádi.

V přírodě se honíme,
zpíváme si, cvičíme.

1 Prezentační část

1.1 Dokumenty

1.1.1 Řád školní družiny

1. Ranní provoz ŠD je od 6.30 do 8.00 hod., odpolední od 11.40 do 16,00 hod.
2. Do ŠD jsou přijímáni žáci od 6 do 10 let. Starší žáci budou přijímáni podle počtu přihlášených žáků z nižších ročníků v daném školním roce.
3. Rodiče přihlašují dítě do ŠD na tzv. „Zápisním lístku“, kde je vyznačeno, který den a ve kterou dobu bude ŠD navštěvovat, jak bude do ŠD přicházet a odcházet (sám či v doprovodu). Rodiče též na přihlášce vyznačí zdravotní stav dítěte, event. užívá-li léky a v kterou dobu.
4. Ranní ŠD je pro všechny žáky školy(i nezapsané do ŠD),žáci přicházejí nejpozději do
   7,30 hod.Žáci odcházejí z ranní ŠD v 7,45 hod.
5. S ohledem na nerušenou činnost ŠD budou žáci uvolňováni na písemnou žádost rodičů do 13,00 hod(13,00-14,00 hod je čas vycházky), jinak po 14 hodině..
6. Změna termínu odpoledního odchodu je možná na písemnou, nebo telefonickou žádost rodičů. Rodiče jsou povinni omluvit nepřítomnost žáka ze zdravotních či rodinných důvodů třídnínu učiteli(vychovatelka úzce spolupracuje s třídním učitelem).
7. Pouze žáci první třídy přicházejí do ŠD v doprovodu vychovatelky.Žáci vyšších ročníků přicházejí do ŠD samostatně po skončení vyučování.Vychovatelka provádí prezentaci do knihy příchodů.
8. Ve ŠD platí školní řád, který je žák povinen dodržovat.V případě, že je žák neukázněný, informuje vychovatelka jeho rodiče a třídního učitele. Za hrubou či opakovanou nekázeň může být žák ze ŠD vyloučen.
9. Škody, které žák prokazatelně ve ŠD způsobil, jsou rodiče povinni uhradit či zajistit jejich odstranění. V případě odmítnutí může být žák též ze ŠD vyloučen.

10. ŠD je povinna informovat rodiče o všech závažných skutečnostech souvisejících s pobytem žáka ve ŠD a s jejím provozem, a to v předstihu.
11. Rodiče vyzvedávají dítě ze ŠD osobně,nebo ohlásí svůj příchod zvonkem(s kamerovým systémem)u hlavních dveří,
12. Poplatek za ŠD činí 90 Kč měsíčně, je splatný vždy do 15.dne v daném měsíci. V případě nezaplacení poplatku může být dítě podmínečně vyloučeno ze ŠD, v případě opakovaného nezaplacení pak vyloučeno trvale.
13. ŠD využívá pro svou činnost svých místností v budově školy a ostatní určené prostory řiditelem školy..
14. Pitný režim je zajištěn školní jídelnou.

1.1.2 Dokumentace vychovatelky ŠD

- ŠVP Školní družiny.
- Třídní kniha
- Zápisní lístky
- Kniha příchodů a odchodů.

1.2 Styk s rodiči

Dle potřeby zajištěn na třídních schůzkách nebo individuálně při přebírání dětí při odchodu ze ŠD.

1.3 Bezpečnost ŠD

Děti jsou pod stálým dohledem vychovatelky. Na začátku školního roku vychovatelka seznamuje děti a rodiče prvňáčků s bezpečnostními předpisy a ochranou zdraví ve ŠD. Ve ŠD se řídí školním řádem, řádem školní družiny.

1.4 Materiální podmínky

Školní družina má k dispozici dvě oddělení ve druhém patře budovy školy. Oddělení jsou vybavena standardně:

- Nábytek, sedací souprava
- Pomůcky
- Stolní hry
- Hračky
- Stavebnice
- TV, DVD přehrávač a počítačem.

Vychovatelky průběžně pečují o materiální vybavení, zajišťují doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, sportovní a rekreační činnosti.

1.5 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ŠD zajišťují dvě plně kvalifikované vychovatelky.

1.6 Ekonomické podmínky

Poplatek za docházku do ŠD činní **90,- Kč** za měsíc.

Poplatek je možné platit:

- **Měsíčně** - do 15.dne v měsíci
- **Pololetně** – v prvním týdnu na začátku pololetí
- **Ročně** – v prvním týdnu na začátku školního roku

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD

ŠVP ve ŠD je realizován v návaznosti na ŠVP školy.

2.1 Cíl vzdělávání

- Vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci.
- Zvyšovat nároky na mravní výchovu, vztah dětí k sobě a k dospělým.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.
- Vést žáky k ochraně životního prostředí.
- V přípravě na vyučování věnovat pozornost čtení žáků,poskytovat pomoc slabším žákům,opakovat učivo hrou a soutěžemi, využívat didaktické hry, zábavné a pohybové hry k rozvoji rozumových vlastností.
- Respektovat psychohygienické požadavky na režim dne, využívat pobyt žáků na čerstvém vzduchu, tím zvyšovat jejich tělesnou zdatnost.
- Upevňovat hygienické návyky, v jídelně dbát na správné stolování.
- Naučit žáky aktivně využívat volný čas, rozvíjet svůj zájem i talent, získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti i návyky.
- Realizovat se v kolektivu ostatních žáků, popřípadě se umět zapojit do činností v různém kolektivu a prostředí.

2.2 Formy a obsah činnosti

2.2.1 Pravidelná činnost

- týdenní skladba zaměstnání
- aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru

2.2.2 Průběžná činnost

- klidová činnost
- spontánní činnost ranních a koncových družin
- pobyt venku
- aktivní odpočinek
- osobní účast vychovatelek při hrách, zajištění bezpečnosti
- navození, podněcování a motivování vlastních aktivit dětí
- míčové hry, zimní hry

2.2.3 Příležitostné akce

- nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností
- jsou určeny pro obě oddělení a pro rodiče
- besídky, akademie, slavnosti, prodejní trhy, výstavní akce

2.2.4 Odpočinková činnost

- klidová činnost
- aktivní odpočinek
- rekreační činnost
- poslech, četba a sledování pohádek, volné malování, vyprávění

2.2.5 Příprava na vyučování

- spolupráce s učiteli
- písemné procvičování učiva zábavnou formou, soutěžemi

- programy na počítači
- didaktické hry
- smyslové hry
- křížovky, hádanky, rébusy
- tematické vycházky
- samostatná práce

3 Výchovně vzdělávací plán

3.1 Obsah vzdělávání v ŠD

Obsah vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí, které jsou definovány v Rámcovém vzdělávacím programu (dále jen RVP) pro základní vzdělávání:

1. Člověk a jeho svět
2. Člověk a společnost
3. Člověk a příroda
4. Umění a kultura
5. Člověk a zdraví
6. Člověk a svět práce

Pro účely vzdělávacího plánu ŠD byly vybrány následující oblasti (kapitoly).

3.1.1 Kapitola Člověk a jeho svět

Je jedinou vzdělávací oblastí v rámci RVP, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání a je rozdělena do pěti tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme** - v tomto tematickém okruhu žáci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve třídě, ve škole, v obci a společnosti
2. **Lidé kolem nás** – v tomto tematickém okruhu si žáci osvojují zásady vhodného chování a jednání s lidmi, poznávají význam a podstatu pojmů - tolerance, empatie, vzájemná úcta…, poznávají, jak se lidé sdružují, seznamují se základními právy a povinnostmi

3. **Lidé a čas** - tematický okruh je zaměřen na budování správného režimu dne a jeho dodržování, sestavování a naplňování režimu ve školní družině, pěstujeme úctu k času druhých , učíme se využívat svůj čas, využíváme smysluplné volnočasové aktivity
4. **Rozmanitost přírody** – v tematickém okruhu se seznamujeme s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody
5. **Člověk a jeho zdraví** – v tomto tematickém okruhu mají žáci poznat sami sebe, získávají ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví

3.1.2 Kapitola Umění a kultura

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

3.1.3 Kapitola Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**.

3.1.4 Kapitola Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na tematické okruhy **Práce s drobným materiálem**, **Konstrukční činnosti**.

3.2 Klíčové kompetence

1. **Kompetence k učení -** učí se s chutí , práci dokončí , klade si otázky , hledá na ně odpověď , získané vědomosti dává do souvislostí , uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
2. **Kompetence k řešení problému -** všímá si dění okolo , snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.
3. **Komunikativní kompetence** - ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

4. **Sociální a interpersonální kompetence** - samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost , agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje jiné, je tolerantní.
5. **Činnostní a občanské kompetence** - učí se plánovat , organizovat , řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů , odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých , chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí , dbá na své zdraví i zdraví druhých.
6. **Kompetence k trávení volného času** - orientuje se v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

3.3 Rizika

3.3.1 Rizika ovlivňující a narušující výchovně vzdělávací činnost

- Časová rozdílnost při nástupu žáků do družiny po vyučování
- Více ročníků v oddělení
- Kroužky, zájmové činnosti
- Spojování oddělení
- Střídání přítomnosti žáků na činnost
- Odchody žáků domů a předávání žáků rodičům
- Časový prostor na činnosti
- Zapomnětlivost žáků
- Zdravotní potíže žáků (alergie, bolesti, nevolnost)

3.4 Rozpracování kapitol

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
Člověk a jeho svět	**Místo, kde žijeme**	Podílíme se na organizaci života v rodině-jsme její součástí.Ctíme všechny členy rodiny. Osvojujeme si estetické cítění-není nám lhostejné, v jakém prostředí se učíme. Poznáváme naše okolí, jsme hrdi na své město, tradice.	U nás doma - vyprávíme si, co jsme zažili s naší rodinou-zážitky ilustrujeme. Náš dům-představujeme si ideální dům, v kterém bychom chtěli bydlet-výtvarné vyjádření. Naše škola-zdobíme školu a družinu vlastními výrobky. Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, určujeme značky, učíme se bezpečně přecházet. Naše město-kreslíme naše město - kolektivní práce. . Navštívíme místní muzeum, seznámíme se s tradicemi města, s typickými slavnostmi. (Advent, Školní jarmark, …).	3, 4, 5, 2, 4, 5, 1, 6, 1, 2, 6, 1, 2, 5, 1, 3, 5, 6, 1, 2, 6,

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
			Vyrábíme masky, pořádáme karneval v tělocvičně. Pořádáme velikonoční nebo vánoční výstavu – výrobky, Čarodějné dopoledne - rej čarodějnic - vyrábíme masky nebo figurky čarodějnic.	
	Lidé kolem nás	Osvojování si zásad správného chování, jednání, tolerance, empatie, vzájemné úcty. Uvědomění si práv a povinností každého občana demokratického státu	Každodenní výchovná práce – dbát na správné pozdravení, oslovení, poděkování. Kladný vztah ke spolužákům, vzájemná úcta, tolerance, potlačování násilí. Rodina - naši nejbližší-vyprávíme si o povolání rodičů, nakreslíme si povolání. Besedujeme o tom, proč jsou někteří spolužáci oblíbeni a někteří ne, co mohu změnit na sobě. Seznamujeme se s datem narození našich spolužáků(sluníčko, mráček) Uvažujeme, jakými dárky potěšíme oslavence, jaké dárky jsou vhodné. Hrajeme si na malíře-malujeme portrét kamaráda, vysvětlujeme,	2, 3, 4, 5, 3, 4, 1, 3, 4, 1, 4, 1, 3, 4,

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
			proč je naším kamarádem. Využití médií ve výchově, vyprávění, co děti shlédly v televizi – hodnocení-učíme se rozpoznat realitu od fikce Uvědomujeme si, že někteří lidé se odlišují - fyzické nebo psychické postižení, vciťujeme se. Multikulturní výchova – výchova žáků k toleranci v praktickém životě, odmítání rasismu, boj proti šikaně. Povídáme si o zemích, které jsme navštívili.	2, 5 1, 2, 3, 4, 1, 3,
	Lidé a čas	Vést děti k budování správného režimu dne a jeho dodržování, vytvářet základy pro využívání volnočasových aktivit. Dodržování tradic, zvyků, účast na regionálních	Zařazení dětí do zájmových kroužků. Naučit se rozdělit si čas pro učení a zábavu. Kreslíme, co nás nejvíc baví, čemu věnujeme nejvíc času, jak jsem strávil víkend. Seznamujeme se s nástrojem měření času..	1, 2, 3, 6, 1, 5, 6, 1, 3, 5, 1, 2, 3,

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
		akcích.	Snažíme se pochopit vliv času na lidi i věci kolem nás-děti rostou, lidé stárnou, mění se způsob života. Pozorujeme, jak se mění měst - nové stavby. Návštěva muzea.	3, 4, 5, 6
	Rozmanitost přírody	Vytvářet ohleduplný vztah člověka k přírodě-podílet se na její ochraně.	Tematické vycházky a pobyty v přírodě-pozorování typických změn v různých ročních obdobích-rašení na jaře, zbarvování listí….Následné výtvarné ztvárnění přírody, didaktické hry s přírodní tematikou. V přírodě stavíme domečky z nalezených přírodnin. Sbíráme přírodniny, vytváříme obrázky. Při vycházkách pozorujeme život ptactva-učíme se rozpoznat nejznámější ptáky-vrabec, kos, špaček, sýkora. Víme, kteří ptáci přes zimu zůstávají, kteří odlétají na jih. Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, využíváme	1, 2, 3, 6, 2, 5, 6, 1, 2, 3, 2, 4, 6,

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
			puzzle, určujeme zvířata. Vyprávíme si o domácích zvířatech, vysvětlujeme si, jakou péči vyžadují. Kreslíme domácí mazlíčky-práce vystavíme. Seznamujeme se s vodou jako s podmínkou života v přírodě, poznáváme různá skupenství vody. Chráníme si své životní prostředí-pozorujeme čistotu v okolí. Třídíme odpad do kontejnerů. Při vycházkách do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozuje činnost člověka.	1, 2, 4, 6, 1, 2, 1, 3, 5, 1, 5, 6,
	Člověk a jeho zdraví	Viz. kapitola „Člověk a zdraví“	Viz. kapitola „Člověk a zdraví“.	
Umění kultura	**Hudební, výtvarná**	Pěstovat estetické cítění a představivost, rozvíjet fantazii.	Účast na výtvarných soutěžích, návštěvy výstav. Výzdoba školní družiny a školy.	1, 6, 1, 6, 1, 6,

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
		Rozvíjení správné výslovnosti, vyjadřovací schopnosti. Dodržování tradic a zvyků-různá roční období	Výstavy –vánoční, velikonoční, čarodějné dopoledne. Vyrábíme masky na karneval. Vyrábíme ozdoby, dárečky a přáníčka-Vánoce, Velikonoce, Svátek matek… Nácvik koled, lidových písní, básniček.	1, 3, 4, 6, 1, 3,
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova a výchova ke zdraví**	Upevňovat získané dovednosti a návyky-hygiena, společenské chování. Rozvoj tělesné zdatnosti, otužování. Osvojit si sportovní chování-soutěžit v duchu fair-play. Upevňovat vztah ke	Ve školní jídelně denně procvičujeme pravidla správného stolování. Sezónní tělovýchovné aktivity-vycházky, pohybové hry u školy, hry na sněhu. Možnost využití tělovýchovného kroužku. Seznamujeme se s pravidly míčových her a dbáme na jejich dodržování. Účast na sportovních hrách. Plnohodnotné využití času při sportovních aktivitách. Denně chodíme do přírody. (dle počasí)	1, 2, 3, 5, 1, 3, 5, 6, 5, 6, 1, 2, 3, 4, 5, 1, 2, 6,

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
		správnému životnímu stylu.	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí.	1, 5, 6.
		Dopravní výchova-automatické osvojení základních pravidel.	Poznání dopr. značek v obci, při cestě do školy, pravidla správného přecházení.	3, 4, 5.
			Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, jak správně přecházíme silnici, jak se chováme v dopravních prostředcích.	1, 2, 3,
		Pečujeme o své zdraví-co nám prospívá a co nám škodí	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu denně chodíme na čerstvý vzduch.(dle počasí)	1, 2, 3, 6,
			Ujasňujeme si hygienické zásady-kašel, použití wc, stolování.	1, 3,
			Seznamujeme se se zdravým jídelníčkem v časopisech vyhledáváme a vystříháváme obrázky zdravých a nezdravých potravin.	2, 3,
			Učíme se telefonovat-oznámíme úraz, přivoláme pomoc (důležitá telefonní čísla).	

Kapitola	Tématický okruh	Výstupy	Obsah	Kompetence
Člověk a svět práce	**Práce s drobným materiálem, konstruktivní činnosti.**	Seznámení dětí s různými pracovními technikami. Ctíme práci druhých-význam a důležitost všech řemesel a povolání. Rozvoj zručnosti, představivosti a fantazie	Práce s přírodními materiály-korek, dřevo, suché listy. Technika malování voskem, koláže, batikování … . Vědomostní hry a soutěže - poznej řemeslo. Hovoříme o povolání svých rodičů-povolání si nakreslíme. Čím bych chtěl jednou být-rozhovor, výtv.ztvárnění. Tvořivé hry se stavebnicemi, sestavení modelu podle návodu-Lego, Cheva, Merkur	1, 2, 6, 1, 3, 6, 3, 4, 3, 4, 1, 6,

4 Evaluace a autoevaluace

4.1 Evaluační plán

4.1.1 Týmové hodnocení

- Hodnocení ŠVP pro ŠD bude prováděno jednou za rok.
- Na základě hodnocení bude ŠVP upraveno pro další školní rok.

4.1.2 Hodnocení vedení školy (kritéria hodnocení)

- Způsob motivace
- Vedení činnosti ŠD
- Pestrost činnosti
- Individuální přístup k dětem
- Dodržování BOZP
- Rozvoj osobnosti žáka
- Námětová pestrost
- Komunikace mezi vychovatelkami
- Spolupráce s rodiči
- Prezentace ŠD na veřejnosti
- Zlepšování materiálních a personálních podmínek

4.2 Autoevaulace

Autoevaluace – vnitřní hodnocení ŠD napomáhá ke zkvalitnění práce pedagoga.

4.2.1 Cíl

- Zlepšení stávajících podmínek v činnosti ŠD
- Lepší komunikace s rodiči žáků

4.2.2 Nástroj autoevaluace

- Rozbor dokumentace ŠD
- Zpětná vazba od dětí (rozbory s dětmi)
- Zpětná vazba od rodičů (rozhovory s rodiči na třídních schůzkách nebo individuálně)
- Rozhovory s pedagogy
- Hodnocení ředitelem školy

4.2.3 Časový harmonogram

- Rozhovory s rodiči v rámci třídních schůzek nebo individuálně
- Výsledky z hospitací zástupce řediteleškoly

5 Plán práce

5.1 CELOROČNĚ

- tématické vycházky do přírody
- rozvíjení kamarádských vztahů, pomoc při práci
- seznamování se základy 1.pomoci
- sebeobslužná činnost – oblékání,stolování,hygiena..
- ochrana životního prostředí
- zpívání známých i nových písní
- četba knih – na pokračování při odpočinkových činnostech
- práce s časopisy
- hry k procvičování učiva-komunikační hry, hry na rozvoj fantazie a představivosti, pohybové hry

5.2 Podzim

- Seznámení dětí s prostředím ve školní družině a s pravidly bezpečnosti při pobytu a činnostech v ŠD.
- Vycházky – upozornění na nebezpečí otravy při sběru a konzumaci plodů a bobulí.
- Orientace v okolí školy.
- Pozorování změn v přírodě.
- Sběr přírodnin na PV a VV.
- Míčové hry a soutěže na hřišti..
- Podzimní výzdoba školní družiny a školy.

5.2.1 Září:

- seznámení s prvňáčky, seznamovací hry
- kresba na tabuli
- ovoce (kreslení, modelování)

5.2.2 Říjen:

- podzimní listy(kreslení, obtiskávání, poznávání)
- výroba papírových dárků a vlaštovek
- míčové hry na školní zahradě
- sběr kaštanů

5.2.3 Listopad:

- vycházky, orientace ve městě
- můj zvířecí kamarád
- náramky z korálků
- výrobky z přírodnin

5.3 Zima

- Výroba vánočních přání a dárků.
- Hry na sněhu.
- DVD (za nepříznivého počasí)
- Příprava na školní karneval (besídku).

- Zimní výzdoba ŠD a školy.

5.3.1 Prosinec:

- vánoční koledy
- Čert a Mikuláš
- výroba vánočních ozdob,dárků a přání
- vánoční besídka
- Advent – výroba svícnů

5.3.2 Leden:

- stopy zvěře ve sněhu
- míčové hry v tělocvičně
- sněhoví sochaři
- výroba dárků k zápisu
- zimní sporty

5.3.3 Únor:

- svatý Valentýn - srdíčka
- soutěžení v tělocvičně
- hry na sněhu

5.4 Jaro:

- výroba dárků a přání –Velikonoce, Den matek

- dopravní výchova
- ochrana přírody – jarní květiny, léčivé byliny
- svátek jara – zvyky,obyčeje
- jarní výzdoba ŠD

5.4.1 Březen:

- Velikonoce –zvyky, obyčeje
- Příprava velikonočního jarmarku
- jarní květiny- poznávání , kreslení

5.4.2 Duben:

- dopravní značky - význam
- z pohádky do pohádky- kreslení pohádkových postav
- čarodějnice táborový oheň, masky
- hádankové odpoledne

5.4.3 Květen:

- moje maminka- kreslení,zpívání,výroba dárků
- pohybové hry hřišti
- člověče nezlob se – soutěž o nejlepšího hráče

5.5 Léto

- kolektivní hry na hřišti
- úklid her a hraček v ŠD

Červen:

- soutěže v běhu
- léto -plakát
- míčové hry na hřišti
- sladké odpoledne – stopovaná s pokladem
- návštěva muzea

5.5.1 Červenec:

- letní prázdniny

5.5.2 Srpen:

- letní prázdniny

6 Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Abychom svěřeným dětem lépe rozuměli, stačí si představit, že jsme žákem, který slyší naše slova.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi – nejen s těmi blízkými a s přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu, zájmů… a s nimi si třeba úplně „nepadneme do oka“. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro školní klub

ŠKOLA PRO VŠECHNY VE VOLNÉM ČASE

PŘI

ZÁKLADNÍ ŠKOLE IVANA OLBRACHTA , SEMILY, NAD ŠPEJCHAREM 574

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Škola pro všechny ve volném čase - Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání - školní klub

Zřizovatel školy : Město Semily
Husova 82
513 01 Semily
IČO: 00276111
telefon: 481 62 92 28
www.semily.cz

Adresa školy: Nad Špejcharem 574, Semily, 513 01
Zařazení do sítě škol :
IČO: 701 557 71
IZO: 102 442 941
REDIZO: 600 099 351
Ředitel školy: Mgr. JiříJiránek
Zástupce ředitele : Bc. Eva Šírová
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jiří Jiránek

Kontakty:
telefon: +420 481 621 036
+ 420 481 622 565
web: www.zsiosemily.euweb.cz
e-mail: zsiosemily@iol.cz

Platnost dokumentu:

Od 1.3.2015

razítko školy

.....
Mgr. Jiří Jiránek , ředitel školy

1. Charakteristika školního klubu /dále jen ŠK/

Školní klub je určen pro žáky od 5. do 9. ročníků a žáky mladší, kteří nenavštěvují školní družinu. Činnost ŠK je realizována formou zájmových kroužků, k tomu je využívána společenskovědní učebna, učebna Ch a Fy, tělocvična, kuchyňka, počítačová učebna, výtvarná učebna na Gymnáziu Ivana Olbrachta a prostory Domova pro seniory v Semilech. K pohybovým aktivitám slouží v příznivém počasí školní hřiště.

Školní klub je nedílnou součástí školy. Plní úkoly zájmového vzdělávání především v odpoledních hodinách. Respektuje a rozvíjí věkové a individuální zvláštnosti žáků, učí děti vhodně využívat svůj volný čas k rozvoji zájmů, potřeb, nadání, zálib a rozvoji důležitých a sociálních kompetencí. Má důležitou roli v prevenci sociálně patologických jevů.

2. Formy vzdělávání

- Pravidelná
- Individuální
- Příležitostná

2.1 Pravidelná, výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků, každodenní činnosti v zájmových útvarech při ŠK v rozsahu 1 – 2 hodiny týdně.

2.2 Individuální

Zahrnuje vytváření podmínek pro rozvoj nadaných žáků a žáků, kteří vyžadují více času k pochopení učiva /doučování/.

2.3 Příležitostná

Zahrnuje všechny mimořádné akce, vystoupení pro seniory, přednášky, besedy, výlety

3. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení žáků zájmového vzdělávání

Do školního klubu je žák přijat na základě písemné přihlášky s výběrem zájmové činnosti. Vztahují se na něj veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání. Pobyt žáka je zaznamenáván v docházkovém listě/ třídní knize/. Předčasně ukončit docházku do klubu lze

pouze na základě písemného sdělení zákonných zástupců. Jestliže žák vážným způsobem poruší školní řád ŠK či ohrozí zdraví své nebo ostatních žáků, může ředitel školy po předchozím projednáním s rodiči rozhodnout o jeho vyloučení.

4. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrovaným žákům věnujeme velkou pozornost. Respektujeme individualitu každého žáka, snažíme se vytvořit vhodné prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Snažíme se věnovat každému žákovi tak, aby nebyl izolován nebo vyloučen ze společnosti ostatních. Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami nebo žáky s oslabeným rodinným zázemím spolupracujeme s rodiči, školou, případně školským poradenským zařízením.

5. Délka a časový plán

Zájmové vzdělávání ve ŠK je poskytováno po dobu 9 měsíců od října do června, tedy na jeden školní rok. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin se činnost ŠK přerušuje. Provoz ŠK je organizován činností jednotlivých kroužků. Délku trvání kroužku a pravidelnost si určuje vedoucí kroužku, který vychází vstříc potřebám a zájmům žáků.

6. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve ŠK zajišťují pedagogové školy, kteří vzájemně spolupracují a poskytují si své praktické a teoretické zkušenosti.

7. Dokumentace

- Zápisní, přihlašovací lístek s výběrem kroužku
- Docházkový sešit /třídní kniha/
- Záznamy o práci v zájmovém útvaru /třídní kniha/
- Vnitřní řád školního klubu

8. Ekonomické podmínky

Žák platí 75,- Kč měsíčně i v případě, že žák navštěvuje více kroužků. Pokud je žák dlouhodobě nemocen, je v daném měsíci osvobozen od platby.

9. Cíle zájmového vzdělávání

ŠVP pro ŠK vychází ze čtyř pilířů učení:

- učit se znát
- učit se jak na to
- učit se žít společně
- učit se být

Cíle ŠVP školního klubu:

- rozvoj osobnosti dítěte
- vést žáky k získání všeobecného přehledu a praktických zkušeností
- vést žáky k pochopení a uplatňování zásad demokracie- každý má svá práva, ale i povinnosti
- vést žáky k utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické kulturní a náboženské skupině
- vést žáky k pochopení a uplatňování znalostí o životním prostředí
- vést žáky k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

10. Vzdělávací a výchovné oblasti

10.1 Jazyk a jazyková komunikace

10.1.1 Konverzace v anglickém jazyce

10.2 Matematika a její aplikace

10.2.1 Matematické hry

10.3. Informační a komunikační technologie

10.3.1 Základy práce s počítačem, vyhledávání informací a komunikace s internetem

10.3.2 Práce s textem a obrázkem, interaktivní tabule

10.4 Člověk a příroda

10.4.1 Přírodovědný kroužek, laboratorní práce

10.5. Umění a kultura

10.5.1 VV- Keramika, práce s hlínou

10.5.2 HV a pohybová výchova – mažoretky

10.6 Člověk a svět práce

10.6.1 Dovedné ruce – práce s materiálem

10.7. Člověk a zdraví

10.7.1 Sportovní a pohybové hry, míčové hry

10.7.2 Volejbal dívky

10.7.3 Basketbal chlapci

11. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou souhrnem vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu docházky do školního klubu. Prolínají se celým zájmovým vzděláváním.

Činnosti nejsou nikdy izolované, ale tvoří vnitřně propojený celek a vedou k posilování těchto kompetencí žáků:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů

- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

11.1 Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, práci dokončí, vyhledává informace, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích.

11.2. Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění kolem sebe, snaží se řešit vzniklé situace, při řešení používá zkušenosti. Chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.

11.3 Kompetence komunikativní

Žák vyjadřuje svoje myšlenky, sdělení, otázky. Vhodně formuluje věty, komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými.

11.4 Kompetence sociální a personální

Žák si uvědomuje, že za své chování odpovídá a nese důsledky. Je ohleduplný, citlivý, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu a šikanu. Snaží se spolupracovat se skupinou, prosadit se a podřídit zájmu skupiny. Respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

11.5 Kompetence občanské

Žák si umí vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

11.6 Kompetence pracovní

Žák se učí svou činnost plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem. Dbá na zdraví své a druhých.

12. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

Zdravé prostředí – podle platných norem, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů).

Bezpečné pomůcky – dbá se na používání věkově přiměřených pomůcek

Ochrana dětí před úrazy a eliminace nebezpečných situací – eliminují se možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádají pracovníci klubu k dodržování bezpečnosti, děti mají neustále v zorném poli.

Označení nebezpečných předmětů – pracovníci klubu seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor.

Dostupnost prostředků první pomoci – škola je vybavena dostupně umístěnou lékárničkou první pomoci.

Pohoda prostředí a příznivé sociální klima – pracovníci klubu vedou k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému.

Respektování potřeb jedince – pracovníci klubu organizují činnost vycházející ze zájmů zúčastněných.

Věková přiměřenost a motivující hodnocení – pracovníci klubu respektují individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi

Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – pracovníci klubu se pedagogickým působením snaží zabránit sociopatologickým jevům.

Spoluúčast na životě zařízení – pracovníci klubu preferují společné plánovací činnosti, vlastní podíl na případném řízení a hodnocení.

13.Evaluace

Hodnocení je součástí ve ŠK. Chceme, aby motivovalo a v žádném případě nezraňovalo. Nesrovnáváme děti s jejich spolužáky, zajímá nás individuální pokrok každého dítěte. Zpětná vazba je důležitá. Snažíme se, aby každé dítě pocítilo, že se v něčem zlepšilo. Hlavním cílem evaluace je objektivní zhodnocení kvality a efektivity zájmového vzdělávání. Na základě vyhodnocení se snažíme zlepšit kvalitu pedagogické práce.

14.Závěr

Ve ŠK podporujeme aktivní odpočinek, abychom kompenzovali jejich duševní únavu. Kromě rozvoje jejich schopností, dovedností a tvořivosti klademe největší důraz na vzájemné, ohleduplné chování.

Mgr. Jiří Jiránek, ředitel školy

Příloha č. 1

Vnitřní řád školního klubu

Úvodní ustanovení:

1. Řád ŠK vychází z příslušného ustanovení zák. č. 561/2004 Sb. a vyhl. 74/2005 Sb. o zájmovém vzděávání.
2. Řád ŠK je platný pro všechny přihlášené žáky do ŠK a má informativní funkci pro rodiče.
3. Řád ŠK vstupuje v platnost 1.3.2015.

Řád školního klubu:

1. Žáka lze přihlásit do ŠK na základě řádně vyplněné přihlášky.
2. Organizaci přihlašování žáků, předávání informací rodičům a pořizování jmenných seznamů přihlášených žáků zajišťují vedoucí zájmových útvarů.
3. Do ŠK jsou zpravidla zařazováni žáci druhého stupně, žáci prvního stupně v případě, že nejsou přihlášeni do školní družiny.

Forma a obsah vzdělávání ve školním klubu:

Pro ŠK byl vypracován ŠVP. Školní klub vykonává pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost přihlášených účastníků. Obsahem zájmového vzdělávání je naplnění volného času přihlášených účastníků zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

Ekonomické podmínky:

Členství ve školním klubu je zpoplatněné měsíčně částkou 75,-Kč.

Chování žáků:

1. Činnost klubu probíhá v areálu i mimo areál školy a pod její záštitou, proto jsou členové klubu povinni dodržovat rovněž všechna ustanovení Školního řádu, včetně dodržování všech pravidel o BOZP. Pokud pro svoji činnost využívá tělocvičnu nebo odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠK jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v Záznamu o práci v zájmovém útvaru.
2. Po příchodu do ŠK se žák řídí pokyny vedoucího kroužku, školním řádem a řádem ŠK. Bez vědomí vedoucího kroužku neopouští prostory ŠK. Pokud se žák na kroužek nedostaví, vedoucí za něj odpovědnost nenese.
3. Doba pobytu žáka ve ŠK se řídí údaji uvedenými v přihlašovacím formuláři.
4. Žáky nemusí ze ŠK vyzvedávat rodiče osobně, ale mohou odcházet individuálně dle přihlášené docházky.
5. Pokud žák narušuje školní řád a činnost ŠK, může být rozhodnutím ředitele školy ze ŠK vyloučen. O vyloučení žáka musí být vždy předem informován zákonný zástupce.
6. Žákovi je zakázáno ničit materiální vybavení, které je vesměs inventářem školy. Úmyslné poškození jemu svěřených pomůcek a vybavení je řešeno se zákonným zástupcem.

Mgr. Jiří Jiránek, ředitel školy